
UNIVERSITY OF N.C. AT CHAPEL HILL
00016851186

Bar code on back end paper

1651

1508
2018

עם מאמר על [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]


ה ש



היינריך היינה

HEINE
BUCH DER LIEDER

הינריך הינה

ספר השירים

תרגם

יצחק קצנלסון



הוצאת אברהם יוסף שטיבל, ורשה, תרפ"ד

1924

לְהַיְנֶה

לֹא בַעֲבוּר שֶׁמְשׁוֹרֵר אַתָּה גָדוֹל, הַמְשׁוֹרֵר וְהַחוֹלֵם
וְלֹא מִשּׁוּם שֶׁיְהוּדִי אַתָּה, יְהוּדִי בְלִבְּךָ וּבְפִיךָ,
גַּם לֹא מִפְּנֵי זֶה שִׁמְךָ שֶׁיָּצָא לְךָ בָעוֹלָם –
תִּרְגַּמְתִּיךָ.

גַּם־אֲנִי מְשׁוֹרֵר כָּמוֹךָ, וְחוֹלֵם גַּם חוֹלֵם כָּמוֹךָ,
עַל שֶׁמֶשׁ בֶּהָדָר שַׁרְתִּי וְעַל הַיָּרֵחַ הַלָּבָן,
גַּם לִבִּי יֵשׁ יִצְהַל וְלֹא יֵדַע וְיֵשׁ שֶׁהוּא בוֹכֶה
וְלֹא יָבִין.

גַּם־אָנֹכִי בִּלְהָטַי עוֹשֶׂה... בּוֹחֵן וּבוֹחֵשׁ בְּמִלִּים,
לַחֲשָׁן וְנַחֲשָׁן יָדַעְתִּי וְסוֹד הִצְטָרְפוּתָן,
חָנֹט חֲלוֹמוֹת בַּחֲרוּזִים וּרְגָשׁוֹת לְהַחֲיוֹת בִּצְלִילִים
גַּם אַחֲרֵי מוֹתָן.

כְּלוֹת־נַפְשְׁךָ שַׁרְתָּ לָאִשָּׁה עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה,
עַד אִם לֶחְיֵךְ צָמְקָה, חוּט־שֶׁדְרָתְךָ עַד יָבֵשׁ –
שִׁיר אֶחָד מֵרֶחֶם הָאֵם עַד יְצִיאַת נְשָׁמָה:
כְּלוֹת־נֶפֶשׁ, כְּלוֹת־נָפֶשׁ.

כְּלוֹת־נֶפֶשׁ מָלֵאתָ וְאַהֲבָה, תִּלָּחֵץ אֶל סְפִינְכְּסִים בִּמְשׁוּבָה,
תְּסַפֵּר עִם פְּרָחִים בַּלֵּילוֹת, הַלְּבָנָה – פְּנֵי כַלָּה לָהּ חִוְרָה;
בַּת־מְלָכִים שֶׁמֵּתָה – אוֹהַבְתֵּךְ, וְתֵבְךְּ עִם אֲהוּבָה
בְּקִבְרָהּ.

בְּשֶׁל אַהֲבָה זוֹ לְלֹא־רַחֲמִים, הוֹ אוֹהֵב גְּאוֹנִי,
בַּת־צַעַר־הָעוֹלָם, מָצָאתָ בְּסִפְרְךָ נִיב לָהּ –
שֻׁתָּף נַעֲשֵׂיתִי לְשִׁירְךָ, גַּם עֶצֶב־יְגוֹנִי
בּוֹ נִבְלָע.

* *

*

עד כאן! רק מתוך שיר דברתי אתו פֶּה אל פֶּה; בפרוזה אני יָרא... יראה זו הרי היא לכאורה יראה מפני הכבוד, מפני כבוד המת, ונוסף לזה... אני מהסס, שמא יקום ויעמוד לנגד עיני. כי הנה רק שירו, אשר שָׁר לנו, בן־אלמות הוא, חי הוא ומפרפר; המשורר עצמו – הוא הלך לעולמו, הלך ואיננו... והמתים הגדולים – כשאני

VI

גַּם־אָנֹכִי חֻנַּנְתִּי בִּצְחוֹק וְדִמְעָתִי בָעַיִן, –
לֹא לְתַרְגֵּם אֶת שִׁירְךָ נוֹצַרְתִּי, שָׁר גָּדוֹל וּפֶלְאִי!
לֹא לִבְצֹר יֵין גֶּפֶן נָכְרִיָּה, לֹא לְהָרִיק הַיַּיִן
מִכְּלֵי אֱלֵי כֶלִי.

אַךְ אַתָּה אָהַבְתָּ... בְּמִדְבַּר הָאָרֶץ פֹּה מַטָּה
לְךָ הָיָה גַן־עֵדֶן נָטוּעַ וְעָרוּךְ לְךָ הָיָה הַתָּפְתֶּה,
שָׁתִיתָ מִכּוֹס־תַּעֲנוּגִים וּמְצָרֵי שְׁאוֹל פֹּה יָדַעְתָּ –
אַתָּה אָהַבְתָּ!

בֵּין גְּדוֹלֵי הָרוּחַ, בֵּין רַבֵּי הַשִּׁיר וְהַמְּלִיצָה,
אוּלַי גַּם שֵׁנִי וּשְׁלִישִׁי יֵשׁ יִדְמוּ וְיִשְׁווּ לָךְ, הֵינֶה;
אַךְ אַהֲבָה זֹה לְלֹא־חֶמְלָה, מִשּׁוּרוֹת שִׁירֶיךָ מְצִיצָה –
לָהּ אֵין שֵׁנִי.

יָחִיד לִפְנֵי זֹה הָאַהֲבָה – שִׁירָה לָהּ שַׁרְתָּ יְחִידָה,
הַשִּׁירָה – בַּת־תַּלְיָן בְּךָ עוֹרְרָה וּבְנוֹת הַשָּׁלְחָנִי הֶעָשִׁיר;
אַהֲבַתְּ הָאִשָּׁה, וּבַאֲהָבְךָ – שִׁירָה מַחֲרִידָה
לָהּ תָּשִׁיר!

לכל אחד מאתנו, ואשר כל אחד מאתנו מרגיש בו מתוך חלומותיו ולפעמים רחוקות, ברגע של התגלות, כמובן, גם בהקיץ. יש אשר גם בהקיץ אנו מפנים ראשנו לאחור ואין איש. זה היה מַגַע כנפו הקלה, כנף הגורל שאנו קשורים אליו בעבותות שאינם נתקים, שאינם נראים לעין, ושאנו נמשכים אחריו בהסח־הדעת תהומה, אֶל תהום האבדון. גורלו של כל אדם מובילו אל תהום. אשריכם שהנכם נגררים אחרי גורַלכם בהסח־הדעת. הֵינֶה הלך אחרי גורלו בעינים פקוחות. בעודו נער ראה את התהום אשר תבלעהו. מתוך הכרה הָלָךְ. זה היה הפרפר, שידע לכתחלה אשר להבת־הנר תאחז בו, ובכל־זאת סבב עליה, סבב וחזר אחריה. מתוך צחוק הלך הֵינֶה אחרי גורלו, – זה הצחוק שאדם צוחק בפחדיו הגדולים שתקפו אותו על דרכו.

אַתְּ יַלְדַּת־חֵן, נָא אִמְרִי לִי,

סוּת לְבָנָה זוּ לְמִי?

העלם הרך שואל את הנערה על באר־השיש, זה סמל גורלו המתחפש, – וגורלו עונה לו מפי הנערה, גלוי: „תכריכי מת אכינה לך"!

לא לכל־אדם מדַבר הגורל גלוי; להֵינה העלם ברור ימַלל – ה ו א יעצר כֹּח.

„תכריכי מת אכינה לך", כלומר: „על־יָדַי, על־יְדֵי ילדת־חן זו שאתה רואה, תבוא מיתתך".

ואולַי לא ראה הֵינֶה בנבואה כלל, רק שיר כתב משורר רַךְ בַּשָׁנים, שיר סתָם? ואף אמנם קראנו את השיר בתחלתו מתוך הנאה מרֻבּה, בשחוק של רצון על שפתינו, כמעט שהתענגנו על התמונה היפה, המרהיבה עין, שעל בְּאֵר־השיש... אלא לאחר שקראנוהו עד הסוף, לאחר שחזה המשורר את החזות הקשה שלש פעמים, עבר קֹר בבשרנו... זאת היתה נ ב ו א ה, שנזרקה מפיו. ואולם לא נ ז ר ק ה, – חזות קשה שנשנית ומשֻׁלשת

נזכר בהם, תוקפני משהו הדומה לפחד, ושׂער בשרי מעט סומר. המתים הגדולים – וַדאי שאינם יודעים שֵׁנה ומנוחה גם לאחר מותם: יש שמרגיזים אותם גם מתוך קברם. המתים הגדולים, ה׳ יודע אותם, כאשר צר לנו עד־מאד וכאשר אנו קוראים להם – יש שהם עולים מן הארץ.

אי, אי, ינוח לו המשורר הגדול על משכבו בתוך קברו, אַל־נא יקום ויעמוד לפָנַי זה המְעֻנה, שְׂבַע הצער והמכאובים, אל־נא ישוב אל החיים לאחר שנחלץ מהם. יָרא אני להעלותו מן הארץ. יָראתי את שאלתו: למה הרגזתָּני?

* *

*

לא ארגיז את הנביא, את הנביא הֵינֶה. המשורר הגדול הזה לא התנבא בספר־שיריו לגורל אחרים, ואולם על גורלו הוא התנַבא. חזות קשה, קשה חזה לו לעצמו, וכנביא ממש התנַבא, מתוך חמימות נפלאה שבלב, מתוך מחזות־לילה של נעורים. עוד נער הֵינֶה, רַךְ ומשוח, ויחלום חלום, ואת חלומו זה שָׁר בחרוזים קלים, יפים ובפשטות של ילד ממש, פשטות נשגבה זו המצויה אצל בעלי־נבואה. בחלומו – והוא מתהלך לו בגן עטרת־צבי, פרחים מציצים בו בתֹם. צפרי־חן מסלסלות מבֵּינות הענפים, והשמש שופך את זהבו על כֹּל, ריח־ירק יפַף ורוח נושבת קלה – והכל מזהיר וצוחק. אך הנה באֵר של שַׁיִשׁ לנגדו בתוך הגן, וילדת־חן כובסת סות על באר השיש, כובסת ומזמזמת:

זְרָם־נָא, זְרֹם, גַּל־מֵימַי צַח,

כְּבָס־נָא לִי הַבַּד הַזַּךְ.

הֵינֶה הרך מתבונן בה והיא כה זרה וכה ידועה לו. את גורלו ראה הנער, גורל חייו. הן גורל חיינו הוא, הזר לכאורה

יותר מדַי מדַבּרים בבנות דודו של הַינֶה. תולים בהן את הקולר. יש מאשימים אותן על אשר דחו מעליהן את המשורר בשתי ידים, שהקשיחו את לבן ממנו. יש שמודים להן בסתר־לבם: אלמלא כך – ולא שָר לנו את שירו הנשגב על האהבה ללא־תקוה. ויש אשר יונקֶר מגֻחך בקנאתו יחמוד לו לצון על המשורר היהודי הגדול, אחד מגדולי משוררי אשכנז, ונוזף בה בבת־דודו שלא נתארסה לו לתועלת הספרות. לוּ נִשְאָה לו ולא היה מכניס לָעוֹלָם את מחזות־התוגה, הגרועים לפי דעתו, אשר כתב באהבתו אותה ללא־תקוה! (אגב יש להעיר, ששני המחזות אלמנזור ורַטקליף הרי הם שתי פנינים יקרות באוצר ספרותה של אשכנז).

מובן, שבספר תולדותיו של הינֶה אפשר לצַיֵן ולסַמֵן בין מעשים, מקרים, מאורעות שונים ופגישות, האומרים הרבה, גם דברים שאינם מעלים ואינם מורידים. ואולם בדברנו על־דבר שירי האהבה של הַינֶה, דבר אין לנו, לא עם ה„קוזינות״ ולא עם יתר הנשים אשר אָהַב. השם הפרטי, הרֵיאלי, ולוּ גם שְמָהּ המפֹרש של בת־המלך הכי־יפה – אם הוא נצמד לשיר הוא פוגמו, נוטל ממנו הרבה, כמעט שהוא מחַללו.

המשורר, שאהב בסתר־לבו ושר על אהבתו, לא גלה בזה את אהבתו, לא הודיע אותה ברבים, להפך: עוד העטה אותה בשירו במַעטה סוד ומסתורין, כסה את מערֻמיה בִצְעִיף־תעלומה. זוהי הפרֹכת לארון־הקֹדש, הכפֹרת והעטרה לתורה. השיר, שהושר לכבוד האשה על האדמה, מרים אותה מעל פני האדמה, נופח בה נשמה יתֵרה והרי היא מרחפת. ולוּ נתן לנו משורר בצד שירו את תמונת אהובתו כמו שהיא, את הפוטוגרפיה שלה, היה מחלל את שניהם, גם את השיר המלא הגות־לב והשתפכות־נפש נִשאה וגם את האשה שאָצלה רק עליו מרוחה ושראה אותה באור אחר לגמרי משרואה אותה בשר־ודם אחר. גם השיר וגם האשה הפסידו.

בהוצאה מהֻדרת של כל שירי משורר מנוח מפֻרסם נתנו את תמונת האשה, אשר מת עליה במלחמת־שנַים. לכתחלה היה כל הענין

אינה מתמלטת סתם מן הפה, אלא שכך מתנבא המתנבא מתוך הכרה גמורה; וכל השומע אותה – קֹר עובר בבשָׂרו.

אַךְ דִּבְּרָה דְבָרָהּ יַלְדַּת־תֹּם –

וּפִי הַבּוֹר אָז נִפְתַּח דֹּם,

וּבְעָמְדִי כֹּה עַל פִּי הַבְּאֵר,

וּבְכָל עַצְמוֹתַי עָבַר קֹר;

אֶל קֶבֶר, אֹפֶל בּוֹ וָהָס,

הִשְׁלַכְתִּי –

טוב להפגש בגן עם נחש מַשִׂיא מות, טוב לשמוע לאחר חֵטא את קול ה׳ הנורא מתהלך בתוך הגן, מאשר להפגש בגן עם הגורל המדַבר גלוי.

מה ארחמך, הוי, מה ארחמך, עלם אֻמלל!

*　　*

*

יותר מדַי מדַברים אלה, המדַברים בהֵינֶה, על־אודות בנות דודו. אלמלי באו אלי, בה בשעה שאני יושב על ספר־שִׁירָיו של הינה, ואמרו לי: בבית פלוני מתגוררת בת הַשְׁלחני העשיר אשר אהב, שמא תחפוץ לראותה? – בהן שלי, שלא הייתי מניח את ספר־שיריו של זה מידי כדי לנוע ולהתבונן אל פני אהובתו. הן לא אהובתו, כי־אם א ה ב ת ו היא, רבת הכאב והצער, אשר צָדַתני, זאת האהבה ביסוריה היא מְלַאכְתִּי; ואם אניח מידי את ספרו, אלך ואחזור על פִּתחה של האשה אשר א נ י אוהב!

לא האהובה, כי־אם האהבה הגדולה של הֵינֶה, זה האהבה ללא־רחמים.

עם חלֵב־האם על שפתַים, נערים בלי חתימת־זקן — הייתם רועדים. הן אלה הם החלומות אשר לא ספרתם ולא שַרתם אותם לאחר שהקיצותֶם; אך צמרמֹרת עברה בכם בבֹקר־בבֹקר בפקחכם בצער אשר לא־יתאר את עיניכם — והן תוהות, תועות ונוהות וכָלות לה לזרה ולנסתרה, לָאהבה —

ואולי יש אשר נפש קרובה ונאמנה מְצָאַתְכֶם בחִוַרַת פניכם, מצאתכם עם אֵד־החלומות בתוך עיניכם, שלא נִתנדף עוד, ושָאלה להם, לחלומותיכם. נעתרתם לה וספרתם את אשר יכלתם להעלות על שפתותיכם, והנה זו הנפש הנאמנה והאוהבת אתכם לא חרדה, לתמהונכם הגדול, למשמע־אזניה. ואולם בסתר־לבבכם לא תשתוממו כלל, כי את המחריד באלה החלומות לא גליתם לה, כי לַמ ח ר י ד ביותר באלה החלומות, לָעִקר — לא מצאתם כל ניב. את העִקר לא יכלתם לסַפר.

חלמתי והקיצותי. בזה הרגע דפקה יד קלה בדלת חדרי. פתחתי והנה רעותי היא.

— הו, מה־זה היה לך, ידידי?

— חלום חלמתי! — עניתי לה לרעותי, ואת פְנַי אני כובש בכפות ידי. בְּרְאִי, התלוי בקיר שכנגדי, ראיתי את פָנַי, והם חָורו עד־מאד, נַעוו, נעוו פני, ולכן כסיתים.

רעותי הטובה קרבה אלי, אָחזה בשתי זרועותי והסירה אותן מעל פָני:

— מה־זה היה לך, הַגידה?

— חלום חלמתי, — חזרתי ועניתי לה בקול נרגז קצת. כמעט שחָרה לי על אשר תצחק. הרי היא מסתכלת בי וצוחָקת.

— סַפרהו נא לי, אנא, אבקשך! ואצלת־נא מעצבך גם עלי.

היא ישבה לצלעי בצד הַסַפָה ואני ספרתי לה את אשר חלמתי:

— בחלומי ואני מֵתִי. מֵתִי כמו שמתים כל האנשים, כמו שמת אתמול שכני בבית הסמוך לנו. אני שוכב מת על מטתי, והִנה פלא! אני חולם גם לאחר שֶמַתִי. בחלומי, לאחר מותי, ואני רואה אותך באולם ארֹך־ארֹך וצר עד־מאד, נרות רבים בקנֵי־מנורות

מַעְלַף־סוד: אשה שהִקרבה לה נפש גדולה ועשירה זו!... ואולם מכיון שהסתכלנו בפני האשה, סר מעליה כל הקסם ואנחנו פולטים מתוך שויון־נפשנו: אִי... בְּשֶׁל זו!... והַלֵּצנים שבנו יש שיוסיפו: לא היה כדאי.

השיר – לאחר שכתב אותו המשורר וְשָׂם אותו בספר, נעשה קנינו של קוראו. שִׁירִי שלי הוא בשעה שאני קורא בו; ועל־אודות האשה אשר אני אוהב כתוב בו. אם אין בו בשיר מאהבתי אָני, מששוני ומִצַּערי אני – לא היה כדאי שיכָּתב.

בספר־השירים אני מוצא את אהבתי אני, את ששוני ואת צערי.

ספר־השירים הרי הוא שלי ושלך, אָחי. בנות דודו של הֵינֶה והשאָר לא היו ולא נבראו, מְשָׁל הן.

* *

*

הינריך הֵינֶה, שנולד בדיסלדורף על הָרֵינוּס, ביום השלשה־עשר לחֹדש דצמבֶּר, בסוף השנה האחרונה למאה השבע־עשרה, פתח את „ספר־השירים" בחלומותיו משנת 1817, בחלומות שחלם בהיותו בן שבע־עשרה. אמנם „חבלי נֹעַר" תוססים בחלומות אלה, יִסּוּרֵי עלם עָדין ורך שוקקים בם, יסורים של אהבה אשר לא יְדָעָנה עוד, טרם נגלתה לו בהקיץ, אין היא יוקדת עוד בלבו ובעצמותיו. היא רק מרפרפת סביבותיו, נוגעת בו ואינה נוגעת, היא מתגנבת אליו על משכָּבו, מופיעה לעיני־רוחו בחלום חזיון־לילה.

כלום לא חלמתם גם אתם את החלומות הללו בנעוריכם? דִּפקו נא חרש־חרש על שערי לבבכם – ועלו אלה זכרונות־הנֹעַר מתהום הלב. זכרונות־בקָרים אלה אינם נִדפים כענן־בֹּקר. שַׁאלו להם – ואתם נזכרים בם, מתוך רעד שבנפש. הן בימים ההם, כשהייתם מקיצים מתוך חלומות אהבה פליאה זו, הייתם רועדים. כשהייתם מקיצים מתוך אלה החלומות אשר סביב שתו עליכם, נערים רכים, נערים

רק חלום ולא יותר ראה העלם. עוד בראשית החלום, אשר הוא מסַפר בחרוזים כה שוקטים למראית־עין וברתמוס כה צונן לכאורה וזר כה, עובר בלי־משים קֹר של קפאון בבשרנו. הקול, אף כי ברור הוא למַדי, כאִלו מרחוק הוא בא. ומבלי אשר חפץ בזה הנער החולם – לבנוּ מהסס בנו מזה אשר אנחנו שוערים בנפשנו: זה הארמון, האם לא העולם הגדול הנהו, זה עולמנו, ואלה התועים בו, המתלבטים בין כתלי אולַמיו ומבקשים מוצא, מוצא – האם לא אנחנו הם, הֲמון גדול של תועים?... אבדה פה דרכנו בארצות החיים, ומתוך בולמוס של שגעון שתוקף אותנו אנו מבקשים מוצא. כאלו יש מוצא.

אַךְ פִּתְאֹם אַבִּיט, אֶתְמַה בְּחֶרְדַּת לֵב,

אֲנִי לְבַדִּי נִצָּב –

פתאֹם – והוא לבדו נצב. אלה החליפות שבחלום, הבאות לפתע־פתאֹם – מי מאתנו לא ידען? העֵדה נעלמה. יחיד לנפשו הוא תועה, מאולם לאולם, מִגֵּו לְגֵו –

בחלום חזיון־לילה אחד בָּגַר העֶלם, יצא בו מתקופת־חיים אחת ונכנס לתקופת־חיים שניה. לכתחלה היה נגרר אחרי כל המחנה, התבולל בין ההמון, ועתה הוא עושה את דרכו אחד, הוא תועה לבדו; הנה סר אל השביל השומם, שהאדם עובר בו יחידי, רגליו כבר בְּצֵקוּ, עָיְפוּ, מאֹד עָיֵפוּ. את לבו לוחץ כאֵב. אך הנה השער, זה השער האחרון אשר בו יֵצא, אל השער האחרון לחיים הגיע, לצאת בו הוא חָפֵץ, הוא שואל את נפשו למות, ואולם – אֵל אלהים! את מי הוא רואה בסוף דרכו זה?

זֹאת הָיְתָה אֲהוּבָתִי אֲשֶׁר עָמְדָה שָׁם,

עַל פִּיהָ כְּאֵב וְעַל מִצְחָהּ יִשְׁכֹּן עֶצֶב.

„חֲזֹר!" –

זאת היתה אהובתו, אשר עָמדה על־יד השער האחרון. זה

למאות דולקים לארך כל האולם, ואולם האור המסתנן אדמדם כה וכהה ביותר ומעֻלף אֵד. קולות כלי־זמר אטומים בוקעים מעמקי האולם ומגיעים לאזני. נשף־חשק פה. בין זוגות המחוללים והמחוללות, הסובבים באולם, אני רוֹאֶה גם אותך יוצֵאת במחול. אני הכרתיך, לבושת שחורים; בן־זוגך סובב אִתך באולם ולוחצך בסערת־המחול אל לבו. אַתְּ החרשת –; אני רעדתי כְלי –: שתיקה זו ואלה שמורות העינים המורָדות – הֵן הֵן אשר משכוני, אשר כה משכוני אֵלַיִךְ בעבותות אשר לא יִנתקו, גם עתה לאחר שֶׁמַתִּי... כלפי מי את שותקת עכשו? פרשתי לקרן־זוית, נצבתי קודר מן הצד, ממקום שם יקל לי לראות את פניו, פני בן־זוגך הסובב במחול אתך. בפני בן־זוגך זה החדש – בפניו של זה וַדאי אכיר צער ידוע לי מכבר... והנה – הוי אֵלי, אֵלי! זה העלם לבן־הפנים, שהיה סובב אתך באולם – אני הוא, אני הוא!

– וזה הכל?! – קראה רעותי וכאִלו חִיְכה לי שוב.

– אמנם, זה הכל... זה כל החלום... ואולם דומה, שלא ספרתי לך איזה עִקר, עִקר שאין אני יכול לספרו, שאינו נתפס במו־שפָתָי...

הֵינֶה ידע לספר ולשיר את עִקר־חלומותיו, מבין שורות כל שיריו הוא מבצבץ, זה העִקר שאינו נתפס, ולכן הוא חָרֵד כה בשירו ומחריד בו את הרבים.

* *

*

אֶל אַרְמוֹן גָּדוֹל הֱבִיאַנִי שַׂר הַחֲלוֹם –

והארמון מכֻשף כֻּלו, אור פֶּלֶאִי בו, אור מסתנן בעד ערפלים, ועַם רב, עַם רב נוהרים דרך אולַמיו הרבים, אחוזי־אֵימים וסופקי־כף, כל אחד מבקש לו פתח אשר יצא בו מתוך מערבלת של תאים זו. גברים ועלמות נסחפים בה וגם הוא בתוכם, גם הוא נסחף עם הַזָּרֶם.

אַתֶּם, בשמעכם את הדברים הללו, האם לא התעוררה בכם התשוקה לקרא בקול: אך שקר היא מבשרת ומכרזת! עוד כֻּלנו מתים, עוד לא קמנו. מְרַמָּה היא אותך, צודדת־נפשות זו, אסון היא חפֵצה להמיט עליך, להצעידך למדחֵפות היא אומרת, להקימך היא חפצה, — בשם ה׳, אַל תקום!

ואף אמנם זו הנערה, שדפקה לו על קברו, לא אהובתו היא, בת החלום שקדם לו! אף כי שתי הנשים — כַּוָּנה אחת להן: לראותו חי. ואולם כמה רב ההבדל בין שתי הנשים. האחת לא תתן לו למות, וזו מושכת אותו לאחר מותו אל חיק החיים.

האחת — אף כי לא נסתרו מעיניה יסורי אהובה, — הן היא היא שמצאה אותו „על הגבול" במכאוביו הרבים, בגֹדל צערו ויאושו, ובכל־זאת היא מצַוה לו לשוב, גם מבלי אשר תמתיק לו את ממרורי החיים, לא תתן שום תקוה בלבו, אינה מדברת על־דבר אהבתה אליו, מלבד עיניה שמגידות לו זאת. אמנם, לא טובים ביותר החיים על הארץ, הן היא עצמה על סִפּוֹ של השער האחרון עומדת; ואולם שם מאחורי השער — שם אין כל.

בלילה שלאחריו קם הדבר והיה: המשורר העלם עבר את הגבול. עינה העֵרה והמשגחת של השומרת אותו אך סרה מעליו לרגע — והוא מִהֵר ו„גִנֵּב" את הגבול. אך הס! הוא כבר שוכב בקבר, פצוע וחולה הוא שוכב למעצבה בבור. אל תרימו קול, אל תקראו לו, אל תעוררוהו. ישכב לו, ינוח. בנוחו ינוחו אתו מכאוביו, לא יפתחו פצעיו פֶּה. אך מי היא זאת העוֹלָה ודופקת לו על קברו, מי היא זאת הקוראת לו מכליות האדמה? — קום, הינריך! — שמא אהובתו היא? בת חלומו מן הלילה שעבר? אך לא! לא אהובתו היא. הנשים שאינן נותנות לנו לְאַבֵּד את־עצמנו לדעת, מכיון שנהיה הדבר, מכיון שאנחנו מֻנָּחים בקבר, לא תקראנה לנו. הן תספוקנה כף, תְּמַרנה, אך לא תקראנה לנו לשוב אל עמק־הבכא... מכיון שהלך — אין כדאי לשוב... החיים הַלָּלוּ כלום שוים הם שישובו אליהם?

נערה זו, הדופקת לו על קברו, הרי היא אחרת, בת־מכשפים צהבהבה, צודדת־נפשות אכזריה, אחות לוֹרֵילַי היושבת בהרים, רוצה

האשה אשר הוא אוהב, היא לא תתנהו לעבור את הגבול. היא, היא שנשאה אֵליו רום את ידה, שצותה עליו במפגיע: שוב! העלם הרך– עוד הוא עומד לפני השער האחרון. אין אנו יודעים, אם יחזור או אם יעשה את דרכו הלאה... הוא מתבונן אל פניה, תוהה ושואל: מה האות אשר היא מראָה לו? מהו הכאב אשר על פיה, וזה העצב, השוכן על מצחה, מְהוּ? כלום רחמים הם, או אולי אהבה? „חֲזוֹר!" היא מַתרה בו: לֵךְ מזה, אַל תעבור את מפתן השער האחרון, אַל תמות! ואולי קֶצף הוא? היא קוצפת עליו על אשר עשה את דרכו האבֵלה הֵנה, על לכתו הֵנה גלמוד, ועל אשר הוא דוחק את הַקֵּץ. האמנם שכח, שיש לו עוד מָעוז בחיים, שיש מפלט לו... מדוע לא נזכר בה, בצר לו? האמנם שְׁכֵחָהּ? היא מסתכלת בו, חודרת לתוך עיניו, מבטה עז ובוחן אותו, אך מלֵא אהבה –, היא קוצפת עליו משום שהיא אוהבתו, ובוחנת היא אותו משום שהוא אומר לצאת בשער האחרון -- האמנם אוהב הוא אותה? אחד שהוא אוהב – כלום יבקש את נפשו למות?

– חֲזוֹר! חֲזוֹר! – ואולם אין לדעת אם חזר העלם, אם היה חוזר, אם עָצְרָה האשה בעד הרעה – העלם הַקִּיץ.

*   *

*

החלום שלאחריו פחות פלאי ואָיֹם, אך קשה ומעיק יותר. הלא הוא החלום המתחיל:

לַיְלָה נָח עַל עֵינַי,

עוֹפֶרֶת עָלֵי פִּי –

העלם המת הקיץ בקבר, יד דפקה על קברו: קום, היינריך! אף אמנם מֵת, אך הנה בא היום הגדול, כָּל מֵתֵי העולם קמו לחיים, לחיים שאין להם סוף.

גל העפר התחוח. אם ידפקו לו על קברו על המונמַרטר אשר בפריז – לא יקום בלי־ספק. במשך איזה עשרות שנות־חיים על־פני האדמה מחכימים. אינם נִפתים עוד להאמין לכל דבר, אינם שבים עוד... גם אם יבואו אליהו ואלישע אל מתים שהחכימו – לא יקימום.

לֹא אוּכַל קוּם, אֲהוּבָה –

אבל קם. העלם תמים־הלב האמין לה וקם. ובקומו לחיים – כל פצעיו אשר נקרמו כמעט – נפתחו, מכאוביו אשר נתנו דְמֵי לו בקברו – חָיוּ, ודמֵי לבו וראשו אשר נעצרו בבור – שוב הם שותתים.

* *

*

בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה וָאֶרְאֶה אֶת־עַצְמִי בַּעֲדִי־

שְׁחוֹר־לְבוּשִׁי עוֹמֵד –

עֶצם החלום הזה, בצורה של סונֶטה, הוא כה פשוט, שאלמלי חלם אותו אחד מאתנו, לא היה מסַפּרוֹ מחמת חֹסר ענין לענות בו. ואולם מה־טוב שספּרוֹ לנו הֵינה! מה רבה הברכה שהניח לנו בשירו הקטן הזה! כמה רַך וכמה טוב פה לבו, כמה נוח הוא לכאורה ושָׁקֵט וקר־רוח מבחוץ. האש העצורה בו מהבהבת פנימה, חפֵצה לפרוֹץ ואינה פורצת.

אַתְּ הַכַּלָּה? תְּחִי

הַכַּלָּה! קַבְּלִי־נָא בִּרְכָתִי, הַחֲמוּדָה!

הו, כמה הוא צעיר כאן! וכמה נחמדה היא בתמימותה זו האירוניה! אמנם רק פִּקֵחַ כהֵינה היה יכול להרשות לעצמו תמימות אשר כזאת.

לָמה נכַחד, משהו מן התֹּם הזה צפון גם בנו. הנה כי כן! הוא צפון בנו. אנחנו מכַסים עליו כמכַסה על חֵטא. תמימות זו הצפונה

היא להתעלל בו עוד, בקרבנה. רק קוסמת ובעלת־אוב מעלות את המתים מקבריהם.

הַאִם לֹא תָקוּם, הֵינְרִיךְ,

בָּא יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב –

אִי, אִי לָךְ, כּוּזבת קטנה, צהבהבה ואכזריה!
אך הנה קול מארץ עולה, קול עָמוּם, קול העלם מקברו:

לֹא אוּכַל קוּם, אֲהוּבָה –

אם לא מתחתיות האדמה בא הקול הזה? קרוב לארבעים שנה אחר־כך, כשמת היינה שׂבע עגויים וצער בפריז, לא היה לו חבוט־הקבר יותר גדול מבחלומו זה.

לֹא אוּכַל קוּם, אֲהוּבָה –

עב כסתה את עיניו, ולַבּות העינים – הן כבו בבכי.
והיא, זו הַחֲתַלְתֻּלָּה, יְרֻקַּת־העינים, היפה, „הָרֵי־זהב" היא מבטיחה לו, היא אך תִּשק לו על עיניו וצעיף־הליל יָסוּר ויעלה מעליהן, עיניו תארנה, במקום בני־אדם ישוב ויחזה מלאכים. מלאכים דוקא!
– קום! – את ידה תָּנח לו על לבו הפצוע ולא יפַך עוד דמו.

לֹא אוּכַל קוּם, אֲהוּבָה –

„אני חץ־מות יריתי בְּרַקָּתִי, יד פושעה כי הפרידה בינינו".
– הוי, קום! קום! – בשערותיה תסתום את פי הפצע אשר ברקתו. ושב ראשו ויחי.

לֹא אוּכַל קוּם, אֲהוּבָה –

אך קם... פִּתְּתָה אותו בת־המכשפים וַיְּפֻת. לא המות, רק החיים עושים את האדם למְלֻמד־הנסיון. עלם תמים כי ימות, עוד אפשר למשך אותו מקברו, עוד אפשר לרַמותו, יד עֲגֻגה אך תדפק־לו על

קטן עד־מאד. הדור מאד בלבושו, כבסיו שעל בשרו צחים מני־שלג וכו׳ וכו׳, אך כמה הוא נתעב מבפנים! מבפנים לא רחוץ היה ולא נחוץ –

כך הוא מתאר את מר פרידלֶנדר. אפשר, שֶׁמַּר פרידלנדר אשר בחר בו הַשֻּׁלחני העשיר להיות לו לחתן לא היה כל־כך מכֹער. אך אלהי החלומות הראוהו לו בפנים אלה בחזיון הלילה, ואלהי החלומות לא אדם הם ויכזבו. הן על־יד חדל־אישים זה נצבת גם אהובתו, זו יעלת־החן, כמו־שהיא, – מדוע לא שִׁנּוּ אלהי החלומות את פניה היא לרעה? מדוע את פני החתן דוקא?

אלהי החלומות אלהים טובים הם, מראים לו לעלם האוהב את אשר הוא חפץ לראות. במה יְנַחמוּ אלהי החלומות את העלם האוהב? הישיבו אליו את לב אהובתו? אהה, כי קצרה ידם! או אולי יגרשו אותה, יעקרוה כליל מלבו? הוי, כי גם הדבר הזה לא לפי כֹחם הוא! רק את זאת יעשו לו: הֵם יְשַׁקְּצוּ את זה הזר, יַרְאוּהו לו בְנַוְלוּתוֹ כשהוא עומד על־יד אהובתו על הבמה.

„הֲתֵדַע מִי וָמִי הוּא? בֹּא וּרְאֵה!״

לִי קָרָא שַׂר־הַחֲלוֹמוֹת וְהֶרְאָה לִי אֶת פְּנֵי

חֲדַל־אִישִׁים זֶה –

הוי, כמה הוא מכֹער, זה הזר, הַמְקַדְּשָׁהּ עתה לעיני הרב... והזר לא היה כלל מכֹער. גם בשעה ששניהם, זה הזר וכלתו, ענו ואמרו: „הן!״ – לא צחקו אַלְפֵי שֵׁד, ולא קראו אחריהם: „אמן!״... רק נדמה לו.

אלהי החלומות אלהים טובים הם.

באחד הבקרים, כאשר היו מר פרידלנדר ואשתו הצעירה מְסֻבִּים לְשֻׁלְחַן־הקהוה ומעלעלים בעלים לספרות שנתקבלו לביתם, נתקלו בסונֶטה זו של בן־דודם הַ ר ִ י הֵ י נ ֶ ה. הראשים של הבעל ואשתו, הַמֻּרְכָּנִים על עֲלֵי הַסִּפְרוּת, נגעו זה בזה ועיניהם רצות ועוברות בסקרנות על שורות הסונֶטה, ואולַי קראוה בקול – ועל דעתם

בנו – אל־נא תִגַל חס וחלילה לעין, עוד יכולים לחשד בנו שהִשָׁנו ה' מעט שֶׁכל טוב... הוי, אלמלי היינו פקחים באמת!

העלם לבוש־השחורים עומד לפני הנערה, אשר הוא אוהב זה־כבר והנשאת עתה לאיש אחר. העלם לבוש־השחורים, באפֻדת־המשי ובמנשֶׁטות על ידיו גוחן, מחוה לה קִדה וקורא בשאלה אירונית ומתוך גְמוס: „את הכלה? תחי הכלה!" בודאי הושיט לה את ידו ולחץ את זו שלה, הרכה והענֻגה, ובשעת־מעשה מִלל לה את ברכתו, ברכה קרה, שכמעט שָׁמה מחנק לגרונו.

את לחיצת היד לא הזכיר כאן הֵינֶה, גם לא את קִדתו אחר הברכה, משום שלא היה להן מקום במסגרת־הסונֶטה הצרה, אלא שכל זה מֻרגש בה בשירה קטנה זו. מלבד תמימות זו, שאין נעלה ממנה, מֻרגשת כאן כל אהבתו הרַבה אשר הוא אוהב אותה. כלום לא עָבר גל חם את לבכם לתשובתה של האהובה? הן היא השיבה לו על ברכתו האירונית, בגל של דמעות אשר פָּרץ מעיניה השיבה לו. ואולם זה היה חלום! רק בחלומו רִחמה ונִחמה אותו בדִמְעות עיניה. בהקיץ לא בכתה לו –

הוֹי מְתוּקוֹת הָעֵינַיִם, כּוֹכְבֵי אוֹר וַחֲנִינָה,

אַף כִּי בְהָקִיץ שִׁקַּרְתֶּן לִי לֹא־אַחַת,

אַךְ גַּם־בַּחֲלוֹם בָּכֶן עוֹד אַאֲמִינָה!

באמצע הסונֶטה הֵקיץ, – העלם שאג אז ביסוריו וסגר באֹפן כל־כך נפלא, בשלש השורות האחרונות, את הסונֶטה.

הוֹי מְתוּקוֹת הָעֵינַיִם –

שלש השורות הללו אֵינָן אלא שאגה לאחר יְקִיצָה.

* *

*

„את הכלה?" – וחתנהּ?... בחלום־הלילה ראה גם אותו, בר־נש

הארץ עד־עולם. ולוּ לא שָׂבַע עוד צַער עד אחרון יומו, רק הצער אשר שָׂבע בחלום לילה זה — והספיק לו.

חָוְרוּ פני העלם... היַצא? לא יֵצא. ישתה כוס־התמרורים עד סופה. מיד הוא נדחק בין המון הקרואים לחתֻנה זו, ובא עד כֵּס הכלה. אל מי ילך? אחורי כסאו של מי יעמוד, אם לא אחורי כֵס חמדתו? כלום יש לו כאן נפש יותר קרובה, אשר יעמוד בקרבתה? הן זה צל־אהובתו, אשר אליו ישאף. ואולי לא ברצונו הלך ועמד אחורי כֵס חמדתו, שישבה לימין חתנה הזר? זה שַׂר לֵילו הקודר, שנשאהו אל הבית הזה, הוא הוא שדחפו אליה, בחזק־היד משכהו אל כסאה והראה לו את הכל מְקָרוֹב.

אלהי החלומות — אלהים לא־טובים הם לגמרי!

פני הכלה נוהרים באָשרה הרב, והוא את כפה הקטנה ילחץ... אז ממַלא הזר את כוס היין האדם, שותה ממנה מעט ומַגישה לה; היא מניעה לו מתוך צחוק בראשה: חן־חן! — ופיה הקטן והאדמדם —

אֲהָהּ,

זֶה דָמִי חַם אֶל־קִרְבָּהּ בָּא!

והיא — תפוח נתנה לו. היא עצמה שלחה את ידה אל הקערה, ובאצבעותיה נוטפות־מור לקחה את התפוח אֲדֹם־הלחי ונתְנַתּו לו חֵלֶף כוס־יינו. הוּא לקח את התפוח ותקע בו את סכינו —

הָהּ!

הַבַּרְזֶל אֶל לְבָבִי בָּא.

וכאשר יִשק לה הזר כן יִשק קר המות לו —

כמה זה תמוה! חֲצִי הרעל הרי הם נִחתים בגבורו של שיר עממי זה בהדרגה ובכַוָּנה מראש. הן שַׂר הלילה הקודר הציגו כאן מטרה לכתחלה! ובכל־זאת אנו נרתעים לכל מְחִי גרזן היורד עליו. כל אסון בא עליו כחתף, כשד מְשַׁדֵי חדש.

הנה הוא רוצה לחזור ואינו יכול —

לא עלה, שאליהם נתכַּוֵן המשורר. ביחוד לא הרגיש בזה הבעל הצעיר: אני, הן לא גוץ אָני! וכאן בסונֶטה כתוב בְּפֵרוּש: גוּץ.

*   *

*

אל חתֻנת אהובתו לא הֻזמן. יותר מדַּי אהב זה העלם. ובבית הַשֻּׁלחני ודאי שהיו נזהרים בו באיש שאָהב ביותר.

לא הזמינו אותו לליל־כלולותיה. אלהי החלומות – הם נשאוהו להתם.

לא, לא! אלהי החלומות אלהים לא־טובים הם.

מַה־יִגְאֶה, יִסְעַר בִּי הַדָּם?

מַה־יִפְעַם בִּי הַלֵּב הֶחָם?

העל כי לא הזמינו אותו? זאת לא זאת... חלום רע חלם העלם: קודר בא אליו שר־הלילה וישאהו אל בַּיִת מוּאָר, קול כלי־זמר נשמע שם ושיר וצחוק –

נִצַּבְתִּי דוּמָם עַל הַסַּף.

שר־הלילה הביאהו אל איזה בית. אל בית סתם. לא הכירו. לֵיל כלוּלוֹת... ליל כלולות סתם. גם את הקרואים מסביב לַשֻּׁלחן איננו מכּיר. אַך כאִלו נח על עיניו, כאלו תעו ונתבלבלו בו חושיו. זמן־מה לא ראה נכונה. אך הנה הוא זוג־החמד –

לְזוּג־הַחֶמֶד אַבִּיט – אוֹי!

מַה־לַּאֲהוּבָתִי פֹּה?

חָוְרוּ פני העלם. ולהלן – אֵל אלהים! לו כתב הֵינֶה רק את יתר הבתים בשירה עממית קטנה זו ולא יותר – ולא יסף שמו מן

XXV

בַּחֲצוֹת הַלַּיִל, לֵיל אֹפֶל, קָר,
בַּיַּעַר אֵתַע עִם בִּכְיִי מָר,
נִעַרְתִּי אֶת הָאִילָנוֹת בְּנוּמָם,
בְּחֶמְלָה הֵנִיעוּ רֹאשׁ לִי דוּמָם.

לוּ כתבתי אני את השירה העצובה והנפלאה הזאת – ושמחתי עליה עד־מאד. גם הֵינֶה בודאי שמח לאחר שכתב את שירתו זו הקטנה. בראשונה הָלַךְ הלך ובכה ביער, נִער בשנתם את האילנות, שהניעו לו ראש בחמלתם עליו, אך אחרי כתבו את כל זאת היה לבו שמח, כי שירה קטנה ונפלאה כתב!

הפכתי בעלי שִׁירָיו, עמדתי לתֻמי על השירה הקטנה והנפלאה הזאת ומִלֵּאתי ממנה –

חֲבוּ כמעט רגע: אם יהיה השיר, אשר אני רוצה לשיר ברגע זה, טוב – אתננו בסוף דבְרי אלה להֵינה.

* *

*

בַּלַּיְלָה הַזֶּה, לֵיל־צַלְמָוֶת, יָשַׁבְתִּי בְּבֵיתִי לְבַדִּי,
וָאֶזְכֹּר עֲלוּמַי הָרְחוֹקִים וּדְבָרִים כֹּה הַרְבֵּה מִכְּבָר;
קוֹלוֹת שֶׁנִּדְמוּ שׁוּב עָלוּ, וְשָׁבוּ וְצָלְלוּ וְנִדְמוּ –
וְהָיָה לִי צָר.

הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר אֲהֵבַתְנִי, שׁוּב עָלְתָה מִתְּהוֹם שֶׁל נְשִׁיָּה,
בָּאָה וְעָמְדָה עַל סִפִּי, עָמְדָה וְחִיכְּתָה עַד־בּוֹשׁ,

XXIV

גוש אֲנִי, בְּלִי־חַיִּים גוש,

לֹא אוּכַל עוֹד מִמְּקוֹמִי מוּש –

והמחול – הוא החל, המחול חָג, חָג מסביב לו; זוגות המחוללים מִדֵּי הסתובבם – וְחָלְפוּ על־ידו, נוגעים בו וחולפים, את פניהם לא יזכור, רק לחישותיהם שהם מחליפים ביניהם נקלטות לתוך אזניו. גם החתן לוחש דבר־מה על אזן חמדתו... האדימו פני חמדתו, ואולם חָרֹה לא יחרה לה.

מה הדבר אשר לָחַש לה? מלה גסה בודאי? נבָלה התמלטה מפיו. הוא פלט לה בודאי: „אני אוהב אותך!"

אִי! כמה זה מכֹער...

* *

*

רפרפתי קצת על־פני חלק חלומותיו של הֵינה שבראש ספר־שיריו. רק רפרפתי עליהם, לא פתרתי אותם. חלומותיו של הֵינה – רק לאלהים פתרונם!

אני רחפתי עליהם כאותה דבורה בין פרחי הגן – וכאותה דבורה שָׁכרתי מריחם ומעסיסם שבָּאוּ אל־קרבי. אולי יספיק לי הפעם. אָמֹר אמרתי: על־פני כל תלמי הגן ארחפה, בכוס כל פרח אצלול ואינק... ואולם כל ספר־השירים אינו אלא חלום אחד. ועוד זאת: ספר־השירים, מלבד שהוא מְשַׁכֵּר, הרי הוא מְכַוֵּן את לבו של אדם „יודע־נגן" לשיר את שירו הוא. נעול היה בי גַלִּי; אך עתה, בעברי על שיריו, על האינטרמֶצו הלירית, עַל שירי־הים ושאר פְּנִינָיו שב„הביתה" – התחיל שוקק בי מעיָני אָני. השירה כנבואה היא, מין מחלה מתדבקת, רחמנא ליצלן. שָׁאוּל בפגעו בחֶבר נביאים היה מתנבא עמהם. מכיון שאני נתקל בהֵינֶה, עובר בי חֹם משְׁנה, זה שירי נֵעור בי בהמיה וחותר לצאת.

* *

*

כשמסרתי את העָלים הכתובים של ספר־השירים אשר להֵינה, כדי להדפיסם, הִכַּני לבי; יָרא הייתי, שמא יאבדו. גם עתה, לאחר שהספר מֻנח לפְני מסַדר ומְדפס עברית מרֻבעת ומנֻקדת, עדַין מהסס בי לבי לרגעים, שמא יעשו להם העָלים כנפים ויעופו להם... ככה קלים הם, כה רכים, כה עדינים, קורי חלום.

חלומות. הנה הקיצותי – ואינם.

רגש מעין זה כמעט שלא ידעתי מעודי. שירַי אני, מכיון שהעליתים על־גבי הניָר שקולים, מְחרזים וכפותים ברִתמוס כנהוג, לא חרדתי עליהם את כל החרדה הזאת. לבי היה נכון ובטוח שלא יאבדו, והיו מתגלגלים אצלי בתוך ארגז־שֻלחני ימים ושבועות עד שהייתי מרַחם עליהם ומוציאם לאור.

שירי הֵינה – שַאני. ספר־השירים של הֵינֶה, כשאני פותחו עתה במקורו, נעשה לי קצת קר: השתפכות־נפש נשגבה זו, שמצאה את בטויה ביפִי ובצחות של לשון מתֻקנה ומלֵאה חיים, הבטחתי לתרגם ע ב ר י ת. הבטחתי לתרגם ותרגמתי. מה־טוב שכבר תרגמתי, שהדבר כבר נעשה. הנה הוא ס פ ר ־ ה ש י ר י ם בעברית, אני אוחזו בידי היטב, שלא יברח. הריני הופך בו והופך בו, מעיֵן בכל שיר ושיר – וראֵה פלא: איני זוכר שתרגמתים... האמנם תרגמתים? מָתַי? הן שירַי הֵם!

צער עולמו של מי כאן? כלום לא צער עולמי הוא? ואַהבה זו – אהבתו של מי היא? והלב – זה הלב המפרפר בין הדפים הללו, של מי הוא?

ואולם לשמחה מה זו עושה? על סִפְרֵי שירַי אני, בצאתם לאור, לא שמחתי כל־כך מעודי. אמת, שעִם הופעתו של כל אחד מספרַי נעשה לי חם בחזי, ולבי – לאחר שנתרוקן קצת מתוכו, שזה הספר נתמלא מהוליתו, הוא הָמָה־הָמָה לו לספר. בחשאי הָמָה לו ובצִנעה. ואולם על־כל־פנים לא רגש של שמחה הוא, איזה צל של עצב נגרר אחריו ומלַוֵהו. כל חבור שלנו, אחרי צאתו לאור, יותר

חִיכָּה בְחֵן לִי, הֵנִיעָה לִי קָדְקֹד וְנֶעֶלְמָה –
הוֹרַדְתִּי רֹאשׁ.

אַרְגָּז בַּשֻּׁלְחָן פָּתַחְתִּי – שָׁם צְרוֹר הַמִּכְתָּבִים,
גַּל שֵׁמוֹת וְחוֹתַם מְדִינָה וּמְדִינָה וְאָבָק כֹּה רָב;
שָׁלַחְתִּי אֶת יָדִי אֶל עָלֶה מִתּוֹךְ הַשַּׁלֶּכֶת –
נִטַשְׁטֵשׁ הַכְּתָב.

בַּלַּיְלָה הַזֶּה דֹּם הוֹצֵאתִי סֵפֶר מִתּוֹךְ אֲרוֹן־סְפָרַי,
לְאוֹרוֹ הַקָּלוּשׁ שֶׁל נֵר הִסְתַּכַּלְתִּי בְסִפְרֵי הַלָּז, –
פָּתַחְתִּי הַסֵּפֶר, וָאֵבְךְּ עַל דַּף כֹּתֶם וְצָהֹב,
עַל שִׁירַי מֵאָז.

נתתי פה את שירי, אף כי היתה הרשות בידי שלא לְתִתּוֹ, הן אני נתחַיבתי לתתו פה אם יהיה טוב! ואני, חי נפשי, לא אדע אם טוב הוא; רק אחת אדע: שירי זה, בטרם העליתיו על הגליון, כְּשֶׁהָמָה בקרבי – טוב היה באמת. אך אם כה ואם כה, זה שירי – מקומו יכירוֹ פֹה! אחרי שהֶאציל עָלַי הֵינה מרוחו, הִשְׁרָה עלי מעט משכינתו, הוא הוא שֶׁכִּוֵּן את לבי לו. בשירה קטנה, עצובה ונפלאה כִּוְּנוֹ:

בַּחֲצוֹת הַלֵּיל, לֵיל אִלֵּם, קָר –

הרי כך! שירת הֵינה האלהית היא כה אנושית, היא מְפרה ומעַדנת אותנו, מעוררת את הלבבות הנקשים, אלה הָאֲרָיוֹת האִלמים שבנו, והם נוהמים.

היינריך היינה

אשר פריצקר

היינה נולד בחודש דצמבר 1799 להוריו שמשון היינה ולאמו בטי גלדרן. שמשון היה בעל בית פשוט, יפה תואר נחמד למראה, בטי עלתה על בעלה בהשכלתה, רכשה לה ידיעות נכבדות בלשונות ומדעים. שמשון ספוג דתיות מנעוריה, ניער את עצמו מכפירה, והתיחס בשלילה לפילוסופיה הגורמת לה, וניהל את ביתו ברוח המסורת, ברם אדיקותו הדתית הלכה ונחלשה. השעה שעת הריבולוציה הצרפתית שפתחה את שעריה לרווחה לעריקים מן היהדות עתיקת יומין, בהעניקה להם הכרה חמרנית, הגואלת את האדם מן הספיקות ובתתה להם בטחון מוצק, וכשהגיע שמשון לפרשת חנוך בנים, סייעתו אשתו המתבוללת לחנך את בניהם ברוח זו. בהיות היינריך כבן עשר נמסר ללציאום, בית ספר פרנציסקני בדיסלדורף. היינה הצטיין בן שש עשרה נחה עליו רוח השירה. והוא גלה בילדותו כשרון ספרותי. בכתבו אז ספור אמנותי, שהפליא את מוריו ; בהיותו בלמודיו, ביחוד הצליח בלשון הגרמנית, ונתשר את שירו „בלשאצר". חוש מוסרי פנימי מתעורר בהיינה. והוא מתאר את נפילתו של אותו עריץ, שחשקה נפשו בשתיית יין בכלי המקדש, במשתה שערך לנשיו, פילגשיו ועבדיו, בגין גידוף כלפי שמים :

לְחַיֵּי הַמֶּלֶךְ אָדְמוּ כָּאֵשׁ
כְּטוּב לִבּוֹ בַּיַּיִן גֵּאוּת לָבַשׁ
פִּיו מִתְרַבְרֵב, שְׂפָתוֹ מְקַלֶּלֶת
וַעֲדַת מְרֵעָיו עִמּוֹ צוֹהֶלֶת.
„אֲדוֹנָי! כְּךָ לָנֶצַח אֲהַתֵּל —
אֲנִי הַמֶּלֶךְ בְּעִיר בָּבֶל!
וּבוֹ בַּלַּיְלָה עַל מֶלֶךְ בֵּלְשַׁאצַּר
לָמוּת בְּחֶרֶב סָרִיסָיו נִגְזַר.

(מ.ש.ה.ג. אוריאל)

העלם הולך וגדל ומכאובי נעורים תוכפים אותו, מכאובי האהבה, ונזדמנה לו צעירה שהבעירה את האש, והיא הבת האמצעית של דודו סולומון היינה בהמבורג — אמיליה. ה. קלט את האהבה כגילויו הנצחי של הכח האלוהי, ואמילה היתה בעיניו האיקונין הראויה להשתחוות לפניה, בשפה מוסיקאלית מוסר הוא את געגועיו אליה, חזקים הם צליליו, צלילי התוגה, כאשר לא עלתה בידו לרכוש את ידה. אמילה בת העשיר מאנה להנשא לבן עני, ודוחה אותו בכל עוז, והמשורר נדהם מיפיה ומוקסם מתלתליה השיים, מוסר את עלבונו בחרוזים קורעי לב : רבים קלעו זרי דפנה לו, ואמיליה — עטרתו בעטרת קוצים :

עַל עֵינֶיהָ שֶׁל חֶמְדַּת לִבִּי
אֶכְתֹּב הַיָּפִים בְּשִׁירַי.
עַל פִּיהָ הַקָּט שֶׁל חֶמְדַּת לִבִּי
אֶכְתֹּב הַטּוֹבִים בַּחֲרוּזַי.
לֹא אֵדַע, הַרְבָּה אַהֲבָה מְדוּיָ?
אַחַת אֵדַע, כִּי שְׂנֵיהֶם רַבָּה בְּלִי דַיִ!

(מ.ש.ה.א.)

תקופה זו, תקופה טרגית ליהדות הגרמנית, ריאקציה בארץ, לאומניות קיצונית, שאינה סובלת כל סבלנות ליהודים בה והיהדות אובדת עצות היא, אבדה האמונה בשכר של יסורים, ובגרה השאיפה לחיים תקינים, ונמלכה בדעתה להסיר מעליה את עול המצוות המעשיות המפרידות בינה ובין אזרחי הארץ, ובחרה בריפורמה דתית, להעזר על ידה, והנה כל התחכמותה לא הועילה לה, והמרה התפשטה משנת תקס"ב ואילך בממד גדול, ונמצאו מתי מספר, אשר לא הסכימו לעזוב את היהדות ויסדו אגודה, אגודת מגן, ובינים היינה. ולבסוף עזבו אלה ובתוכם היינה את המערכה. בעטיה של אהבה התגלגל היינה לצעד זה. אמליה נישאה לאיש, והיינה התאהב באחותה תיריזה. הסבור היה כי על ידי התנצרותו יגיע לפרופיסורה ? למעמד הגון בחברה וישיג את מבוקשו ? המשורר במצוקה. פרופיסורה לא השיג. את תיריזה לא קבל, ובטבילתו במים עלתה יקוד בו. הבריות אינן מסוגלות לנחמו. וצבאי השמים אינם יודעים שעליהם להחיש לו עזרה :

וְלוּ יָדְעוּ יְגוֹנִי
כּוֹכְבֵי הַפָּז בָּרָמָה
הָיוּ יוֹרְדִים לִמְעוֹנִי,
לִמְצוֹא לִי נֶחָמָה.

(שם, שם 38).

משהוא נותן לנו הוא נוטל ממנו. וקרת־רוח זו, שאנו מרגישים בהופעתו – בתוגה חרישית היא מהולה.

ועתה זאת לי הפעם הראשונה שאני שמח קבל־עם, בפרהסיה,– אכן, לא ספר־שירַי הוא!

השירים הללו – שר אותם הֵינֶה, ואולם במקצת שרתי אותם גם־אָני. הנני כאותו אדם שיצא לפדות שבוים שנשבו לבין עכו״ם; לאחר שפדה אותם והביאם לארצו ולמולדתו, הסתכל בפניהם – והנה בניו הם.

יצחק קצנלסון.

סֵפֶר־הַשִּׁירִים

היינה היה משורר גדול התופש מקום נכבד בספרות העולמית. ביצירתו הגיע למרום פסגת ההצלחה. ליריקה עסיסית, נעימה אמנותית, ספוגה חמדת חיים, ואי לזאת הצטיין כהוגה דעות בעל שעור קומה, סקר בהגיון חכמים נסופרים, חקק בעט נצחי את רשמי ארצות תבל, שחי ופעל בהן. וכן הופיע כפובליציסט — מדינאי, הרעיש במאמריו את הספרות העתית, הפוליטית. מבטו הקפדני הופנה לריאקציה הגרמנית ותקפה בחוזקה, והיא התנקמה בו, ורדפתו בכל מיני אמצעים מפרים, וכן נלחמו בו רבים ושלמים על ענינים שונים: „הקנאים הפתאים חשו את עצמם נפגעים עד מות, והשתערו כחזירים פצועי־יריות על הצייד" (הס, עיין הס ובני דורו, עמוד 108). וככל שגדל סבלו של המשורר מדברי דופי, כן רוממתו רוחו הכביר ונחמתו בכל צרה. החליט לעזוב את גרמניה השחורה ולהתיישב בפריז הנאורה, תחת שמשה של פריז, שבה היו מפכים חיים עליזים כמעין המתגבר, נהנה גם היינה מהם, בנה לו בית בקחתו לו לאשה את מתילדה, צעירה יפה, שהיתה נאמנת לו במאד. ביקש היינה לישב בשלוה וקפצה עליו מחלה (בפברואר 1848) אשר מת בה, מחלת השיתוק. ובמשך שמונה שנים שכב בערש דוי („קבר המזרן"), בה בעת התחיל להתעמק בבעיות פילוסופיות, חדר לתוך תוכו של המושג „אלהים", ומצא את עצמו מוטעה בהתויקו בשיטת שפינוזה. הפנטאיסט, שהיתל בפילוסוף מנדלסון על חרדתו לדאיזם נהפך לדאיסט קצוני. מאמין במצוי עליון שיש קשר בר קיימא בינו ובין הבריאה. ועוד: הצער היהודי נגע תדיר בלבו, ועכשיו הראה ידיעות מרובות ביהדות (קבלן כנראה מפי הפילוסוף הישיש לצרוס), ודבר נשגבות עליה. היבשת אינה יכולה לכלכל את גאונותו. רצונו במרחב הגדול של הים, והוא מפיל את תחינתו שיטבילוהו בו אחרי מותו. שגב בשגב נפגשנו:

הַיָּם אָהַב בְּכָל מְאֹדִי,
בְּרֹךְ גַּלִּים נָעִים,
לִבִּי תָּמִיד הִרְגִּיעַ —
הָיִינוּ כִּשְׁנֵי רֵעִים.

הַקְדָּמָה

לַמַּהֲדוּרָה הַשְּׁלִישִׁית

יַעַר־בְּדָיוֹת קְדוּמִים הוּא
הַמֵּפִיץ רֵיחוֹת בָּשֶׂם!
אוֹר הַסַּהַר, פֶּלֶא אוֹר
מְהַלֵּךְ עָלַי קֶסֶם.

הָלְאָה אֵלֵךְ, וּבְלֶכְתִּי כֹּה —
וְהִנֵּה שִׁיר מִמָּרוֹם;
הַזָּמִיר הוּא – עַל אַהֲבָה
וְעַל צַעַר אַהֲבָה יָרֹן.

עַל אַהֲבָה וְעַל צָעֳרָהּ שִׁיר,
עַל דְּמָעוֹת וְעַל צָהֳלָה,
הוּא יָגִיל כֹּה נוּגֶה וִימָרֵר בְּגִיל,
חֲלוֹמוֹת נִשְׁכָּחִים שׁוּב עָלוּ.

וְאַךְ נָגַעְתִּי בְשִׂפְתֵי הַחֵן,
הַדָּבָר קָם וְהָיָה:

כְּרֶגַע חָיְתָה דְמוּת־הַשֵּׁשׁ,
גָּנְחָה הָאֶבֶן הַקָּרָה,
אֵשׁ נְשִׁיקוֹתַי לוֹחֲשָׁה תֵשְׁתְּ
בְּצָמָא וּבִסְעָרָה.

נִשְׁמָתִי מִקִּרְבִּי תֵשְׁתְּ כִּמְעַט,
וּבְתַאֲוָתָהּ נִלְהָבָה
תְּחַבֵּק אוֹתִי, אֶת בְּשָׂרִי הַדַּל,
תִּדְרְסֶנּוּ בְכַפּוֹת הַלָּבִיא.

עִנּוּיִים נִשְׂגָּבִים וּכְאֵב נִשְׂגָּב כֹּה!
הַתַּאֲוָה כִּכְאֵב בְּלִי־מְצָרִים!
עִם עֹנֶג הַנְּשִׁיקָה וְאָשְׁרָהּ הָרַב
דְּמֵי פְצָעַי נִגָּרִים, נִגָּרִים.

הַזָּמִיר שָׁר: „הוֹי, סְפִינְכְּס נוֹרָא הוֹד!
הוֹי, אַהֲבָה! לָמָּה מְהוּלִים
בְּעִנּוּיֵי מָוֶת וּבִמְצָרֵי שְׁאוֹל
תַּעֲנוּגַיִךְ כֻּלָּם?

הָלְאָה אֵלֵךְ, וּבְלֶכְתִּי כֹה –
וּלְפָנַי כִּכָּר גְדוֹלָה,
וְעַל־פְּנֵי הַכִּכָּר אַרְמוֹן רָם,
גַּמְלוֹנוֹ מִתַּמֵּר וְעוֹלֶה.

חַלּוֹנוֹת אֲטוּמִים, וּבַכֹּל
דוּמִיָּה שָׁם אֲבֵלָה;
וְדוּמֶה: הַמָּוֶת הַדּוֹמֵם גָּר
בֵּין חוֹמוֹת־שְׁמָמָה אֵלֶּה.

לִפְנֵי הַשַּׁעַר רָבַץ סְפִינְכְּס,
תְּאוֹמִים שֶׁל אֵימִים וְתַאֲוָה,
כַּפּוֹת הָרֶגֶל וְהַגּוּף כָּאֲרִי,
הָרֹאשׁ וְהַשָּׁדַיִם – בַּת־חַוָּה.

זוֹ אֵשֶׁת־חֵן! עֵין־לָבָן זֹה
מְדַבְּרָה עַל חֵשֶׁק פְּרָאִי;
וְאִלְּמוֹת שְׂפָתַיִם נִמְתָּחוֹת דֹּם
וּמְחַיְּכוֹת בְּבִטָּחוֹן חֲשָׁאִי.

הַזָּמִיר שָׁר, הוּא שָׁר בְּרֹךְ,
לֹא אוּכַל עוֹד אֶשְׁלָיָה –

חֶבְלֵי־נֹעַר

(1817–1821)

הוֹי, סְפִינְכְּס נוֹרָא הוֹד! פְּתָר־נָא לִי,
חִידָה זֹה בִּלְתִּי־מוּבָנָה,
הָגִיתִי וְהָגִיתִי בָהּ
זֶה אַלְפֵי־אַלְפֵי שָׁנָה.

* * *

— את כל זה הייתי יכול אמנם להביע יפה גם בפרוזה טובה... ברם, כששבים וקוראים את השירים הישנים, בכדי ללטש בהם עוד לטישות אחדות לשֵׁם מהדורה חדשה, ונחה על האדם בלי־מֵשִׂים רוח ההרגל של החרוז והמשקל, וראֵה! הנה חרוזים הם, שבהם פותחת המהדורה השלישית של „ספר־השירים". הוֹ פֶּבוּס אֲפּוֹלוֹ! אם פגמתי בחרוזים אלה, וסלחת לי ברצון... כי הן אתה אֵל כֹּל־יודע, וגלוי וידוע לפניך, בשְׁלֵמָה לא יכולתי במשך שנים רבות כל־כך לתת את היתרון בעבודתי למשקל ולצלילי המלים המתאימות... אתה יודע, למה אותה השלהבת, שהיתה משעשעת קדם את העולם בברקי־אורים, מֻכרחה היתה לְהֵהפך לאש בוערת רצינית הרבה יותר... יודע אתה, למה היא אוכלת את לבי עתה בחֹם חרישי... אתה תִּכַּנְתָּ את רוחי, אֵל גדול והדור, אשר גם אתה המירותָ פעם את עוגב־הזהב בַּקֶּשת העזה ובחִצי המות... היעלה עוד לפניך זֵכר מַרסיאַס, אשר פשטת את עורו בעודנו חי? ימים רבים עברו מאז, ובדָבר דומה לזה יש עתה שוב צֹרך... הנך צוחק, הוי אבי הנצחי!

היינריך היינה.

נכתב בפריז, 20 בפברואר לשנת 1839.

חֲלוֹמוֹת

א

עַל אַהֲבָה חָלַמְתִּי פְּרָאִית בַּאֲפֵל לֵילוֹת,
עַל קְוֻצוֹת־הוֹד וְרֹךְ הַהֲדַס וְהַשּׁוֹשַׁנָּה,
עַל שִׂפְתֵי־חֵן וּדְבָרָן מַר כַּלַּעֲנָה,
עַל שִׁירִים קוֹדְרִים וּנְגִינוֹת כֹּה אֲבֵלוֹת.

הֵם חָלְפוּ כְבָר וְאֵינָם הַחֲלוֹמוֹת הָעֲנֻגִּים,
גַּם דְּמוּת חֲלוֹם־הַיְקָרוֹת נֶהֶלְכָה כַּצֵּל!
רַק נוֹתְרָה לִי אֵשׁ פְּרָאִית יָצַקְתִּי בַּאֲפֵל
לֵילוֹתַי אָז בְּתוֹךְ חֲרוּזִים נוּגִים.

נִשְׁאַרְתָּ יָתוֹם, שִׁיר! חֲלֹף גַּם־אַתָּה לִי
וּבַקֵּשׁ דְּמוּת חֲלוֹמִי, נֶעֶלְמָה וְאֵינֶנָּה,
וּמְסֹר לָהּ בִּרְכַּת שְׁלוֹמִי אִם תִּמְצָאֶנָּה –
לְצֵל אַוְרִירֵי הִנְנִי וְאֶשְׁלַח הֲבֵל פִּי.

בְּאֶרֶץ פְּרָחִים זוּ וַחֲלוֹם
בְּאֵר שֶׁל שַׁיִשׁ עָמְדָה דֹּם,
וְיַלְדַּת־חֵן עִם עֵינֵי־אֵשׁ
כּוֹבֶסֶת סוּת עַל בְּאֵר הַשֵּׁשׁ.

זוּ לֶחְיָהּ־חִין, זוּ עֵינָהּ־זִיו,
בַּת־רוּם, בְּזֵר זְהַב־קְוֻצּוֹת תִּיף,
אֶתְבּוֹנֵן בָּהּ וְהִנֵּה הִיא
כֹּה זָרָה וְכֹה יְדוּעָה לִי.

הַנַּעֲרָה – הִיא אָצָה מְאֹד
וְשִׁיר תְּזַמְזֵם מָלֵא סוֹד:
„זְרַם־נָא, זְרֹם, גַּל מֵימַי צַח,
כְּבָס־נָא לִי הַבַּד הַזַּךְ".

אָז אֶקְרַב דֹּם וְאֶלְחַשׁ לָהּ,
אַט אֶלְחַשׁ: „הָהּ, הַגִּידִי נָא,
אַתְּ יַלְדַּת־חֵן, נָא אִמְרִי לִי,
סוּת לְבָנָה זוּ לְמִי?"

אָז תָּקוּם חִישׁ וְתַגִּיד כָּךְ:
„תַּכְרִיכֵי־מֵת אָכִינָה לָּךְ!"

ב

חֲלוֹם כֹּה פֶּלְאִי וְנוֹרָא־הוֹד,
שִׁעַשְׁעַנִי וְהֶחֱרִידַנִי מְאֹד.
עוֹד עַתָּה לְעֵינֵי רוּחִי קָם,
וְרוּחִי סוֹעֵר בִּי כַּיָּם.

זֶה הָיָה גַן, עֲטֶרֶת צְבִי,
וָאֵצֵא שָׁם לָשׂוּחַ לִי;
הֵצִיצוּ פְּרָחִים בִּי בְּתֹם,
וּלְבָבִי יַעֲלֹץ, יַעֲלֹץ דֹּם.

מְסַלְסְלוֹת צִפֳּרֵי־חֵן,
מַנְגִּינוֹת־אַהֲבָה שָׁרוֹת הֵן;
וְשֶׁמֶשׁ־אֵשׁ, מְעֻטָּר פָּז
עַל פִּרְחֵי־חֵן, זְהַב קַרְנָיו יַז.

רֵיחוֹת יֶרֶק גַּן יְפַף,
וְרוּחַ נוֹשֵׁב קַל וָרַךְ;
וְהַכֹּל צוֹחֵק, מַזְהִיר, עֵר
וּמָלֵא חַיִּים, עֹז וּפְאֵר.

אָז אֶקְרַב דֹּם וְאֶלְחַשׁ לָהּ,
אַט אֶלְחַשׁ: „הָהּ, הַגִּידִי נָא,
אַתְּ יַלְדַּת־חֵן, נָא אִמְרִי לִי:
זֶה הָאָרוֹן בִּשְׁבִיל מִי?"

אָז תִּקְרָא: „קְצָרָה מְאֹד הָעֵת,
אָרוֹן, אֶחֱטֹב לְךָ, שֶׁל מֵת –"
אַךְ אָמְרָה דְּבָרָהּ זָר, חִישׁ־קַל
גָּז כֹּל כְּקֶצֶף עַל־פְּנֵי גַל.

הִשְׂתָּרַע מִדְבַּר־שְׁמָמָה קָר,
כֹּה רָחוֹק, רָחוֹק וְכֹה זָר,
וְטֶרֶם אֵדַע מַה־לִּי פֹּה
וּמִי בְּמִדְבַּר שְׁמָמָה זֹה?

וַיְהִי בְּלֶכְתִּי הָלְאָה קְצָת
וְהִנֵּה חוֹל לִי הִבְהִיק פַּס
וּבְקִרְבִּי קָפָא בִי הַדָּם –
הַנַּעֲרָה – הִיא עוֹמֶדֶת שָׁם.

הַנַּעֲרָה עוֹמְדָה שָׁם לְבָד,
מַעְדֵּר־בַּרְזֶל לָהּ בַּיָּד,

אַךְ אָמְרָה דְבָרָהּ זָר, חִישׁ־קַל
גָּז כֹּל כְּקֶצֶף עַל־פְּנֵי גַל.

נִמְשַׁכְתִּי הָלְאָה כְּמוֹ בְיָד,
וּלְיַעַר אָבוֹא, יַעַר־עַד,
שָׁם עַנְקֵי־עֵץ עָל יִשְׂאוּ רֹאשׁ,
שָׁם תּוֹהֶה אֶעֱמֹד עַד־בּוֹשׁ.

הַס! נִשְׁמַע הֵד כֹּה אָטוּם לִי,
וּכְקוֹל הַגַּרְזֶן יַךְ בְּמֹחִי,
בֵּין עֵץ וּסְבָךְ אֲמַהֵר אָז
וּבָא לִמְקוֹם הַקּוֹל הַלָּז.

כַּר נִרְחָב, יָרֹק וְעַל־פְּנֵי
הַכַּר שָׁם אַלּוֹן עוֹמֵד גֵּא,
וּרְאֵה, הַנַּעֲרָה עוֹמְדָה שָׁם
בְּקַרְדֹּם תַּךְ בָּעֵץ הָרָם.

הַךְ וְהָךְ! תְּנוֹפֵף יָד,
וְשִׁיר תְּזַמְזֵם לָהּ בַּלָּט:
„חַד בַּרְזִלִּי, בַּרְזֶל חַד,
הֲטָב־נָא אָרוֹן לִי מִיָּד!”

ג

בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה וָאֶרְאֶה אֶת־עַצְמִי בַּעֲדִי־
שְׁחוֹר־לְבוּשִׁי עוֹמֵד, עוֹטֵה מְשִׁי אֲפֻדָּה,
עִם מַנְשֶׁטוֹת עֲלֵי־יָד כְּהוֹלֵךְ לִסְעֻדָּה,
חֶמְדָּתִי לְפָנַי עוֹמְדָה, בְּחֵן מַבִּיטָה בִּי.

גִּחַנְתִּי קְצָת וָאֶקְרָא: „אַתְּ הַכַּלָּה? תְּחִי
הַכַּלָּה! קַבְּלִי־נָא בִרְכָתִי, הַחֲמוּדָה!"
אַךְ אִמְרָתִי הַמְמֻשָּׁכָה וְהַצְּרוּדָה,
יְהִירָה קָרָה, כְּאִלּוּ שָׁמָּה מַחֲנָק לִי.

וּפִתְאֹם זָרְמַת דְּמָעוֹת מָרוֹת דֹּם נִשְׁפָּכָה
מֵעֵינֵי הַחֲמוּדָה, בַּמְּצוּלָה הָרוֹתַחַת
זֹה דְמוּת־הַחֵן כִּמְעַט נִמַסָּה וְנֶהֱלָכָה.

הוֹי מְתוּקוֹת הָעֵינַיִם, כּוֹכְבֵי חֵן וַחֲנִינָה,
אַף כִּי בְהָקִיץ שִׁקַּרְתֶּן לִי לֹא־אַחַת,
אַךְ גַּם בַּחֲלוֹם כָּכֶן עוֹד אַאֲמִינָה.

ד

רָאִיתִי בַחֲלוֹמִי בַּר־נַשׁ כֹּה קָט וְנוֹצֵץ
עַל קַבַּיִם הָלַךְ, פּוֹסֵעַ עַל־פְּנֵי חוּץ,

עוֹדֶנִּי מַבִּיט בָּהּ וְעוֹד
הוֹד־יֹפִי לָהּ וְנוֹרָא הוֹד.

הַנַּעֲרָה – הִיא אָצָה מְאֹד
וְשִׁיר תְּזַמְזֵם מָלֵא סוֹד:
„מַעְדֵּר, מַעְדֵּר, חֲתֹר וַחֲפֹר,
חֲפָר־נָא עֹמֶק לִי פֹּה בּוֹר!"

אָז אֶקְרַב דֹּם וְאֶלְחַשׁ לָהּ,
אַט אֶלְחַשׁ: „הָהּ, הַגִּידִי נָא,
אַתְּ יַלְדַּת־חֵן, נָא אִמְרִי לִי,
זֶה הַשּׁוּחָה בִּשְׁבִיל מִי?"

אָז תִּקְרָא: „הַס, בִּישִׁימוֹן זָר
חָפַרְתִּי קֶבֶר לְךָ קָר".
אַךְ דִּבְּרָה דְבָרָהּ יַלְדַּת־תֹּם
וּפִי הַבּוֹר אָז נִפְתַּח דֹּם.

וּבְעָמְדִי כֹּה עַל פִּי הַבּוֹר
וּבְכָל עַצְמוֹתַי עָבַר קֹר;
אֶל קֶבֶר, אֶפֹּל בּוֹ וָהָס,
הָשְׁלַכְתִּי – וְהֶקִיצוֹתִי אָז.

זֶה דָמִי יִגְאֶה וְלִבִּי זָע,
כִּי חֲלוֹם חָלַמְתִּי רָע:
קוֹדֵר בָּא אֵלַי שַׂר־לַיִל
וַיִּשָּׂאֵנִי עַל כְּנַף צֵל.

אֶל בַּיִת הֱבִיאַנִי רָם,
רַעַשׁ תֻּפִּים נִשְׁמַע שָׁם,
וּצְחוֹק וְגִיל וְאוֹר שָׁם רָב –
נִצַּבְתִּי דוֹמָם עַל הַסַּף.

לֵיל כְּלוּלוֹת; קְרוּאִים יוֹשְׁבִים סְבִיב
הַשֻּׁלְחָן, פְּנֵיהֶם מְלֵאִים זִיו,
לְזוּג הַחֶמֶד אַבִּיט – אוֹי!
מַה־לַּאֲהוּבָתִי פֹה?

עֲדוּיָה יָשְׁבָה בְּכָל יְקָר,
לִימִין חֲתָנָהּ זֶה הַזָּר.
וָאֶעֱמֹד דֹּם אֲחוֹרֵי כֵּס
הַכַּלָּה, מַחֲרִישׁ, קַר כַּמֵּת.

הַמַּנְגִּינָה – אֵין לָהּ קֵץ,
כָּל תְּרוּעַת גִּיל – בִּי נַחַת חֵץ.

הָדוּר מְאֹד בִּלְבוּשׁוֹ וְצַחִים כְּבָסָיו בּוּץ,
אַךְ קִרְבּוֹ יֵצֶר נִתְעָב וְנֶאֱלָח הִתְרוֹצֵץ.

קִרְבּוֹ לֹא רָחוּץ הָיָה וְלֹא נָחוּץ, וְאוּלָם חוֹצֵץ
עוֹרוֹ בְּעַד הַצָּפוּן קִרְבּוֹ, וּמִחוּץ
כְּאִישׁ מַרְאֵהוּ, מְאֹד נִכְבָּד וְאִם גּוּץ,
גַּם לְהִתְלַהֵב יָדַע וּדְבָרוֹ אֵשׁ מְפוֹצֵץ.

„הֲתֵדַע מִי וָמִי הוּא? בֹּא וּרְאֵה!"
לִי קָרָא שַׂר־הַחֲלוֹמוֹת וְהֶרְאָה לִי אֶת פְּנֵי
חֲדַל־אִישִׁים זֶה וְעַל־יָדוֹ — הֲיַאָמֵן,

נִצֶּבֶת אֲהוּבָתִי יַעֲלַת הַחֵן,
עַל הַבָּמָה עָמְדוּ וּשְׁנֵיהֶם אָמְרוּ: „הֵן!"
וְאַלְפֵי שֵׁדִים צוֹחֲקִים קָרְאוּ: „אָמֵן!"

ה

מַה־יִּגְאֶה, יִסְעַר בִּי הַדָּם?
מַה־יִּפְעַם בִּי הַלֵּב הֶחָם?
זֶה דְמִי יַךְ בְּקֶצֶף גַּל,
וְצַר לַלֵּב וְצֵאת יְכַל.

וּבְעָמְדִי דוֹמָם כֹּה כַּמֵּת,
וְהַמָּחוֹל חָג –, שָׁמַעְתִּי אֵת
הֶחָתָן לוֹחֵשׁ לָהּ דְּבַר־מָה, –
הִיא אָדְמָה קְצָת וְלֹא חָרָה לָהּ.

ו

בַּחֲלוֹמִי עֵדֶן, בִּדְמִי הַלֵּיל
כֻּלָּהּ קְסָמִים, רָז וָצֵל
וּבְלַחַשׁ־נַחַשׁ בָּאָה אַט
חֶמְדַּת לִבִּי לְחַדְרִי הַקָּט.

אֶתְבּוֹנֵן דֹּם בִּדְמוּת־הַחֵן,
הִיא צוֹחֲקָה לִי, כְּאוֹמְרָה: „הֵן!"
הִיא צוֹחֲקָה לִי וְלִבִּי יַךְ,
וְשֶׁטֶף מִלַּי בְּעֹז יְפַךְ:

„קְחִי נָא, קְחִי, אֶת הַכֹּל קְחִי,
קְחִי אֶת כָּל הַיָּקָר לִי!
רַק דוֹדֵךְ אֶהְיֶה נָא, בַּת־רֹם,
מֵחֲצוֹת הַלֵּיל עַד יֵאוֹר יוֹם".

הַכַּלָּה תִּנְהַר מֵאֹשֶׁר רָב,
הוּא כַּפָּהּ יִלְחַץ, כַּף בְּכָף.

הוּא מִלֵּא כוֹס וְשָׁתָה מְעָט,
הִגִּישָׁהּ לָהּ, זֶה פִּיהָ קָט,
צוֹחֶקֶת לוֹ: „חֵן־חֵן!" – אֲהָהּ,
זֶה דָמִי חַם אֶל קִרְבָּהּ בָּא!

וְהִיא תַפּוּחַ נָתְנָה לוֹ,
תַּפּוּחַ רַךְ, הִתְבּוֹנֵן בּוֹ,
וְתָקַע בּוֹ סַכִּינוֹ – הָהּ!
הַבַּרְזֶל אֶל לְבָבִי בָא.

כַּוָּנֵי־חֵן, לְחִישׁוֹת וְהָס,
לְלוּחַ־לֵב יִלַּחֲצָה אָז,
וּבְתֹם לָהּ יִשַּׁק עַל הַלְּחִי, –
הָהּ, קַר הַמָּוֶת נָשַׁק לִי.

גּוּשׁ אֲנִי, בְּלִי חַיִּים גּוּשׁ,
לֹא אוּכַל עוֹד מִמְּקוֹמִי מוּשׁ,
הַמָּחוֹל הִתְחִיל חַי וּבְחוּג,
וְזוּגוֹת זוּגוֹת וְזֶה הַזּוּג...

אַךְ לְעֻמָּתָם בְּסַעֲרַת יְלֵל
פָּרְצוּ לֵצִים וְשֵׁדֵי לֵיל.

הֵם נֶאֶבְקוּ דֹם עִם כְּרוּבֵי־תֹם,
גַּם יָכְלוּ, הָהּ! לִכְרוּבֵי־תֹם
וְגֵרְשׁוּם. פִּתְאֹם הָשְׁלַךְ הָס,
גַּם הֲמוֹן הַשֵּׁדִים נָס.

אַךְ אֲנִי — אֵשׁ תִּבְעַר בִּי,
חֶמְדַּת לִבִּי אִתִּי הִיא.
תִּתְרַפֵּק עַל לֵב כְּאַיֶּלֶת־הָר,
מִתְרַפְּקָה וְגַם בּוֹכָה מָר.

הִיא תֵבְךְּ; יָדַעְתִּי מִשּׁוּם מָה,
בְּפִיהָ שׁוֹשָׁן אֶשַּׁק לָהּ —
„עֵינַיִךְ מִנְעִי נָא מִבְּכִי,
וְהִשָּׁמְעִי לִי, הִשָּׁמְעִי לִי!

הִשָּׁמְעִי לִי, הִשָּׁמְעִי לִי —"
וּפִתְאֹם יִקְפָּא דָמִי בִּי;
וְאֶרֶץ תִּרְעַד וּמוֹסְדֵי־כֹל,
אֶת פִּיהָ פָּתְחָה תְהֹם כִּשְׁאֹל.

אָז תַּבִּיט בִּי מִמְּקוֹר הַלֵּב,
בְּאַהֲבָה וּבְחֵן וּכְאֵב,
וּבְחֵן וּכְאֵב לִי תַגִּיד: „תְּנָה
לִי חֶלְקְךָ לַיּוֹם הַבָּא".

דְּמִי אֵשׁ, חֹם בְּשָׂרִי רָךְ –
בְּחֵפֶץ־לֵב נְתַתִּים לָךְ,
לָךְ, חֶמְדָּתִי, מַלְאַךְ־תֹּם,
אַךְ לֹא אֶת חֶלְקִי בִּשְׁמֵי־רֹם.

אַךְ בְּהוֹצִיא פִּי רַק זֶה הַנִּיב –
כֵּן תַּעַל, תִּפְרַח וְכֵן תְּנִיף,
כֵּן תֹּאמַר לִי וְתַעַן: „תְּנָה
לִי חֶלְקְךָ לַיּוֹם הַבָּא".

אֶל אָזְנַי תַּחְדֹּר, חֲדֹר וּצְלֹל,
אִמְרָתָהּ אֵשׁ וּבְאַלְפֵי קוֹל,
וְאֶל תְּהוֹם נַפְשִׁי בְחֶזְקַת־יָד –
הָהּ לִבִּי, לִבִּי מֵת כִּמְעַט.

זֶה הָיָה קְהַל מַלְאֲכֵי־חֵן,
עוֹטֵי־פָז וְלִבְנַת־שֵׁן,

גְבָרִים וַעֲלָמוֹת מוֹפִיעִים מֵעֲבָרִים
וְגַם אָנֹכִי נִסְחָף עִם הַזָּרֶם.

אַךְ פִּתְאֹם אַבִּיט, אֶתְמַהּ בְּחֶרְדַּת לֵב –
אֲנִי לְבַדִּי נִצָּב, הָעֵדָה נֶעֱלָמָה,
לְבַדִּי מֵאוּלָם לְאוּלָם, מִגֵּו לְגֵו
אֶתַע חָרֵד, רוּחַ בִּי לֹא קָמָה.
רַגְלַי בָּצְקוּ, אֶת לִבִּי לָחַץ כְּאֵב,
נוֹאַשְׁתִּי כְבָר מִמְּצֹא הַפֶּתַח שָׁמָּה.
סוֹף־סוֹף הִגַּעְתִּי לְשַׁעַר אַחֲרוֹן, בּוֹ
חָפַצְתִּי צֵאת – הוֹי אֵלִי, אֶת מִי אֶרְאֶה פֹּה?

זֹאת הָיְתָה אֲהוּבָתִי אֲשֶׁר עָמְדָה שָׁם,
עַל פִּיהָ כְּאֵב וְעַל מִצְחָהּ יִשְׁכֹּן עָצֶב.
„חֲזֹר!" הֵרִימָה יָד; הַהֵרִימָה סְתָם
הַיָּד? וּמֶה הָאוֹת? הַתְרָאָה הִיא אוֹ קֶצֶף?
וְאוּלָם מֵעֵינֶיהָ פָּרַץ גַּל אוֹר חַם,
וַיִּשְׁטְפֵנִי, הַמּוֹחַ וְהַלֵּב, וַיָּצֶף...
מַבָּטָהּ פֶּלִאי, עַז וּבוֹחֵן אוֹתִי,
אַךְ מָלֵא אַהֲבָה – וְהֶהֱקִיצוֹתִי.

מִפְּנֵי הַתְּהֹם הִתְפָּרְצוּ בְנֵי
הַלַּיְלָה כֻּלָּם... חָוְרוּ פְּנֵי
חֶמְדָּתִי וְנֶעֶלְמָה מִיַּד
מֵחֵיקִי וְנִשְׁאַרְתִּי לְבַד.

בְּמַעְגַּל־קְסָמִים וּבְלִי קֵץ
יָחוּלוּ סְבִיבִי אַלְפֵי לֵץ,
נִדְחָקִים, אוֹחֲזִים בִּי בִצְחוֹק
פָּרוּעַ כֹּה וְלִבְלִי חֹק.

הַמַּעְגָּל הוֹלֵךְ הָלֹךְ וְצָר,
חָג וּמְזַמְזֵם, חָג וְשָׁר:
„אֶת נַפְשְׁךָ הוֹאַלְתָּ מְכֹר —
וְלָנוּ אַתָּה עַד אַחֲרוֹן דּוֹר".

ז

אֶל אַרְמוֹן גָּדוֹל הֱבִיאַנִי שַׂר־הַחֲלוֹם,
מְכֻשָּׁף כֻּלּוֹ, וְאוֹר מִסְתַּנֵּן בְּעַד עֲרָפִלִּים,
אוֹר רְמִיָּה, וְעַם רָב, עַם רָב בְּלִי תֹם
נוֹהֲרִים בַּסַּף, בַּסַּף וְגַלִּים גַּלִּים;
כָּל אֶחָד תּוֹעֶה, מְבַקֵּשׁ פֶּתַח דֹּם
וְנָבוֹךְ בֵּין הֲמוֹן נְבוֹכִים וְנִבְהָלִים.

„אֶשַּׁק וְאָשִׁיב, הֵינְרִיךְ,
מֵעֵינְךָ צְעִיף הַלַּיִל;
אֶת הַמַּלְאָכִים תֶּחֱזֶה,
וְאֶת הֲדַר שְׁמֵי־אֵל״.

לֹא אוּכַל קוּם, אֲהוּבָה,
זֶה דָּמִי שׁוֹתֵת עוֹד
מִמְּקוֹר הַלֵּב, בּוֹ נִחַת
חֵץ דְּבָרֵךְ אֵשׁ וִיקוֹד.

„אֶת יָדִי אָשִׂים, הֵינְרִיךְ,
לְאַט לְךָ עַל הַלֵּב;
וְדָמוֹ לֹא יְפַךְ עוֹד,
וְחָדַל כָּל הַכְּאֵב״.

לֹא אוּכַל קוּם, אֲהוּבָה,
הָרֹאשׁ זָב דָּם וּלְשָׁד;
אֲנִי בוֹ חֵץ יָרִיתִי,
כִּי הִפְרִידַתְנוּ יָד.

„בְּשַׂעֲרוֹתַי, הֵינְרִיךְ,
אֶסְתְּמָה אֶת פִּי

ח

לַיְלָה נָח עַל עֵינַי,
עוֹפֶרֶת עֲלֵי פִּי,
בְּלֵב וּבְמוֹחַ כְּבֵדִים
בַּקֶּבֶר אֶשְׁכַּב לִי.

לֹא אֵדַע אִם יָשַׁנְתִּי
הַרְבֵּה וְאִם מְעָט,
הֱקִיצוֹתִי וְהִנֵּה
עַל קִבְרִי דוֹפְקָה יָד.

„הַאִם לֹא תָקוּם, הֵינְרִיךְ?
בָּא יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב;
הַמֵּתִים קָמוּ כֻלָּם
לְחַיִּים שֶׁל אֵין־סוֹף".

לֹא אוּכַל קוּם, אֲהוּבָה,
אֶת עֵינַי כִּסְּתָה עָב;
כָּבוּ לַבּוֹת עֵינַי
מִבְּכִי וְדֶמַע רָב.

בְּעֵינָהּ תִּרְעַד פְּנִינַת חֵן,
יִתְנוֹסֵס שְׂעָרָהּ גַּל.

חֶרֶשׁ תֵּט עָלַי, אַט־אַט,
הַבֵּט לָהּ לִבְנַת שֵׁשׁ,
וְאַט־אַט תִּשְׁכַּב לָהּ בְּצַד
לְבָבִי יִלְהַט כְּאֵשׁ.

מַה־יַּךְ, מַה־יִּרְעַד לִבִּי רַךְ
וּבְחֻבִּי צַר לִי, צָר;
וַחֲזֶה הַיָּפָה – הוּא לֹא יַךְ
וּכְמוֹ הַקֶּרַח קָר.

„לֹא יַךְ, לֹא יִרְעַד לִבִּי בִּי,
וְכֻלּוֹ קַר כַּכְּפוֹר;
אַךְ חֵשֶׁק אַהֲבָה נוֹדַע לִי,
וְכֹחָהּ לְאֵין חֵקֶר.

„לֹא יִפְרַח אֹדֶם עֲלֵי פִּי
וְדָם בִּי לֹא יְפַךְ;
אַךְ אָנָּא אַל תְּסָרֵב לִי,
אָנֹכִי טוֹבָה לָךְ".

הַפֶּצַע, וְנֶעֱצַר דָּמוֹ
וְשָׁב הָרֹאשׁ וִיחִי".

בְּנֹעַם־חֵן בִּי תַּפְצִיר –
לֹא אוּכַל סָרֵב לָהּ;
חָפַצְתִּי קוּם וָלֶכֶת
וּלְהִדָּבֵק בָּהּ.

אָז נִפְתְּחוּ כָּל פְּצָעַי,
וְדָמַי מֵרְבָבוֹת פֶּה,
מֵרֹאשׁ וָלֵב שָׁתָתוּ –
וָאִיקַץ בְּרֶגַע זֶה.

ט

צָלַלְתִּי דֹם בִּזְרוֹעוֹת שֵׁנָת,
וָאֶשְׁכַּח עֲמַל יוֹם;
וַתּוֹפַע דְּמוּת אֵלַי נִפְלָאת
כְּחֶזְיוֹן הַחֲלוֹם.

כְּשַׁיִשׁ חִוְּרָה וּכְמוֹ שֵׁן
וּכְסוֹד תַּעֲלוּמָה קַל;

מַאֲוַיִּים לִי, גָּדֹל מַאֲוַיַּי
לְפֶרַח כֹּה נִפְלָא וָרַךְ
וְכֹה רַעֲנָן, מַה־בֶּצַע בְּחַיַּי
אִם לִבִּי לְפִרְחִי לֹא יַךְ?

אַךְ פַּעַם בְּטֶרֶם אֵאָסֵף
חָפַצְתִּי לְאַמְּצוֹ לַלֵּב,
וְנַשֵּׁק מִלְּחָיָיו וּשְׂפָתָיו
רַק פַּעַם אֶת מֶתֶק הַכְּאֵב.

רַק פַּעַם מִפִּיהָ הַנָּאוָה
לִשְׁמֹעַ הַדָּבָר הַטּוֹב, –
וַאֲלֵיכֶם, הָרוּחוֹת, אֶלָּוֶה
בְּדֶרֶךְ הַלֵּיל לְלֹא סוֹף.

אֹזֶן הָרוּחוֹת הִקְשִׁיבָה,
הֵנִיעוּ בְּרֹאשָׁם לִי דֹּם.
וָאָבֹא אֵלַיִךְ, חֲבִיבָה; –
הֲתֵאהֲבִי אוֹתִי כַּיּוֹם?

וּפֶרֶא עַד לִכְאֵב בְּאוֹן

חִבְּקַתְנִי בַּת־הַחֵן,

אַךְ קָרָא גֶבֶר – נֶעֶלְמָה דֹּם

הַבַּת לָהּ לִבְנַת־שֵׁן.

ו

הִשְׁבַּעְתִּים בְּמַאֲמָר חָרֵד –

הוֹפִיעוּ הַמֵּתִים בַּצֵּל;

וְעַתָּה לֹא יֹאבוּ הִפָּרֵד

וּשְׁקֹעַ בְּחֶשְׁכַת הַלֵּיל.

שָׁכַחְתִּי הַמַּאֲמָר הַפֶּלְאִי,

בְּפַחְדִּי שָׁכַחְתִּי הַכֹּל;

הָרוּחוֹת בִּי מוֹשְׁכִים בַּשֶּׁלִי

אַחֲרֵיהֶם לִמְעוֹנוֹת שְׁאֹל.

שְׁעוּ מִנִּי, רוּחוֹת הַמָּגוֹר!

הַנִּיחוּ לִי, יַלְדֵי הַשְּׁחוֹר!

מָה רַבָּה הַשִּׂמְחָה עוֹד תָּגוּר

עַל אֶרֶץ הָרוֹחֲצָה בָּאוֹר.

שִׁירִים

א

לָךְ, חֶמְדָּתִי, יַלְדַּת־תֹּם,
קַלָּה, רַכָּה כַּחֲלוֹם,
חַיַּי לָךְ אַקְדִּישָׁה דֹּם,
לָךְ, רַק לָךְ, עַד אַחֲרוֹן יוֹם.

מָתוֹק לִי הָאוֹר בִּזְרֹם
מֵעֵינַיִךְ, כְּאוֹר סַהַר־רֹם;
אַבִּיט – וְלֶחְיֵךְ, שׁוֹשַׁן־תֹּם,
הוֹלְכָה הָלֹךְ וַאֱדֹם.

מִפִּיךְ הַקָּט מַבְרִיקִים דֹּם
טוּרֵי פְּנִינִים, יְקָרוֹת־תְּהֹם;
אַךְ הַטּוֹב, הַיַּהֲלֹם,
צָפוּן הוּא בְּחֻבֵּךְ חֹם.

אַהֲבָה צְנוּעָה הִיא וּשְׁלוֹם־
גִּיל, לְלִבִּי חִדְרוּ בְחֹם

הֲלֹךְ וְטַפֵּל בִּנְצָנִים,
  צִיצֵי־חֵן וּפִרְחֵי־תֹם.

בְּיֶרֶק דֶשֶׁא וְצִיצֵי־חֶמֶד
  הָמָה עָלָיו פֶּלֶג־רְאִי;
עַתָּה, אִם עַל שְׂפָתוֹ אֶעֱמֹד,
  דְּמוּת חִוֶּרֶת נִרְאֵית לִי.

אָדָם חִוֵּר נַעֲשֵׂיתִי,
  כִּי תָלִיתִי עֵינַי בָהּ;
הָהּ, אֵיכָכָה כֹּה נִהְיֵיתִי,
  כְּאֵבִי זֶה מֵאַיִן בָּא?

בְּסֵתֶר־לִבִּי חַי שְׁלוֹם גִּילָם
  שֶׁל מַלְאָכִים, כְּרוּבֵי־תֹם;
עַתָּה סָר מִמֶּנִּי צִלָּם,
  אֶל כּוֹכְבֵיהֶם עָלוּ רֹם.

שְׁחוֹר הַלַּיְלָה אוֹתִי סוֹבֵב,
  יַפְחִידוּנִי בַלָּהוֹת שְׁאוֹל;
בְּחֻבִּי קוֹל בִּי חֶרֶשׁ דּוֹבֵב,
  קוֹלִי – וְכֹה לִי זָר הַקּוֹל.

בְּהַבִּיטִי בָךְ אָז דֹּם,
בָּךְ, חֶמְדָּתִי, יַלְדַּת־תֹּם!

ב

בְּחֵיק הַלַּיְלָה דֹּם אֶתַנֶּה
צָרַת נַפְשִׁי וְלִבִּי מָר;
סוֹד עַלִּיזִים לֹא לְמַעֲנִי,
צְחוֹקָם צוֹהֵל – זָר לִי זָר.

דֹּם תְּטֹפְנָה, דֹּם תִּזַּלְנָה
דִּמְעוֹת עֵינַי עַל הַלְּחִי;
יָם שֶׁל דְּמָעוֹת לֹא תוּכַלְנָה
כַּבּוֹת אֵשׁ גַּעְגּוּעַי בִּי.

זֶה מְעַט עוֹד נַעַר אָנִי,
צְחוֹק עַל פֶּה וְשִׁיר בַּלֵּב;
גִּיל הַחַיִּים – הוּא מְלָאָנִי,
טֶרֶם אֵדַע מַה־זֶּה כְּאֵב.

זֶה עוֹלָמִי גַּן־עֲדָנִים
וּמִפְעָלַי בּוֹ, יוֹם־יוֹם

אֲשַׁנֵּץ אֶת צְרוֹרִי, אֶקַּח מַקֵּל הַנְּדוֹד,
וְאָנוּעַ עַל־פְּנֵי תֵבֵל זוֹ.

כֹּה יָמִים אֶתְהַלֵּךְ נָכְרִי וָזָר
עַד בּוֹאִי לְעִיר יוֹשְׁבָה עַל גְּדוֹת
נְהַר אֵיתָן, לָעִיר הַמִּתְנוֹסְסָה בִיקָר,
וּשְׁלֹשָׁה לָהּ מִגְדְּלֵי עֹז.

שָׁם יַחֲלֹף יְגוֹן אַהֲבָתִי כִמְעַט,
גִּיל־שְׂמָחוֹת שָׁם אֶשְׂבַּע בְּלִי־דָי;
אֶתְהַלֵּךְ לִי שָׁם עִם חֶמְדָּתִי שְׁלוּב־יָד,
בַּשְּׂדֵרָה, בֵּין תִּרְזוֹת הַגָּיְא.

ד

אִם אֲהוּבָתִי אִתִּי – אָז
זֶה לִבִּי תּוֹסֵס בִּי,
זֶה לִבִּי בְּרֹב עָשְׁרוֹ גָס
וְשַׁ״י עוֹלָמוֹת לִי.

וּבְעָזְבִי אוֹצַר לִבָּהּ תֹּם
וְרֹאשָׁהּ מָלֵא טַל,

גְדוֹלִים בִּי מַכְאוֹבִים זָרִים,
קִצְפָּם תּוֹסֵס, מָלֵא מְרִי;
וּבִלְבָבִי, בַּמִּסְתָּרִים,
אֵשׁ אוֹכֵלָה, זָרָה בִּי.

זֹה הָאֵשׁ וְהַשַּׁלְהֶבֶת
הֻטְּלוּ בִי לַעֲדֵי־עַד,
זֶה הַקְּרָב עִם מַר הַמָּוֶת –
אַתְּ עָשִׂית זֹאת, אַהֲבָה, אַתְּ!

ג

כָּל עֶלֶם עִם חֶמְדַּת־לְבָבוֹ שְׁלוּב־יָד
יְטַיֵּל בֵּין תִּרְזוֹת הַגָּיְא;
וַאֲנִי – אֲנִי תוֹעֶה לְנַפְשִׁי לְבָד,
הוֹי אֵלִי, הוֹי חוּס נָא עָלָי!

זֶה לִבִּי בִי יֵבְךְ, זֹאת עֵינִי תְּתַפֵּךְ
בִּשְׂמֹחַ כָּל דּוֹדָה וָדוֹד.
גַּם לִי יֵשׁ לֵב קָרוֹב, אוֹצַר נֶחְמָד וָרַךְ,
אַךְ רָחוֹק הוּא מִנִּי עַד־מְאֹד.

כֹּה רַבּוֹת נָשָׂאתִי, לֹא אוּכַל, הָהּ, עוֹד
אֶת צַעֲרִי הַגָּדוֹל נְשֹׂא,

מִתּוֹךְ פֵּהוּקִים אֶת דַּרְכָּן עוֹשׂוֹת;
עוֹשָׂה, חוֹשָׁה, עָצֵל עָם!

אֲנִי כְּלִי חִפָּזוֹן, וְהַזְּמָן אֵינוֹ רָץ!
אֱלֹהֵי הַזְּמַנִּים לֹא אָהֲבוּ מֵעוֹדָם,
בְּרִית אַכְזְרִיָּה כָּרְתָה בְּסוֹדָם:
לִלְעֹג בְּעָרְמָה לָאוֹהֵב הָאָץ.

ז

בֵּין עֲצֵי הַגַּן הִתְהַלָּכְתִּי,
עִם עָצְבִּי הָרַב נָע וָנָד;
וַחֲלוֹמִי, אֲשֶׁר כְּבָר שָׁכָחְתִּי,
הִתְגַּנֵּב אֶל לִבִּי בַּלָּט.

אֲהָהּ, כְּנַף־רְנָנִים נִשָּׂאָה,
מִי לִמְּדֵךְ מִלָּה זוֹ, מִי?
הֶאָלְמִי! אִם אוֹתָהּ אֶשְׁמָעָה,
לְבָבִי יִשָּׁבֵר אָז בִּי.

„עָבְרָה לָהּ פֹּה יְפֵה־פִיָּה
וְשָׁרָה בַּמָּקוֹם הַלָּז,

כָּל־שֶׁפַע עָשְׁרִי גָז כַּחֲלוֹם,
וְדַל אֲנִי, כֹּה דַל.

ה

בֹּקֶר אָקוּם וְאֶשְׁאָלָה:
הֲתָבוֹא בַּת־הַתֹּם?
עֶרֶב רוּחִי בִי נָפָלָה:
לֹא בָאָה גַם הַיּוֹם!

לַיְלָה אֶשְׁכַּב בְּנֶפֶשׁ עֲגוּמָה,
לְלֹא שְׁנָת וּלְלֹא חֲלוֹם;
וְהוֹזֶה, חוֹלֵם בַּחֲצִי תְנוּמָה,
אֲנִי נָע וָנָד בַּיּוֹם.

ו

אֶתְחַבֵּט פֹּה, אֶתְלַבֵּט שָׁם!
עוֹד שָׁעוֹת אֲחָדוֹת וְאָנֹכִי אֶרְאֶנָּה,
הַיָּפָה בַּנְּעָרוֹת, אֵין יָפָה מִמֶּנָּה; —
מַה־תִּתְהַלֵּם בִּי כֹה, לְבָבִי הַתָּם?

אַךְ עִם הַשָּׁעוֹת הוּא עָצֵל עָם!
בִּכְבֵדוּת מִתְנַהֲלוֹת הֵן וְנוֹסָעוֹת,

וּשְׁלַחְתִּים בְּרֵיחָם עֵדֶן
לַיְקָרָה לִי מִכֹּל.

מִי יִתֵּן וְהָפְכוּ שִׁירַי
נְשִׁיקוֹת וּבְלִי קוֹל:
וּשְׁלַחְתִּין לִלְחִי הַיְקָרָה,
הַיְקָרָה לִי מִכֹּל.

מִי יִתֵּן וְהָפְכוּ שִׁירַי
קִטְנִיּוֹת וּפוֹל:
וַאֲבַשֵּׁל מְרַק קִטְנִיּוֹת,
שֶׁיִּנְעַם מִנִּי־כֹל.

י

בְּכֶרֶם אָבִי עוֹמְדָה לָּהּ
נִצָּה חִוְּרָה וְנוּגָה מְאֹד,
הַחֹרֶף כְּבָר הָלַךְ, הָאָבִיב כְּבָר בָּא,
נִצָּה חִוֶּרֶת – חִוְּרָה עוֹד.
מַרְאֵה הַנִּצָּה כֹּה רָע,
פְּנֵי כַלָּה חוֹלָה לָּהּ.

וָאַצִּיל הַמִּלָּה מִפִּיהָ,
הַמִּלָּה כְּזָהָב וּכְפָז".

הַאֻלְמִי, אַל לִי תְּסַפֵּרִי,
בְּעָרְמָה תַּנְעִימִי בְקוֹל;
לִגְזֹל אֶת עָצְבִּי תֹּאמֵרִי,
וְאָנֹכִי לֹא אַאֲמִין בַּכֹּל.

ח

שִׂימִי יָדֵךְ, חֲמוּדָה, עַל לִבִּי הָרַךְ; —
בְּחַדְרֵי־חֲדָרָיו, הֲתִשְׁמְעִי, מַה־יַּךְ?
חָרַשׁ־עֵצִים, רַע־עַיִן, שָׁם יוֹשֵׁב רָתֵת,
וְחוֹצֵב שָׁם, חוֹצֵב שָׁם אָרוֹן לְמֵת.

הוּא חוֹצֵב, הוּא חוֹצֵב בַּיּוֹם וּבַלֵּיל;
עָיְפָה נַפְשִׁי לְשֵׁנָה וּבוֹא תַחַת צֵל.
חִישׁ כַּלֵּה מְלַאכְתְּךָ, חָרָשׁ, עַד־תֹּם,
וְאוּכַל אָז אֶשְׁכַּב וְאִישַׁן לִי דֹם!

ט

מִי יִתֵּן וְהָפְכוּ שִׁירַי
פִּרְחֵי צְחֹר וּכְחֹל:

יא

הו עֶרֶשׂ, עָנְיִי בָּךְ נָשָׂאתִי,
בּוֹר — מְנוּחָתִי אֶמְצָא בָּךְ,
נִפָּרֵד נָא, הוֹי, עִיר רַבָּתִי,
שָׁלוֹם, שָׁלוֹם! אֶקְרָא לָךְ.

שָׁלוֹם אֶקְרָא לָךְ, קְדוֹשׁ סִפִּי,
שָׁם יִתְהַלֵּךְ כְּרוּבִי תָם,
שָׁלוֹם עִיר, שֶׁחֶמְדַּת לִבִּי
תּוֹפַע לִי רִאשׁוֹנָה שָׁם.

לוּלֵא רְאִיתִיךְ, הַיְקָרָה,
לֹא פְגַשְׁתִּיךְ, הַמַּלְכָּה, פֹּה –
לֹא בָאַתְנִי כָּל הַצָּרָה,
לֹא הָיִיתִי אֻמְלָל כֹּה.

לֹא בִקַּשְׁתִּי אַהֲבָתֵךְ,
לֹא שָׁעַרְתִּי לִבֵּךְ קְנוֹת,
רַק חָפַצְתִּי בְקִרְבָתֵךְ
נֹשֶׁם וְחַיֵּי־שֶׁקֶט רְאוֹת.

נִצָּה חִוְּרָה לִי לוֹחֲשָׁה אָט:
„אָנָּא, קָטְפֵנִי, אָח!"
אֲנִי לָהּ סָח: לֹא אֶשְׁלַח יָד,
אֵינֶנִּי חָפֵץ בָּךְ.
אָתוּר לִי פֹּה וָשָׁם
נִצַּת אֹדֶם־דָּם.

הַנִּצָּה לוֹחֲשָׁה: „לֵךְ פֹּה, לֵךְ שָׁם,
עַד אַחֲרוֹן יוֹמְךָ רַד,
אֶת הַנִּצָּה לָהּ אֹדֶם־דָּם
לֹא תִמְצָא עֲדֵי־עַד.
אַךְ אוֹתִי קְטֹף וָקַח,
כָּמוֹךָ חָלִיתִי, אָח".

כֹּה לָחֲשָׁה הַנִּצָּה, הִתְחַנְּנָה לִי —
רָעֲדָה יָדִי — וּקְטֹף!
כְּרֶגַע נִרְפָּא לֵב דַּכָּא בִּי,
וְאוֹר לִי עָלָה רָב.
וּבְחָזִי, אֵין בּוֹ מְתֹם,
חֶדְוַת כְּרוּבֵי־תֹם.

הוֹי, מַה־תִּרְעֲדִי, אֲהוּבָה,
לְמַרְאֵה דָמִי רַק הַיּוֹם?
הֵן רָאִית כְּבָר אוֹתוֹ שׁוֹתֵת
בְּעָמְדִי לְפָנַיִךְ דֹּם.

הֲתִזְכְּרִי שִׁיר יָשָׁן־נוֹשָׁן
עַל נְחַשׁ הַגַּן הַלָּז,
בַּעֲבוּר תַּפּוּחַ נִדְחָה
אָבִינוּ לְמַדְחֵפוֹת אָז?

פְּרִי זֶה, אֲבִי כָל־רָע, בּוֹ חַוָּה
הִשִּׂיאָה מָוֶת עַל כָּל־חָי,
בּוֹ אֵרִיס שִׁלְּחָה אֵשׁ בִּטְרוֹיָה –
אַתְּ שְׁנַיִם אֵל הֵבֵאת עָלָי.

יג

הַר וָעִיר נִבָּטִים מָטָּה
אֶל תּוֹךְ רְאִי הָרֵינוּס דֹּם;
וְצוֹהֲלָה סִירָתִי שָׁטָה,
שְׁטוּפָה כֻלָּהּ זָהֳרֵי יוֹם.

וְאוּלָם אוֹתִי אַתְּ דּוֹחֶפֶת,
כְּלַךְ־לָךְ! יִקְרָא פִּיךְ זֶה לִי;
דַּעְתִּי, הָהּ, עָלַי נִטְרֶפֶת,
וְלִבִּי, לִבִּי נִשְׁבָּר בִּי.

קוֹדֵר אֵלֵךְ־לִי, נְעִימָה,
עָיֵף, חוֹלֶה וּבְלֵב מָר,
רֹאשׁ זֶה כָבֵד עַד אָשִׁימָה
הַרְחֵק, אֶל תּוֹךְ קֶבֶר צָר.

יב

הַמְתֵּן, הַמְתֵּן, מַלָּח פֶּרֶא,
אֲנִי לַחוֹף אַחֲרֶיךָ בָּא;
מִשְּׁתֵּי עֲלָמוֹת הִנְנִי נִפְרָד –
מֵאֵירוֹפָּה וּמִנָּהּ.

פְּרָץ־נָא, זֶרֶם דָּם, מֵעֵינַי,
פְּרֹץ מִגֵּוִי, זֶרֶם דָּם,
כָּל מַכְאוֹבַי וְיִסּוּרַי
אֶכְתְּבָה בְּדָם זֶה חָם.

טו

בַּאֲשֶׁר כּוֹכָבִים זוֹרְחִים,
גִּיל וּשְׂמָחוֹת לָנוּ פּוֹרְחִים,
נִמְנְעוּ מֶנּוּ פֹּה בַּצֵּל;
רַק בִּזְרוֹעוֹת קַר הַמָּוֶת
רוּחַ חַיִּים מִתְלַהֶבֶת,
בְּעֻזּוֹ עוֹלֶה נֹגַהּ־לֵיל.

טז

בְּצִיצֵי וֶרֶד וּבְרוֹשׁ, בַּעֲדִי זָהָב טוֹב
הָיִיתִי מְקַשֵּׁט בְּאַהֲבַת אֵין־סוֹף
הַסֵּפֶר הַלָּז כְּמוֹ אָרוֹן שֶׁל מֵת,
וְשִׁירַי, כָּל שִׁירַי בְּקֶבֶר זֶה תֵּת.

אַהֲבָתִי לוּ אוּכַל בּוֹ לַצְפִּין כַּיּוֹם!
עַל קֶבֶר שֶׁל אַהֲבָה צִיץ מְנוּחָה וָתֹם
עוֹלֶה וְנִקְטָף בְּבוֹא עָלָיו תּוֹר, –
לִי יָצִיץ הַפֶּרַח בְּרִדְתִּי בוֹר.

הִנֵּה הֵם שִׁירַי שֶׁפָּרְצוּ בְעֹז,
כְּלַבַּת הָאֵשׁ מֵחֲזֵה אֶטְנָה זֹאת,

שָׁקֵט אֲבִיט מִשְׁחַק נַחְשׁוֹל־
זָהָב, עַל סִירָתִי קָם.
דוּמָם בִּי נֵעוֹרִים רַחֲשֵׁי־
לֵב, הֲגִיתִים עֹמֶק שָׁם.

תְּהוֹם לִי יִצְחַק דֹּם וְיַזְהִיר,
יִמְשְׁכֵנִי בְּזֶרֶם אוֹר,
אַךְ יְדַעְתִּיו: מֵעָל הוּא מַזְהִיר,
וְקִרְבּוֹ מָוֶת וְלֵיל־שְׁחוֹר.

חַן מֵעָל, בַּקֶּרֶב תְּכָכִים —
תְּהוֹם, חֶמְדָּתִי דָמְתָה לָךְ:
רֹאשָׁהּ תַּט כְּבַת־מַלְאָכִים,
וּצְחוֹק צָנוּעַ לָהּ וָרָךְ.

יד

לְכַתְּחִלָּה כִּמְעַט חַלְתִּי,
הַאוּכַל וְאֶשָּׂא אֶת הַכֹּל?
אַךְ נָשָׂאתִי וְסָבַלְתִּי, —
אֲבָל „אֵיךְ?” אַל תַּרְבּוּ שְׁאֹל.

בַּעֲלִיּוֹת שְׂחָקִים בְּהִירִים
שִׂיג לַעֲגָם יִשָּׁמַע:

„עֲנִיֵּי־אָדָם אֵלֶּה
יוֹדְעֵי אַהֲבָה הִנָּמוֹ
וְלָכֵן נַפְשָׁם תֵּלֶא
וּמָוֶת שׁוֹלֵט בָּמוֹ.

מַה־טּוֹב כִּי זֹאת הָאַהֲבָה
לֹא חָלָה פֹּה גַּם בָּנוּ;
כִּי לֹא יָדַעְנוּ לַהֲבָה –
עַל־כֵּן בְּנֵי־נֵצַח אָנוּ".

יח

אֲנִי לוֹבֵשׁ כָּל־צוּרָה וּתְמוּנָה,
וְתָמִיד אֲנִי בְקִרְבָתֵךְ,
וְתָמִיד עַל־יָדֵךְ מְעֻנֶּה,
וְכֹה לִי תַכְאִיבִי בְּלִי־חָשָׂךְ.

כִּי תֵצְאִי לְטַיֵּל בֵּין תְּלָמִים
בִּימֵי־קַיִץ חַמִּים, עֲנֻגָּה,

מֵעִמְקֵי נִשְׁמָתִי, מֵרוּחִי כַּתְּהוֹם
נִיצוֹצוֹת הִתִּיזָה מִסָּבִיב לָהּ דּם.

קְהַל שִׁירֵי כְּרְפָאִים, לֹא קוֹל וְלֹא הֵד,
וּכְמוֹ קָפְאוּ, הֵם נָחִים חִוְּרִים כָּאֵד,
לַהֶבֶת יְשָׁנָה עוֹד תְּפַעֲמֵם מְעַט –
רוּחַ אַהֲבָה כִּי־תַחֲלֹף עֲלֵיהֶם בַּלָּט.

וְרֶגֶשׁ נְבוּאָה לַלֵּב נִכְנָס קַל:
הָאַהֲבָה עוֹד תֵּרֵד עֲלֵיהֶם כַּטַּל,
זֶה סִפְרִי, הַיָּפֶה, לְיָדֵךְ בָּא עוֹד
בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה וּרְחוֹקָה מְאֹד.

אָז נֶחֱלָץ כָּל־שִׁיר מֵחוּג כְּשָׁפִים וַחֲלוֹם,
חִוְרוֹת אוֹתִיּוֹת תַּבֵּטְנָה בָךְ דּם,
תַּבֵּטְנָה בְרֶטֶט וּתְפִלָּה אָז בָּךְ,
וַהֲבֵל פִּיהֶן אַהֲבָה וּכְלוֹת־נֶפֶשׁ לָךְ.

יז

בְּהִשָּׁבֵר לִבּוֹת צְעִירִים –
וְצָחֲקוּ כוֹכְבֵי רָמָה,

בְּאוֹרוֹת וּצְבָעִים מַבְהִיקִים
בָּא אָבִיב וְעָטָה אֶת כֹּל.

נִתְקַל בִּי שִׁיר הָעֶפְרוֹנִי,
דְּבַר־מָה בִּי הֵקִיץ מִשְּׁנָת,
נֵעוֹר בִּלְבָבִי יְגוֹנִי
וְשִׁיר אֶחָד נוּגֶה מֵאָז.

הָעֶפְרוֹנִי מְסַלְסֵל בְּגַנִּי:
„מַה־תָּשִׁיר וְעַל־מָה לְךָ צָר?"
שִׁירִי, זֶה שִׁירִי, הוֹ קְטַנִּי,
שַׁרְתִּיו זֶה יָמִים מִכְּבָר.

אֶת לִבִּי כֹּה אָשִׁיר לְבַדִּי,
וְצַעֲרִי הַגָּדוֹל מִנְּשֹׂא;
כְּבָר אִמְּךָ הַזְּקֵנָה, מַחֲמַדִּי,
שָׁמְעָה אֶת שִׁירִי זֶה פֹּה.

כ

הָגִיתִי בָהּ כָּל אוֹתוֹ יוֹם,
וְעַד חֲצוֹת הָגִיתִי בָהּ,

וַתִּרְמְסִי פַּרְפָּר שָׁם תָּמִים –
הֲתִשְׁמְעִי קוֹל בִּכְיִי הַנּוּגֶה?

שׁוֹשָׁן קָטַפְתְּ, רֵיחוֹ זָלָף
עַל דַּרְכֵּךְ שֶׁהָיְתָה בוֹ סוּגָה,
וְאֶת עֲדָיו תָּסִירִי מֵעָלָיו –
הֲתִשְׁמְעִי קוֹל בִּכְיִי הַנּוּגֶה?

וּבְקָטְפֵּךְ הַשּׁוֹשָׁן, רַעֲנַנָּה,
וְקוֹץ אֶחָד זָדוֹן וּמְשֻׁגָּע
הוּא סָרַט אֶצְבָּעֵךְ הַקְּטַנָּה –
הֲתִשְׁמְעִי קוֹל בִּכְיִי הַנּוּגֶה?

וּצְלִילֵי הַקּוֹבְלִים וְהַמָּרִים
הָעוֹלִים מִגְּרוֹנֵךְ תִּשְׁמָעִי?
אֲנִי נֶאֱנָח בְּלֵילוֹת־סְתָרִים
מֵעִמְקֵי נִשְׁמָתֵךְ בַּחֲשָׁאִי.

יט

הַיְּעָרִים וְהַכָּרִים מוֹרִיקִים,
הָעֶפְרוֹנִי מְסַלְסֵל בְּקוֹל,

אָז תָּקוּם, תַּנַּח יָדָהּ דֹּם
עַל חָזִי לִי בִּמְקוֹם הַכְּאֵב;
וְכָל הַכְּאֵב גָּז חִישׁ כַּחֲלוֹם
וְצוֹהֵל אִיקַץ וְטוֹב־לֵב.

כא

הָבָה אֶתְהַלֵּךְ בִּיְעָרַי מְעַט,
שָׁם פְּרָחִים מְנִיצִים, בְּנֵי־כָנָף שָׁרִים;
בְּעוֹד יָמִים כִּי־אֶשְׁכַּב בְּקִבְרִי הַדּוֹמֵם,
עַל עֵינַי וְאָזְנַי גַּל־עָפָר יִתְרוֹמֵם,
וְלֹא אֶרְאֶה הַפְּרָחִים הַמְּנִיצִים בַּלָּט,
וְלֹא אֶשְׁמַע אֶת שִׁיר הַצִּפֳּרִים.

כב

בְּרִית־שָׁלוֹם נִכְרֹת, קְטַנִּים,
פִּרְחֵי־חֵן וָהוֹד,
שׁוּב נִצְחַק שַׁאֲנַנִּים,
שׁוּב נִשְׂמַח, נָגִיל עוֹד.

אַתְּ גִּרְסַת־חֵן צְחַרְחֹרָה,
שׁוֹשַׁנַּת־אֹדֶם אָתְּ!

וּבְנוּמִי נָשָׂא אוֹתִי חֲלוֹם
אֶל בַּיִת שָׁמָּה תָגוּר לָהּ.

כְּשׁוֹשָׁן רַךְ פּוֹרַחַת הִיא,
שְׁלֵוָה תֵשֶׁב־לָהּ וּלְבַד,
אֶל הַמִּסְגֶּרֶת תֵּט בִּדְמִי
וְרוֹקְמָה כִבְשָׂה עַל הַבַּד.

מַבָּטָהּ רַךְ, לֹא תוּכַל בִּין
מַדּוּעַ אֶעֱמֹד עָצֵב כָּךְ.
„מִי נָהַג בְּךָ שֶׁלֹּא כַדִּין,
הֵינְרִיךְ, אֱמֹר, מִי הִכְאִיב לָךְ?"

מַבָּטָהּ רַךְ, – מִתְפַּלְּאָה, כִּי
כֹּה חֶרֶשׁ אֶבְכֶּה נִדְכֶּה, דָּךְ:
„מַדּוּעַ תִּבְכֶּה כֹּה בְּמְרִי,
הֵיגְרִיךְ, אֱמֹר, מִי הִכְאִיב לָךְ?"

הִיא תַבִּיט בִּי בְּשַׁלְוַת־עַד
וַאֲנִי כִּמְעַט בַּחֲבָלַי תָּם.
„מִי הִכְאִיב לִי? אַתְּ, רַעְיָה, אַתְּ
וְעָמֹק כְּאֵבִי בְּחָזִי חָם".

חֲבֵרִי לִקְרָב וְחֶמְדָּתִי, גַּם־אַתְּ,
שְׁנֵיכֶם גַּם־יַחַד תְּכְרָעוּ.

כד

יוֹם וָלַיְלָה שִׁיר הוֹאַלְתִּי,
וּמְאוּמָה לֹא הוֹעַלְתִּי;
בְּיַם־הַרְמוֹנִיּוֹת טָבַעְתִּי –
וּלְשׁוּם דָּבָר לֹא הִגַּעְתִּי.

כה

יָדֹעַ תֵּדַע, כִּי אֹהַב
אוֹתְךָ, עֶצְבָּן קָט;
אִם נֹפֶת לָךְ אוֹשִׁיטָה –
תְּלַקֵּק לִי הַיָּד.

רַק כֶּלֶב הֱיוֹת חָפַצְתָּ
וְלֹא לִלְבֹּשׁ צוּרָה עוֹד;
כָּל יֶתֶר אוֹהֲבַי וְרֵעַי
שָׂמִים עַל פְּנֵיהֶם לוֹט.

אַתְּ קוֹטְבָה בְּכֶתֶם אוֹרָה,
זִכְרִינִי כָּחֹל־קָטֹ!

תָּבוֹא כָּל הָעֵדָה
וּבְרוּכָה תְּהִי עַד־מְאֹד,
וְרַק לָהּ, לָרֵיזֵדָה,
רַק לָהּ לֹא אֲשַׁלִּים עוֹד.

כג

עֹז־רוּחַ יָשָׁן מְלָאֲנִי שׁוּב,
וּכְמוֹ עַל סוּס אֶרְכָּבָה,
שׁוּב בְּאֵשׁ־חִשְׁקִי אֲמַהֵר עוּף
לְאַרְמוֹן חֶמְדָּתִי הַנָּאוָה.

עֹז־רוּחַ יָשָׁן מְלָאַנִי שׁוּב,
סוּסִי כְּמוֹ יְגַמֵּא אֲדָמָה,
שׁוּב בַּחֲמַת־שִׂנְאָה אֲמַהֵר עוּף –
מְחַכֶּה לִי אָח לַמִּלְחָמָה.

נִשָּׂא אָנֹכִי כְּסַעֲרַת־עַד,
הַיְּעָרִים וְהַכְּרִים כְּמוֹ דָאוּ,

לִסְעֻדַּת הַבְּתוּלוֹת

א

בְּעֵינַיִךְ הַגְּדוֹלוֹת וְהַחוֹדְרוֹת לִלְבָבוֹת

תִּתְבּוֹנְנִי בִי וְצָדַקְתְּ כִּמְעָט:

אֵיךְ נוּכַל שְׁנֵינוּ יַחַד לָשָׁבֶת

וַאֲנִי כֹּה רָע וְכֹה טוֹבָה אָתְּ!

אֲנִי כֹּה רָע, דָּם מַר בִּי וְזוֹעֵם,

וּבִרְכוֹת־לַעַג יְמַלֵּל פִּי

לַנַּעֲרָה, אֲשֶׁר בְּטוּב־לֵב וּבְנֹעַם

וְכִמְעַט בְּיֹשֶׁר נָהֲגָה בִי.

ב

יָדַעַתְּ כִּירַיִם וְכָל דְּלָתַיִם,

כָּל בֶּדֶק וָסֶדֶק וְכָל מְבוֹא־רָז!

וְאֶל כָּל מָקוֹם – שֶׁאָפְנוּ לוֹ יַחַד,

רִאשׁוֹנָה כְּנֶגְדִּי תָּמִיד בָּאת.

כו

הָעֵצָה, אָמְנָם, עֲצַת תָּם –
לוּ רַק לֹא שָׁקַק בָּנוּ דָּם;
נִשְׁתֶּה כּוֹס וּנְמַלְּאָה עוֹד,
וּדְפָק – הִיא קוֹרְאָה: בֹּאָה, דוֹד!

הָאַחַת אִם גֵּרַשְׁתְּךָ, אָח,
וְהַשְּׁנִיָּה רָמְזָה לָךְ,
וְאִם בַּכּוֹס כְּבָר יַיִן אַיִן –
עוֹד הַרְבֵּה יָנוּב עַל שְׂפַת הָרְהַיְן.

כז

אָהֹב וְשָׂנֹא חֲלִיפוֹת פֹּה מָטָּה –
כָּל זֶה עָלַי עָבַר, שָׁטַף וְעָבָר;
אַךְ מִכָּל אֵלֶּה לֹא דָבַק בִּי דָבָר,
זֶה שֶׁהָיִיתִי הִנְנִי גַם־עַתָּה.

צְרוֹר הַכֶּסֶף, בַּיִת, כֵּלִים,
קְרָא בְגָרוֹן, אָחִי, קְרָא:
הִיא, הָאַהֲבָה – בַּת־הָאֵלִים,
הִיא, הָאַהֲבָה – בְּרָכָה בָהּ!

ד

הָאָרֶץ הָרְחוֹקָה וְהָרְחָבָה עֲדוּיָה
בְּרִקְמוֹת נִצָּנִים. הַיַּעַר הָרָם
כְּקֶשֶׁת־נִצָּחוֹן לַמָּרוֹם נְטוּיָה,
שִׁיר כַּנְפֵי־הָרְנָנִים יָרִיעַ מִשָּׁם.

הָאָבִיב הַנֶּחְמָד – הוּא עוֹבֵר לִפְנֵיכֶם,
רְאוּ לַהַט־עֵינוֹ, אֵשׁ־לֶחְיוֹ רְאוּ, –
הַזְמִינוּ־נָא אוֹתוֹ לְחַג כְּלוּלוֹתֵיכֶם,
בַּאֲשֶׁר תִּפְרַח אַהֲבָה, מְקוֹמוֹ אַף־הוּא.

עַכְשָׁו נִשֵּׂאת אַתְּ, נַעֲרָתִי,
הַאֻמְנָם לֹא שִׁגָּעוֹן הוּא,
פִּי־שְׁנַיִם יִגְדַּל הַשִּׁגָּעוֹן
בְּבָרְכִי אוֹתָךְ לְשִׂמְחָה זוּ.

ג

„הִיא, הָאַהֲבָה – כֹּל בָּהּ נוֹשָׁע,
הִיא, הָאַהֲבָה – בְּרָכָה בָּהּ!"
בְּמַלְכוּת רוֹמָא זֹה הַקְּדוֹשָׁה
שָׁרִים בְּאַלְפֵי פִיּוֹת לָהּ.

אַתָּה סוֹד הַשִּׁיר תָּבִינָה
מִתְּחִלָּתוֹ וְעַד הַסּוֹף,
יָעִיר צָהֳלָה בָּךְ וְרִנָּה –
עַד שֶׁיָּבֹא יוֹם זֶה טוֹב:

שֶׁהַכַּלָּה בְּשִׂמְלָה צְחוֹרָה
תָּשִׁית יָדָהּ בְּיָדְךָ, אָח,
וְאָבִיהָ הוּא אֶת צְרוֹרוֹ
עִם בִּרְכָתוֹ יַגִּישׁ לָךְ.

רוֹמַנְצוֹת

א

הַקְּדוּשִׁין

בָּדָד בְּקַפֶּלַּת־יַעַר,
לִפְנֵי תְמוּנַת בְּתוּלַת־מָרוֹם,
כָּרַע נָפַל בְּעַנְוַת־רוּחַ
עֶלֶם חִוֵּר וְצָנוּעַ.

„הוֹ, מַדּוֹנָה! אָנָּא תְנִי לִי
כְּרֹעַ נֶצַח פֹּה עַל סִפֵּךְ,
אַל תְּגָרְשִׁי אוֹתִי נֶצַח
אֶל חֵיק עוֹלָם קַר וְחוֹטֵא.

„הוֹ, מַדּוֹנָה! בְּאוֹר הַחַמָּה
נוֹסֵס שְׂעָרֵךְ, קַרְנֵי קְוֻצּוֹת;
בַּת־צְחוֹק מְתוּקָה מִשְׁתַּפֶּכֶת
סְבִיב שׁוֹשַׁנֵּי שְׂפָתוֹתָיִךְ.

נַעֲרָה חֲמוּדָה יוֹשֶׁבֶת שָׁם דֹּם
וּמְבָרְכָה וּמְחַיְּכָה בְּצַהֲלַת־תֹּם.

וּרְאֵה! מִקְּוֻצַּת רֹאשָׁהּ צָהֹב
בְּיָדָהּ תָּלְשָׁה תַּלְתַּל־זָהָב,
וַתֵּפֶן לָעֶלֶם בְּקוֹל־שְׂחָקִים רַךְ:
„אֶת שְׂכָרְךָ הַטּוֹב עַל־אֲדָמוֹת נָא קַח!"

אֱמֹר, מִי עֵד לְקִדּוּשִׁין אֵלֶּה?
הַאִם לֹא תִרְאֶה צְבָעִים רֶשֶׁת
לוֹהֲטָה בִשְׁמֵי הַתְּכֵלֶת?
קוֹרְאִים לָהּ בְּנֵי־אָדָם: קֶשֶׁת.

כְּרוּבִים עוֹלִים, יוֹרְדִים, בָּאִים,
מְנַפְנְפִים בְּמַשַּׁק כְּנָפָם,
שִׁירִים יֶהֱמוּ נִפְלָאִים
בְּהִתְלַכְּדוּת קוֹלוֹת יָפִים.

הָעֶלֶם יֵדַע לְאָן בְּטִיסָה
יָעוּף מְלֵא גַעְגּוּעִים גְּדוֹלִים,
הוּא הָלְאָה לְאַרְצוֹת־מֶרְחָק נִשָּׂא,
הַהֲדַס שָׁם יִפְרַח לְעוֹלָם.

„הו, מַדּוֹנָה! אֶל עֵינַיִךְ
בְּאוֹר־כּוֹכָבִים לִי תַזְהֵרְנָה;
סִירַת־חַיִּים תּוֹלִיךְ שׁוֹלָל,
וְכוֹכְבֵי־רֹם יְנַהֲלוּ בֶטַח.

„הוֹי, מַדּוֹנָה! אֶשָּׂא תָּמִיד
צַעַר כָּל נִסְיוֹנוֹתָיִךְ,
אֶת תֹּם אַהֲבָתִי אַפְקִיד
רַק בְּאִשֵּׁךְ הַלּוֹהֶטֶת.

„הו, מַדּוֹנָה! רַבַּת־הֶסֶד
וְרַבַּת־פְּלָאִים, נָא שְׁמָעִינִי,
תְּנִי הַיּוֹם לִי אוֹת שֶׁל רָצוֹן,
רַק אוֹת־רָצוֹן אֶחָד קָטֹן".

פִּתְאֹם הִתְרַחֵשׁ הַפֶּלֶא הַמְּבֹהָל,
נֶעֶלְמוּ פִּתְאֹם הַיַּעַר וְהָאֹהֶל,
הָעֶלֶם עוֹד נָבוֹךְ, מִתְבּוֹנֵן הוּא עַל
הַתְּמוּרָה, הִתְרַחֲשָׁה בִּמְעוּף־עַיִן קַל.

בְּאוּלָם כֹּה נֶהְדָּר יַעֲמֹד, יִשְׁתּוֹמֵם
לַמַּדּוֹנָה הַיּוֹשְׁבָה, אַךְ אֵין אוֹר מְרוֹמִים,

ג

הֵד הָרִים

עַל סוּסוֹ יִרְכַּב פָּרָשׁ דֹּם
וְנוֹגֶה בְּמוֹרַד הָר:
„לְאָן? הַלְחֵיק חֶמְדָּתִי תֹּם,
אוֹ אֱלֵי קֶבֶר צָר?"
הֵד הָרִים יַעַן זָר:
„אֱלֵי קֶבֶר צָר!"

וְהָלְאָה יִרְכַּב רֹכֵב וַעֲבֹר
וְנֶאֱנָח בַּלָּט:
„אִם שׂוּמָה עָלַי לָרֶדֶת בּוֹר, —
הִנְנִי, שָׁם מְנוּחַת־עַד!"
הֵד הָרִים יַעַן חַד:
„מְנוּחַת־עַד!"

דִּמְעָה מִתְגַּלְגְּלָה דֹּם מִלְּחִי
הַפָּרָשׁ בְּיָגוֹן אֵין־סוֹף:
„וְאִם רַק בַּקֶּבֶר מְנוּחָה לִי, —
לִי גַם בַּקֶּבֶר טוֹב".

ב

הַבּוּגֶה

מִי שֶׁרוֹאֶה אֶת הַנַּעַר –
וְיִשָּׁבֵר בּוֹ הַלֵּב,
פָּנָיו יַעֲנוּ כָּל הַצַּעַר,
חָרוּת בָּם כָּל מְרִי הַכְּאֵב.

רוּחַ קַלָּה מְנַשֶּׁבֶת,
מִצְחוֹ חַם תְּלַטֵּף אַט,
רִיבָה בְּבַת־צְחוֹק מְלַבֶּבֶת,
תָּבִיא נֹחַם לוֹ מְעַט.

אֶל הַיַּעַר דוּמָם יָנֹס
מֵהֲמוֹן וּשְׁאוֹן הָעִיר;
הוֹמִים צוֹהֲלִים אִילָנוֹת,
כַּנְפֵי־רְנָנִים פּוֹצְחוֹת שִׁיר.

אַךְ הַשִּׁיר – הוּא נִדְמֶה מַהֵר,
לְשְׁשׂוֹן הַיַּעַר בָּא הַקֵּץ,
בְּקֹרֶב הַנּוּגֶה אֶל הַיַּעַר
אָבֹל אָבְלוּ עוֹף וָעֵץ.

לֹא הַשֵּׂכֶל פֹּה יַכְרִיעַ, –
חֶרֶב, צְאִי, הַכְרִיעִי אָתְּ!

בְּאֹמֶץ־נֶפֶשׁ הֵם נֶאֱבָקִים,
הַךְ וְהָךְ בְּסֵתֶר צֵל.
הוֹי, גּוֹרִי לָךְ, אַתְּ חֶרֶב־נָקָם,
אוֹר־מַתְעֶה זָע בְּחֵיק הַלֵּיל.

אוֹיָה! אוֹיָה! אַחֵי־דָמִים!
גֵּיא־הֲרֵגָה, אוֹיָה לָךְ!
אַרְצָה נוֹפְלִים שְׁנֵי הַקָּמִים,
אָח – בַּרְזִלּוֹ בְּלֵב אָח.

שָׁנִים מֵאוֹת חָלְפוּ, תַּמּוּ,
קֶבֶר כִּסָּה אוֹתָם קָר;
אַרְמוֹן – חָרְבָּה שֶׁנָּשַׁמָּה,
נִשְׁקָף מֵעַל רֹאשׁ הָהָר.

אַךְ בַּמּוֹרָד, תּוֹךְ הַבִּקְעָה,
רַחַשׁ סוֹד עִם־לַיְלָה קָם;
לְשׁוֹן חֲרָבוֹת שָׁם מַבְרִיקָה,
זוּג הָאַחִים נִלְחָם שָׁם.

הֵד הָרִים יַעַן כְּאוֹב:
„בַּקֶּבֶר טוֹב!"

ד

שְׁנֵי אַחִים

בְּחֵיק הַלֵּיל הָאָפֵל שָׁקַע
הָאַרְמוֹן עַל הָהָר הָרָם;
אַךְ בַּגַּיְא יָאִירוּ בְרָקִים,
צְלִיל חֲרָבוֹת נִשְׁמָע שָׁם.

אַחִים נִצִּים שָׁם נִזְעָמִים
בַּחֲמַת־עֹז וּבְשִׂנְאַת־עַד.
אֱמֹר, מַדּוּעַ הֵם נִלְחָמִים
עִם הַחֶרֶב תּוֹךְ הַיָּד?

הִיא, הַשּׁוֹעָה, בְּעֵינֵי־לַהֲבָה
אֶת הַקְּרָב הִצִּיתָה בֵּין
שְׁנַיִם אַחִים שְׁכוּרֵי אַהֲבָה
לָהּ, לְלָאוּרָה בַּת־הַחֵן.

מִי מִשְׁנֵיהֶם, מִי יָנִיעַ
לִבָּהּ וְתוֹשִׁיט לוֹ הַיָּד?

מֵאָז הַבֹּקֶר נָד וָנָע –
לֹא אוּכַל לְהֵרָגַע.

לְבֵית חֶמְדָתִי אֲנִי בָא –
גְרֵיטָה, הִיא תְרַפְּאֵנִי;
אַךְ אֶתְלֶה רֶגַע עֵינַי בָּהּ,
וְאֵצֵא דֹם וְאֵינִי.

עַל הַר אָנֹכִי עוֹלֶה רָם
וְהָעוֹלָם כְּלֹא הָיָה;
כִּי דוּמָם אֶעֱמֹד מַעְלָה שָׁם,
דֹם אֶעֱמֹד וְאֶבְכֶּיָה.

III

פֶּטֶר הָאֻמְלָל יָנוּעַ כַּצֵּל,
חִוֵּר כַּמָּוֶת וְקוֹדֵר כַּלֵּיל,
בְּעָבְרוֹ וְעָמְדוֹ רוֹאָיו עַד־בּוֹשׁ,
יַעַמְדוּ, יָנִיעוּ אַחֲרָיו רֹאשׁ.

הַנְּעָרוֹת לוֹחֲשׁוֹת פֶּה לָפֶה:
„אִם לֹא מִקֶּבֶר עָלָה זֶה?"

ה

פֶּטֶר הָאֻמְלָל

I

גַּם הַנְּס וְגַם גְּרֵיטָה יְרַקְּדוּ הַיּוֹם
בְּצַהֲלַת־גִּיל וּבִרְנָנָה;
פֶּטֶר עוֹמֵד כֹּה אִלֵּם, דֹּם,
עַל פָּנָיו תִּשְׁכֹּן עֲנָנָה.

הַנְּס הוּא הֶחָתָן, הִיא כַּלַּת־הַחֵן,
עֲדוּיִם לְחַג וְהִלּוּלִין.
פֶּטֶר הָאֻמְלָל חוֹרֵק שֵׁן,
מִתְהַלֵּךְ בְּבִגְדֵי הַחֻלִּין.

פֶּטֶר מְדַבֵּר לְנַפְשׁוֹ וְסָח,
וִילַוֵּם בְּעַיִן דוֹמַעַת:
„לוּלֵא נְבוּנוֹתַי עַד־כְּדֵי־כָךְ –
וְאִבַּדְתִּי עַצְמִי לָדַעַת.

II

בְּחָזִי יִשְׁכֹּן כְּאֵבִי רָע,
יִתְפַּקַּע רֶגַע רָגַע;

הוֹ זְקֶנְתִּי, שְׁחַרְחֹרֶת וְנִשֵּׂאת אֶל־עָל,
נָא בֹאִי, בַּקְּרִינִי בִּצְרִיחַי,
עוּפִי בַשְּׁבָכָה אֶל כִּלְאִי חִישׁ־קַל,
הָבִיאִי לִי גְבִינָה וְצַפִּיחִית.

הוֹ זְקֶנְתִּי, שְׁחַרְחֹרֶת וּקְטַנָּה כָעוֹף,
עָלַי בְּיוֹם־מָחָר תָּגֵנִּי,
בְּרַחֲפִי צוֹהֵל בִּמְרוֹמֵי אֵין־סוֹף
וְלֹא תְנַקֵּר הַדּוּדָה אֶת עֵינִי.

ז

הַגְּרֵינַדִּירִים

שְׁנֵי גְרֵינַדִּירִים מֵאֶרֶץ הַשֶּׁבִי,
מֵרוּסִיָּה שָׁבוּ צָרְפַתָּה,
כִּי בָאוּ לְאַשְׁכְּנַז פָּרְצוּ בִבְכִי,
וְרֹאשָׁם הוֹרִידוּ לְמַטָּה.

שָׁם שָׁמְעוּ הַשְּׁמוּעָה, כִּי נָפְלָה בְאַף
צָרְפַת הַנָּאוָה וְהַגְּדוֹלָה,
כִּי הֻכָּה, כִּי נֻצַּח הַחַיִל הָרָב –
וְהַמֶּלֶךְ, הַמֶּלֶךְ בַּגּוֹלָה.

אֲהָהּ, לֹא עָלָה, – נַעֲרוֹת תֹּם,
הוּא נָכוֹן רֶדֶת שָׁם הַיּוֹם.

אוֹצָרוֹ אָבַד – מַר לוֹ מָר,
וְאֵין לוֹ טוֹב מִקֶּבֶר צָר,
יָנוּחַ שָׁלוֹם רַק בַּבּוֹר,
שָׁם יִישַׁן דֹּם עַד אַחֲרוֹן דּוֹר.

ו

שִׁיר הַשָּׁבוּי

כִּי כַשְּׁפָה אֵם־זְקֶנְתִּי אֶת לִיזָה, אֲבוֹי!
לִשְׂרְפָהּ אָז אָמְרוּ בְּנֵי עִירָהּ,
הַפָּקִיד – הוּא שָׁפַךְ יַמִּים שֶׁל דְּיוֹ,
וּבְחֶטְאָהּ עוֹד טֶרֶם הִכִּירָה.

וְכַאֲשֶׁר שָׂמוּ אוֹתָהּ בַּדּוּד –
הוֹי רֶצַח! קוֹל נַעֲוֶה תָּרִים,
וּבְתַמֵּר הֶעָשָׁן הַשָּׁחוֹר כְּאוּד, –
כְּעוֹרֵב תִּתְעוֹפֵף לַמָּרוֹם.

אֶת רוֹבִי תָּשִׂים לִי בַּיָּד,
אֶת חַרְבִּי אֶל קִבְרִי לִי תָּבִיא.

„כֹּה אֶשְׁכַּב בַּקֶּבֶר וְאַאֲזִין דֹּם,
כְּעוֹמֵד עַל מִשְׁמָר בִּדְמָמָה,
עַד שָׁמְעִי קוֹל תּוֹתָח יְפַלַּח שְׁמֵי־רֹם,
וְסוּסִים מְגַמְּאִים אֲדָמָה.

„אָז יִרְכַּב גַּם מַלְכִּי עַל־פְּנֵי קִבְרִי גַּל,
בֵּין רִבְבוֹת חֶרֶב וּמָגֵן,
מְזֻיָּן אָז אֶעֱלֶה מִקִּבְרִי וְקַל
עַל מַלְכִּי, עַל מַלְכִּי לְהָגֵן!"

ח

הַשְּׁלִיחוּת

קוּם, עַבְדִּי, מַהֵר, קוּם וַחֲבשׁ
אֶת סוּסְךָ, אֶת הַקַּל,
וְעַל־פְּנֵי הַר וָכַר לַחֲצַר
הַמֶּלֶךְ דּוּנְקַן שְׁאַל.

שָׁם חֶרֶשׁ אֶל הָאָרְוָה בֹּא
וַחֲקָר־נָא לִי אֶת פִּי

יַחַד יִתְיַפְּחוּ וְיֶהֱמוּ אָז
לִשְׁמוּעָה כָזֹאת מַעְצֶבֶת;
הָאֶחָד יִתַנֶּה: „כְּאֵבִי מָה עָז,
מַכָּתִי אֲנוּשָׁה צוֹרֶבֶת!"

הַשֵּׁנִי מְמָרֵר: „הַמִּזְמוֹר תָּם!
לוּ אִתְּךָ קֶבֶר אֵרֵדָה,
אַךְ אִשָּׁה בַבַּיִת וְיֶלֶד לִי שָׁם,
בִּלְעָדַי הֵן אָבֹה יֹאבֵדוּ".

„לֹא צַר לִי עַל אִשְׁתִּי וְיַלְדִּי הַקָּט,
חֵפֶץ אַחֵר בִּי תוֹסֵס וְעוֹלֶה;
כִּי יִרְעֲבוּ — יֵצְאוּ וְיוֹשִׁיטוּ יָד, —
מַלְכִּי, הָהּ מַלְכִּי בַגּוֹלָה!

„הִשָּׁבְעָה נָא לִי עַתָּה, אָח,
אֲנִי אִם אָמוּת עַתָּה,
אֶת גְּוִיָּתִי לְצָרְפַת קַח,
קָחֵנִי, שֶׁאֵנִי צָרְפָתָה.

„אֶת צְלַב־הַכָּבוֹד עַל שְׁנִי־הַבַּד
שִׂים נָא עַל לוּחַ־לְבָבִי,

„הַנַּח לִי, הַנַּח, קוֹדֵר אִישׁ!
מִי קְרָאֲךָ הֵנָּה?
נִשְׁמָתְךָ יוֹקֶדֶת וְיָדְךָ כִּגְלִיד,
עֵינְךָ לוֹהֶטֶת, וְלֶחְיְךָ – סִיד;
וַאֲנִי עוֹד אֶחְפֹּץ כִּי אָגֵל, כִּי אִיף,
בְּרֵיחַ הַשּׁוֹשָׁן וּבְאוֹר שֶׁמֶשׁ־זִיו".

הַנִּיחִי לַשּׁוֹשָׁן וּלְשֶׁמֶשׁ הָאוֹר,
אֲחוֹתִי כַלָּה!
עֲטִי הַהִינוּמָה לִבְנַת קֶצֶף־הַגַּלִּים,
וְאֶחֱזִי בְמֵיתְרֵי־הַנֵּבֶל הַקַּלִּים,
וְזַמְּרִי שִׁיר־כְּלוּלוֹת – וְרוּחַ הַלֵּיל
הוּא יִשְׁרֹק נִגּוּנוֹ בְקוֹל יְלֵל.

י

דּוֹן רַמִּירוֹ

„דּוֹנָה קְלַרָה! דּוֹנָה קְלַרָה!
חֶמְדַּת־לִבִּי זֶה רֹב שָׁנִים!
אַתְּ גָּזַרְתְּ עָלַי הַמָּוְתָה,
אַתְּ גָּזַרְתְּ – לֹא תְרַחֲמִי?"

הַנַּעַר שָׁמָּה: „מִי מִבְּנוֹת
הַמֶּלֶךְ כַּלָּה הִיא?"

אִם יַגִּיד לְךָ: „הַחוּמָה הִיא",
שׁוּב, בַּשֶּׂר־לִי מִיָּד.
וְאִם יַגִּיד: „הַצְּהַבְהַבָּה הִיא",
רְכַב לְאַט, לְאָט.

אֶל הַחַבְלָר סוּר אֲזַי
וּקְנֵה לִי חֶבֶל דֹּם,
וְאַט־אַט שׁוּב, אַל תּוֹצִיא קוֹל,
וַהֲבִיאוֹ לִי הֲלוֹם.

ט

הַנְּשׂוּאִים

לֹא אָשׁוּב לְבַדִּי, כַּלָּתִי חֵן,
רַק אִתִּי תֵּלֵכִי
אֶל מִדְבַּר־הַשְּׁמָמָה הַזָּר וְהָאָפֵל,
אֶל אָהֳלִי שָׁמָּה, הַקַּר וְהַשָּׁפֵל,
מְקוֹם אִמִּי יוֹשֶׁבֶת בַּפֶּתַח לָהּ
וְדוּמָם אוֹרֶבֶת לְבִיאַת בְּנָהּ.

אֶת רוּחֵךְ נָא הַכְרִיעָה –
בֹּא לְלֵיל־כְּלוּלוֹתַי מָחָר!"

„דוֹנָה קְלַרָה! דוֹנָה קְלַרָה!
לָךְ נִשְׁבַּעְתִּי, כִּי אָבוֹאָה
וּבִמְחוֹלוֹת אִתָּךְ אֵצֵא;
שָׁלוֹם רַב! יוֹם מָחָר אָבוֹא!"

„שָׁלוֹם רַב!" הַחַלּוֹן צָלַל,
דוֹן רַמִירוֹ נִשְׁאַר מָטָּה,
זְמַן־מָה עָמַד דֹּם כָּאָבֶן,
אַחַר נֶעְלַם בָּאֲפֵלָה.

גַּם הַלֵּיל לְאַחַר קְרָבוֹת
אֶלֶץ פְּנוֹת לַבֹּקֶר עָרֶף;
כְּגַן־פְּרָחִים בִּשְׁלַל צְבָעָיו
עִיר טוֹלֵידָה מִשְׂתָּרַעַת.

טִירוֹת־הָדָר וְהֵיכָלוֹת
רוֹחֲצִים בְּאוֹר הַחַמָּה.
מִגְדְּלֵי בָתֵּי־מִסְגָּד רָמִים
נוֹצְצִים כִּמְצַפֵּי־זָהָב.

„דוֹנָה קְלָרָה! דוֹנָה קְלָרָה!
מַתְּנַת־חַיִּים כֹּה מְתוּקָה!
אַךְ בַּשְּׁאוֹל מִתַּחַת אֵימָה,
קַר וְאָפֵל הוּא הַקֶּבֶר".

„דוֹנָה קְלָרָה! צַהֲלִי, מָחָר
יוֹם־חֻפָּתֵךְ – וּפֶרְנַנְדוֹ
יְבָרְכֵךְ כְּבַעַל־נְעוּרַיִךְ –
תִּקְרְאִי לִי לְלֵיל־הַכְּלוּלוֹת?"

„דוֹן רַמִּירוֹ! דוֹן רַמִּירוֹ!
נִחֲתוּ מָרִים בִּי דְבָרֶיךָ,
מָרִים הֵם מִנִּיב כּוֹכָבִים
בְּלַעֲגָם לְמַאֲוַיַּי".

„דוֹן רַמִּירוֹ! דוֹן רַמִּירוֹ!
אַל נָא תִהְיֶה מַשְׁמִים כָּכָה,
בָּנוֹת רַבּוֹת עַל אֲדָמוֹת,
וֵאלֹהִים בֵּינֵינוּ הִפְרִיד".

„דוֹן רַמִּירוֹ! בְּאֹמֶץ־לִבְּךָ
אֶת הַמּוֹרִים הֵן הִכְרַעְתָּ,

שָׁמָּה תוּחַג חֲתֻנָּתָם
רַבַּת־פְּאֵר כְּדַת קַדְמוֹנִים.

צְחוֹק אַבִּירִים, וְאַחֲרֵיהוּ
סְעֻדַּת־גִּיל בִּתְרוּעוֹת בָּאָה;
יוֹם־הַכְּלוּלוֹת חָלַף מַהֵר,
פָּנָה יוֹם וּבָא הָעָרֶב.

אֶל הָאוּלָם אָז יִתְאַסְּפוּ
וְאֶל הַמְּחוֹלוֹת כָּל הַקְּרוּאִים,
לְאוֹר הַמְּנוֹרוֹת יַצְהִיר עֶדְיָם
בְּצִבְעֵי צְבָעִים מַאֲלִיפִים.

עַל כִּסְאוֹתָם הַנִּשָּׂאִים
עָלֹה, יָשַׁב זוּג־הַחֶמֶד,
דוֹנָה קְלָרָה, דוֹן פֶּרְנַנְדוֹ,
דִּבְרֵי־חֵן יַחֲלִיפוּ חֶרֶשׁ.

וּבָאוּלָם בְּחֶדְוָה סַבִּים
גַּלֵּי אָדָם רָב בִּיקָרָם,
קוֹל הַתֻּפִּים בְּרַעַשׁ יַעַל,
בְּעֹז יָרִיעוּ הַשּׁוֹפָרוֹת.

צְלִיל פַּעֲמוֹנִים עוֹלֶה חוֹגֵג,
בָּא כְזִמְזוּם נְחִילֵי־דְבוֹרִים,
שִׁירֵי־תְהִלָּה בְנֹעַם עוֹלִים
מִתּוֹךְ כָּתְלֵי בָתֵּי־תְפִלָּה.

וְאוּלָם שָׁמָּה, שׁוּר, הַבִּיטָה,
שָׁם בַּשּׁוּק, מִבֵּית הַכְּמָרִים,
בְּתוֹךְ הָרַעַשׁ וְהַשָּׁאוֹן
תִּנְהַר עֵדָה מְנֻמֶּרֶת.

קְהַל פָּרָשִׁים וּמַטְרוֹנוֹת,
שָׂרֵי־מַלְכוּת בַּהֲדָרָם,
מְצַלְצְלִים הַפַּעֲמוֹנִים
וְקוֹל הָעוּגָב בָּא בֵּינְתַּיִם.

בְּתוֹךְ הֲמוֹן הָעָם, בִּמְחִיצַת
רֶוַח גָּדוֹל, לְאִטּוֹ הוֹלֵךְ
זוּג־הַחֶמֶד, הָדוּר, נָאֶה,
דוֹנָה קְלַרָה, דוֹן פֶרְנַנְדוֹ.

אֶל הֵיכָלוֹ שֶׁל הֶחָתָן
נוֹהֲרִים הֲמוֹנֵי אָדָם;

אַךְ בִּגְלִימַת־לֵיל הַשְּׁחוֹרָה
לֹא הָיִיתָ צָרִיךְ לָבוֹא".

בְּעֵינַיִם קָמוֹת־הוֹדְרוֹת
בָּהּ רַמִּירוֹ אָז יִתְבּוֹנָן.
יְחַבֵּק לָהּ וְסָח לָהּ קוֹדֵר:
„אַתְּ אָמַרְתְּ לִי, כִּי אָבוֹאָה!"

וּבִשְׁאוֹן מְחוֹלוֹת נָבוֹךְ
שְׁנֵי הַמְחוֹלְלִים נִדְחָקִים;
וְקוֹל הַתֻּפִּים בְּרַעַשׁ יַעַל,
בְּעֹז יָרִיעוּ הַשּׁוֹפָרוֹת.

„לִבְנַת שֶׁלֶג לִלְחָיַיִךְ!"
לוֹחֲשָׁה קְלָרָה לְאַט וְזָעָה.
„אַתְּ אָמַרְתְּ לִי, כִּי אָבוֹאָה!"
קוֹל רַמִּירוֹ עוֹנֶה קוֹדֵר.

בִּדְחַק מָחוֹל כְּשֶׁטֶף גַּלִּים
לְשׁוֹן הַנֵּרוֹת מְהַבְהֶבֶת;
וְקוֹל הַתֻּפִּים בְּרַעַשׁ יַעַל,
בְּעֹז יָרִיעוּ הַשּׁוֹפָרוֹת.

„אַךְ מַדּוּעַ, גְּבֶרֶת נָאָה,
כֹּה תַּיְשִׁירִי הַבֵּט שָׁמָּה,
שָׁם, אֶל יַרְכְּתֵי הָאוּלָם?"
יִשְׁאַל, יִתְמַהּ לָהּ הַפָּרָשׁ.

„אִם לֹא תִרְאֶה, דּוֹן פֶּרְנַנְדּוֹ,
אֶת הָאִישׁ בִּגְלִימָה שְׁחוֹרָה?"
וְלַפָּרָשׁ שְׂחוֹק יְדִידוּת:
„הוֹ, כִּי צֵל, רַק צֵל רָאִית שָׁם!"

אַךְ הַצֵּל הוּא בָא וְקָרֵב,
אִישׁ וְעוֹטֶה גְלִימָה שְׁחוֹרָה.
וּבְהַכִּירָהּ אֶת רַמִּירוֹ,
תִּקֹּד לוֹ לוֹהֶטֶת כֻּלָּהּ.

וְהַמָּחוֹל הִנֵּה הֵחֵל,
סוֹבֵב סוֹבֵב הוּא הַמָּחוֹל,
בְּעִגּוּלֵי וַלְסָה פְּרָאִית,
נוֹד תִּתְנוֹדֵד כָּל הָרִצְפָּה.

„אָמְנָם, דּוֹן רַמִּירוֹ, יִנְעַם
מְאֹד לִי צֵאת בְּמָחוֹל אִתָּךְ,

הַדָּבָר יָצָא אַךְ מִפִּיהָ –
וּבֶן־רֶגַע גָּז רַמִּירוֹ.

קְלָרָה קוֹפְאָה. קֹר הַמָּוֶת
וְחֶשְׁכַת לַיְלָה יַעֲטוּהָ;
אֶת דְּמוּת־נֹגַהּ זֹה הָרִפְיוֹן
מָשַׁךְ אֶל נְוֵה־הַצְּלָלִים.

סוֹף־סוֹף נָמוֹג אֵד חֲלוֹמָהּ,
שְׁמוּרוֹתֶיהָ תִּפָּקַחְנָה;
אַךְ נִפְעָמָה הִיא שׁוּב תֹּאמַר
סְגֹר עֵינֶיהָ הַנֶּחְמָדוֹת.

כִּי מֵאָז הַמָּחוֹל הֵחֵל,
עוֹד לֹא זָזָה מִמּוֹשָׁבָהּ,
עוֹד הִיא יוֹשְׁבָה עִם חֲתָנָהּ
וְהַפָּרָשׁ סָח בִּדְאָגָה:

„אִמְרִי, לָמָּה תֶּחֱוַר לֶחְיֵךְ?
לָמָה עֵינֵךְ תֵּכַהּ כָּכָה?"
„וְרַמִּירוֹ?" תַּמְלִיט קְלָרָה,
וְאֶל חִכָּהּ לְשׁוֹנָהּ דָּבְקָה.

„קְרוֹת כְּמוֹ־הַכְּפוֹר יָדֶיךָ!"
לוֹחֲשָׁה קַלָּרָה וְרוֹעֶדֶת.
„אַתְּ אָמַרְתְּ לִי, כִּי אָבוֹאָה!"
וְהַזֶּרֶם גּוֹרְפָם הָלְאָה.

„הֶרֶף מֶנִּי, דוֹן רַמִּירוֹ!
הֶבֶל־פִּיךָ כְּרֵיחַ מֵתִים!"
שׁוּב לָהּ יַעַן קוֹלוֹ קוֹדֵר:
„אַתְּ אָמַרְתְּ לִי, כִּי אָבוֹאָה!"

וְהָרִצְפָּה תִּרְעַד, תִּלְהַט,
כִּנּוֹר יֶהֱמֶה וָנֵבֶל,
כְּמוֹ בְּמַעְגַּל־קֶסֶם פֶּרֶא
נָמוֹג, הוֹלֵךְ כֹּל בָּאוּלָם.

„הֶרֶף, הֶרֶף, דוֹן רַמִּירוֹ!"
קוֹל כְּהֶמְיַת־יָם לֹא יֶחְדָּל.
דוֹן רַמִּירוֹ עוֹנֶה קוֹדֵר:
„אַתְּ אָמַרְתְּ לִי, כִּי אָבוֹאָה!"

„עַתָּה לֶךְ־לְךָ לְשָׁלוֹם!"
תִּתֵּן עָלָיו אָז בְּקוֹלָהּ,

לְחַיֵּי הַמֶּלֶךְ תִּבְעַרְנָה כַּדָּם,
גָּבַהּ לְבָבוֹ בַּיַּיִן וָרָם.

וּכְעִוֵּר יִתְעֵהוּ עֹז נַפְשׁוֹ אֲזַי;
בִּקְלָלָה עַל פִּיו יִשָּׂא שֵׁם אֲדֹנָי.

בְּגָאוֹן אָז יָקוּם וּבִקְלָלוֹת שְׁאוֹל,
עֲדַת הָעֲבָדִים לוֹ תַעֲנֶה בְקוֹל.

הַמֶּלֶךְ קָרַץ, דֹּם נָתַן צָו;
הַמְשָׁרֵת יָצָא וּמַהֵר שָׁב.

עַל רֹאשׁוֹ נָשָׂא כְּלֵי־זָהָב תֵּל –
כְּלֵי־קֹדֶשׁ הוּצְאוּ מִמִּקְדַּשׁ אֵל.

יָד יִשְׁלַח הַמֶּלֶךְ, יַד־רִשְׁעָה זֹאת,
אֶל כּוֹס־הַקֹּדֶשׁ וְהֵרִים הַכּוֹס.

וְחִישׁ הֵרִיק אוֹתָהּ עַד־תֹּם אֶל פִּיו.
וְעַל פִּיו הַקֶּצֶף וּכְקוֹרֵא לָרִיב,

כֵּן יִקְרָא: „בּוּזִי לָךְ, אֵל, וּצְחוֹק־פִּי, –
אָנֹכִי מֶלֶךְ בָּבֶל אֲנִי!"

צֵל אָז יַקְדִּיר פְּנֵי חֲתָנָהּ,
מִצְחוֹ נַעֲשָׂה קְמָטִים קְמָטִים:
„גְּבִרְתִּי, אַל לַשְּׁמוּעָה תַחְקְרִי, –
בַּצָּהֳרַיִם מֵת רַמִּירוֹ".

יא

בֵּלְשַׁאצַּר

הִגִּיעָה חֲצוֹת הַלָּיְלָה – הָס;
עִיר בָּבֶל צוֹלְלָה בִשְׁנָת.

רַק בְּאַרְמוֹן מַלְכָּהּ, מַעְלָה שָׁם –
שָׁם אוֹר, שָׁם שׁוֹקְקָה כְבוּדַת עָם.

בְּאוּלַם הַמֶּלֶךְ, בְּמַעֲלֵה הַגָּג,
קָרָא בֵּלְשַׁאצַּר לִסְעֻדַּת חָג.

עֲבָדָיו בְּשׁוּרוֹת כָּבוֹד וָהוֹד
יוֹשְׁבִים וְשׁוֹתִים אֶת יֵינָם־יְקוֹד.

צְלִיל כּוֹסוֹת וּצְחוֹק הָעֲבָדִים הָעַז –
הַמֶּלֶךְ הָעִקֵּשׁ עַל אֵלֶּה כֹּה שָׂשׂ.

יב

מְזַמְּרֵי־אַהֲבָה

(Minnesänger)

מְזַמְּרִים יָצְאוּ לִקְרַב־שִׁירָה,
מְזַמְּרֵי־אַהֲבָה – לָרִיב;
הוֹ, הִתְחָרוּת מַה־כַּבִּירָה!
קְרָב זֶה פֶּלְאִי כַּמָּה יִיף!

דִּמְיוֹן עֹז בְּפַרְאוּת חִנּוֹ –
סוּס הַמְשׁוֹרֵר טָס וְעָף,
הָאָמָּנוּת הִיא מָגִנּוֹ,
נִיבוֹ – חַרְבּוֹ הִיא בַּקְּרָב.

עַלְמוֹת־חֵן בְּגִיל נִשְׁקָפוֹת
מִיָּצִיעַ רָבוּד, רָם,
אַךְ הַיָּפָה בֵּין הַיָּפוֹת
עִם זֵר־דְּפַנִּים אֵינָהּ שָׁם.

שְׁאָר בְּנֵי־אָדָם אִם מִתְחָרִים,
יֵשׁ לֹא יֵדְעוּ כָּל־כְּאֵב;

וְאוּלָם אַךְ נָדַם זֶה דְבָרוֹ זָר –
צַר נַעֲשָׂה לַמֶּלֶךְ, בְּחֻבּוֹ כֹּה צָר.

חָדַל גַּם גַּלְגַּל הַצְּחוֹק הֶעָז;
בְּכָל הָאוּלָם הָשְׁלַךְ הָס.

וּרְאֵה! גַּם־רְאֵה! לְאַט־לְאָט,
עַל־פְּנֵי הַקִּיר הוֹפִיעָה יָד.

וְחָרְתָה עָלָיו כַּחֲרֹת יַד אִישׁ
בְּאוֹתִיּוֹת אֵשׁ, וְנֶעֶלְמָה חִישׁ.

הַמֶּלֶךְ יָשַׁב עַל הַכֵּס
בְּפִיק בִּרְכַּיִם וּכְמוֹ מֵת.

כָּל קְהַל עֲבָדָיו סְבִיבוֹ חָל,
הֵם יוֹשְׁבִים דֹּם בְּלֹא הֶגֶה קָל.

הַמְכַשְּׁפִים בָּאוּ, אַךְ אֵין יֵשׁ
אַף־אֶחָד וְיִפְתֹּר כְּתָב־הָאֵשׁ.

אַךְ עוֹד בַּלַּיְלָה הַהוּא מֵת בִּידֵי
עֲבָדָיו בֵּלְשַׁאצַּר הַמֶּלֶךְ הַגֵּא.

וּזְרוֹעָהּ־חֵן עָלֶיהָ תִּשָּׂא
דַּם לֵב עַבְדּוּל אֹדֶם־שָׁנִי.

הוֹי! הַכְּאֵב הוּא נוֹלַד אִלֵּם,
לָשׁוֹן אֵין בְּפִיו וּמַעֲנֶה,
דְּמָעוֹת לוֹ וַאֲנָחוֹת חֶרֶשׁ,
וְדָם מִפִּצְעֵי לֵבָב נַעֲנֶה.

יד

בַּחַלּוֹן

הֵינְרִיךְ הַחֲוַרְוַר נָע כַּצֵּל,
וְהֶדְוִיג – בַּחַלּוֹן מִלְּמָעְלָה.
בִּדְמָמָה תִּלְחַשׁ: „הוֹשִׁיעָה, אֵל,
הוּא חִוֵּר כְּרוּחוֹת הַלָּיְלָה!“

וְהוּא – הוּא נָשָׂא עֵינָיו עָל,
בְּלֵב כָּלֶה הִבִּיט לְמָעְלָה.
וְהֶדְוִיג – הִיא אַף־הִיא לוֹ תְּכַל
חִוֶּרֶת כְּרוּחוֹת הַלָּיְלָה.

כֹּה תַעֲמֹד הֶדְוִיג כְּמֵהָה יוֹם יוֹם
בְּאָרְבָּה בַּחַלּוֹן מִלְּמָעְלָה.

וְאֵל, שֶׁעַל הָאַהֲבָה שָׁרִים –
פִּצְעֵי־מָוֶת בָּם בַּלֵּב.

מִי – דַּם שִׁירָיו בְּעֹז קוֹלֵחַ
מִתּוֹךְ פִּצְעֵי לִבּוֹ תְּהוֹם,
הוּא הַגִּבּוֹר הַמְנַצֵּחַ,
לוֹ תְּשַׁקְנָה שִׂפְתֵי תֹּם.

יג

שִׁיר מוֹירִי

עַל סוּלֵימָה הַנִּרְדֶּמֶת,
דִּמְעַת עֵינַי, רְדִי וּפַכִּי
לָהּ עַל לֵב, – אָז לִבָּהּ נֶחְמָד
מְלֵא־גַעְגּוּעִים לְעַבְדּוּל יַכֶּה.

עַל סוּלֵימָה הַנִּרְדֶּמֶת
וְעַל־אָזְנָהּ רְנִי, אַנְחָתִי נוּגָה, –
וְרֹאשָׁהּ־פָּז עַל עַבְדּוּל יַחֲלֹם,
עַל אַהֲבָתוֹ הָעֲנֻגָּה.

עַל סוּלֵימָה הַנִּרְדֶּמֶת,
שְׁטֹף עַל זְרוֹעָהּ, דַּם־מַעְיָנַי, –

וְשָׁלַף אֶת חַרְבּוֹ וּתְקָעָהּ
בְּלִבּוֹ הַקּוֹבֵל הַזֶּה.

טז

עַל הַמָּיִם

עַל תָּרְנִי נִשְׁעָן תּוֹךְ הַיָּם,
אֶמְנֶה גַּלָּיו מָטָה.
שָׁלוֹם, נוֹף־מוֹלֶדֶת, לָךְ!
הַסְּפִינָה שָׁטָה, שָׁטָה!

עַל בֵּית חֶמְדָּתִי נַעֲבֹר אָט,
שִׁמְשׁוֹתָיו יוֹקְדוֹת כָּכָה;
עֵינַי כָּלוֹת, הָהּ, כִּמְעַט –
אֵין רוֹמֵז לִי בִּבְרָכָה.

אַל־נָא, עֵינִי, תִּכְהִי, אַל
תַּזִּילִי רְסִיס הַדִּמְעָה.
לִבִּי, אַל תִּשָּׁבֵר בִּי
מֵעֹצֶר כְּאֵב וּכְלִמָּה!

עוֹד מְעַט וְהִיא שׁוֹכְבָה בְּחֵיק הֵינְרִיךְ דּוֹם,
בְּהַגִּיעַ תּוֹר רוּחוֹת הַלָּיְלָה.

טו

הַפָּרָשׁ הַפָּצוּעַ

שְׁמוּעָה שָׁמַעְתִּי נַעֲוָה
וְהִיא עֲצוּבָה כֹּה:
הָאַבִּיר פְּצוּעַ־אַהֲבָה,
אַךְ הִיא – הִיא בָּגְדָה בוֹ.

הֵן עָלָיו לִבְזוֹתָהּ, עַד־עוֹלָם
וּלְעוֹלָם אַל קְרֹא לָהּ בְּשֵׁם,
גַּם חָבְלֵי־אַהֲבָתוֹ הַגְּדוֹלִים
כַּמָּה נִמְבְזִים הֵם.

הוּא נָכוֹן קְרֹא לַמִּלְחָמָה
אֶת קְהַל הַפָּרָשִׁים הָרָב;
„חֶרְפַּת הַחֲמוּדָה מִי שָׁמַע –
זֶה אִתִּי יֵצֵא לַקְּרָב!"

לֹא יַגִּיד לוֹ אִישׁ הָרָעָה,
רַק כְּאֵבוֹ יִפְתַּח פֶּה;

„וְזֹאת הַגּוּמָה רַבַּת־הַחֵן
בִּלְבַב אֵל שְׁתֵּי הַלְּחָיַיִם,
הֵן זֶה הַקֶּבֶר בּוֹ הָשְׁלַךְ הַבֵּן
בְּמַאֲוַיָּיו הַמְשֻׁגָּעִים.

„אֲנִי רוֹאֶה שָׁם זֵר שֶׁל קְוֻצּוֹת־חֵן
יוֹרְדוֹת רֹאשׁ יָפֶה וְקָטָן,
קְוֻצּוֹת אֵלֶּה הָרְשָׁתוֹת הֵן,
צָדַנִי בָהֵן הַשָּׂטָן.

„עֵין־תְּכֵלֶת זֹה, זֹה עֵין־הַתֹּם,
שֶׁכָּכָה אָהַבְתִּי אָהָבְתִּי;
אָמַרְתִּי: הַשַּׁעַר לִשְׁמֵי הָרֹם –
זֶה הָיָה הַשַּׁעַר לַתָּפְתֶּה".

מַר אוּלְרִיךְ רוֹכֵב בְּיַעַר מְלֵא־רָז
הַמְרַשְׁרֵשׁ בְּלִי הֲפוּגָה,
וְרוֹאֶה דְמוּת שְׁנִיָּה כֹּה נִפְלָאת,
חִוֶּרֶת כֹּה וְכֹה נוּגָה.

הַיּוּנְקֶר סָח: „הוֹרָתִי, הָהּ,
שֶׁאֲהַבַתְנִי תָמִיד,

יז

הַשִּׁירָה עַל הַחֲרָטָה

מַר אוּלְרִיךְ רוֹכֵב בְּיַעַר מְלֵא־רָז,
יְרַשְׁרְשׁוּ בַּיַּעַר הַטְּרָפִים,
הוּא רוֹאֶה דְמוּת עַלְמָה, דְמוּת כֹּה נִפְלָאת,
אוֹרֶבֶת לוֹ בֵּין הָעֲנָפִים.

הַיּוּנְקֶר סָח: „יְדוּעָה לִי
דְמוּת פּוֹרְחָה זוּ וְנִלְהָבָה.
בְּכָל אֲשֶׁר אֵלֵךְ תְּרַחֵף אַף־הִיא,
בִּשְׁאוֹן הֲמוֹן־עִיר וַעֲרָבָה.

„שִׂפְתֵי־הַחֵן זוּג וְרָדִים הוּא קָט,
זוּג נָאֶה וְנֶחְמָד וְרַעֲנָן;
אַךְ יֵשׁ וְהוּא פּוֹלֵט כִּלְאַחַר־יָד
מִלָּה בְזוּיָה וּמָרָה כַּלַּעֲנָה.

„כִּי עַל־כֵּן יִדְמֶה זֶה פִּיהָ כַּדָּם
לִסְבָךְ שֶׁל שׁוֹשַׁנִּים וְאִם יִיפוּ,
נְחָשִׁים עֲרוּמִים יִרְבְּצוּ שָׁם,
יְצַיְצוּ בֵּין עָלָיו וְיִפְּעוּ.

יח

לִמְשׁוֹרֶרֶת

בְּזִמְרָה רוֹמַנְצָה נוֹשָׁנָה

עוֹד עַתָּה אֶהְגֶּה בְּבַת הַקְּסָמִים,
וּבְיוֹם רִאשׁוֹנָה תוֹפַע לִי!
נֹעַם קוֹל שִׁירָתָהּ נְעִימָה
חָדַר חֶרֶשׁ לְלִבִּי פְּנִימָה,
וּמֵעֵינַי יִדְּלֶה דִמְעָה –
וְטֶרֶם אֵדַע רוּחִי בִּי.

זֶה הָיָה חֲלוֹם שֶׁעֲבָרַנִי;
וּכְמוֹ עוֹדֶנִּי יֶלֶד רַךְ,
יוֹשֵׁב דֹּם לְאוֹר הַמְּנוֹרָה
בַּעֲלִיַּת אִמִּי תַּחַת קוֹרָה,
וְקוֹרֵא סִפּוּר־מַעֲשֶׂה נוֹרָא –
בִּתְרִיס הַחַלּוֹן רוּחַ יַךְ.

הַבְּדָיוֹת קָמוּ אָז לִתְחִיָּה,
פָּרָשִׁים עוֹלִים מִן הַבּוֹר;
נִטְשָׁה בְרוֹנְצִיסְוַל מִלְחָמָה,
עַל סוּסוֹ בָּא מַר רוֹלַנְד שָׁמָּה,

בְּמַעֲשֵׂי הָרָעִים וּדְבָרִי רָע
יָגוֹן עָלֶיהָ אָמִיט.

„לוּ הוֹבֵשׁ יָכֹלְתִּי אֶת עֵינֵךְ, אֲנִי –
בְּלַבַּת יִסּוּרַי הַגְּדוֹלָה!
וְהָאָדָם אֶת לֶחְיֵךְ, אֶת חִוְרַת הַלְּחִי,
בִּדְמֵי לְבָבִי הַחוֹלֶה!"

מַר אוּלְרִיךְ יִרְכַּב הָלְאָה עוֹד,
צִלְלֵי הָעֶרֶב דֹּם רוֹחֲשִׁים;
נִשָּׂאִים וְעוֹלִים קוֹלוֹת־סוֹד,
רוּחוֹת הַנֶּשֶׁף לוֹחֲשִׁים.

הַיּוּנְקֶר יַאֲזִין, יַקְשִׁיב דֹּם
לְהֵד דְּבָרִים נִשְׁנִים וְנִשְׁמָעִים.
צִפֳּרֵי הַיַּעַר בְּצָהֳלָה וּבְתֹם
לוֹ צִפְצְפוּ מִבֵּין הָעֲפָאִים:

„עַל הַחֲרָטָה נִפְלָא שִׁיר
שָׁר מַר אוּלְרִיךְ עַתָּה,
כִּי יִגְמְרֶנּוּ וְשָׁב לָשִׁיר
הַשִּׁירָה עַל הַחֲרָטָה".

לַשָּׁוְא תַּזְהִיר אִמָּא כֵּן,
לֹא תִשְׁמַע לָהּ דְּבוֹרַת־חֵן.

לֹא תִשְׁמַע, לֹא תָבִין מְאוּם,
מִסָּבִיב לַנֵּר: זוּם־זוּם,
שׁוֹמֵעַ לְאִמָּא אֵין –
„דְּבוֹרַת־חֵן! דְּבוֹרַת־חֵן!"

דָּם סוֹעֵר וְחַם אִם יֵשׁ –
הַסּוֹף הוּא לְלַבַּת־אֵשׁ,
מַצִּיל מִלַּהַב אֵין –
„דְּבוֹרַת־חֵן! דְּבוֹרַת־חֵן!"

הִתְלַקַּח הַלַּהַב – דָּם,
הַלַּהַב – גַּם מָוֶת שָׁם.
„הִשָּׁמֵר מִיַּלְדַּת־חֵן,
הִשָּׁמֵר, הִשָּׁמֵר, בֵּן!"

ב

הַשִּׁיר עַל הַדִּינָרִים

הוֹ דִינָרַי, דִּינְרֵי־זְהָבִי,
אֵי נַחְבֵּאתֶם בְּהֶחָבֵא?

עִם קְהַל אַבִּירָיו בְּיָד רָמָה,
גַּם גַּנֶּלוֹן, זֶה בְּזוּי־הַדּוֹר.

בְּגְלָלוֹ סָר צֵל אֵל מֵרוֹלַנְדְּ,
עַד־צַוָּאר יֶחֱצֶה בְּגַלֵּי דָם.
קוֹלוֹת שׁוֹפָרוֹ לְמֶרְחָק עָפוּ,
אֶת אֹזֶן קַרְל טֶרֶם חָלָפוּ,
וּפְנֵי הַפָּרָשׁ חָפוּ, חָפוּ –
וְאִתּוֹ גַּם חֲלוֹמִי תָם.

קוֹלֵי־קוֹלוֹת בָּעַרְבוּבְיָה
הֶעִירוּנִי מִן הַחֲלוֹם.
הָאַגָּדָה תַמָּה נוּגָה,
מוֹחֲאִים כַּף לָהּ לָעֲנֻגָּה,
קוֹרְאִים „הֵידָד!” בְּלִי הֲפוּגָה;
וְהַמְשׁוֹרֶרֶת תִּקֹּד בְּתֹם.

יט

הַלֶּקַח

הַדְּבוֹרָה לְיַלְדָּה קָט:
„לְאַט לָךְ עִם הַנֵּר, לְאָט!”

כא

שִׂיחָה בִּשְׂדֵה פַּדֶּרְבּוֹרְן

לְקוֹל מֵרָחוֹק בָּא, הַקְשִׁיבָה,
קוֹל בִּטְנוֹן וְשִׁירַת כִּנּוֹר עוֹלָה,
וַדַּאי נִשֵּׂאת עַתָּה רִיבָה
וְסוֹבֶבֶת שָׁם בִּמְחוֹלָה.

„אִי, זֶה אֵינוֹ, אָח, רַק טָעוּת,
אֵין כַּאן כִּנּוֹר וְאֵין כַּאן שִׁירִים,
זֶה קוֹל כַּרְיוֹת כְּמַשְׁמָעוּת
וַחֲרִיקָה שֶׁל חֲזִירִים".

הֲתִשְׁמַע קֶרֶן הַצַּיָּדִים?
וְקוֹל צַיָּדִים וּפֶרֶא גִּילָם;
וְעֵדֶר כִּבְשֵׂי־חֵן נֶחֱמָדִים,
וְשִׁיר יִשָּׁמַע, שִׁיר חֲלִילִים.

„אִי, לֹא קֶרֶן, וְלֹא קוֹל פֶּרֶא –
הַאִם לֹא תִרְאֶה אֶת הַנַּעֲשֶׂה?
רוֹעֶה גַס מֵרָחוֹק אֶרְאֶה
בָּא עִם בְּהֶמְתּוֹ, עִם הַגַּסָּה".

שֶׁמָּא אֵצֶל דְּגֵי־הַזָּהָב
הַמִּשְׁתּוֹבְבִים בַּגַּלִּים,
יוֹרְדִים מַטָּה וּמִתְעַלִּים?

שֶׁמָּא אֵצֶל פִּרְחֵי־זָהָב
עַל יְרַקְרַק־חֵן שֶׁל כָּרִים
נוֹצְצִים בְּטַלְלֵי בְקָרִים?

שֶׁמָּא אֵצֶל בְּנֵי־עוֹף־זָהָב
בְּזָהֳרֵי חַמָּה עַל נְשָׂאִים,
בְּיַמֵּי אֲוִיר־תְּכֵלֶת דָּאִים?

שֶׁמָּא אֵצֶל כּוֹכְבֵי־זָהָב,
הַמַּזְהִירִים בֵּין צְבָא מָעְלָה
וְהַצּוֹחֲקִים לַיְלָה לָיְלָה?

הוֹ דִינָרַי, דִינְרֵי־זָהָב,
אַל־נָא תִשְׂחוּ בְמֵי הַגַּל,
אַל תִּזְרְחוּ בִפְנִינֵי טַל,
אַל תִּתְעוֹפְפוּ לָרוֹם,
אַל תִּצְחֲקוּ בַשְּׁחָקִים דוֹם –
מִלְוַי, נִדְמֶה לִי כִמְעַט,
אֶתְכֶם אוֹחֲזִים בַּיָּד.

שָׁם הַחֲמוּדָה, דוּמָם תָּעִיף
אֶת עֵינֶיהָ בִּי בְתוּגָה.

„אִי, שָׁם רוּמְזָה לָךְ בֶּאֱמֶת
גֹּרַת יַעַר, זְקֵנָה בָלָה;
יָצְאָה לִיזָה הַקּוֹסֶמֶת,
עַל קִבֶּיהָ תִּצְלַע הָלְאָה”.

צַחֲקָה לִי וְלַאֲשֶׁר אֶשְׁאָלָה,
וְלַאֲשֶׁר אֶחֱזֶה – כִּי לֹא יֶאֱתֶה!
הֲגַם לְאַכְזָב שִׂים תּוּכָלָה
אֵת אֲשֶׁר בְּחָבִּי אֶשָּׂא?

כב

חֲלוֹם וְחַיִּים

בָּעַר הַיּוֹם וּבִי בָעַר הַלֵּב,
דוּמָם נָשָׂאתִי קִרְבּוֹ הַכְּאֵב;
חֶרֶשׁ אֶתְגַּנֵּב, בְּבוֹא הַלֵּיל,
לְשׁוֹשָׁן שֶׁפָּרַח בְּחֶבְיוֹן צֵל.

צָעַדְתִּי אִלֵּם, קָרַבְתִּי בַלָּט.
רַק דְּמָעוֹת הִתְגַּלְגְּלוּ בִּלְחָיַי אַט־אָט;

הַאִם לֹא תִשְׁמַע לַמַּנְגִּינָה
כְּמוֹ מִן הַשָּׁמַיִם נָפְלָה,
וּמַשַּׁק כַּנְפֵי־צְחוֹר אַאֲזִינָה –
קְהַל מַלְאָכִים מוֹחֲאִים כַּף לָהּ.

„אִי, אָח, אֵינְךָ אֶלָּא טוֹעֶה,
הַמַּנְגִּינָה גַם־הִיא כָזָב;
שׁוּר, שָׁם הוֹלֵךְ נַעַר רוֹעֶה
וְהוּא נוֹהֵג אֶת אַוָּזָיו".

שְׁמַע, הֶמְיַת פַּעֲמוֹנִים גְּדוֹלָה,
כֹּה נִפְלָאָה, כֹּה כַבִּירָה;
עֲדַת קְדוֹשִׁים עַתָּה עוֹלָה
לְבֵית־הַתְּפִלָּה בְּהוֹד וּבְיִרְאָה.

„אִי, זֶה קוֹל הַמְצִלּוֹת יַעֲלֶה
מִצַּוְּארֵי שׁוֹר וָשֶׂה יִשָּׁמַע,
אֶל הָרְפָתִים כֹּה יִתְנַהֲלוּ
בְּרָאשִׁים יוֹרְדִים לָאֲדָמָה".

הֲתִרְאֶה, שָׁם יָנוּעַ צָעִיף,
דֹּם לִי יִרְמֹז, בְּלִי הֲפוּגָה?

תַּם הַחֲלוֹם, אַט הֵאִיר יוֹם,

בְּעֵינַי אָתוּר שׁוֹשָׁן דֹּם, –

אֲהָהּ! בִּמְקוֹם עֵין־זִיו וָאֵשׁ

בֶּן־רֶמֶשׂ קַר בְּגְבִיעוֹ יֵשׁ.

כג

בִּרְכַּת־חַיִּים

הָאָרֶץ כְּדֶרֶךְ־הַמֶּלֶךְ הִיא,

וַאֲנַחְנוּ, בְּנֵי־אָדָם, הַנּוֹסְעִים;

מְבֹהָלִים וּדְחוּפִים, מִי רַגְלִי וּמִי

עַל סוּסוֹ, אֶת דַּרְכָּם חִישׁ עוֹשִׂים.

נִפְגָּשִׁים בַּדֶּרֶךְ, מְנִיעִים רֹאשׁ דֹּם,

וּבְמִטְפַּחַת מִתּוֹךְ הָעֲגָלָה;

הָיִינוּ מְחַבְּקִים וּמְנַשְּׁקִים בְּחֹם,

אַךְ הַסּוּסִים מְמַהֲרִים הָלְאָה.

נִפְגַּשְׁנוּ עַל אַחַת הַתַּחֲנוֹת כִּמְעַט,

אֲלֶכְּסַנְדֶּר הַטּוֹב וְעָמַדְנוּ;

אַךְ תָּקַע הָעֶגְלוֹן בַּחֲצוֹצְרָה, מִיַּד

דָּפַק בַּסּוּסִים וְנִפְרַדְנוּ.

אֶסְתַּכֵּל בְּגִבִיעַ הַשּׁוֹשָׁן כֹּה יָיף,
וַתִּבְהֵק כְּאֵשׁ לִי מִתּוֹכוֹ עֵין־זִיו.

בְּרְדַמְתִּי עַל־יַד שִׂיחַ־שׁוֹשָׁן זֶה דֹּם;
לָצוֹן אָז יַחְמֹד בִּי לֵץ הַחֲלוֹם:
לְעֵינַי תִּתַצַּב דְּמוּת יַלְדַּת־חֵן,
לְבוּשׁ־שָׁנִי עוֹטֶה חָזֶהָ שֵׁן.

הִיא נָתְנָה לִי דָבָר כֹּה נִפְלָא, כֹּה רַךְ;
בְּסֻכַּת־פָּז שַׂמְתִּיו תּוֹךְ־כְּדֵי־כָךְ.
בְּסֻכַּת־הַפָּז מִשְׂחָק פֶּלִאי אָז קָם,
עֵדָה סוֹבֶבֶת בְּמַעְגָּל שָׁם.

שְׁנֵים־עָשָׂר הַמְרַקְּדִים בָּאֹהֶל הַקָּט,
וְיַחַד בְּעִגּוּל וְיָד אֱלֵי יָד;
הַמָּחוֹל הָאֶחָד כִּי יִתֹּם, אֲזַי
יַתְחִיל הַשֵּׁנִי קוֹדֵחַ וְחַי.

וְנִגּוּן יְזַמְזֵם עַל אָזְנִי אַט־אַט:
„הַטּוֹב שֶׁבָּרְגָעִים לֹא יַחְזֹר לָעַד;
חַיֶּיךָ לֹא הָיוּ אֶלָּא חֲלוֹם,
וְרֶגַע זֶה הוּא כַּחֲלוֹם תּוֹךְ חֲלוֹם". —

אִישׁ חוֹלֶה הִנְנִי כָעֵת, אֲבָרַי
עֲיֵפֵי־חַיִּים וְנִחָר לִבִּי בִי,
צַעַר יְדַכְּאֵנִי וְיָגוֹן אוֹכֵל בְּשָׂרִי;
מַה־שּׁוֹנֶה הָיָה כֹל כִּי הוֹפַעַתְּ לִי!

מְלֵא־אֱיָל וְגֵא, וּמִמּוֹלַדְתִּי רָחוֹק
רָדַפְתִּי אָז אַחֲרֵי מַדּוּחֵי־שָׁוְא וַחֲלוֹם;
אֶת הָאָרֶץ הֶאֱמַנְתִּי בְּרַגְלַי רְמֹס וְשָׂחֹק,
וַעֲקֹר אֶת הַכּוֹכָבִים מִמְּסִלּוֹת שְׁמֵי־הָרֹם.

פְרַנְקְפוּרְט! מָלֵאת אֱוִילִים וּבָנִים סוֹרְרִים,
אַךְ אֲהַבְתִּיךְ, בַּת־אַשְׁכְּנַז, שֶׁיָּלַדְתְּ לָהּ
מֶלֶךְ טוֹב וְאֶת הַטּוֹב בַּמְשׁוֹרְרִים,
וְאַתְּ הָעִיר — אֶת הַחֲמוּדָה אֶמְצָא בָהּ.

הָלַכְתִּי אָז לְאֹרֶךְ טוּר אֹהָלִים נָאִים,
זֶה הָיָה יוֹם הַשּׁוּק, לְמִקָּח וּמִמְכָּר יוֹם,
וָאֵרֶא בַהֲמוֹן הָעָם בְּקוֹל־הֲמֻלָּה נָעִים
נוֹשֵׂא וְנוֹתֵן, וַאֲנִי כְּמוֹ בַחֲלוֹם.

פִּתְאֹם וָאֶרְאֶנָּה. נִדְהָם אֶתְבּוֹנֵנָה
לִדְמוּת־הַחֵן הַמְרַחֲפָה לְעֵינַי פֹּה,

כד

אָכֵן

בְּבוֹא הָאָבִיב עִם שֶׁמֶשׁ־פָּז,
וְהֵנֵצוּ הַפְּרָחִים שְׁקוּיֵי הַטָּל;
בְּסִלּוּל הַיָּרֵחַ נְתִיב קַרְנָיו עָל,
יַם הַכּוֹכָבִים יָצוּף אָז;
כִּי יִרְאֶה הַמְשׁוֹרֵר שְׁתֵּי עֵינֵי־תָם,
וְנָבְעוּ שִׁירוֹתָיו מִנַּפְשׁוֹ תְּהוֹם; –

אַךְ כּוֹכָבִים, עֵינַיִם וְצִיצֵי־נִיר,
יָרֵחַ וְשֶׁמֶשׁ וּצְלִילֵי־שִׁיר –
הֲבָלִים אֵלֶּה אִם גַּם יִיפוּ מְאֹד,
לֹא הֵמָּה קְרוּיִם עוֹלָם עוֹד.

כה

זִכְרוֹנוֹת

מַה־תַּחְפְּצִי, מַה־תֹּאבִי, בַּת־חֲלוֹמִי נוּגָה?
גַּם־עַתָּה אֶרְאֵךְ וְאֶשְׁאַף הֶבֶל־פִּיךְ!
אַתְּ מִסְתַּכֶּלֶת בִּי עֲצוּבָה וַעֲנֻגָּה,
הִכַּרְתִּנִי, הָהּ, וְאָנֹכִי הִכַּרְתִּיךְ.

אָנֹכִי לֹא הִכַּרְתִּיו! עַמּוּד לַיְלָה הָעֳמַד
לְנֶגֶד עֵינַי וּבְעַד אוֹרָן סָף.
אוּלַי זֶה הָאֹשֶׁר, לוֹ עָרַגְתִּי תָּמִיד,
אִתִּי הָיָה אָז וּבִזְרוֹעוֹתַי נָח!

אַךְ בְּמַכְאוֹבֶיהָ עוֹד יוֹתֵר תִּיף הַנָּאוָה,
אַחֲרֵי שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַאֲנִי עוֹד נָח הֲלוֹם
אַהֲבָה וְאֹשֶׁר רַב בְּצַד לְבָבָהּ –
הַחֲלוֹם הַיָּשָׁן שׁוּב בִּי הֵאִיץ: קוּם!

נְבוֹכָה עָמְדָה אָז לְפָנַי וְנוֹאֶשֶׁת,
בִּשְׂעָרָהּ הַפָּרוּעַ, וְסוֹפֶקֶת כָּף,
לְרַגְלַי נָפְלָה פִּתְאֹם כְּחֵץ מִקֶּשֶׁת,
לוֹפְתָה בִרְכַּי בִּבְכִי וּבְדֶמַע רָב!

אֵל אֱלֹהִים! שְׂעָרָהּ זֶה הַכָּבֵד
נֶאֱחַז בְּדָרְבְנוֹתַי – אֶת דָּמָהּ אֶרְאֶה יְפַף –
אֲנִי מִשְׁתַּמֵּט וְיוֹצֵא. אָבֹד אָבַד
לְעוֹלָם לִי הַיְצוּר הַנֶּחְמָד וְהָרַךְ!

הַחֲלוֹם הַיָּשָׁן תָּם, אַךְ צֵל הַחֲמוּדָה
אֶל כָּל אֲשֶׁר אָנֹכִי בָּא יְלַוֵּנִי עוֹד.

לְגַבּוֹת עֵינָהּ חֵן, וּלְחֵן מַבָּטֵי־עֵינָהּ,
אֲשֶׁר מָשְׁכוּ בִי בְּכֹחַ נִפְלָא כֹּה.

וְעַל־פְּנֵי הַמִּגְרָשׁ וְחוּצוֹת עִיר וָהָלְאָה
אֶת צַעְדָהּ אֶשְׁמֹר, כְּצֵל בְּעִקְבוֹתֶיהָ נָע –
וּפִתְאֹם תֵּט הַנָּאוָה וְתִצְחַק לִי בְצָהֳלָה,
וְנֶעֶלְמָה חִישׁ בָּאֹהֶל – וַאֲנִי אַחֲרֶיהָ בָּא.

דוֹדָתָהּ רָעָה הָיְתָה, בְּצָרוּת עַיִן הָאִשָּׁה
הִקְרִבָה לִי כָלִיל עֶדְנַת בַּת־הַתֹּם;
לִרְצוֹנָהּ חֶמְדַּת נְעוּרֶיהָ לִי הִגִּישָׁה,
וְחַי אֱלֹהִים! לֹא אַחֲרֵי בִצְעָהּ הָלְכָה בוֹ בַיּוֹם.

חַי אֱלֹהִים! אֲנִי אֶת הַנָּשִׁים מַכִּיר,
לֹא תְשַׁבְּ, לֹא תְרַמֵּנִי צוּרַת־חֵן;
לֹא כַךְ, יָדַעְתִּי, יִדְפֹּק לֵב אֲשֶׁר יְשַׁקֵּר,
וְתֹם מַבָּטִים אֶל לַכָּזָב אֵין.

וְכַמָּה תִיף! לֹא תִיף הָאֵלָּה כֹּה, שֶׁהֶעֱלָה
גַּל הַיָּם, וַתּוֹפַע מִתּוֹךְ קֶצֶף יָם;
אוּלַי אוֹתָהּ, אוֹתָהּ – אֶת יְצוּר הַפֶּלֶא
שִׁוִּיתִי נֶגֶד עֵינַי בַּחֲלוֹם־נְעוּרַי תָּם!

„הַתַּרְמִיל יָשְׁלַךְ מָטָּה,
הַחֶרֶב אֶל הַצַּד,
וְהַךְ גַּם הָךְ – וְאַל יוּכַל
הָנִיד רֶגֶל וְיָד!"

וְהַשָּׁלוֹם הוּא כִּי־בָא –
וּמְעַט הַכֹּחַ גָּז,
וְהַבְּרִיאוּת אִתּוֹ, וְאָנָה
אָנוּ בָּאִים אָז?

וּלְמָה הַדָּבָר דוֹמֶה?
לְעוֹף וְאֵין לוֹ קֵן!
הוֹי שִׂים יַלְקוּטְךָ, אָח, עַל גָּב,
הָיִיתָ חַיָּל הֵן!

הַגִּידִי לִי, אֵי תִתְעִי, סוֹעֲרָה וּמְרוּדָה?
הַפְקֵר נְתַתִּיךְ לַשֶּׁבֶר וְלַשֹּׁד.

כו

בֶּרְלִין

בֶּרְלִין! בֶּרְלִין! הוֹי עֵמֶק־בָּכָא אַתְּ,
אֵין בָּךְ אֶלָּא אֵימִים וּמְצָרֵי־שְׁאוֹל לְבַד.

הָאוֹפִּיצִיר מְהִיר־חֵמָה, לֹא יֹאמַר בְּכַעְסוֹ דַי;
מְאוּסִים בָּהּ הַחַיִּים לַאֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ חַי.

וְאִם תּוֹר הַקַּיִץ בָּא,
וְגָדוֹל מְאֹד הַחֹם;
עָלֵינוּ לְהִתְעַמֵּל
בְּזֵעַת־אַף יוֹם־יוֹם.

וְעַל מִשְׁמַר־מְפַקֵּד אִם
צַעֲדִי לֹא־כֵן —
וְקָרָא אָז הַסְּגָן:
„הָבוּ שׁוֹט לַבֵּן!

אִינְטֶרְמֶצּוֹ לִירִית

(1822–1823)

מַדְוַי כֻּלָּם, בְּכִי וּנְכָאִים
אֶל־תּוֹךְ סֵפֶר זֶה שְׁפָכוּ,
בַּדַּפָּיו תַּהֲפֹךְ וְתִקְרָאֵם —
חַדְרֵי לִבִּי לְךָ נִפְתָּחוּ.

פְּתִיחָה

הָיֹה הָיָה אַבִּיר נוּגֶה כֹּה וּלְבַד,
צְנוּם־לֶחִי וּלְבֶן־פָּנִים,
דוֹמֵם הִתְלַבֵּט, נָע דּוֹמָם וָנָד,
מְעֻלַּף חֲלוֹמוֹת־עֲנָנִים.
וַיְהִי כֹּה מְרֻשָּׁל, מְדַלְדָּל בְּלִי־חֹק,
בְּעָבְרוֹ וּמִלְאוּ אֶת פִּיהֶם צְחוֹק
הַנְּעָרוֹת וְהַנִּצָּנִים.

בְּאָהֳלוֹ חָבוּי, בַּצֵּל, עַל־פִּי־רֹב;
הִתְרַחֵק מִבְּנֵי הָאֲדָמָה.
שָׁם יוֹשִׁיט זְרוֹעוֹתָיו בְּגַעְגּוּעֵי אֵין־סוֹף,

תּוֹךְ פַּלְטִין שֶׁל בְּדֹלַח בַּמַּיִם דֹּם שָׁט –
הָאַבִּיר לְפֶתַע נִתְכַּשֵּׁף.
מַה־נִּפְלָא! נִתְעַוְּרוּ שְׁתֵּי עֵינָיו כִּמְעַט
מֵרִבֲבוֹת אוֹר וּבְנֵי־רֶשֶׁף.
בְּחֵיק בַּת־הַגַּלִּים הוּא חָבוּק, הֶחָם,
כְּחָתָן וְכַלָּה, – בְּנוֹת גַּלֵּי־הַיָּם
הֵן פּוֹרְטוֹת עַל קַתְרוֹס בְּנֶשֶׁף.

הֵן פּוֹרְטוֹת וּמְזַמְּרוֹת, וּמְזַמְּרוֹת בְּלִי־תֹם
בִּמְחוֹלַת־מַחֲנַיִם תֵּצֶאנָה;
הָאַבִּיר – כָּל חוּשָׁיו בּוֹ תוֹעִים, וְדֹם
לָהּ יִשַּׁק וְדֹם יְחַבְּקֶנָּה –
הָאוֹרוֹת הַמַּתְעִים אָז כָּבִים מִיַּד,
שׁוּב יוֹשֵׁב הָאַבִּיר עֲרִירִי וּלְבַד
בְּאֹהֶל־מְשׁוֹרְרִים קוֹדֵר.

רַק קוֹלוֹ – הַקּוֹל לֹא יִשָּׁמַע.
אַךְ בְּבוֹא חֲצוֹת־לַיְלָה וְאִם נָדַם הַכֹּל,
צְלִיל־פְּלָאִים אָז יַעֲלֶה וְזֶמֶר וְקוֹל –
יָד דּוֹפְקָה עַל דַּלְתּוֹ בִּדְמָמָה.

אָז תָּבוֹא, תִּתְגַּנֵּב חֶמְדָּתוֹ בַּלָּט,
רִשְׁרְשָׁה סוּתָהּ הַקַּלָּה,
פּוֹרַחַת, זוֹרַחַת כְּפֶרַח־גַּן קָט
וּמְכֻסָּה בִּצְעִיפָהּ כְּכַלָּה.
זְהַב קְוֻצּוֹתֶיהָ עַל עָרְפָּהּ שֵׁן,
עֵינֶיהָ בּוֹ צוֹפוֹת בְּמֶתֶק וּבְחֵן,
מִתְרַפְּקָה כְּרַעְיָה עַל בַּעֲלָהּ.

הָאַבִּיר יְחַבְּקָהּ, כְּאֵשׁ בִּפְתִיל־נֵר
כֵּן תֹּאחַז בּוֹ אָז הַלֶּהָבָה,
הַחֲוַרְוָר מִתְאַדֵּם, הַחוֹלֵם הוּא עֵר,
הַמַּשְׁמִים – רוּחוֹ בּוֹ שָׁבָה.
אַךְ הִיא בּוֹ תִּתְגָּרֶה בְּעָרְמָה וּבְיָד
קַלָּה וּמְהִירָה תְּעַלֵּף אַט־אָט
אֶת רֹאשׁוֹ בִּצְעִיפָהּ הַנָּאוֶה.

וְאִם תְּאֶהָבִינִי, יַלְדָּה,
אֶעֶנְדֵךְ פִּרְחֵי זֵר,
וּמוּל חַלּוֹנֵךְ יְפֵכָה
שִׁיר זְמִירֵי־לֵיל כִּבְאֵר.

ג

שׁוֹשַׁנָּה וְיוֹנָה וְשֶׁמֶשׁ בַּמָּרוֹם –
אוֹתָן אָהַבְתִּי מֵאָז בְּלִי־מְצָרִים.
כָּעֵת לֹא אֶאֱהָבֵן, אֶת לִבִּי לוֹקַחַת
רַק הִיא הַפּוֹרַחַת, זוֹרַחַת וְאַחַת;
רַק הִיא, כָּל חֲמוּדַי בָּהּ אֶמְצָא הַיְקָרִים –
שׁוֹשַׁנָּתִי, יוֹנָתִי וְשִׁמְשִׁי בַּמָּרוֹם.

ד

כִּי אָצִיץ תּוֹךְ עֵינַיִךְ אֵל,
כְּאֵבִי אָנוּשׁ גָּז כַּצֵּל;
אַךְ אִם בְּפִיךְ כִּי נָגַע פִּי –
וְגָבַרְתִּי כָּאֲרִי.

אֶל חָזֵךְ כִּי אֲלָחֵץ חָם,
אֵשׁ־יָהּ לוֹהֶטֶת בִּי, בַּדָּם.

א

בְּנִיסָן, בַּיָּפֶה לְחָדְשֵׁי־הַזִּיו,
אַךְ נִרְאוּ הַנִּצָּנִים,
וַתַּעַל גַּם בִּלְבָבִי
הָאַהֲבָה בַעֲדָנִים.

בְּנִיסָן, בַּיָּפֶה לְחָדְשֵׁי הַזִּיו,
עִם שִׁיר כָּל כְּנַף־רְנָנִים,
גִּלִּיתִי לָהּ גַּעְגּוּעַי
וּמַדְוַי הַנֶּאֱמָנִים.

ב

מִדְּמָעַי צָצִים פְּרָחִים,
רֵיחָם כְּגַן אֵל,
וְאַנְחוֹתַי כֻּלָּן –
מַקְהֵלַת זְמִירֵי־לֵיל.

וּזְרוֹעִי, זוֹ זְרוֹעִי כִּי־תְחַבְּקֵךְ בְּעֹז,
אֲנִי כָלֶה וּמֵת מִנִּי־אַהֲבָה.

ז

תּוֹךְ כּוֹס הַחֲבַצֶּלֶת
חָפַצְתִּי נַפְשִׁי טְבֹל;
בָּהּ שִׁירִי לָאַיֶּלֶת
תָּרִיעַ, תְּצַלְצֵל בְּקוֹל.

וְחַי הַשִּׁיר וִיפַעֵם
כִּנְשִׁיקַת־פִּיהָ אָז,
בְּנָשְׁקָהּ אוֹתִי פַּעַם
בְּשָׁעָה כֹּה נִפְלָאת.

ח

הַכּוֹכָבִים עוֹמְדִים
שְׁנוֹת נֵצַח בִּשְׁמֵי־רוֹם,
וְזֶה אֶל זֶה, בְּלִי־נוֹעַ,
יַבִּיטוּ בְאַהֲבָה דֹם.

מְדַבְּרִים הֵם בְּשָׂפָה
עֲשִׁירָה וְנָאָה כֹּה;

אַךְ אִם „אֹהַבְךָ!” תֹּאמְרִי לִי
וְלֹא אֶתְאַפֵּק עוֹד מִבְּכִי.

ה

פָּנַיִךְ חֵן, פָּנַיִךְ תֹּם –
רְאִיתִים זֶה לֹא־כְבָר בַּחֲלוֹם.
וּמַרְאֵךְ מַרְאֵה־כְרוּבִים לוֹ, –
אַךְ חִוֵּר כֹּה וְכוֹאֵב כֹּה.

עוֹד שָׁנִי חֵן לְפִיךְ הַקָּט,
הַמָּוֶת נוֹשְׁקוֹ עוֹד מְעָט.
בְּעוֹד רֶגַע יִדְעַךְ אוֹר שְׁמֵי־רֹם,
הַפּוֹרֵץ מֵעֵינַיִךְ תֹּם.

ו

לְחִי לִלְחִי נַדְבִּיקָה דֹּם,
וְשֶׁטֶף הַדְּמָעוֹת יִתְאַחֵד!
וְלֵב נְאַמֵּץ אֱלֵי לֵב –
הַלְּהָבִים יִתְלַכְּדוּ אָז יַחַד!

גַּל־דֶּמַע כִּי יִשְׁטֹף בִּלְשׁוֹן אֵשׁ זֹאת,
כִּי זִרְמוֹ יִשָּׁפֵךְ בְּלַהֲבָה,

שׁוֹשַׁנִּים מְסַפְּרוֹת בַּצְּלָלִים
אַגָּדָה רֵיחָנִית בַּלָּט.

מְדַלְּגִים הַצְּבָאִים הַקַּלִּים,
מוֹפִיעִים וְחוֹלְפִים מִיַּד;
הוֹמִים מֵרָחוֹק הַגַּלִּים,
גַּלֵּי קָדוֹשׁ נַהֲרוֹת־עַד.

בְּפִנָּה נִסְתָּרָה וּבְרוּכָה
שָׁם נִכְרַע בְּצֵל תֹּמֶר־עֵץ,
וְנֵשְׁתְּ מִמְּקוֹר אַהֲבָה וּמְנוּחָה
וַחֲלוֹם־אֲשֶׁר נַחֲלֹם, אֵין־קֵץ.

•

בַּצַּת הַלּוֹטוּס יְרֵאָה
אֶת הוֹד פְּנֵי הַשֶּׁמֶשׁ בָּרֹם,
הִיא רֹאשָׁהּ מוֹרִידָה וּמְחַכָּה
לַלַּיְלָה חוֹלֶמֶת וָדֹם.

הַסַּהַר הַחִוֵּר הוּא מְאַהֲבָהּ,
הַמְעוֹרְרָהּ בְּנָגְהוֹ מִשְּׁנָת,

אַף אַחַד הַבַּלְשָׁנִים
לֹא יָבִין שָׂפָה זֹה.

אֲנִי רַק לְמַדְתִּיהָ
וְלֹא תָסוּף עוֹד מִפִּי;
פְּנֵי חֶמְדָּתִי שִׁמְּשׁוּ
לְסֵפֶר־דִּקְדּוּק לִי.

ט

עַל כַּנְפֵי־מַנְגִּינָה מְעַגְּגוֹת
אֲנַטְלֵךְ, חֶמְדָּתִי, כָּעוֹף,
אֶשָּׂאֵךְ אֶל שַׁדְמוֹת הַגַּנְגַּס,
שָׁם תַּרְתִּי לִי מָקוֹם טוֹב.

עַל־פְּנֵי גַן פּוֹרֵחַ מְפַכִּים
אוֹרוֹת הַסַּהַר שָׁם דֹּם;
פִּרְחֵי־הַלּוֹטוֹס מְחַכִּים
לַאֲחוֹתָם הַצְּנוּעָה יוֹם־יוֹם.

צוֹחֲקִים בְּחֵן הַסִּגָּלִים,
כָּל־אֶחָד לְכוֹכָבוֹ הַקָּט;

אֵשׁ לֶחְיָהּ, שְׁנֵי שְׂפָתָהּ, עֵין זִיוָהּ –
חֶמְדָּתִי לָהּ דּוֹמָה בַּכֹּל.

יב

לֹא תֶאֱהָבִינִי, אָמְנָם כֵּן,
לִי אַחַת הִיא, לִי אַחַת;
אֶתְבּוֹנֵן רַק בְּפָנַיִךְ חֵן,
כָּאֵל כֵּן אֶשְׂבַּע נַחַת.

אַתְּ שׂוֹנֵאת לִי, אַתְּ שׂוֹנֵאת לִי,
לִי מַגִּיד פִּיךְ אַדְמוֹנִי!
הַגִּישִׁי אוֹתוֹ לְמוּ־פִי,
וְאֶתְנַחֵם אָז, אִישׁוֹנִי.

יג

חַבְּקִינִי, נַּפְּפִינִי, הַנָּאוָה,
בְּאַהֲבָה וּבְחֹם־לֵב,
בִּזְרוֹעוֹת וּבְרַגְלֵי לֶהָבָה,
וּבְכָל יְצוּרֵי הַגֵּו.

אֶת צְעִיפָהּ אָז תָּסִיר וּתְגַלֶּה
פָּנֶיהָ, פְּנֵי־פֶרַח, לוֹ אָז.

הִיא פּוֹרְחָה וְזוֹרְחָה וּמְאִירָה,
וְקוֹפֵאת מַבִּיטָה אֶל־עָל;
תֶּהֱמֶה, תֵּבְךְּ מִגִּי־אַהֲבָה,
וְנַפְשָׁהּ לוֹ תֵּצֵא וּתְכַל.

יא

בְּגַלֵּי הָרֵינוּס הַבְּהִירִים
מִשְׁתַּקֵּף מִגְדָּלוֹ הָרָם
שֶׁל הֵיכַל קוֹלוֹנְיָה וְנִרְאִים
פְּנֵי קִרְיָה זוֹ קְדוֹשָׁה מִשָּׁם.

בַּהֵיכָל הַהוּא עוֹמְדָה תַּבְנִית,
בְּפָז מְצֻיָּרָה עַל עוֹר;
בְּשִׁמְמַת־חַיַּי חַד־גַּוְנִית
לֹא־אַחַת לִי שָׁלְחָה קַו־אוֹר.

מְרַחֲפִים מִסָּבִיב לַחֲבִיבָה
מַלְאָכִים וּפְרָחִים בְּלִי־קוֹל;

טו

לִכְבוֹד עֵינֵי חֶמְדָּתִי, אֵין דּוֹמֶה לָהֵן,
כֹּה יָפִים כָּתַבְתִּי פִּתְגָּמִים.
לִכְבוֹד פִּי אֲהוּבָתִי וְטוּרֵי הַשֵּׁן
כֹּה טוֹבִים כָּתַבְתִּי מִכְתָּמִים.
לִכְבוֹד לְחָיֶיהָ, לְחָיֵי הַחֵן,
בָּתֵּי־שִׁיר הֲקִימוֹתִי כֹּה רָמִים.
וְלוּ הָיָה גַם לֵב לָהּ וָאֶכְתֹּב אָז
לִכְבוֹדָהּ שִׁיר־זָהָב, שִׁיר־פָּז.

טז

הָעוֹלָם עִוֵּר וְנִבְעָר כָּךְ,
יוֹם־יוֹם פָּג טַעְמוֹ וְיִשְׁנָה;
יַלְדָּתִי הַנָּאָה, הוּא דוֹבֵר בָּךְ,
שֶׁמֶּזֶג לָךְ מְגֻנֶּה.

הָעוֹלָם עִוֵּר וְנִבְעָר כַּךְ,
וִיכַחֵשׁ בָּךְ, חֲבִיבָה;
לֹא יֵדַע מֶתֶק זֶה פִּיךְ הָרַךְ
וְאִשּׁוֹ הַמַּלְהִיבָה.

* *
*

בְּעָצְמָה וּשְׁאֵרִית־אוֹנִים
חִבְּקָה, וּבְמוֹקְדֵי־שְׁאוֹל —
הַיָּפָה בִּבְנוֹת הַצִּפְעוֹנִים
אֶת לַאוֹקוֹן הַמְאֻשָּׁר מִכֹּל.

יד

אַל לִי תִשָּׁבְעִי, שִׁקְּי נָא לִי,
שְׁבוּעָתֵךְ שָׁוְא וָשֶׁקֶר הִיא!
מְתוּקָה מְאֹד מִלָּתֵךְ, אַךְ
יוֹתֵר טוֹב כִּי אֶשַּׁק לָךְ!
אַאֲמִין רַק בְּמַמָּשׁ זֶה —
וְנִיבֵךְ אֵד וַהֲבֵל פֶּה.

* *
*

הִשָּׁבְעִי נָא לִי כַּךְ וָכָךְ,
עַל דִּבְרָתֵךְ אַאֲמִין לָךְ!
אֶצְנַח דֹּם עַל חָזֵךְ צְבִי,
וְאַאֲמִין, שֶׁאֵין דּוֹמֶה לִי;
אַאֲמִין, בַּת, לְעוֹלְמֵי־עַד
וְעוֹד יוֹתֵר, שֶׁאוֹהֶבֶת אַתְּ.

יח

כְּבַת מִקְּצֵה־גַּלִּים עָלְתָה לָהּ
כֵּן תַּזְהִיר, תִּיף בַּעֲדִי־יְקָר;
חֲמוּדָה זוֹ, כֹּה נַפְשִׁי כָּלְתָה לָהּ,
נִתְאָרְסָה, הָהּ, לְאָדָם זָר.

הָהּ לִבִּי, לִבִּי, אַל תִּשְׁתּוֹלְלָה,
שְׁתֵה עַד־תֻּמָּהּ אֶת הַכּוֹס;
סְבֹל וּסְלַח אֲשֶׁר לְךָ עוֹלְלָה
פְּתַיָּה יָפָה וְנָאָה זֹאת.

יט

אֵין חֵמָה לִי, וְאִם לִבִּי נִשְׁבַּר בִּי,
הוֹי אָבְדַן כָּל־יְקָר! אֵין חֵמָה לִי.

וְלוּ גַם תַּזְהִיר בְּאַבְנֶיהָ־חֵן וְתִיף –
לְלֵיל־לְבָבָהּ לֹא תַחְדֹּר קֶרֶן־זִיו.

יָדַעְתִּי כֹּל... רְאִיתִיךְ הַיּוֹם בַּחֲלוֹם –
וָאֵרֶא גַם לִלְבָבֵךְ וּלְלֵילוֹ תְהוֹם,

וְאֶת הַנָּחָשׁ כָּרוּךְ, מוֹצֵץ לְשָׁדֵךְ אַט,
וָאֵרֶא, הַחֲמוּדָה, מָה אֻמְלָלָה אַתְּ.

יז

הַגִּידִי לִי כַיּוֹם, הַתַּמָּה:
הַאֵינֵךְ דִּמְיוֹן־רוּחַ סְתָם,
חֶזְיוֹן־רוּחַ בְּיוֹם חַמָּה
הִפְלִיט מֹחַ פַּיְטָן תָּם?

וְאוּלָם לֹא, אֶת פִּיךְ זֶה שָׁנִי,
אֶת עֵינֵךְ וְקֶסֶם אוֹרָהּ זֶה,
אֶת כֻּלֵּךְ, יְצוּר כֹּה רַךְ, צַחֲקָנִי –
זֹאת לֹא יוּכַל פַּיְטָן בְּרֹא.

רַק צִפְעוֹנִים וְעַקְרַבִּים,
בְּנֵי דְרַקּוֹנִים וְיַלְדֵי רְאֵם,
פְּרִיצֵי־חַיּוֹת רַבִּים, רַבִּים –
אֵלֶּה פְּרִי אֵשׁ פַּיְטָן הֵם.

וְאוּלָם אוֹתָךְ וּנְכָלַיִךְ,
תָּאֳרֵךְ, כֻּלּוֹ מָלֵא נוֹי,
עָרְמָה זוֹ תוֹךְ תֹּם־עֵינַיִךְ –
זֹאת לֹא יוּכַל פַּיְטָן בְּרֹא.

בִּתְרוּעוֹת וּתְשׁוּאוֹת מִשְׁתַּפְּכִים
הַתֹּף וְהֶחָלִיל בְּלִי־תֹם;
דֹם בּוֹכִים וּמִתְיַפְּחִים
בֵּינֵיהֶם כְּרוּבֵי־רֹם.

כב

וְאַתְּ שָׁכַחַתְּ, שָׁכַחַתְּ הַפָּעַם,
שֶׁלִּבֵּךְ זֶה הוּא לִי רַק פַּעַם,
זֶה לִבֵּךְ נֶחְמָד וְעָרוּם וָקֶט,
אֵין נֶחְמָד, אֵין עָרוּם מִמֶּנּוּ כִמְעָט.

שָׁכַחַתְּ אֶת הָאַהֲבָה וְהַכְּאֵב הָאִלֵּם,
שֶׁלָּחֲצוּ אֶת לִבִּי הַצַּר מֵהֲכִילָם.
לֹא אֵדַע אִם אַהֲבָה בוֹ גָדְלָה עַל כְּאֵב —
רַק אֵדַע, הֵם שְׁנֵיהֶם מְאֹד גָּדְלוּ בַלֵּב!

כג

וְלוּ יָדְעוּ הַפְּרָחִים הַתְּמִימִים
מֶה עֹמֶק הַפֶּצַע בַּלֵּב,
וְהָיוּ מְקוֹנְנִים עִמִּי
לְהָקֵל מִמֶּנִּי הַכְּאֵב.

כ

עֲלוּבָה אַתְּ, אֲנִי לֹא אֶשְׁמֹר אֵיבָה לָךְ; –
שְׁנֵינוּ, רַעְיָה, שְׁנֵינוּ כֹה עֲלוּבִים נְהִי.
עַד יָבוֹא מָוֶת וְיַהֵס אֶת לִבֵּנוּ דָךְ,
שְׁנֵינוּ, רַעְיָה, שְׁנֵינוּ כֹה עֲלוּבִים נְהִי.

וְאִם גַּם עַל שִׂפְתוֹתַיִךְ מְרַחֵף לַעַג מָר,
וּמַבַּט־עֵינֵךְ קָשֶׁה, מַבְרִיק, חַד,
אֶת חָזֵךְ דֹּם יָנִיעַ גָּאוֹן זָר, –
אַךְ כָּמוֹנִי, רַעְיָה, הָהּ, עֲלוּבָה אַתְּ.

בְּזָוִיוֹת־פִּיךְ לֹא־נִרְאֶה יִרְעַד כְּאֵב,
וְעֵינֵךְ כֵּהָה מִדִּמְעָה טִפְטְפָה בִדְמִי,
בְּחָזֵךְ גֵּא נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי לֵב, –
שְׁנֵינוּ, רַעְיָה, שְׁנֵינוּ כֹה עֲלוּבִים נְהִי.

כא

כִּנּוֹר, תֹּף וַחֲצוֹצְרָה
יֶהֱמוּ, יָרִיעוּ בְקוֹל;
בְּמְחוֹל לֵיל־כְּלוּלוֹת יוֹצְאָה
הַיְקָרָה לִי מִכֹּל.

מַדּוּעַ כֹּה יֶאֱבַל, יֶהֱמֶה שִׁיר
הָעֶפְרוֹנִי בָּאֲוִיר רְתֵת?
מַדּוּעַ מִבָּשְׂמֵי יְרַקְרַק־הַנִּיר
יַעֲלֶה רֵיחַ שֶׁל מֵת?

מַדּוּעַ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־אֶרֶץ כֹּה קָר
וּמַעֲצִיב נוֹפֵל הָאוֹר?
מַדּוּעַ כֹּה קוֹדְרִים פְּנֵי שְׂדֵמָה וָהָר,
פְּנֵי קֶבֶר לָאָרֶץ וּבוֹר?

אֲנִי עַצְמִי, מַדּוּעַ כֹּה חוֹלֶה אֲנִי,
כֹּה סַר וְכֹה זָעֵף הַיּוֹם?
מַדּוּעַ עֲזַבְתְּ אוֹתִי, אִמְרִי נָא לִי,
מַדּוּעַ, מַדּוּעַ, בַּת־תֹּם?

כה

שָׁמַעַתְּ עָלַי דִּבְרֵי־טִינָה
וְטַעֲנוֹת כַּךְ וָכָךְ!
אַךְ אֵת אֲשֶׁר נַפְשִׁי עִנָּה,
אֶת־זֶה לֹא גִלּוּ לָךְ.

אֶת עָנְיִי לוּ יָדְעוּ הַזְּמִירִים
וְצַעֲרִי הַגָּדוֹל כַּיָּם,
וְשָׁרוּ לִי צוֹהֲלִים שִׁירִים,
רִפְאוּת לִי צְפוּנָה בָּם.

לוּ יָדְעוּ מַכְאוֹבִי, כִּי רַב הוּא,
לוּ יָדְעוּ אֵל כּוֹכְבֵי־הַפָּז,
וְיָרְדוּ מִשְּׁמֵיהֶם שֶׁגָּבְהוּ,
נִחוּמִים הֵבִיאוּ לִי אָז.

כְּאֵבִי לֹא יֵדְעוּ כָל־אֵלֶּה,
רַק אַחַת יוֹדַעַת הַכְּאֵב:
הִיא עַצְמָהּ כֹּה לִי עוֹלֵלָה,
לִגְזָרִים בִּי קָרְעָה הַלֵּב.

כד

מַדּוּעַ שׁוֹשַׁנִּים הֵן חִוְרוֹת כָּל־כָּךְ,
הַגִּידִי, מַדּוּעַ, בַּת־תֹּם?
מַדּוּעַ יַעַמְדוּ בָעֵשֶׂב הָרַךְ
סִגְלֵי־הַתְּכֵלֶת כֹּה דֹם?

כז

קְרוֹבִים הָיִינוּ בִמְאֹד מְאֹד,
שָׁלַט בֵּינֵינוּ שְׁלוֹם עֲדָנִים.
שִׂחַקְנוּ „הַבַּעַל וְאִשְׁתּוֹ" וָעוֹד,
לֹא נָפְלוּ בֵינֵינוּ לֹא רִיבוֹת וּמְדָנִים.
שְׂמֵחִים הָיִינוּ זֶה בָזֶה,
צָחַקְנוּ, נָשַׁקְנוּ פֶּה לָפֶה.
אָז יַעַל מִשְׂחָק עַל־לֵב לָךְ וָלִי:
בַּ„מַּחֲבוֹאִים" נְשַׂחֵק בְּשָׂדוֹת וּכְרָמִים,
וְכֹה לְהִסְתַּתֵּר יָדַעְנוּ, עַד כִּי
מְצֹא לֹא יָכֹלְנוּ זֶה אֶת־זֶה כָּל־הַיָּמִים.

כח

לֹא אַאֲמִין בִּשְׁמֵי־מָרוֹם,
בָּהֶם הַכֹּמֶר סָח;
בְּעֵינֵךְ אַאֲמִינָה,
אוֹר־שָׁמַי בָּה הַזָּךְ.

לֹא אַאֲמִין בְּאֵל־עֶלְיוֹן,
בּוֹ הַכֹּמֶר סָח;

הֵם טָפְלוּ בִּלְשׁוֹנָם הַקָּשָׁה,
הָנֵעַ בְּרֹאשׁ לִי וּטְפֹל;
הֵם כִּנּוּ אוֹתִי „הָרָשָׁע!" —
וְאַתְּ הֶאֱמַנְתְּ בַּכֹּל.

הֵן אֶת־הָרַע בִּי בֶאֱמֶת
לֹא יֵדְעוּ עוֹד כַּיּוֹם;
הָרַע וּשְׁטוּת בִּי שֶׁמֶץ
נָשָׂאתִי בְחָזִי דֹּם.

כו

הַתִּרְזָה פָּרְחָה, הַזָּמִיר רָן,
הַשֶּׁמֶשׁ צָחַק מֵעָל בְּחֵן;
אָז נָשַׁקְתְּ לִי, חִבַּקְתְּ לִי בַגָּן,
וּבְתֹם לְחַצְתִּנִי אֶל חָזֵךְ שֵׁן.

הֶעָלִים נָשְׁרוּ, עוֹף צָרַח מָר,
הַשֶּׁמֶשׁ נִפְרַד נִזְעָם וְרַד;
אָז דֹּם קָרָאנוּ: „הֱיֵה שָׁלוֹם!" קָר,
וְהֶחֱוֵית לִי קִדָּה בְחֵן וְאַט־אַט.

אֱלֹהַי, וְלָךְ יַעֲמֹד בַּצָּרָה
כְּכֹל שֶׁעָמַדְתְּ גַּם־אַתְּ לִי.

ל

הָאָרֶץ הָיְתָה עֵת רַבָּה צְמֵאָה,
אָז בָּא הָאָבִיב וְלָבְשָׁה צָהֳלָה,
וְגִיל וּתְרוּעַת־צְחוֹק מְלֵאָה,
אֲנִי רַק שְׂמֹחַ לֹא אוּכָלָה.

הַפְּרָחִים יָצִיצוּ, הַמְּצִלּוֹת יָרִיעוּ,
בְּנֵי־כָנָף יֶהְגּוּ וּלְשׁוֹנָם לֹא תֶלֶאָ;
אַךְ אוֹתִי הַתְּרוּעוֹת וְהַשִּׂיחוֹת הוֹגִיעוּ,
בְּעֵינַי לֹא יָשְׁרוּ כָּל־אֵלֶּה.

מַה־מְּשַׁעֲמֵם הֶהָמוֹן, מַה־זָּר וּמְשֻׁנֶּה,
גַּם זֶה יְדִידִי, סְבַלְתִּיו תָּמִיד; —
וְהַכֹּל מִשּׁוּם שֶׁגְּבֶרֶת תְּכֻנֶּה
יַלְדָּתִי הַמְּתוּקָה, זוּ בַּת הֶחָמֶד.

לא

וַיְהִי בְּהִתְמַהְמְהִי עֵת רַבָּה מְאֹד,
הוֹזֶה וְחוֹלֵם בְּאַרְצוֹת נְדוֹד:

זֶה לִבֵּךְ – אֵין אֵל אַחֵר
מִזֶּה הַפּוֹעֵם בָּךְ.

אֲנִי בְּרַע לֹא אַאֲמִין,
לֹא בְחֶבְלֵי־שְׁאוֹל לְיוֹם בָּא;
בְּעֵינֵךְ אַאֲמִינָה
וּבְלִבֵּךְ זֶה הָרָע.

כט

רַק אַתְּ בֶּאֱמֻנָה נִשְׁאַרְתְּ לִי,
אֶת־כֹּל אֲשֶׁר־לָךְ לִי תַקְדִּישִׁי,
עָזַרְתְּ לִי בְעָנְיִי וּבְרִישִׁי,
נִחוּמִים בַּמֵּצַר דִּבַּרְתְּ לִי.

עַל מֵימַיִךְ וְלַחְמֵךְ אֲבָרֵךְ,
גַּם כֶּסֶף מְעַט הֶעֱנַקְתְּ לִי,
אַתְּ גַּם לִכְבָסִים דָּאַגְתְּ לִי,
לִתְעוּדָה וּלְצֵידָה לַדָּרֶךְ.

הֲיִי בְרוּכָה בְּעַד־כֹּל שֶׁנָּתַתְּ לִי,
וּשְׁמָרֵךְ בְּחֹם וּבַקָּרָה

רוּחוֹת נוֹשְׁבוֹת וּמְלַטְּפוֹת וְעוֹבְרוֹת חִישׁ־קַל,
פְּרָחִים רוֹמְזִים בְּחֵן, מֵעֲפַר כָּל־גַּל,
וְנוֹצְצִים וּמְנַצְּחִים בִּפְנִינֵי הַטַּל.
וּבְכָל אֲשֶׁר אַבִּיט – צְחֹק, אָדָם, וּצְהַל!
וַאֲנִי מָה חָפַצְתִּי בַבּוֹר כִּי־אֶשְׁכָּבָה
עִם אֲהוּבָה מֵתָה, וְהִלָּחֵץ לִלְבָבָהּ.

לד

חֶמְדָּתִי, אִם בַּקֶּבֶר אַתְּ,
בְּקֶבֶר תִּשְׁכְּבִי אָפֵל,
וְאֵרֵד אָז אֵלַיִךְ אַט
וְדוּמָם לָךְ אֶטָּפֵל.

אֶשָּׁקֵךְ, אֲחַבְּקֵךְ, אֶלְחָצֵךְ בְּחֹם,
קָרָה, דוֹמֵמָה, מַלְבִּינָה!
אֶהֱמֶה, אֶבְכֶּה, אֲרַתֵּת דֹּם,
עַד אֶהְיֶה אַף־אָנִי בַּר־מִנָּן.

הַמֵּתִים יָקוּמוּ עִם חֲצוֹת־לֵיל,
בְּמַעְגָּל יְסוֹבְבוּ עָלָיו,
אֲנַחְנוּ בַּקֶּבֶר נִשָּׁאֵר, בַּצֵּל,
אִתָּךְ בָּאֳהָבִים אֶתְעַלֵּס.

וַיֶּאֱרַךְ מְאֹד לַחֲמַדְתִּי הַזְּמָן,
וַתִּתְפָּר־לָהּ שִׂמְלַת־כְּלוּלוֹת כָּאן.
וְחָבְקָה עֲגָגָה בִּצְחוֹק־חֵן נָעִים
חֲתָנָהּ הַפֶּתִי הַגָּדוֹל בִּפְתָאִים.

חֶמְדָּתִי רַכָּה וְקַלָּה כַּחֲלוֹם,
עוֹד עַתָּה מְרַחֶפָה לְעֵינַי דֹּם;
עֵין סְגֹל לָהּ וּלְחִי פֶּרַח גָּן,
הֵן לוֹהֲטוֹת, פּוֹרְחוֹת מִזְּמַן לִזְמָן.
אִם שְׁכֹחַ יָכֹלְתִּי וַעֲזֹב זֹאת הַיְקָרָה,
זֹאת הָיְתָה אִוֶּלֶת שֶׁאֵין לָהּ כַּפָּרָה.

לב

כְּחֹל סְגָלִים לְעֵינָהּ חֵן,
וְרֹד שׁוֹשַׁנִּים – גַּם לְחְיָהּ כֵּן
לֹבֶן חֲבַצֶּלֶת לְיָדָהּ שֵׁן,
הֵן פּוֹרְחוֹת וּפוֹרְחוֹת בְּלִי־סוֹף, בְּלִי קֵץ,
רַק הַלֵּבָב הַקָּטָן הוּא יָבֵשׁ כָּעֵץ.

לג

הָעוֹלָם כֹּה יָפֶה, כֹּה כְּחֻלִּים שְׁמֵי־עָל,

לז

(הָרֹאשׁ אוֹמֵר:)

הוֹי, לוּ הָיִיתִי הַהֲדֹם
לַחֲמוּדָה, רַגְלָהּ תֵּט עָלַי!
וְלוּ רָמְסָה אוֹתִי כָּל־הַיּוֹם –
לֹא הִתְאוֹנַנְתִּי גַם אֲזַי.

(הַלֵּב אוֹמֵר:)

הוֹי, לוּ הַכַּר הָיִיתִי רַךְ,
וְנָעֲצָה מַחֲטָהּ עָמֹק בּוֹ!
וְלוּ דְקָרַתְנִי בְּחֻדָּהּ דַּק –
עַל כָּל־דְּקִירָה שָׂמַחְתִּי כֹּה.

(הַשִּׁיר אוֹמֵר:)

הוֹי, לוּ הָיִיתִי רַק הַנְּיָר,
בּוֹ בּוֹחֲרָה לְצִדְעָהּ הִיא!
הָיִיתִי חֶרֶשׁ חֶרֶשׁ שָׁר
אֶל אָזְנָהּ מַה־שֶּׁפּוֹעֵם בִּי.

לח

מִיּוֹם חֶמְדָּתִי הָלְכָה לָהּ –
שְׂחוֹקִי נֶחְבָּא וְאֵינוֹ בָא.

הַמֵּתִים יָקוּמוּ. יוֹם־דִּין, זֶה הַיּוֹם
הוּא קוֹרְאָם לְעֹנֶג וּדְאָבָה;
אֲנַחְנוּ לֹא נַחְשֹׁשׁ כְּלוּם, וְדֹם
שְׁלֵוִים בַּקֶּבֶר נִשְׁכָּבָה.

לה

עֵץ־אֹרֶן עוֹמֵד גַּלְמוּד
בַּצָּפוֹן עַל עֵירֹם הָר.
הוּא יָנוּם; בְּמִכְסֶה לָבָן
יַעֲטֵהוּ שֶׁלֶג קָר.

עַל־דְּבַר תְּמָרָה יַחֲלֹם,
בְּאֶרֶץ־מִזְרָח שָׁם
גַּלְמוּדָה מִתְאַבֶּלֶת
עַל קִיר־סֶלַע חָם.

לו

שַׁאֲלוּ, כּוֹכְבֵי־זָהָב זַכִּים,
שְׁלוֹם חֶמְדָּתִי בַּמֶּרְחַקִּים,
אִמְרוּ לָהּ: עוֹד לִבִּי דְוָי,
וְדַךְ וְשַׁח וּלְמַעֲנָהּ חָי.

הָיִית לִי, יְצוּר פֶּלֶא,
בַּנְּשָׁמָה וּבַגֵּו.

הַגֵּו – עוֹד לִבִּי כָלֶה
לְגֵו זֶה כֹּה רַךְ וְכֹה חַי;
הַנְּשָׁמָה לְקַבֵּר תּוּכְלוּ,
נְשָׁמָה יֵשׁ לִי דַי.

נִשְׁמָתִי אֶגְזֹר, וְאֶפַּח
מַחֲצִיתָהּ בְּגֵוֵךְ צוּף,
אֲחַבְּקֵךְ וּנְהִי נְשָׁמָה
אַחַת וְאֶחָד גּוּף.

מא

עִירוֹנִים בְּבִגְדֵי־שַׁבָּתָם
מְטַיְּלִים בְּיַעַר וְכָר;
מְקַפְּצִים כִּתְיָשִׁים, מִתְחַטְּאִים
לִפְנֵי הוֹד הַטֶּבַע בִּיקָר.

עֵינַיִם יָעִיפוּ מְתוּקוֹת
אֶל כָּל־צִיץ פּוֹרֵחַ, שְׁקוּי־טָל;

הַתּוּל מַר עוֹד יִפְגַּע בְּמִי,
וְאוּלָם שְׂחוֹק לֹא יֵדַע פִּי.

מִן הַיּוֹם שֶׁאָבְדָה לִי –
מָנַעְתִּי עֵינַי מִנִּי בְכִי,
כִּי כָלָה לֵב מִכְּאֵב וָשֹׁד –
אָכֵן בְּכוֹת לֹא אוּכַל עוֹד.

לט

אֶת מַדְוַי הַגְּדוֹלִים וְהַקָּשִׁים –
לְשִׁירִים הֲפַכְתִּים קְטַנִּים;
הֵם פּוֹרְשִׂים גַּף רַעֲנַנִּים
וְאֶל לְבָבָהּ הֵם חָשִׁים.

הַדֶּרֶךְ לַחֲמוּדָה מָצָאוּ –
אַךְ חָזְרוּ חִישׁ נֶאֱנָחִים,
נֶאֱנָחִים וְאֵינָם סָחִים,
מַה־שֶׁבִּלְבָבָהּ רָאוּ.

מ

לֹא אוּכַל שְׁכֹחַ סֶלָה,
כִּי פַעַם, חֶמְדַּת־לֵב,

כִּי תְמֵהִים יִתְבּוֹנְנוּ עוֹבְרִים,
וַאֲנִי כֹּה עָצֵב דֹּם.

עִם־לַיְלָה וְטוֹב לִי יוֹתֵר,
הָרְחוֹבוֹת רֵיקִים אָז,
אֲנִי וְצִלִּי נָעִים —
מִסָּבִיב הַשְּׁלַג הָס.

הֵד צְעָדַי נִשְׁמָע
בְּעָבְרִי הַגֶּשֶׁר הַצָּר;
בְּעַד־עָב אֶת־שְׁלוֹמִי יִדְרשׁ
סַהַר בְּמַבָּט קָר.

לִפְנֵי בֵיתֵךְ אֶעֱמֹד
וְקוֹפֵא אַבִּיט עָל,
קוֹפֵא מוּל חַלּוֹנֵךְ, —
לִבִּי בִי כָלֶה וְחָל.

יָדֹעַ אֵדַע, לַבְּקָרִים
נִשְׁקַפְתְּ אֵלַי מֵרֹם,
וַתִּרְאִינִי כְּעַמּוּד־שַׁיִשׁ
בְּאוֹר־סַהַר נִצָּב דֹּם.

וְסוֹפְגִים בְּאָזְנַיִם אֲרֻכּוֹת
אֶת שִׁיר הָאַנְקוֹרִים מֵעָל.

אֲנִי אֶת חַלּוֹנִי אֲכַסֶּה
בַּמָּסָךְ הַשָּׁחוֹר דֹּם;
בְּנֵי־צְלָלִים וְרוּחוֹת־בְּעָתָה
דּוֹרְשִׁים לְשִׁכְנִי בְּעוֹד־יוֹם.

הָאַהֲבָה הַיְשָׁנָה מוֹפִיעָה,
עוֹלָה מִנְּשִׁיָּה בַּלָּט;
יוֹשְׁבָה עַל־יָדִי, בּוֹכִיָּה,
וְתָרֵךְ אֶת לִבִּי בִּי מְעָט.

מב

תְּמוּנָה מִיָּמִים עָבָרוּ
מִקִּבְרָהּ תַּעַל אֵלָי,
לִי מַרְאָה אֵיךְ בְּקִרְבָתֵךְ
הָיִיתִי לְפָנִים חַי.

יוֹמָם בָּרְחוֹבוֹת אָנוּעַ,
אֶתְהַלֵּךְ כְּמוֹ בַחֲלוֹם,

מה

צְלִיל־שִׁיר כִּי אֶשְׁמַע מְפַכֶּה,
חֲמַדְתִּי שָׁרֹה אָז,
בִּי לִבִּי יַחְשֹׁב הִתְפַּקֵּעַ
מֵעֹצֶר כְּאֵבִי עָז.

כִּלְיוֹן־לֵב מוּזָר מוֹשְׁכֵנִי
הַיַּעְרָה לִמְרוֹם הָר,
עִם שֶׁטֶף דִּמְעוֹת־עֵינִי
שָׁם יָפוּג שִׁבְרִי מָר.

מו

מַבִּיטִים הַפְּרָחִים כֻּלָּם
לַשֶּׁמֶשׁ הַמַּזְהִיר בָּרֹם;
שׁוֹטְפִים אֶל יַמָּם הַמַּזְהִיר
הַזְּרָמִים שָׁטֹף וּזְרֹם.

מְרַחֲפִים שִׁירַי כֻּלָּם
אֶל בַּת־הָאוֹר – הוֹ שְׂאוּ
אֶת־דְּמָעַי וּנְכָאַי, שִׁירִים,
וְאֶת־עָצְבָּם אִתְּכֶם קְחוּ!

מג

נַעַר אָהַב נַעֲרָה,
הִיא בָחֲרָה בְאַחֵר; הַלָּז
הוּא בָחַר בְּאַחֶרֶת,
וְנֶאֱרַס לָהּ אָז.

הַנַּעֲרָה נִשֵּׂאת בְּכַעֲסָהּ
לְאָדָם זָר לָהּ זָר,
שֶׁנִּפְגַּשׁ לָהּ עַל דַּרְכָּהּ;
הַנַּעַר – מַר לוֹ מָר.

הַמַּעֲשֶׂה יָשָׁן־נוֹשָׁן,
אַךְ תָּמִיד חָדָשׁ כֹּה;
וְאִישׁ שֶׁזֶּה קָרָהוּ –
לְבָבוֹ נִשְׁבַּר בּוֹ.

מד

אַחֲוָה, אַהֲבָה, אֶבֶן־הַחֲכָמִים –
אֶת־שְׁלָשְׁתָּם מְהַלְלִים כָּל הַיָּמִים,
אַף־אָנֹכִי מְהַלְלָם וּמְחַפְּשָׂם מְאֹד,
וְאוּלָם, אֲבוֹי! לֹא מְצָאתִים עוֹד.

נָח אִי־הָרוּחוֹת הַיָּפֶה
בְּאוֹר עַרְפִלֵּי־סַהַר, וְהֵד
נִגּוּן פֶּלְאִי הִגִּיעַ כֹּה רָפֶה
וַהֲמוֹן מְחוֹלוֹת בָּאֵד.

הַשִּׁיר הָלַךְ הָלֹךְ וְגָבֹר
וּמַעְגַּל הַמְּחוֹלוֹת לֹא תָם;
אַךְ אָנוּ דֹם נָשׁוּט וְנַעֲבֹר
לְלֹא גִיל וְנִחוּמִים בַּיָּם.

מט

כְּצִלְצוּל קוֹל אַגָּדָה
יְשָׁנָה נִשְׁמָע לִי,
מוֹשִׁיטָה לִבְנַת יָדָהּ
וְרוֹמְזָה מֵאֶרֶץ־צְבִי,

שָׁם עָלְפוּ גְדוֹלֵי צִיצִים
בְּזָהֳרֵי כְּלוֹת־יוֹם,
אֵלֶּה לְאֵלֶּה מְצִיצִים
בְּעֵינֵי־כַלָּה דֹם; —

מז

רָאִיתִי בַּת־מְלָכִים בַּחֲלוֹם,
וּרְטֻבּוֹת לְחָיֶיהָ, לְחָיֵי־שַׁעֲוָה;
תַּחַת תִּרְזָה יְרֻקָּה יָשַׁבְנוּ דֹּם
אֲחוּזִים בְּחַבְלֵי־אַהֲבָה.

„לֹא אֶחְפֹּץ כֵּס אָבִיךְ, וְלֹא
שַׁרְבִיטוֹ, שַׁרְבִיט־זְהָבוֹ,
לֹא כִתְרוֹ וְאַבְנֵי־חֵנוֹ בוֹ,
חָפַצְתִּי רַק בָּךְ, הַנָּאוָה!"

„זֹאת לֹא אוּכַל", תַּעַן לִי,
„אֲנִי בַקֶּבֶר נָחָה,
רַק אַעַל אֵלֶיךָ בְּלֵילוֹת־דְּמִי,
כִּי אֲהַבְתִּיךָ כָּכָה".

מח

יַחְדָּו יָשַׁבְנוּ, יַקִּירָה,
בָּאֳנִי־הַשַּׁיִט הַקַּל.
בִּדְמִי־לַיְלָה עָבְרָה הַסִּירָה
בִּנְתִיב לָהּ הִתְוָה הַגַּל.

מִתּוֹךְ הֶחֳרָבוֹת יִתְפָּרֵץ יְקוֹד
וְלַהֲבֵי אַהֲבָתִי הַגְּדוֹלִים.

נא

כֹּה בּוֹדֵד אֶתְהַלֵּךְ בַּגִּנָּה
בָּהִיר כִּי יָאִיר הַיּוֹם.
מִתְלַחֲשִׁים הַפְּרָחִים וְדוֹבְרִים,
אֲנִי רַק אָנוּעָה שָׁם דֹּם.

מִתְלַחֲשִׁים הַפְּרָחִים וְדוֹבְרִים,
בְּחֶמְלָה יַבִּיטוּ עָלָי:
„אַל־נָא בַּאֲחוֹתֵנוּ כֹּה תֶּחֱרֶה,
אִישׁ חִוֵּר וְעָצֵב כֹּה".

נב

אַהֲבָה בִּי עֲנֻגָּה
מְאִירָה בְּקַדְרוּת־הוֹד,
כְּאַגָּדָה, תְּסַפֵּר, נוּגָה,
בַּקַּיִץ, בְּלֵילוֹת־סוֹד.

בִּיב רָמֵי־הָאִילָנוֹת
כְּשִׁיר־מַקְהֵלָה יָפֶה,
וּבוֹקְעִים מַעֲיָנוֹת
בִּמְחוֹלוֹת נֹגַהּ זַךְ; —

מַנְגִּינַת־אַהֲבָה עוֹלָה,
לֹא אֶעֱרֹךְ לָהּ כָּל־דְּמוּת,
כְּלוֹת־נֶפֶשׁ פְּלִיאָה, גְּדוֹלָה
מְהַלְּכָה פְּלִיאָה שְׁטוּת!

הוֹ לוּ יָכֹלְתִּי וְאָבוֹא
לְאֶרֶץ־פְּלָאִים זֹאת,
רְפְאוּת מְצֹא שָׁם לִלְבָבִי
וְחָפְשִׁי שָׁם הֱיוֹת!

אֲהָהּ! זֶה פֶּלֶא נוֹפִי
אֶרְאֶנּוּ רַק בַּחֲלוֹם;
אַךְ שֶׁמֶשׁ־בֹּקֶר תּוֹפִיעַ —
כְּקֶצֶף יִמַּס דֹּם.

נ

אֲנִי אֲהַבְתִּיךְ וְאֹהַבֵךְ עוֹד —
וְלוּ גַּם יִתְמוֹטֵט הָעוֹלָם,

בְּלַחְמִי שָׂמוּ רַעַל,
וּבְכוֹס־מַשְׁקִי – מְרִי;
אֵלֶּה בְּאַהֲבָתָן,
וְאֵלֶּה בְּשִׂנְאָתָן לִי.

אַךְ זוּ, שֶׁבְּיוֹתֵר תֵּמַר
וּבְיוֹתֵר תַּכְאִיב לִי,
מֵעוֹלָם לֹא שְׂנֵאַתְנִי,
וְגַם לֹא דָבְקָה בִּי.

נד

חַם הַקַּיִץ יִשְׁכֹּן
עַל לְחָיַיִךְ וָרֶד;
הַחֹרֶף, קַר הַחֹרֶף,
יִשְׁכֹּן בְּלִבֵּךְ קָט.

בְּקָרוֹב, הָהּ, יִשְׁתַּנֶּה
סֵדֶר זֶה, כְּרוּב תָּם!
הַחֹרֶף – הוּא עַל לֶחְיֵךְ,
וּבְלִבֵּךְ קַיִץ חָם.

„בְּגַן־הַקְּסָמִים מְטַיְּלִים
מְאַהֲבִים שְׁנַיִם אָט;
שִׁירֵי זְמִירִים כֹּה נַעֲלִים
נִשָּׂאִים, יָרֵחַ שָׁט.

„כְּפֶסֶל דֹּם תַּעֲמֹד הַנָּאוָה,
הָאַבִּיר לָהּ יִכְרַע בַּלָּט.
אָז יָבוֹא עֲנַק־הָעֲרָבָה,
הָעַלְמָה חוֹלֶפֶת מִיָּד.

„הָאַבִּיר מִתְבּוֹסֵס בְּדָמָיו,
שָׁב לְבֵיתוֹ הַנָּפִיל הָרָם" –
כַּאֲשֶׁר יִנָּתֵק פְּתִיל יָמָי,
סִפּוּר־הַמַּעֲשֶׂה זֶה תָם.

נג

הֵן כֻּלְּכֶן צְעֵרוּנִי,
הִכְאִיבוּ לְבִּי בִין;
אֵלֶּה בְּאַהֲבָתָן,
וְאֵלֶּה בְּשִׂנְאָתָן לִי.

הַכֹּהֵן פִּיו פָּתַח בִּצְנִיעוּת:
„הָאַהֲבָה – כִּדְבַשׁ הִיא לְחֵךְ,
אִם גַּסָּה – אָז תַּזִּיק לַבְּרִיאוּת".
הָעַלְמָה – הִיא דוֹבְבָה: „אֵיךְ?"

הַשּׁוֹעָה הִבִּיעָה מַעֲצִיבָה:
„אַךְ תַּאֲוָה הִיא אַהֲבָה זֹאת!"
וּבְנֹעַם וּבְחִבָּה הִקְרִיבָה
לָאָדוֹן הָרוֹזֵן הַכּוֹס.

לַשֻּׁלְחָן שָׁם הָיָה עוֹד מָקוֹם,
זֶה מְקוֹמֵךְ, הוּא נִפְקַד לְבָד;
עַל־דְּבַר אַהֲבָתֵךְ, בַּת־שְׁחָקִים,
הָיִית מְסַפֶּרֶת גַּם־אָתְּ.

נז

מַרְעָלִים הֵם כָּל שִׁירָי –
אַחֶרֶת לֹא תוּכַל הֱיוֹת!
אַתְּ עַצְמֵךְ שַׂמְתְּ בְּכוֹס־חַיַּי,
שַׂמְתְּ רַעַל לִי בַכּוֹס.

נה

שְׁנַיִם כִּי יִפָּרְדוּ,
יוֹשִׁיטוּ יָדָם דֹּם,
וּבָכוּ בִדְמָעוֹת שָׁלִישׁ,
וְנֶאֶנְחוּ בְלִי תֹּם.

אֲנַחְנוּ לֹא בָכִינוּ,
לֹא נֶאֱנַחְנוּ „אוֹי!" וְ„אָח!"
הַדְּמָעוֹת וְהָאֲנָחוֹת –
הֵן בָּאוּ אַחַר־כָּךְ.

נו

יָשַׁבְתִּי לְכוֹס־טֵה עִם שׁוֹנִים,
כָּל־אֶחָד עַל אַהֲבָה סָח.
הָיוּ יְפֵיפִים הָאֲדוֹנִים,
חוּשׁ הַמַּטְרוֹנוֹת כֹּה רַךְ.

„אֵין אַהֲבָה אֶלָּא פְּלַטוֹנִית"
סָח יוֹעֵץ־הֶחָצֵר בְּחֹם;
וְהִיא, הַיּוֹעֶצֶת, אִירוֹנִית
חִיְּכָה וְנֶאֶנְחָה דֹּם.

נט

עַל ראֹשׁ הָהָר אֶעֱמֹדָה
וּלְבָבִי כְּמוֹ בַחֲלוֹם.
„לוּ עוֹף הָיִיתִי קָטָן!“
אֲנִי נֶאֱנָח בְּלִי־תֹם.

לוּ סוּס הָיִיתִי וְעַפְתִּי
אֵלַיִךְ, יַלְדַּת־חֵן,
וְעַל מַשְׁקוֹף חַלּוֹן־בֵּיתֵךְ
לִי בָנִיתִי קֵן.

לוּ זָמִיר קַט הָיִיתִי –
אֵלַיִךְ עַפְתִּי אָז,
מֵעַל הַתִּרְזָה הִנְעַמְתִּי
לָךְ זְמִירוֹת בַּחֲלוֹם־שְׁנָת.

לוּ יוֹנָה פוֹתָה הָיִיתִי
וְעַפְתִּי לָךְ אֶל לֵב;
הֵן תֵּאהֲבִי יוֹנִים פּוֹתוֹת,
וּפוֹתֶה תְרַפְּאִי כְאֵב.

מְרְעָלִים הֵם כָּל שִׁירָי –
וְעַל זֶה לִתְמֹהַּ אֵין!
הֵן אֶשָּׂא בִי הַרְבֵּה צִפְעוֹנִים
וְאוֹתָךְ, יַלְדַּת־חֵן.

נח

חָלַמְתִּי שׁוּב חֲלוֹם יָשָׁן: לֵיל
אָבִיב הָיָה, תּוֹךְ פְּרָחִים,
תַּחַת הַתִּרְזָה יָשַׁבְנוּ דֹּם
וְנִשְׁבַּעְנוּ לְאַהֲבַת נְצָחִים.

מָה רַבּוּ הַשְּׁבוּעוֹת! בְּלִי סוֹף, בְּלִי קֵץ
בֵּין נְשִׁיקָה וַחֲבִיקָה וּלְטִיפָה;
וּבְהַמְשֵׁךְ הַשְּׁבוּעוֹת מִתַּחַת לָעֵץ
זְכוּרֵנִי: נָשַׁכְתְּ לִי בַחֲטִיפָה.

הָהּ, חֲמוּדָה, וְעֵינַיִךְ אֵשׁ,
הַיָּפָה וְהַנַּשְׁכָנִית בַּנְּעָרוֹת!
הַשְּׁבוּעוֹת אָמְנָם לְהַצְדִּיק יֵשׁ,
הַנְּשִׁיכוֹת הָיוּ נַעְתָּרוֹת.

אֲנִי בַּחֲלוֹם בָּכִיתִי,
חָלַמְתִּי: עֲזַבְתְּ אוֹתִי עַד.
הֱקִיצוֹתִי – וְזֶרֶם
דִּמְעִי עוֹד רַד, עוֹד רַד.

אֲנִי בַּחֲלוֹם בָּכִיתִי,
חָלַמְתִּי: תֶּאֱהָבִינִי עוֹד.
הֱקִיצוֹתִי – וָאֶבְכֶּה
הַרְבֵּה, הַרְבֵּה מְאֹד.

סב

בַּחֲלוֹם כָּל־לֵיל תּוֹפִיעִי לִי
וּתְבָרְכִי לִי נְעִימוֹת,
לְרַגְלַיִךְ אֶפֹּל אָז בִּבְכִי
לְרַגְלַיִךְ הַחֲמִימוֹת.

בְּתוּגַת־לֵב תִּתְבּוֹנְנִי בִי,
תָּנִיעִי לִי רֹאשׁ, עֲדִינָה;
וּבְעֵינַיִךְ יַעַל וִיפַף בִּדְמִי
רְסִיס דִּמְעָתֵךְ־פְּנִינָה.

ס

עֶגְלָתִי עוֹבְרָה לְאִטָּהּ
בְּעִמְקֵי הַיַּעַר הֶעָב,
מְלֵאֵי קְסָמִים וּפוֹרְחִים
בְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ הָרָב.

אֲנִי יוֹשֵׁב וְהוֹזֶה וְהוֹגֶה
בַּאֲהוּבַת־נַפְשִׁי תֹּם;
וְשָׁלֹשׁ דְּמֻיּוֹת שֶׁל צְלָלִים
תְּנַעְנָה רָאשֵׁיהֶן לִי דֹּם.

הֵן מְדַלְּגוֹת, מִתְעַלְּמוֹת וָשׁוּב נִרְאוֹת
בְּהִתּוּל וּבְמוֹרָא מְעַט,
מִתְנַדְּפוֹת כְּמוֹ־אֵד בָּרוּחַ,
מִצְטַחֲקוֹת וְחוֹלְפוֹת מִיָּד.

סא

אֲנִי בַחֲלוֹם בָּכִיתִי,
חָלַמְתִּי: אַתְּ שׁוֹכְבָה בַבּוֹר.
הֱקִיצוֹתִי, וְהַדִּמְעָה
עוֹד שָׁטְפָה שְׁטֹף וַעֲבֹר.

וּבְרָכְבִי – וְרָכְבוּ לְפָנַי
הִרְהוּרֵי לְבָבִי בַּחֲלַל
הַיַּעַר, וְכֹה יִשָּׂאוּנִי
לְבֵית אֲהוּבָתִי חִישׁ־קַל.

שָׁם יִנְבְּחוּ כְלָבִים, הַמְשָׁרְתִים –
רוֹעֵד בְּיָדָם הַנֵּר;
עַל גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת אַעְפִּילָה
בְּצַעֲדִי נָכוֹן וָעֵר.

בְּתָא כְּלִיל־מַרְבַדִּים וּמַזְהִיר,
הַמָּלֵא עֲדָנִים וְחֹם,
מַמְתִּינָה לִי שָׁם הַחֲמוּדָה,
רַךְ זְרוֹעוֹת מַלְאֲכֵי־הַתֹּם.

הָרוּחַ יֶהֱמֶה בֶעָלִים,
וִידוֹבֵב הָאַלּוֹן הַשָּׁב:
„הוֹ מָה, רוֹכֵב סָכָל, תּוֹאִילָה,
מַה־תּוֹאִיל בַּחֲלוֹמְךָ זֶה שָׁוְא?״

סה

שׁוּר, שָׁם כּוֹכָב נוֹפֵל
מִשָּׁמָיו הַזּוֹרְחִים רוֹם!

אַתְּ לוֹחֲשָׁה לִי מִלָּתֵךְ אָז,
צְרוֹר בְּרוֹשִׁים הוֹשַׁטְתְּ וְלָקַחְתִּי.
אָז אִיקַץ – צְרוֹר הַבְּרוֹשִׁים גָּז,
וְהַמִּלָּה, הַמִּלָּה שָׁכַחְתִּי.

סג

כֹּה תִסְעַר וְתֵילִיל הַסְּעָרָה,
הָרוּחַ כֹּה יֶהֱמֶה רָתֵת,
הַלַּיְלָה לֵיל־סְתָו; אֵי נִשְׁאָרָה
יַלְדָּתִי עֲנִיָּה כָעֵת?

אֶרְאֶנָּה נִשְׁעֶנֶת לְחַלּוֹנָהּ
בְּחַדְרָהּ הַבּוֹדֵד, בַּצֵּל;
וּבְעֵינֶהָ דִּמְעָתָהּ וִיגוֹנָהּ,
נִבֶּטֶת לְתוֹךְ תְּהוֹם־הַלֵּיל.

סד

רוּחַ־סְתָו מַלְקָה הָעֵצִים,
הַלַּיְלָה כֹּה רָטֹב וָקַר;
מְעֻטָּף בִּמְעִילִי דֹם אֶרְכַּב
בַּיַּעַר לְבַדִּי וָזָר.

נִעַרְתִּי אֶת הָאִילָנוֹת בְּנוּמָם,
בְּחֶמְלָה הֵנִיעוּ רֹאשׁ לִי דוּמָם.

סז

עַל אֵם־הַדֶּרֶךְ יִקָּבֵר
מִי בְנַפְשׁוֹ שָׁלַח יָד;
וּפֶרַח־הַכְּחֹל הָעֲבַרְיָן
שָׁם יַעַל וְיִפְרַח בַּלָּט.

עַל אֵם־הַדֶּרֶךְ עָמַדְתִּי
עִם־לַיְלָה נֶאֱנַח בַּלָּט.
וּלְאוֹר הַסַּהַר יָנוּעַ
צִיץ הָעֲבַרְיָן אָט.

סח

בְּכָל אֲשֶׁר אֶפְנֶה – שְׁחוֹר־צַלְמָוֶת
יְסוֹבְבֵנִי וְחֶשְׁכַת תְּהוֹם,
מִיּוֹם לֹא תָאִיר לִי שַׁלְהֶבֶת
זוּג־עֵינַיִךְ, יַלְדַּת־תֹּם.

אֲהָהּ, שְׁנֵי כוֹכְבֵי אַהֲבָה פְּלִיאָה!
אוֹרְכֶם מָתוֹק בָּא בַצֵּל;

כּוֹכַב הָאַהֲבָה הִנֵּהוּ,
פְּלָאִים יוֹרֵד תְּהוֹם!

צִיצִים וְעָלִים נוֹשְׁרִים
מִן הַתַּפּוּחַ הָרָם.
הָרוּחוֹת הֵם בָּאִים וּמְכַלִּים
אֶת חֵצִי לַעֲגָם בָּם.

הַבַּרְבּוּר שָׁר בַּבְּרֵכָה,
חוֹתֵר בַּמַּיִם וְשָׁט,
וּבְשִׁירוֹ יִצְלֹל, יִצְלֹל
לְבוֹר־מְצוּלָה אָט.

כֹּה נָדַם כֹּל! נָדַמּוּ
כָּל־צִיץ וְעָלֶה עַל עֵץ;
הַכּוֹכָב – כְּלֹא הָיָה,
לְשִׁיר־הַבַּרְבּוּר בָּא קֵץ.

סו

בַּחֲצוֹת הַלַּיִל, לֵיל אִלֵּם, קָר,
בַּיַּעַר אֶתַע עִם בִּכְיִי מָר.

יִגְבַּר מִכְּרִיסְטוֹף הַקָּדוֹשׁ
בְּקוֹלוֹנְיָה עַל הָרְהַיִן.

הֵם יִשְׂאוּ אֶת הָאָרוֹן,
וְיוֹרִידוּהוּ לַיָּם;
אָרוֹן גָּדוֹל כָּמוֹהוּ –
לוֹ קֶבֶר יִשְׁוֶה שָׁם.

הֲתֵדְעוּ, לָמָּה יִגְדַּל
הָאָרוֹן וְיִכְבַּד כֹּה?
כִּי שַׂמְתִּי בוֹ גַם אַהֲבָתִי
וְאֶת מַכְאוֹבַי בּוֹ.

לְרַגְלַי פָּעֲרָה תְהוֹם אֶת פִּיהָ –
נָא בְלָעֵנִי, קַדְמוֹן לַיִל!

סט

שִׁירַי יְשָׁנִים וְרָעִים
וַחֲלוֹמוֹתַי־מְרִי,
אוֹבִילֵם אֱלֵי־קָבֶר;
הָבִיאוּ אָרוֹן לִי.

דְּבַר־מָה בְזֶה הָאָרוֹן
אַנִּיחַ עִם כָּל־שִׁיר –
אַךְ יִגְדַּל מִן הֶחָבִית
שֶׁבְּהֵידֶלְבֶּרְג הָעִיר.

הָבִיאוּ לִי גַם נַרְוָד
מִקְּרָשִׁים עַז וְעָב;
מִן הַגֶּשֶׁר שֶׁבְּמַגֶּנְצָה
יִהְיֶה אָרְכּוֹ רָב.

וּבְנֵי־עֲנָק שְׁנֵים־עָשָׂר
לִי הָבוּ, כָּל בֵּן וּבֵן

הַבַּיְתָה

(1823–1824)

א

בְּחַיֵּי קוֹדְרִים הִבְהִיק פַּעַם
מַרְאֶה לִּי כְקֶרֶן אוֹר;
הִנֵּה חָוַר, תַּם וְנָמֹג –
וַיְסַבּוּנִי צִלְלֵי שְׁחוֹר.

יְלָדִים, אִם בַּחֲשֵׁכָה יֵשְׁבוּ,
מַה נֶּעְכָּרָה רוּחָם בָּם,
וּבִכְדֵי לְהָפִיג פַּחְדָּם
שִׁיר יָשִׁירוּ בְקוֹל רָם.

אֲנִי הַיֶּלֶד עַתָּה אָשִׁיר,
עִם אֲפֵלָה אֲנִי שָׁר;
צִלְצוּל שִׁירִי–אִם לֹא עָנֹג,
אוּלָם פַּחְדִּי מֶנִּי סָר.

הַסַּפָּן הוּא יָשׁוּט בַּמָּיִם,
נַפְשׁוֹ בּוֹ תֶּהֱמֶה וּתְכַל;
לֹא יַבִּיט אֶל שִׁנֵּי הַסְּלָעִים,
עֵינָיו נְשׂוּאוֹת אֶל עָל –

דּוֹמַנִי, הַסַּפָּן וְהַסִּירָה –
גַּל נָהָר בְּלָעָם קָר;
זֹאת עוֹלְלָה לוֹ בְשִׁירָה
לוֹרֵילַי בָּהָר

ג

הָהּ לִבִּי, לִבִּי נֶעֱצָב,
וַאֲבִיבִי יִצְהַל יוֹם;
נִשְׁעָן אֶל הַתִּרְזָה,
עַל סוֹלְלָה אֶעֱמֹד דֹּם.

בִּמְנוּחָה תִזְרֹם מַטָּה
בְּמֵי־תְכֶלְתָּהּ תְעָלַת הָעִיר;
נַעַר שָׁט בַּסִּירָה,
דָּג דָּגִים וְשׁוֹרֵק שִׁיר.

ב

לֹא אֵדַע מַה פֵּשֶׁר הַדָּבָר,
מַדּוּעַ כֹּה עָצֵב אֲנִי;
אַגָּדָה מִדּוֹרוֹת הֶעָבָר
לֹא תִתֵּן דְּמִי לִי.

אוֹי, הַיּוֹם הוֹלֵךְ וְכָבֶה,
הָרֵינוּס יְפַכֶּה דֹם,
פִּסְגַּת הָהָר כְּלֶהָבָה
יוֹקְדָה בְזָהֳרֵי תְהוֹם.

הַיָּפָה בַּבְּתוּלוֹת יוֹשֶׁבֶת
עַל פִּסְגַּת הָהָר הַלָּז,
בַּעֲדִי עֲדָיֶיהָ מַרְהֶבֶת,
הִיא סוֹרְקָה אֶת שַׂעֲרוֹת הַפָּז.

הִיא סוֹרְקָה בְמַסְרֵק שֶׁל זָהָב,
וְשִׁיר תְּזַמֵּר לָהּ,
כֹּה עַזָּה מַנְגִּינַת פְּלָאָיו,
כֹּחַ טָמִיר בָּהּ.

יְנַתֵּר עַל בַּדּוֹ, יִתְרוֹנֵן:
„הוֹ, מַה לְּךָ יִכְאַב כֹּה?"

אֶת סְנוּנִיּוֹתֶיךָ הַיְקָרוֹת
שְׁאַל וְתַגֵּדְנָה־לְּךָ הֵן:
בְּחַלּוֹן אֲהוּבָתִי הֵן גָּרוֹת,
בְּחָכְמָה תִּבְנֶינָה שָׁם קֵן.

ה

הַלַּיְלָה כֹּה רָטֹב וְסוֹעֵר,
אֵין כּוֹכָב בִּשְׁמֵי רוֹם,
בֵּין עֲצֵי הַיַּעַר הָרוֹעֲשִׁים
אֲנִי מִתְהַלֵּךְ דֹּם.

שָׁם הַרְחֵק מֵאֹהֶל הַצַּיָּד
הַבּוֹדֵד נֵר רוֹמֵז לִי: בֹּא!
אַל נָא יִמְשְׁכֵנִי לָאֹהֶל,
מָה רַבָּה הָעֲזוּבָה בּוֹ.

הַזְּקֵנָה יוֹשֶׁבֶת עִוֶּרֶת
תּוֹךְ כִּסֵּא הָעוֹר הַדַּל;

מֵעֵבֶר הַשֵּׁנִי מְחַיְּכָה
תְּמוּנָה מַאֲלִיפָה אֵלַי:
מִגְדָּלִים וְגַגִּים וַאֲנָשִׁים,
שְׁוָרִים וִיעָרִים וְגַיְא.

הַנְּעָרוֹת מְכַבְּסוֹת לְבָנִים,
מְדַלְּגוֹת בַּדֶּשֶׁא הָרַךְ;
הַטְּחֹן מַתִּיז אֶגְלֵי יַהֲלֹמִים,
וְסָח לִי, מֵרָחוֹק סָח־סָח.

עַל־יַד צְרִיחַ יָשָׁן וְכֵהֶה
בֵּית שׁוֹמְרִים עוֹמֵד מָט;
אִישׁ־צָבָא שָׁם יִתְהַלֵּךְ
בִּלְבוּשׁ אֲדַמְדָּם אָט.

יִשְׁתַּעֲשַׁע הוּא בְּרוֹבֵהוּ
הַנּוֹצֵץ בְּקַרְנֵי אוֹר;
יוֹרִידוֹ וִירִימוֹ עַל כְּתֵפוֹ —
מִי יִתֵּן וְחֵץ מָוֶת בִּי יוֹר.

ד

בַּיַּעַר אֶתְהַלֵּךְ וַאֲקוֹנֵן,
הַכִּיכְלִי הוּא יוֹשֵׁב בָּרוֹם;

שֶׁלֹּא נִשְׁתַּנֵּיתִי לְכְאוֹרָה,
רַק פָּנַי – הֵם חָוְרוּ מְעַט.

שְׁאֵלְתִּים לְדוֹדוֹת וּקְרוֹבוֹת
וּלְחָבֵר מְשַׁעֲמֵם וָזָר,
לַכֶּלֶב הַקָּט, לִנְבִיחָתוֹ
הַמְּתוּקָה בְּיַלְלוֹ מָר.

לִשְׁלוֹם אֲהוּבָתִי הַנְּשׂוּאָה
שָׁאַלְתִּי דֶּרֶךְ אֲגָב;
הֵם עָנוּ בְּגִיל: בַּעֲלָהּ יִהְיֶה,
בְּקָרוֹב וּלְמַזָּל־טוֹב, אָב!

אֲנִי לְדִבְרֵיהֶם בֵּרַכְתִּים,
וְהִשְׁבַּעְתִּים בְּאִמְרֵי פִי,
שֶׁלֹּא יִשְׁכְּחוּ לְבָרְכָהּ
פְּעָמִים אֵין סְפֹרוֹת בִּשְׁמִי.

אֲחוֹתָהּ הַקְּטַנָּה אָז תִּקְרָא:
„הַכְּלַבְלֵב הַמָּלֵא חֵן,
הוּא גָּדַל, הָהּ, וְנִשְׁתַּטָּה,
וְנִטְבַּע בְּגַלֵּי הָרְהֵין".

זָרָה וְקוֹפֵאת כָּאֶבֶן

וְלֹא תוֹצִיא אַף הֶגֶה קֹל.

הָלֹךְ וְקַלֵּל יִתְהַלֵּךְ

בֶּן הַיַּעֲרָן אֲדָם־הָרֹאשׁ;

הוּא מַשְׁלִיךְ אֶת תֶּלְיוֹ בַּכֹּתֶל,

וְצוֹחֵק צְחוֹק רַעַל וָרוֹשׁ.

הַטּוֹוָה הַיָּפָה מַרְטִיבָה

הַפִּשְׁתָּה בְּדֶמַע רָב;

לְרַגְלֶיהָ יִרְבַּץ, יֶהֱמֶה,

יִתְרַפֵּק כֶּלֶב הָאָב.

ו

עֵת בְּמִקְרֶה נִפְגַּשְׁתִּי בַדֶּרֶךְ

מִכָּל בֵּית אֲהוּבָתִי כִּמְעָט,

אֲחוֹתָהּ, אָבִיהָ וְאִמָּהּ, —

הֵם הִכִּירוּנִי מִיָּד.

הֵם שָׁאֲלוּ כֻלָּם לִשְׁלוֹמִי,

וְהוֹסִיפוּ כַּעֲבֹר רֶגַע קָט:

דִּבַּרְנוּ עַל נוֹפִים רְחוֹקִים
בַּנֶּגֶב וּבְעֵבֶר הַיָּם;
עַל עַמִּים כֹּה שׁוֹנִים וּמְשֻׁנִּים
וְעַל מִנְהֲגֵיהֶם שָׁם.

רֵיחוֹת עֵדֶן וְאוֹרוֹת לַגַּנְגָּס,
רֹם יִשְׂאוּ שָׁם רֹאשׁ עֲצֵי הוֹד;
וַאֲנָשִׁים חֲרִישִׁים וְיָפִים
שָׁם כּוֹרְעִים לְפִרְחֵי הַלּוֹט.

יוֹשְׁבֵי לַפְּלַנְדִּיָּה מְגֹאָלִים,
שְׁטוּחֵי רֹאשׁ, פִּיהֶם רָחָב כִּשְׁאֹל;
יוֹשְׁבִים סָבִיב לַמְּדוּרָה וְצוֹלִים
אֶת דְּגֵיהֶם וּמְקַרְקְרִים בְּקוֹל.

בְּכֹבֶד רֹאשׁ שָׁמְעוּ הַנְּעָרוֹת,
לְסוֹף נֶאֶלַמְנוּ דֹם;
הָאֳנִיָּה כְּבָר נֶעֶלְמָה מֵעַיִן,
וַעֲרָפֶל כִּסָּה פְּנֵי תְהוֹם.

ח

בַּת־דַּיָּגִים יָפָה,
חַתְּרִי לַחוֹף מְעָט,

פְּנֵי אֲהוּבָתִי לַקְּטַנָּה,
בְּיִחוּד, זֶה צְחוֹקָהּ לָהּ;
לָהּ אוֹתָן הָעֵינַיִם,
שֶׁהֱבִיאוּנִי בְּכָל רָע.

ז

עַל־יַד בֵּית הַדַּיָּגִים יָשַׁבְנוּ,
וְהִבַּטְנוּ עַל־פְּנֵי הַיָּם דֹּם;
אֵדֵי הָעֶרֶב בָּאוּ,
הִתְנַשְּׂאוּ וְעָלוּ רוֹם.

בְּמִגְדַּל הַמַּיִם הוּעֲלוּ
לְשׁוֹנוֹת־אוֹר קְטַנּוֹת אַט־אָט;
וְהַרְחֵק בֵּין גַּלֵּי יָם נִגְלָה
לָעַיִן עוֹד אֳנִי שָׁט.

עַל סַעַר וְשֶׁבֶר אֳנִיָּה,
וְעַל סוֹלֵל בַּיַּמִּים לוֹ שְׁבִיל
שׂוֹחַחְנוּ, הַחַי בֵּין שָׁמַיִם
וּמַיִם, בֵּין פַּחַד וָגִיל.

„מַה תִּשְׁמְעִי בְּהֶמְיַת הָרוּחַ?
זֹה יָדֵךְ – מַה תִּרְעַד הַיָּד?"

„לֹא הֶמְיַת הָרוּחַ אַאֲזִינָה,
בְּנוֹת־גַּלִּים מְרַנְּנוֹת שָׁם,
וְאַחְיוֹתַי, אַחְיוֹתַי הִנָּן,
שֶׁבָּלַע פַּעַם הַיָּם".

י

כְּתַפּוּחַ־פָּז־עֲנָק
נָח הַסַּהַר בְּחֵיק הֶעָבִים,
מַפִּיל עַל הַיָּם הַשָּׁב
רְצוּעַת אוֹר כִּבְרַק לְהָבִים.

דֹּם אֶתְהַלֵּךְ עַל־פְּנֵי הַחוֹף,
גַּל אַחַר גַּל בָּא וּמִשְׁתַּבֵּר,
וַאֲנִי בַמַּיִם אֶשְׁמַע נִיב,
פֶּה מָתוֹק סָח לִי שָׁם וּמְדַבֵּר.

הוֹ, כֹּה יֶאֱרַךְ לִי הַלַּיִל,
לֹא יוּכַל שְׁתֹק בִּי לִבִּי חָמִים; —

בֹּאִי וּשְׁבִי־נָא פֹּה אִתִּי
שְׁלוּבִים יַד בְּיָד.

שִׂימִי אֶת רֹאשֵׁךְ עַל לִבִּי,
וְאַל נָא תִּירָאִי, בַּת־תֹּם,
הֵן תִּבְטְחִי בְּלִי כָל מוֹרָא
בַּיָּם זֶה הַסּוֹעֵר יוֹם־יוֹם.

זֶה לִבִּי כַּיָּם, לוֹ סַעַר,
לוֹ גֵאוּת וּמוֹרָד – כַּיָּם,
וְכַמָּה פְּנִינִים יְקָרוֹת
שְׁפוּנוֹת בְּעָמְקוֹ שָׁם.

ט

דּוּמָם עָלְתָה הַלְּבָנָה
וַתַּכְסֵף פְּנֵי כָל גָּל;
חָמַדְתִּי עַל זְרוֹעִי נִשְׁעָנָה,
לִבּוֹתֵינוּ תּוֹסְסִים עָל.

בְּחֵיק הַיְפֵה־פִיָּה אָנוּחַ
עַל שְׂפַת הַיָּם לְבָד;

אַף אֲנִי מְעִילִי אֶעֱטֹף
וְאִישַׁן כְּאֵלִים בָּעֲנָנִים.

יב

מִכְּנָסָיו עוֹטֶה רוּחַ עָז,
מִכְנְסֵי הַמַּיִם הַלְּבָנִים,
הַגַּלִּים יַךְ וְאֵינוֹ חָס,
הֵם הוֹמִים וְסוֹעֲרִים וְרָנִים.

מֵעַנְנֵי רוֹם בְּקוֹל יְלֵל
מִטְרוֹת עֹז נִשְׁפָּכִים,
וְדוֹמֶה: רוֹצֶה קַדְמוֹן לֵיל
לִבְלֹעַ יַם הַנִּצָּחִים.

הַשַּׁחַף דָּבַק בְּתֹרֶן עֵץ
וְצוֹרֵחַ מָרָה;
הוּא טָס וּבְפַחַד אֵין לוֹ קֵץ
יְנַבֵּא לָנוּ צָרָה.

יג

קוֹרֵא הַסַּעַר לְמָחוֹל,
הוּא שׁוֹרֵק וְהוֹמֶה בְחִיל;

בְּנוֹת־מַיִם יָפוֹת, עֲלֵינָה חִישׁ,
בִּמְחוֹלוֹת צֶאנָה וּבְמַעְגַּל קְסָמִים!

שִׂמְנָה רֹאשִׁי בְּחֵיקְכֶן חָם,
קַחְנָה גֵו וְלֵב שַׁלְהֶבֶת,
מְצֶינָה חַיֵּי מֶחֱזִי אֵשׁ,
לִי שֵׁרְנָה, שֵׁרְנָה עַד לַמָּוֶת.

יא

הָאֵלִים הָאַדִּירִים עָטְפוּ
עָבִים קוֹדְרִים וְנִרְדָּמוּ;
הִנֵּה אֶשְׁמַע וְהֵמָּה נוֹחֲרִים,
סַעַר וְסוּפָה בִגְלָלָם קָמוּ.

סַעַר וְסוּפָה! הַאֲנִי חוֹשֵׁב
הִשָּׁבֵר בַּמַּיִם הַזֵּדוֹנִים —
הוֹ, מִי לְרוּחוֹת יָשִׂים מַחְסוֹם
וְלַגַּלִּים לְלֹא אֲדוֹנִים?

עֶצֶר לֹא אוּכַל בַּיָּם הַסּוֹעֵר
וְלֹא יֵאָנְחוּ עֵץ וּתְרָנִים,

דוֹלְפוֹת שָׁדֶיהָ הַלְּבָנוֹת
בְּעַד צְעִיפָהּ הַקַּל פְּנִינֵי תְהוֹם.

הִיא מְאַמְּצָה וְלוֹחֲצָה אוֹתִי,
עַד רוּחַ בְּקִרְבִּי לֹא קָם;
אַל נָא בְחָזְקָה, אֲחוֹתִי,
יָפָתִי, אַתְּ שִׁדַּת הַיָּם!

„אֶלְחָצְךָ אֵלַי עַד אֵין קֵצֶה
בְּכֹחִי מָר וְזָר;
אֲנִי לְהִתְחַמֵּם חֲפֵצָה,
הָעֶרֶב הוּא כֹּה קָר".

הַלְּבָנָה תַשְׁקִיף מְלֵאָה,
בֵּין עָבִים מָעְלָה שָׁם;
עֵינֵךְ הוֹלְכָה וּרְטֻבָּה וְכֵהָה —
יָפָתִי, אַתְּ שִׁדַּת הַיָּם!

„לֹא רָטְבָה, לֹא כָהֲתָה יוֹתֵר
זוּ עֵינִי הִיא רְטֻבָּה מֵאָז,

הֶאָח, כֹּה מְדַלְּגָה סִירָתִי,
כֹּה הוֹלֵל הַלֵּיל וּמְלֹא גִּיל.

הַיָּם הָפַךְ הַרְרֵי מָיִם,
לְחוֹמָה יְסֹעַר כָּל גַּל;
פֹּה פָּעֲרָה תְהוֹם פִּיהָ שָׁחוֹר,
שָׁם יִגְאֶה כֹּל, יִסַּק אֶל עָל.

כְּעֵין קְלָלָה וְשֶׁבֶר וּתְפִלָּה
עוֹלִים בְּלוּלִים מִתָּאֵי רְתֵת;
אֲנִי אוֹחֵז בְּתָרְנִי וְחוֹשֵׁשׁ:
מִי יִתְּנֵנִי בְּבֵיתִי כָעֵת!

יד

הָעֶרֶב וְסוֹד עֲרָפֵלִּים
יוֹרְדִים וּמְכַסִּים הַיָּם,
חָרֵשׁ כֹּה יֶהֱמוּ הַגַּלִּים,
דְּמוּת צְחוֹרָה מִתְרוֹמְמָה שָׁם.

בַּת־גַּלִּים, הַיָּפָה בַּבָּנוֹת
עָלְתָה לַחוֹף אֵלַי דֹּם;

„מִי אַתָּה, מַה־לְּךָ יֶחְסַר,
אִישׁ חוֹלֶה, דַּךְ וָזָר?"

מְשׁוֹרֵר בְּאַשְׁכְּנַז אָנִי,
יָדוּעַ בַּמָּקוֹם הַלָּז,
שְׁמוֹת גְּדוֹלִים כִּי יִקָּרְאוּ –
גַּם שְׁמִי יִקָּרֵא אָז.

מָה אֶחְסָר? רַבִּים, קְטַנָּה,
זֹאת יַחְסְרוּ בַּמָּקוֹם הַלָּז;
מַכְאוֹבֵי שְׁאוֹל כִּי יִקָּרְאוּ –
גַּם כְּאֵבִי יִקָּרֵא אָז.

טז

הִבְרִיקוּ הַרְחֵק פְּנֵי הַיָּם
בְּאוֹר אַחֲרוֹן שֶׁכְּבָר עָמָם;
לְיַד בֵּית הַדַּיָּג יָשַׁבְנוּ שָׁם,
יָשַׁבְנוּ לְבַד וְדוּמָם.

הָאֵד וְהַמַּיִם עָלוּ רוֹם,
הַשַּׁחַף עָף בִּמְחוּגָה;

בַּעֲלוֹתִי מִתְּהוֹמִי בָּהּ נוֹתָר
רְסִיס מַיִם אֲשֶׁר לֹא נָס".

בְּנֵי־שַׁחַף צוֹרְחִים מָרָה,
הַגַּלִּים — זַעַף בָּם;
בְּלִבֵּךְ הוּטְלָה סְעָרָה,
יָפָתִי, אַתְּ שְׁדַת הַיָּם!

„בְּלִבִּי הוּטְלָה סְעָרָה,
סְעָרָה הוּטְלָה בוֹ,
אֲהַבְתִּי־לָךְ זָרָה מוּזָרָה
וְעַזָּה, עַזָּה כֹּה!"

טו

כִּי לִפְנֵי בֵיתֵךְ אֶעֱבֹר
אַט־אַט, עִם הָנֵץ יוֹם,
מָה אֶשְׂמַח רְאוֹת בַּחַלּוֹן
פָּנַיִךְ, יַלְדַּת־תֹּם.

בְּעֵינַיִךְ חוּמוֹת־שְׁחוֹרוֹת
לְלִבִּי תַחְדְּרִי מָר;

הַשֵּׁנִי, הִיא – קוּנִיגוּנְדָה,
כִּמְעַט שֶׁחִנְּקַתְנִי בְּחֹם.

בַּשְּׁלִישִׁי עָרְכוּ הַנְּעָרוֹת
מִשְׁתֶּה בְּאַרְמוֹנָן הָרָם;
הַשְּׁכֵנִים וְהַשְּׁכֵנוֹת הֵם בָּאוּ
בְּקָרוֹן וְעַל סוּס בְּרֹב עָם.

אַךְ אוֹתִי מִשּׁוּם־מָה לֹא הִזְמִינוּ,
וְלֹא מֵחָכְמָה זֹאת עָשׂוּ, בַּלָּט
הִתְלַחֲשׁוּ הַדּוֹדוֹת וְהַקְּרוֹבוֹת
וְצָחֲקוּ לָהֶן לֹא מְעָט.

יח

חֲבַצֶּלֶת אֲהֻבָתִי,
אַתְּ צוֹפָה נוּגָה כֹּה
תּוֹךְ מֵי הַיְאוֹר, יָפָתִי,
וְנֶאֱנָחָה „אוֹי" וַ„אֲבוֹי"!

„גֶּשׁ־הָלְאָה, חָנֵף, מֵאוֹתִי!
יְדַעְתִּיךָ, אָדָם רָע,

מֵעֵינַיִךְ בְּאַהֲבַת תֹּם
דִּמְעָתֵךְ נָשְׁרָה נוֹגָה.

הִיא נָשְׁרָה לָךְ עַל צְחוֹרָה יָד,
וָאֶכְרַע לָךְ, הַנְּעִימָה;
מִכַּף יָדֵךְ, צְחוֹרָה יָד –
שָׁתִיתִי אֶת הַדִּמְעָה.

מִנִּי אָז בִּי לִבִּי דָוָי,
נִשְׁמָתִי בִּי כָּלָה וְאֵינָהּ;
הִרְעִילָה, הָהּ, אֶת בְּשָׂרִי חַי
הָאִשָּׁה בְּדִמְעַת עֵינָהּ.

יז

שָׁם מַעְלָה, עַל הַגִּבְעָה,
שָׁם אַרְמוֹן בָּנוּי לְנוֹי,
וְשָׁלֹשׁ יְפֵה־פִיּוֹת
הִרְווּנִי אַהֲבָה בוֹ.

בַּשַּׁבָּת לִי יַטָּה נָשְׁקָה,
וְיוּלְיָה מִמָּחֳרָת, בַּיּוֹם

הָעִיר בָּה הַיְפֵה־פִיָּה
הִתְגּוֹרְרָה מִנִּי אָז.

הוֹי מִגְדְּלֵי־שַׁעֲרֵי פְלִיאָה,
חֶמְדָּתִי אֵיפֹה הִיא?
בְּיֶדְכֶם הִפְקַדְתִּיהָ —
אַתֶּם תַּעַרְבוּהָ לִי!

חַפִּים הַמִּגְדָּלִים,
לֹא יָכְלוּ מְקוֹמָם עֲזֹב,
בְּצֵאת אֲהוּבָתִי אֶת עִירָהּ
בְּמֶלְתָּחוֹת וְאַרְגָּזִים לָרֹב.

הַשְּׁעָרִים — הֵם לָהּ נָתְנוּ
צֵאת חֶרֶשׁ אֶת הָעִיר;
אִם אַךְ צִוָּתַם צְעִירָה
וְסָבְבוּ עַל הַצִּיר.

כא

שׁוּב אֶתַע בְּדַרְכִּי זוּ מִכְּבָר,
בִּרְחוֹבוֹת עִיר דּוֹמֲמִים;

שׁוֹשַׁנָּה זוֹ, אֲחוֹתִי,
כְּבָר לִבְּךָ נָתוּן לָהּ".

יט

כִּדְמוּת עֲרָפֶל תּוֹפַע
בִּמְקוֹם הָאֹפֶק יֵט
הָעִיר וּמִגְדָּלֶיהָ,
מִתּוֹךְ דִּמְדוּמִים וָאֵד.

רוּחַ לַח יְסַלְסֵל
אַט־אַט פְּנֵי גַל וָגַל,
הַסַּפָּן בָּם חוֹתֵר בְּעֶצֶב
תּוֹךְ אֳנִי־שַׁיִטִי הַקַּל.

הַשֶּׁמֶשׁ אָז תָּרוּם עוֹד פַּעַם –
שַׁלְהֶבֶת בְּפַאֲתֵי יָם,
וּמַרְאָה לִי הַמָּקוֹם,
חֲמֻדָּתִי לִי אָבְדָה שָׁם.

כ

הֱיִי בְרוּכָה, עִיר הוֹמִיָּה,
עִיר מְלֵאָה סוֹד וָרָז,

שָׁם עוֹמֵד אִישׁ, נִשְׁקָף דֹּם מִמָּרוֹם,
הוּא סוֹפֵק כַּף בִּכְאֵבוֹ מָר;
קֹר יַעֲבֹר בִּי כִּי אֶרְאֶה תָּאֳרוֹ –,
פְּנֵי סַהַר – פָּנַי הֵם וְלֹא זָר.

אֲהָהּ, בֶּן צַלְמִי, לְבֶן־הַפָּנִים,
יִסּוּרֵי אַהֲבָה מַה תְּחַקֶּה רוֹם,
שֶׁעִנּוּ אוֹתִי זֶה לִפְנֵי שָׁנִים
בִּנְדוּדֵי לֵיל וּבִקְשִׁי יוֹם.

כד

אֵיךְ תִּישְׁנִי שְׁנָתֵךְ בָּטַח
וַאֲנִי עוֹדֶנִּי חָי?
עוֹד חֲרוֹנִי הַיָּשָׁן יִתְלַקַּח,
אֶת עָלַי אֲשַׁבֵּר אֲזַי.

הֲתִזְכְּרִי שִׁיר מְאֹד יָשָׁן
עַל נַעַר מֵת שֶׁקָּם
מִקִּבְרוֹ לַיְלָה וְחָזַר
עִם אֲהוּבָתוֹ שָׁם?

מוּל בֵּית חֶמְדָּתִי אֶעֱבֹר אַט
כֹּה רֵיק הוּא וְכֹה שׁוֹמֵם.

הָרְחוֹבוֹת צָרוּ כֹּה, וְזֶה
מִרְצַפְתָּן הִתְקַלְקָלָה!
הַבָּתִּים נוֹפְלִים לִי עַל רֹאשׁ!
בַּעֲבוּר שְׁנֵי אֶבְרַח הָלְאָה!

כב

דָּרַכְתִּי תּוֹךְ הָאוּלַמִּים,
שָׁם דְּבָרֶיהָ לְאַהֲבָה צָלְלוּ;
בִּמְקוֹם אֶגְלֵי עֵינָהּ הַחַמִּים
אָז שָׁפְכָה, שָׁם נְחָשִׁים יִזְחָלוּ.

כג

לֵיל וּדְמִי, הָרְחוֹב כְּמוֹ גָוַע,
פֹּה בֵית חֶמְדָּתִי, פֹּה גָרָה לָהּ;
הִיא עָזְבָה כְּבָר הָעִיר, עָזָבָה,
וְהַבַּיִת עַל עָמְדוֹ עוֹד, לֹא זָע.

הָעַלְמָה נִמְשֶׁכֶת בְּחָזְקָה,
הִיא יוֹצֵאת אֶת בֵּיתָהּ בַּלָּט,
הוֹלְכָה אַחֲרֵי הַמֵּת הַמְשָׁרֵךְ
אֶת דַּרְכּוֹ עִם כִּנּוֹר בַּיָּד.

יְנַגֵּן וְיָחוּל וִירַקֵּד,
מַקִּישׁוֹת עַצְמוֹתָיו גָּל,
גֻּלְגָּלְתּוֹ תֵּט, תִּקֹּד מוּזָרָה
בְּאוֹר הַיָּרֵחַ מֵעָל.

כו

מִתּוֹךְ חֲלוֹמוֹת כֵּהִים
תְּמוּנָתָהּ אַבִּיט דֹּם,
וְצֶלֶם דְּמוּת יְקָרוֹת
הִתְחִיל חַי וּנְשֹׁם.

צְחֹק קַל וּפֶלְאִי נִמְתָּח
עַל שְׂפָתָהּ שָׁנִי חֵן,
בְּעֵינֶיהָ דִמְעוֹת צַעַר
כָּאֵשׁ מַבְרִיקוֹת הֵן.

הַאֲמִינִי לִי, הַיָּפָה
וְהַחֲמוּדָה לִי מִכֹּל:
אֲנִי חַי וְכֹחִי גָדוֹל
מִכֹּחַ כָּל יוֹרְדֵי שְׁאוֹל.

כה

הָעַלְמָה תִישַׁן בְּאָהֳלָהּ,
אוֹר סַהַר יַחְדֹּר דֹּם;
בַּחוּץ קוֹל צְלִיל יִשָּׁמַע,
שִׁיר מָחוֹל עוֹלֶה רוֹם.

„אֲנִי בְחַלּוֹנִי אַשְׁקִיף,
מִי שְׁנָתִי יִגְזֹל שָׁם?"
שָׁם מֵת עִם כִּנּוֹר יַעֲמֹד,
מְנַגֵּן וְשָׁר בְּקוֹל רָם:

„הִבְטַחַתְּ לִי פַּעַם מָחוֹל,
הִבְטַחַתְּ לַשָּׁוְא, כָּעֵת
חַג לָנוּ בְּבֵית־הַקְּבָרוֹת,
צְאִי, חוּלִי עִם הַמֵּת."

עוֹד פַּעַם חָפַצְתִּי לִרְאוֹתֵךְ,
וּכְרֹעַ לָךְ בֶּרֶךְ עוֹד,
גְּוֹעַ וּקְרֹא לָךְ: „הַגְּבֶרֶת,
אֲנִי אֲהַבְתִּיךְ מְאֹד!"

כט

חָלַמְתִּי סַהַר עָצֵב נָע,
וְכוֹכָבִים רוֹמְזִים בְּעֶצֶב;
וּלְעִיר אֶנָּשֵׂא, חֲמַדְתִּי בָּהּ,
בְּדֶרֶךְ לֹא סוֹף לָהּ וָקֶצֶב.

לְבֵיתָהּ הוּבֵאתִי וָאֶשַּׁק בְּחֹם
אֶת אַבְנֵי הַמַּעֲלוֹת הַקָּרוֹת,
זוּ רַגְלָהּ דוֹרֶכֶת עֲלֵיהֶן יוֹם־יוֹם
וְכַנְפֵי שִׂמְלָתָהּ נִגְרָרוֹת.

כֹּה אָרֹךְ הַלַּיְלָה, הַלַּיְלָה כֹּה קַר
וְקָרָה, כֹּה קָרָה הָאָבֶן;
צֶלֶם חִוֵּר בַּחַלּוֹן זָר וְלֹא זָר,
נִבָּט בְּאוֹר סַהַר לָבָן.

ל

מַה תַּחְפֹּץ דִּמְעָתִי בוֹדֵדָה,
אֶת מְאוֹר עֵינַי כִּי תְכַס?

גַּם דִּמְעוֹת עֵינַי זוֹרְמוֹת
עַל פְּנֵי לְחָיַי אַט, —
אֲהָהּ, לֹא אוּכַל אַאֲמִין,
שֶׁאָבַדְתְּ לִי לָעַד!

כז

אָנֹכִי אַטְלַס אֻמְלָל! עוֹלָם,
צַעֲרוֹ שֶׁל עוֹלָם מָלֵא אֲנִי טָעוּן,
אֶת אֵין לִנְשֹׂא זֹאת אֶשָּׂא, הִשָּׁבֵר
חוֹשֵׁב בִּי הַלֵּב בֶּחָזֶה.

לֵב גֵּאֶה, הֵן חָפַצְתָּ בָזֶה!
חָפַצְתָּ מְאֻשָּׁר הֱיוֹת, עַד אֵין־קֵץ מְאֻשָּׁר,
אוֹ אֻמְלָל עַד אֵין־קֵץ, לֵבָב גֵּא,
וְעַתָּה, רְאֵה, אֻמְלָל כִּי הִנְּךָ.

כח

הַשָּׁנִים בָּאוֹת וְחוֹלְפוֹת
וְדוֹרוֹת יוֹרְדִים בּוֹר
לֹא תַחֲלֹף הָאַהֲבָה נֶצַח,
בִּלְבָבִי אֵיטִיב שְׁמֹר.

בּוֹדֵד בַּחֲצַר בֵּית־הָעַלְמִין
בֵּית כֹּהֲנָה יַעֲמֹד דֹּם.

הָאֵם בְּכִתְבֵי־קֹדֶשׁ תְּעַיֵּן,
הַבֵּן עוֹמֵד קוֹפֵא כִּמְעַט,
בַּת אַחַת — הִיא עָיְפָה לְשֵׁנָה,
וְהַצְּעִירָה תֵּאָנַח בַּלָּט:

„הוֹ אֵלִי, מָה רַב פֹּה הַשִּׁעֲמוּם,
יוֹם הוֹלֵךְ וְשֵׁנִי לוֹ בָּא!
כִּי יוּבָא פֹּה אֶחָד לְקֶבֶר,
רַק אָז פֹּה יֵרָאֶה דְּבַר־מָה".

הָאֵם מִתּוֹךְ קְרִיאָה אוֹמֶרֶת:
„אַרְבָּעָה רַק מֵתוּ מֵאָז
הוּבַל אָבִיךְ אֱלֵי קֶבֶר
בִּמְבוֹא בֵּית־הָעוֹלָם הַלָּז".

הָאָחוֹת הַבְּכִירָה מְפַהֲקָה:
„לֹא אֶרְעַב פֹּה אִתְּכֶם לַשָּׁוְא,
אֲנִי אֶל הָרוֹזֵן אֵלֵכָה —
שֶׁהִתְאַהֵב וְעָשְׁרוֹ כֹּה רָב".

הִיא נִשְׁאֲרָה בָעַיִן
מִיָּמִים רְחוֹקִים, מֵאָז.

אֲחָיוֹת מַזְהִירוֹת לָהּ הָיוּ,
נָמֹגוּ, נָגֹזוּ כַּצֵּל,
עִם כָּל יִסּוּרַי וּשְׂשׂוֹנַי
תַּמּוּ כַּחֲלוֹם חֶזְיוֹן לֵיל.

כְּאֵד כֵּן גַּם נֶהֶלְכוּ כוֹכָבַי
הַכְּחֻלִּים בִּרְקִיעֵי הָרָם,
שֶׁמָּסְכוּ הַגִּיל וְהַמַּכְאוֹב
מִמָּרוֹם אֶל לִבִּי הֶחָם.

אֲהָהּ, גַּם הִיא, אַהֲבָתִי,
נֶהֶלְכָה, נָמֹגָה אַט־אָט;
הוֹי דִּמְעָה, בּוֹדֵדָה וִישָׁנָה,
הֵעָלְמִי וָגֹזִּי גַּם אָתְּ!

לא

חֶרְמֵשׁ יֶרַח־סְתָו חִוֵּר
נִבָּט מִבֵּין עָבֵי רוֹם,

לַהַב נֵר קָטָן מְהַבְהֵב,
נָע הוּא מֵרָחוֹק וָנָד;
אֵם וּפַנָּסָהּ בְּיָדָהּ
נוֹעַ תָּנוּעַ אַט־אָט.

וַדַּאי גַּם קֶמַח וּבֵיצִים
וְחֶמְאָה קָנְתָה כָּעֵת;
חֲלִיטָה חֲפֵצָה הִיא לֶאֱפוֹת
וּלְבִתָּהּ הַגְּדוֹלָה תֵּת.

בְּבֵיתָהּ, בַּכֻּרְסָה הִיא יוֹשְׁבָה,
עֵינֶיהָ – מְמַצְמְצוֹת הֵן
מִתּוֹךְ נוּמָה. תַּלְתַּלֵּי הַזָּהָב
יְכַסּוּ פָּנֶיהָ בְּחֵן.

לג

מַאֲמִינִים כִּי לִבִּי כָּלֶה
בְּצַעַר אַהֲבָה מָר,
לְבְסוֹף גַּם בְּעַצְמִי אַאֲמִין
בַּמֶּה שֶׁמַּאֲמִין זָר.

וְצוֹחֵק הַבֵּן: „שְׁלֹשָׁה הֵמָּה
בְּנֵי חַיִל הַסּוֹבְאִים בְּכָל פֶּה,
זָהָב מַמְצִיאִים הַשְּׁלֹשָׁה
וְלִמְּדוּ גַּם אוֹתִי סוֹד זֶה".

הַאֵם תַּשְׁלִיךְ כִּתְבֵי הַקֹּדֶשׁ
בְּפָנָיו הַקּוֹדְרִים כַּצֵּל;
„הֲתַחְפֹּץ, מְקֻלָּל וְאָרוּר,
הִתְחַבֵּר אֶל שׁוֹדְדֵי לֵיל?"

הֵם שׁוֹמְעִים קוֹל דְּפִיקָה בַחַלּוֹן
וְדוּמָם תְּנוּעַ שָׁם יָד;
אֲבִיהֶם הַמֵּת בַּחוּץ עוֹמֵד,
מְעִיל כֹּהֲנִים עוֹטֶה, שְׁחוֹר־בַּד.

לב

לֵיל סַגְרִיר וְסוּעָה בַּחוּצוֹת,
גֶּשֶׁם וְשֶׁלֶג וִילֵל,
לַחַלּוֹן דֹּם אֵשֵׁב וְאַבִּיט
אֶל תּוֹךְ אֲפֵלַת הַלֵּיל.

אֵל עֵינַיִךְ הַסְּגֻלִּיּוֹת
מְרַחֲפוֹת נֶגְדִּי יוֹם וָלַיִל,
כֹּה מְצִיקוֹת לִי: מַה־פִּשְׁרָן
שֶׁל שְׁתֵּי חִידוֹת־תְּכֵלֶת אֵלֶּה?

לה

כְּלוּם אֶת דַּעְתָּהּ לֹא הִבִּיעָה
עַל אַהֲבָתְךָ אֵשׁ וּפְלָדוֹת?
וְלֹא יָכֹלְתָּ קְרֹא בְּעֵינֶיהָ
עַל דְּבַר אַהֲבָה הֲדָדִית?

אִם לֹא יָכֹלְתָּ חֲדֹר לְעֵינֶיהָ
אֶל תְּהוֹם נַפְשָׁהּ הָאֲפֵלָה?
כִּמְדֻמַּנִי, אָח, שֶׁהִנְּךָ
לֹא חֲמוֹר בְּעִנְיָנִים אֵלֶּה.

לו

זֶה אוֹהֵב אֶת זֹה וְאַף אֶחָד
לֹא הוֹדָה בְּרֶמֶז גַּם קַל;
בְּעֵינָם הַשִּׂנְאָה וְנַפְשָׁם –
הִיא תֵּצֵא מֵאַהֲבָה וּתְכַל.

הָהּ, קְטַנָּה וְעֵינַיִךְ גְּדוֹלוֹת,
תָּמִיד אָמַרְתִּי לָךְ כִּי
אֵין קֵצָה וּגְבוּל לְאַהֲבָתִי
הַמְכַלָּה אֶת לִבִּי בִּי.

אַךְ רַק בְּתוֹךְ אָהֳלִי הַבּוֹדֵד
אָמַרְתִּי כָּל אֵלֶּה לָהּ,
אוֹי, כִּי בְחֶבְרָתָהּ הֶחֱרַשְׁתִּי,
וְלֹא הִגַּדְתִּי לָהּ עַד מָה.

מַלְאָכִים רָעִים הָיוּ,
לֹא נָתְנוּ לִי לִפְצוֹת פֶּה,
אוֹי, בְּשֶׁל מַלְאָכִים רָעִים
לִי בָא כָּל עָנְיִי זֶה,

לד

אֶצְבְּעוֹתַיִךְ־חֲבַצָּלוֹת,
לוּ עוֹד פַּעַם אוּכַל נַשְּׁקָן
וּלְלָחֲצָן אֶל הַלֵּב,
וּבִבְכִי חֲרִישִׁי גְּוֹעַ!

סַנְסְקְרִיט וְהֶגֶל מְעַט אוֹתוֹ הֶלְאוּ;
פּוּקִי הוּא מְשׁוֹרְרוֹ הֶחָבִיב גַּם עַתָּה,
אַךְ עֲסֹק בְּבִקֹּרֶת נַפְשׁוֹ מֵאֵנָה,
אֶת מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ הִנִּיחַ לַזְּקֵנָה,
לַסַּבְתָּא הַזְּקֵנָה וְהַטּוֹבָה הַקְּטָה.
הִלְּלַנִי עַל בָּחֳרִי בְּתוֹרַת־מִשְׁפָּטִים,
גַּם הוּא מָצָא עִנְיָן בָּהּ יָמִים לֹא מְעַטִּים.
וְעוֹד אָמַר: מַה מְּאֹד לוֹ יְקָרָה הִיא
חֶבְרָתִי, וּבְאָמְרוֹ כֵּן יִקֹּד לִי.
וְשָׁאַל אִם לֹא הִתְרָאִינוּ יוֹם חַד
בְּבֵית צִיר הַשְּׁפַנְיָה לִפְנֵי אֵיזֶה שָׁנִים?
וְאַחֲרֵי הִתְבּוֹנְנִי בְּפָנָיו מְעַט
הִכַּרְתִּי בָהֶם פְּנֵי מוֹדָעִי מִלְּפָנִים.

לט

הָאָדָם, אַל לַשָּׂטָן תִּלְעַג,
קְצָרִים הֵם הַחַיִּים פֹּה,
וּתְהוֹם אֲבַדּוֹן הַנִּצַּחַת –
לֹא אֱמוּנַת שָׁוְא הִיא, לֹא!

הָאָדָם, שַׁלֵּם חוֹבוֹתֶיךָ,
אֲרֻכִּים הֵם הַחַיִּים פֹּה,

הֵם נִפְרְדוּ לְבְסוֹף, יֵשׁ עוֹד רָאוּ
זֶה אֶת זֶה בַּחֲלוֹמָם לְבָד;
זֶה כְּבָר אֲשֶׁר מֵתוּ וְאֵינָם,
וְהֵם עַצְמָם לֹא יָדְעוּ כִּמְעָט.

לז

מַכְאוֹבַי לָכֶן כִּי אֶתְנֶּה יוֹם־יוֹם,
הֱיִיתֶן מְפַהֲקוֹת וְנֶאֱלָמוֹת דֹּם;
וְכַאֲשֶׁר פֵּאַרְתִּים בַּחֲרוּזִים לָרֹב –
פִּזַּרְתֶּן לִי כָּבוֹד וּתְהִלּוֹת אֵין־סוֹף.

לח

לַשָּׂטָן אֶקְרָא וְהוּא בָּא,
בְּתִמְהוֹן־לֵב אֶסְתַּכֵּל בּוֹ;
לֹא יִצְלַע, תָּאֳרוֹ אֵינוֹ רָע,
אִישׁ נֶחְמָד הוּא וְחָבִיב כֹּה.
אָדָם הוּא בְּמֵיטַב שְׁנוֹתָיו
מְנֻסֶּה וּמְנֻמָּס וְאֵין כָּמוֹהוּ
פַּלְמַטָר נָבוֹן שֶׁעֵינָיו בָּרֹאשׁ,
עַל דָּת וּמְלוּכָה יוּכַל דְּרשׁ;
הוּא חִוֵּר קְצָת וְאֵין כָּל פֶּלֶא –

יָשַׁבְנוּ בַּלּוּל וְנֶחְבֵּאנוּ.
בַּעֲרֵמַת תֶּבֶן רַךְ.

כַּשֶּׁכְוִים נִקְרָא, הָעוֹבֵר
עַל־פְּנֵי עֲרֵמָה זוּ –
„קִיקְיִרִיקוּ!" וְהֶאֱמִין:
קוֹל הַשֶּׁכְוִים הוּא.

אֶת קִירוֹת הַתֵּבָה בֶּחָצֵר –
צִפִּינוּ כָּל קֶרֶשׁ בָּהּ שָׁם,
וְיַחַד בְּתוֹכָהּ גַּרְנוּ,
כִּבְבַיִת מְאֹד הָגוּן וָרָם.

חָתוּל שְׁכֵנֵנוּ הַזָּקֵן
הוּא הָיָה אוֹרְחֵנוּ הַטּוֹב,
נְקַבְּלוֹ בִסְגִידוֹת וְקִדּוֹת
וּבְדִבְרֵי מַחֲמָאוֹת לָרֹב.

שָׁאַלְנוּ לִשְׁלוֹמוֹ בִּדְאָגָה,
בִּידִידוּת וּבְתַעֲנוּג רָב,
מֵאָז אָנוּ דוֹרְשִׁים בִּשְׁלוֹמוֹ
שֶׁל כָּל חָתוּל זָקֵן וָשָׂב.

וְעוֹדְךָ נִזְקָק לִגְמִילוּת־חֶסֶד,
כִּהְיוֹתְךָ נִזְקָק לָהּ עַד כֹּה.

מ

שְׁלֹשֶׁת מַלְכֵי הַמִּזְרָח בְּאֶרֶץ הַצְּבִי,
הֵם שָׁאֲלוּ בְּכָל הֶעָרוֹת:
„הַדֶּרֶךְ לְבֵית־לֶחֶם יְהוּדָה, הוּא אֵי?
הַגִּידוּ, נְעָרִים וּנְעָרוֹת?"

גַּם נַעַר, גַּם זָקֵן לֹא יָדְעוּ עַד מָה,
הַמְּלָכִים, הֵם נוֹדְדִים הָלְאָה;
הֵם הוֹלְכִים לְאוֹר כּוֹכַב זָהָב בָּרוֹם
הַמַּזְהִיר בְּחֵן וּבְצָהֳלָה.

מֵעַל לְבֵית יוֹסֵף עָמַד כּוֹכַב־הָאוֹר,
הֵם פָּתְחוּ הַדֶּלֶת וְסָרוּ –
אָז יִגְעֶה הַשּׁוֹר, תִּינוֹק צָעַק בְּקוֹל,
עָמְדוּ שְׁלֹשֶׁת הַמְּלָכִים וְשָׁרוּ.

מא

הָיִינוּ יְלָדִים, יַלְדָּה,
צוֹהֲלִים כָּל־כַּךְ;

עַתָּה עָבַר כָּל זֶה הָלְאָה,
מָה רַב הַדֹּחַק פֹּה וְהַשְּׁאֵת!
מֵת אֱלֹהִים בְּשָׁמָיו מָעְלָה,
וְהַשָּׂטָן מַטָּה מֵת.

וְהַכֹּל נֶעֱצָב, תַּם וְנַעֲוֶה,
וּמְסֻבָּךְ כֹּה וְקַר בִּמְאֹד,
וְאִלְמָלֵא הִיא, מְעַט הָאַהֲבָה –
לֹא הָיָה עַל מָה לִתְמֹךְ עוֹד.

מג

כַּיָּרֵחַ בְּאוֹר יַבְקִיעַ
דֶּרֶךְ לוֹ בֵּין עָבֵי־שְׁחוֹר,
כֵּן מֵחֶשְׁכַת יָמִים עָבְרוּ
לִי תוֹפִיעַ תְּמוּנַת אוֹר.

עַל מִכְסֵה הָאֳנִיָּה נֵשֵׁב
וּבְמֵי הָרֵינוּס נַפְלִיג דֹּם,
יוֹקְדִים חוֹפָיו הַיְרַקְרַקִּים
בְּאֹדֶם פָּז שֶׁל עֶרֶב יוֹם.

לִפְעָמִים יָשַׁבְנוּ וְסַחְנוּ
בְּחָכְמָה כְּזִקְנֵי הַדּוֹר,
מְבַכִּים תּוֹר־זָהָב שֶׁעָבַר,
כִּי חָלַף לוֹ, הָלַךְ הַתּוֹר.

עַל אַהֲבָה, בִּטָּחוֹן וֶאֱמוּנָה,
שֶׁחָדְלוּ מִלֵּב, סַחְנוּ אַט,
עַד כַּמָּה נִתְיַקֵּר הַקָּפֶה,
וְהַכֶּסֶף שֶׁאָזַל כִּמְעַט.

תַּמּוּ שַׁעֲשׁוּעֵי הַיְלָדִים,
הַכֹּל הִתְעוֹפֵף כַּחֲלוֹם, —
הַדָּמִים, הַיָּמִים וְהַזְּמַנִּים,
אֱמוּנָה וְאַהֲבָה וְתֹם.

מב

לִבִּי נִלְחַץ בִּי וְכָמַה,
אִם אַךְ אֶזְכֹּר תּוֹר הַפָּז:
רַעֲנַנָּה, נוֹחָה הָאֲדָמָה,
וּבְנֵי הָאָדָם שְׁלֵוִים אָז.

יַלְדָּה הָאֶחָד עַל זְרוֹעָהּ,
הַשֵּׁנִי – הוּא נָהוּג בַּיָּד;
וְעֹנִי וְצַעַר נִכָּרִים
בַּמַּבָּט וּבְשִׂמְלַת הַבָּד.

לְעֵבֶר הַשּׁוּק דֹּם הִתְנַהֲלָה,
וְשָׁמָּה פְּגַשְׁתִּי בָהּ,
דֹּם בִּי תִסְתַּכֵּל. בִּמְנוּחָה
וּבְצַעַר אֹמַר אָז לָהּ:

„בֹּאִי לְבֵיתִי, אִתִּי,
כֹּה חִוְּרָה וְחוֹלָה אָתְּ,
אֲנִי בַּעֲבוֹדָה וַחֲרִיצוּת
אָקֵל קְשִׁי עָלַיִךְ מְעָט.

„אָנֹכִי אֶשְׁמֹר וְאֶנְצֹר
אֶת יְלָדַיִךְ פֹּה,
אַךְ אוֹתָךְ, מָה אֲרַחֲמֵךְ,
אֻמְלָלָה וְנוּגָה כֹּה.

„אֲנִי לָךְ לֹא אַגִּידָה
כִּי אֲהַבְתִּיךְ, בַּת־תֹּם,

בַּהֲגִיגַי דֹּם אֲשֵׁבָה
לְרַגְלֵי אִשָּׁה יַעֲלַת־חֵן,
זְהַב הַשֶּׁמֶשׁ דֹּם יְשַׂחֵק
בְּפָנֶיהָ לִבְנַת שֵׁן.

קוֹלוֹת הָמוּ, נְעָרִים שָׁרוּ,
חֶדְוַת פְּלָאִים שָׁקְקָה בָם,
הַשְּׂחָקִים הָלְכוּ וְהִכְחִילוּ,
וְהַנְּשָׁמָה – הַרְחֵק שָׁם.

כְּאַגָּדָה לְפָנַי עָבְרוּ
הָר וָכָר וְעִיר וָחוֹף,
וְאֶת כָּל זֶה, רָאִיתִי, הִזְהִיר
בְּעֵין הָאִשָּׁה עַד אֵין־סוֹף.

מד

בַּחֲלוֹמִי וָאֵרֶא חֶמְדָּתִי,
אִשָּׁה עֲצוּבָה עַד מְאֹד,
נָבְלָה הַגְּוִיָּה – לֹא הָיְתָה
לָהּ דוֹמֶה לְיֹפִי וּלְהוֹד.

וּמִלִּבִּי נִרְפָּא יִפְרַח
אֲבִיב שִׁירִים חָדָשׁ וְטָלוּל.

מז

בָּא תוֹר הַשְּׁטוּת לָשִׂים לָהּ קֵץ
וְהָסֵר מֵעָלַי אֶת עֶדְיָהּ,
יוֹתֵר מִדַּי הָיִיתִי הַלֵּץ,
בְּשַׂחֲקֵנוּ אֶת הַקּוֹמֶדְיָה.

הָיָה מְצֻיָּר הַפַּרְגּוֹד הַלָּז
בְּסִגְנוֹן רוֹמַנְטִי לֹא־מָצוּי,
הַתָּגָה עַל כִּתְפֵי הַקְּרִינָה כַּפָּז,
וְרֶגֶשׁ בִּי אָצִיל וְרָצוּי.

הִנֵּה הִשְׁלַכְתִּי מֵעָלַי כְּבָר
אֶת הַבְלֵי הַשְּׁטוּת, אֶת כָּל עֶדְיָהּ,
וְעוֹד אַרְגִּישׁ אֶת עַצְמִי כֹּה בּוֹדֵד וָזָר
וּכְמוֹ נִמְשָׁכָה עוֹד הַקּוֹמֶדְיָה.

הוֹי אֵלִי, אֲנִי מִתּוֹךְ שְׂחֹק וְלֵב תָּם
הִכַּבְּעְתִּי אֶת עֶצֶם רִגְשׁוֹתַי;

וְכַאֲשֶׁר תָּמוּתִי, עַל קִבְרֵךְ
אֵשֵׁב וְאֶבְכֶּה דֹּם".

מה

„הוֹ אָחִי, שִׁירְךָ מַה־לְּךָ יִתֵּן?
הַאִם לֹא הָיָה לְךָ לְזַעֲוָה?
הֲתֹאמַר דְּגֹר שָׁם בֵּין הַשִּׂטִּין,
וְנֵצַח שֶׁבֶת עַל בֵּיצֵי אַהֲבָה?"

„הוֹי! שֶׁבֶת זְמַנִּים כֹּה וּמוֹעֲדִים,
אֶפְרוֹחִים זוֹחֲלִים מִקְּלִפָּתָם,
וְהֵם מְצַפְצְפִים וְרוֹעֲדִים,
וּלְתוֹךְ הַסֵּפֶר אוֹתָם תָּשִׂים".

מו

אַל־נָא תִקְצַר כֹּה רוּחֲכֶם,
אִם עוֹד צְלִיל מֵחֲבָלַי קָשִׁים
וְנוֹשָׁנִים עוֹד יִתְגַּנֵּב
גַּם אֶל שִׁירַי הַחֲדָשִׁים.

חַכּוּ מְעַט, זֶה הַד מַכְאוֹבַי
יַעֲבֹר עוֹד מְעַט וְצָלָל,

מִכָּל טוּב פֹּה, לִבִּי, קַח,
לֶאֱהֹב כֹּל פֹּה אַתָּה צָרִיךְ.

נ

דּוֹמָה אַתְּ לְפֶרַח,
לְיֹפִי, חִין וְתֹם;
אֶתְבּוֹנֵן בָּךְ וְתוּגָה
מִתְגַּנֶּבֶת לְלִבִּי דֹם.

אֶת יָדַי בִּתְפִלָּה אֶחְפֹּץ
עָלַי רֹאשׁ לָךְ שִׂים:
„נְצָר־נָא אוֹתָהּ, אֵלִי,
לְיֹפִי, תֹּם וְחִין".

נא

רַק אָסוֹן צָפוּי לָךְ, וְאוּלָם
אָנֹכִי אֶדְאַג לָךְ, אֲחוֹתִי,
שֶׁלֹּא יִתְלַקַּח, חַס וְשָׁלוֹם,
לִבֵּךְ נֶחְמָד לְאַהֲבָה אוֹתִי.

אַף זֶה עָלָה לִי כֹּה מַהֵר —,
בְּזֹאת אַף אָמְנָם תַּכְאִיבִינִי,

אֲנִי עִם הַמָּוֶת בְּחָזִי הֶחָם
שִׂחַקְתִּי אֶת הַלּוֹחֵם בְּמוֹתוֹ.

מח

הַמֶּלֶךְ וִיסְוַמִּיטְרָה
לֹא יוּכַל יִצְרוֹ כְבשׁ –
בִּקְרָב וּתְשׁוּבָה יַחְפֹּץ
אֶת פָּרַת וַסִּישְׁטָה רְכשׁ.

הוֹי, מַלְכִּי וִיסְוַמִּיטְרָה,
אַךְ שׁוֹר־פַּר אַתָּה תָּם,
בְּשֶׁל פָּרָה הִנְּךָ נִלְחָם,
מִסְתַּגֵּף כֹּה וָצָם.

מט

לִבִּי, אַל־נָא תֵלֵךְ תָּמֵס,
גּוֹרָלְךָ שָׂא שֶׁאָנַף בָּךְ,
אָבִיב חָדָשׁ יָשִׁיב לָךְ,
אֵת אֲשֶׁר הַחֹרֶף חָמָס.

הוֹנְךָ רַב עוֹד לְאֵין עָרֶךְ,
עוֹד הָעוֹלָם יִיף כָּל־כַּךְ,

אַתְּ הַנַּעֲרָה קְטַנָּה, רַכָּה,
תָּמִיד, תָּמִיד אֶהְגֶּה בָּךְ.

אָרֹךְ, אָרֹךְ לֵיל הַחֹרֶף,
מֶה חָפַצְתִּי אִתָּךְ לְבָד –
שֶׁבֶת אִתָּךְ, פַּטְפֵּט אִתָּךְ
בְּחֶדְרֵךְ נֶחְמָד כֹּה וָקֶט.

מֶה חָפַצְתִּי לְחֹץ אֶל שְׂפָתַי
יָדֵךְ קְטַנָּה, צְחוֹרָה יָד,
וּבִדְמָעַי הַרְטִיבֶנָּה
יָדֵךְ קְטַנָּה, צְחוֹרָה יָד.

נד

סוּפַת שֶׁלֶג לוּ תֵעָרֵם,
יֵהוֹם סַעַר, יַעֲקֹר הָרִים,

יַךְ הַבָּרָד בְּחַלּוֹנִי –
אַךְ אָנֹכִי לֹא אֶתְאוֹנֵן;

בְּסֵתֶר חָזִי אוֹצָר יֵשׁ:
דְּמוּת חֶמְדָּתִי וַאֲבִיב אֵשׁ.

וְיֵשׁ שֶׁאֲנִי מְהַרְהֵר בְּכָל־זֹאת:
טוֹב, בְּכָל־זֹאת, כִּי תֶּאֱהָבִינִי.

נב

כִּי אֶשְׁכַּב עַל יְצוּעִי,
טוֹבֵעַ בַּלֵּיל וָקֹר,
וְרִחֲפָה דְמוּת לְעֵינַי,
סֵמֶל שֶׁל חֵן וִיקָר.

כִּי שְׁנָתִי הַחֲרִישִׁית
תַּעֲצֹם עֵינַי דֹּם,
הַדְּמוּת מִתְגַּנְּבָה חֶרֶשׁ
וְנֶאֱחֱזָה בַחֲלוֹם.

אַךְ עִם חֲלוֹם הַבֹּקֶר
לֹא תִמֹּג עוֹד לָעַד
וּבְלִבִּי אֶשָּׂאֶנָּה
עַד אִם יוֹמִי רַד.

נג

נַעֲרָה וּפִיךְ אֲדַמְדָּם,
וְזוּג עֵינַיִךְ צַח וָזָךְ,

נז

הִתְאַהַבְתָּ, רֵעַ טוֹב,
בַּחֲבָלֶיךָ שׁוּב תִּצְטָעֵר;
בְּרֹאשְׁךָ עָלָה וְרָבַץ אֵד,
לִבְּךָ הוֹלֵךְ הָלֹךְ וְהָאֵר.

הִתְאַהַבְתָּ, רֵעַ טוֹב,
וְאִלְמָה שְׂפָתְךָ לֹא מַגֶּדֶת,
אַךְ לַבַּת לִבְּךָ הִנֵּה הִיא
בְּעַד בִּגְדְּךָ יוֹקֶדֶת.

נח

חָפַצְתִּי הֱיוֹת פֹּה, נַעֲרָה,
וְנוֹחַ לְצַלְעֵךְ מְעָט;
וְאוּלָם אַתְּ כֹּה מְמַהֲרָה,
וְכֹה עֲסוּקָה אָתְּ.

אָמַרְתִּי, עַד כְּדֵי שִׁכָּרוֹן
מְסוּרָה לָךְ נַפְשִׁי בִּי;
וַתִּצְחֲקִי בִּמְלֹא הַגָּרוֹן,
וַתַּחֲוִי קִדָּה לִי.

נה

רַבִּים אֶת פְּנֵי הַמַּדּוֹנָה יְחַלּוּ,
אֶת פְּנֵי פַּאוּל וְאֶת פְּנֵי פֶּטֶר,
אֲנִי אֲחַלֶּה רַק פָּנַיִךְ –
לָךְ אֶתְחַנֵּן, שֶׁמֶשׁ נַעֲלָה.

שְׁבִי, הַצְהִילִי פְּנֵי בֶן־אָמֶשׁ,
נָא לַבְּבִינִי וְרַחֲמִינִי,
שֶׁמֶשׁ יָפָה בֵּין הַנְּעָרוֹת!
נַעֲרָה יָפָה תַּחַת שָׁמֶשׁ!

נו

אִם חִוֶּרֶת פָּנַי לֹא עָנְתָה בִּי
אֶת צַעַר הָאַהֲבָה?
בִּשְׂפָתַי, תֹּאבִי, אֶתְחַנֵּן לָךְ,
בִּשְׂפָתֵי גַאֲוָה?

הָהּ, זֶה הַפֶּה גֵּא רַב מִדַּי,
רַק יִשַּׁק וִיהַתֵּל הַשּׁוֹבָב,
יֵשׁ יִפְלֹט לִפְעָמִים לַעֲגוֹ מָר,
עֵת בְּעָלָיו מֵת בְּמַכְאוֹבָיו.

שְׂפָתַיִךְ אַבְנֵי אֹדֶם הֵן,
יָפוֹת אֵין מֵאֵלֶּה.
שָׂבֵעַ מְאֻשָּׁר הוּא הָאִישׁ –
לוֹ אַהֲבָה תְּמַלֵּלְנָה.

הוֹ לוּ יָדַעְתִּי אֶת הָאִישׁ
הַמְאֻשָּׁר, – לוּ אַךְ מְצָאתִיו
בַּעֲבִי יַעַר יָרֹק לְבָד –
וְאָשְׁרוֹ תַּם וְלֹא יָסָף!

ם

מִתּוֹךְ נִיב אַהֲבָה וּמַחֲמָאָה
לְלִבֵּךְ אֶדְבַּק לִבְלִי חֹק,
וְנֶאֱחָז בְּרֶשֶׁת עַצְמִי – הָיָה
לְכֹבֶד־רֹאשׁ לִי זֶה הַשְּׂחוֹק.

וְאִם מִתּוֹךְ הֲלָצָה בִּצְדָקָה
תִּתְרַחֲקִי מֶנִּי עֲדֵי בוֹשׁ,
יַד כֹּחוֹת תָּפְתֶּה עָלַי חֲזָקָה,
וְחֵץ בִּי אִיר מִתּוֹךְ כֹּבֶד־רֹאשׁ.

יָגוֹן אַהֲבָתִי עוֹד יוֹתֵר
תַּעֲלִי, בָּהּ בְּעֵת
שֶׁתַּחֲשְׁבִי גַּם לְמוֹתָר
לִי נְשִׁיקַת פְּרִידָה תֵּת.

אַל־נָא תַאֲמִינִי, כִּי אִירֶה
בִּי חֵץ בִּהְיוֹת לִי צָר!
כָּל אֵלֶּה הַדְּבָרִים, יַקִּירָה,
פַּעַם לִי אֵרְעוּ כְבָר.

נט

עֵינַיִךְ שְׁנֵי סַפִּירִים הֵן,
בִּנְעִימוֹת־חֵן תַּבְהֵקְנָה.
– שֶׁבַע מְאֻשָּׁר הוּא הָאִישׁ
בְּאַהֲבָה לוֹ תַּבְרֵקְנָה.

לִבֵּךְ בָּךְ הוּא יַהֲלֹם,
יַעֲרֹךְ אוֹרוֹ בָּהִיר.
– שֶׁבַע מְאֻשָּׁר הוּא הָאִישׁ
בְּאַהֲבָה לוֹ יָאִיר.

בַּחַלּוֹן הַמּוּאָר יָנוּעַ
צֵל נַעֲרָה נוֹעַ וַעֲבוֹר.

לֹא תִרְאִינִי, הַנַּעֲרָה, אָנֹכִי
מַטָּה פֹּה אֶעֱמֹד, בַּצֵּל;
פָּחוֹת עוֹד יוֹתֵר תּוּכְלִי
חֲדֹר אֶל לְבָבִי – לֵיל.

לִבִּי הָאֹפֶל יֶאֱהָבֵךְ,
יֶאֱהָבֵךְ עַד כְּלוֹת וּמוֹת,
וּבְמוֹתוֹ וְשָׁתְתוּ דָמָיו,
אַךְ אַתְּ לֹא תִרְאִי זֹאת.

סד

חָפַצְתִּי מַכְאוֹבַי כֻּלָּם
בְּמִלָּה רַק אַחַת צְרוֹר,
וְלָרוּחוֹת הַצּוֹהֲלוֹת תִּתָּהּ
וּנְשָׂאוּהָ בְּצַהֲלַת דְּרוֹר.

יְבִיאוּהָ אֵלַיִךְ, חֶמְדָּתִי,
הַמִּלָּה בָּהּ מְצָרֵי שְׁאוֹל,

סא

רַק שְׁבָרִים הַחַיִּים וְכָל הָעוֹלָם הַזֶּה —
הִנְנִי וְאֵלֵךְ אֶל פְּרוֹפֵיסוֹר אַשְׁכְּנַזִּי.

אֶת קִרְעֵי הַחַיִּים הוּא מְאַחֶה בְחָיִל,
שִׁיטָה בְרוּרָה יְתַקֵּן שֶׁאֵין בָּהּ מוּם;
בִּטְלָאֵי חֲלָטוֹ וּבְמִצְנְפוֹת לָיִל
יִסְתֹּם הַפְּרָצִים בְּבִנְיַן הַיְקוּם.

סב

אֲנִי זְמַן רַב הוֹגַעְתִּי מוֹחִי,
שָׁקַלְתִּי וְדַנְתִּי לַיְלָה וָיוֹם,
אַךְ הֱבִיאוּנִי לִידֵי הַחְלָטָה
אֵל עֵינַיִךְ, עֵינֵי תֹם.

בִּמְקוֹם עֵינַיִךְ מְאִירוֹת בְּחָכְמָה
תַּרְתִּי מָקוֹם לִי כַיּוֹם,
לֹא הֶאֱמַנְתִּי שׁוּב כִּי אֹהַב —
אָכֵן, דַּרְכֵי הָאַהֲבָה תְהוֹם!

סג

קְהַל אוֹרְחִים שָׁם נֶאֱסַף הָעֶרֶב,
הַבַּיִת הוּא מָלֵא אוֹר.

בְּיָגוֹן לִשְׁאוֹל תּוֹרִידִינִי –
חֶמְדָּתִי, מַה תַּחְפְּצִי עוֹד?

סו

כִּי יֶאֱהַב אָדָם בָּרִאשׁוֹנָה,
גַּם לְלֹא אֹשֶׁר – הֲרֵי הוּא אֱלֹ;
וְאוּלָם אִם בַּשְּׁנִיָּה יֶאֱהַב
לְלֹא אֹשֶׁר – סָכָל הוּא.

אֲנִי, הַסָּכָל, שׁוּב אָהַבְתִּי
לְלֹא אַהֲבָה חוֹזֶרֶת;
מְאוֹרוֹת הַשָּׁמַיִם צוֹחֲקִים
וַאֲנִי מֵת וְצוֹחֵק אִתָּם.

סז

אַתְּ בְּשִׁוְיוֹן, אַתְּ בְּרִפְיוֹן
נַפְשֵׁךְ – כַּמָּה זָר לָךְ, זָר
קְשִׁי אַהֲבָתִי פֶּרֶא־פְּרָאִית,
שְׁבִיל לָהּ תַּחְצֹב בְּסֶלַע־הָר.

אַתְּ אָהַבְתְּ בָּאַהֲבָה כְּבִישִׁים,
וְאָנֹכִי רוֹאֵךְ עוֹד

בְּכָל רֶגַע אוֹתָהּ תַּקְשִׁיבִי,
בְּכָל מָקוֹם תִּשְׁמְעִי הַקּוֹל.

בִּתְנוּמַת הַלַּיְלָה כִּי תַעַצְמִי
שְׁמֻרוֹת עֵינַיִךְ תֹּם,
מִלָּתִי בַחֲלוֹמֵךְ תִּרְדָּפֵךְ,
תַּהַלְמֵךְ בְּחֶזְיוֹן חֲלוֹם.

סה

יַהֲלֹמִים לָךְ וְסַפִּירִים,
וַאֲשֶׁר לֵב אָדָם יַחְמֹד;
לָךְ הָעֵינַיִם הַיָּפוֹת –
חֶמְדָּתִי, מַה תַּחְפְּצִי עוֹד?

לִכְבוֹד אֶל עֵינַיִךְ הַיָּפוֹת
צְבָא גָדוֹל שֶׁל שִׁירֵי הוֹד
וְשִׁירֵי הַנֵּצַח שׁוֹרַרְתִּי –
חֶמְדָּתִי, מַה תַּחְפְּצִי עוֹד?

בְּעֵינַיִךְ הַיָּפוֹת הַלָּלוּ
הֱצִיקוֹת לִי עַד מְאֹד,

הָאִישׁ הַטּוֹב! הַמַּאֲכִיל אוֹתִי –
לֹא אֶשְׁכַּח אוֹתוֹ עַד יוֹם מוֹתִי!
צַר לִי שֶׁנַּשְּׁקוֹ לֹא אוּכַל בְּכָל־פֶּה!
כִּי אֲנִי הוּא הָאִישׁ הַטּוֹב הַזֶּה.

ע

אֶת הָעֶלֶם, אֶת הַנֶּחְמָד –
כָּבוֹד לוֹ וּגְדֻלָּה נִתֵּן;
הוּא בִּצְדָפוֹת יְכַבְּדֵנִי,
בְּיֵין הָרְהֵין וּבְיֵין קוֹנְדִּיטוֹן.

הָדוּר, נָאֶה הוּא בִּלְבוּשׁוֹ,
וּבִרְבִידוֹ יוֹתֵר הָדוּר;
בֹּקֶר בֹּקֶר יְבַקְּרֵנִי,
וּבִשְׁלוֹמִי יִשְׁאַל תָּדִיר.

סָח עַל שְׁמִי לִתְהִלָּה יָצָא,
עַל חֵן חִדּוּדַי דִּבֵּר יוֹאִיל,
נִלְהָב יִטְרַח וְיִתְאַמֵּץ
תָּמִיד לִי הֱיוֹת לְהוֹעִיל.

הוֹלְכָה לְאִטֵּךְ עַל יַד בַּעֲלֵךְ,
אִשָּׁה הָרָה וְטוֹבָה מְאֹד.

סח

הוֹ נַעֲרָה כְּבוּדָה, נָא הַרְשִׁי לְבֵן
בַּת־שִׁירָה, כֹּה חוֹלֶה וְרָפֶה,
וְהִנִּיחַ רֹאשׁוֹ הַשָּׁר עַל שֵׁן
חֲזֵה הַבַּרְבּוּרִים הַיָּפֶה!

„אֲדוֹנִי! אֵיךְ תָּהִין, אֵיךְ תַּרְהִיב תּוּכְלָה
בְּפַרְהֶסְיָה לִי לוֹמַר – כַּדְּבָרִים הַלָּלוּ?"

סט

נִהֲלוּנִי בְעֵצוֹת וְהִתְווּ לִי דְרָכִים,
הֶעְתִּירוּ עָלַי יַם תְּהִלּוֹת וּשְׁבָחִים;
בִּקְשׁוּ אוֹתִי שֶׁאַמְתִּין אַךְ,
חָפְצוּ גַם הַמְלֵץ עָלַי כַּךְ וְכַךְ.

אַךְ לַמְרוֹת מְלִיצוֹת וְהַמְלָצוֹת אֶלֶף,
וַדַּאי הָיִיתִי גוֹוֵעַ כַּכֶּלֶב,
אִלְמָלֵי בָא אִישׁ טוֹב וָחַי,
בָּא וְהֵגֵן בְּעֹז נֶפֶשׁ עָלַי.

אַךְ שִׁעֲמוּמִי גָּדוֹל מְאֹד,
חָפַצְתִּי רֶדֶת מָטָּה,
וְאִם לֹא אוּכַל אֱלֹהִים הֱיוֹת
וְהָיִיתִי שָׁם הַשָּׂטָן.

קוּם, גַּבְרִיאֵל, קוּם, הָרָם,
וּפְעָמֶיךָ הָרֵם,
וְאֶת יְדִידִי, אֶת אוֹיגֵין,
שָׂא אֵלַי לַמָּרוֹם.

לֹא תְבַקְשׁוֹ בְּבֵית הַוְּעִידָה, כְּרוּב,
לְבֵית הַיַּיִן מַהֲרָה;
לֹא לְבֵית הַתְּפִלָּה שֶׁל הֶדְוִיג שְׁאַל,
שְׁאַל לְבֵית מֵאִיר הַנַּעֲרָה.

אֶת זוּג כְּנָפָיו פָּרַשׂ אָז
וְלָאָרֶץ עָף מַלְאָכִי,
וּתְפָשׂוֹ שָׁם וְהֶעֱלוֹ רוּם –
אֶת רֵעִי, אֶת פִּרְחָחִי.

כַּךְ, בֵּן, אֲנִי הָאֵל הַטּוֹב,
הַמּוֹשֵׁל עַל אֲדָמוֹת!

וּבָעֶרֶב בְּחֶבְרַת שׁוֹנִים,
בְּפָנִים קוֹרְנִים וְנִלְהָבִים
בְּאָזְנֵי הַמַּטְרוֹנוֹת קוֹרֵא
הוּא אֶת שִׁירֵי הַנִּשְׂגָּבִים.

הוֹ, עַד־כַּמָּה מְשַׂמֵּחַ
פְּגִשׁ כָּזֶה עוֹד עֶלֶם נָאֶה,
בָּהּ בְּשָׁעָה שֶׁהַטּוֹבִים
הוֹלְכִים פּוֹחֲתִים מִשָּׁעָה לְשָׁעָה.

עא

חָלַמְתִּי: אֲנִי הָאֵל הַטּוֹב
וּבַשָּׁמַיִם דְּבִירִי,
וּכְרוּבִים יוֹשְׁבִים סָבִיב לִי
וּמְהַלְלִים אֶת שִׁירִי.

צַפִּיחִית אֹכַל שָׁם בִּדְבַשׁ,
שֶׁנִּקְנוּ בִמְזֻמָּנִים,
וְקַרְדִּינַל שָׁם אֵשְׁתְּ וְאֵין
לִי חוֹבוֹת כְּמוֹ לְפָנִים.

הַמְשׁוֹרְרִים הֵם שְׂמֵחִים כֹּה
וּמְבָרְכִים עַל הַמְּזוֹנוֹת;
הַלֵּיטְנַנְטִים וְנוֹשְׂאֵי הַנֵּס
יְלַקְקוּ בִּלְשׁוֹנוֹת.

הַלֵּיטְנַנְטִים וְנוֹשְׂאֵי הַנֵּס
פִּקְחִים הֵם וַחֲכָמִים,
הֵם יוֹדְעִים: לֹא יִתְרַחֵשׁ נֵס
כָּזֶה בְּכָל הַיָּמִים.

עב

עֲזַבְתִּיכֶן בְּעֶצֶם חֹדֶשׁ תַּמּוּז
וְשׁוּב מְצָאתִיכֶן בְּחֹדֶשׁ שְׁבָט;
יְשַׁבְתֶּן אָז בְּחֹם שֶׁמֶשׁ, וְעַתָּה
מְצֻנָּנוֹת אַתֶּן וְקָרוֹת כִּמְעָט.

אֲנִי נִפְרָד שׁוּב, וְאִם שֵׁנִית אָשׁוּבָה —
לֹא חַם וְלֹא קַר לָכֶן אָז, וְעַל
עֲפַר קִבְרוֹתֵיכֶן אָנֹכִי דוֹרֵךְ —
וְאַף לִבִּי אֲנִי בִי זָקֵן וְדָל.

אֲנִי אָמַרְתִּי תָּמִיד לָךְ:
לִגְדוֹלוֹת נוֹצַרְתִּי וְרָמוֹת.

אֶת פְּלָאַי אַרְאֶה לָךְ יוֹם־יוֹם,
הֵם יַפְלִיאוּךְ כָּכָה!
לְמַעַנְךָ תְּאַשֵּׁר עִיר בֶּרְלִין,
אֲצַו לָהּ אֶת הַבְּרָכָה.

אַבְנֵי מִרְצְפוֹת הָעִיר
תִּבָּקַעְנָה כִּבְיָכוֹל,
וְצִדְפָּה אֵין כָּמוֹהָ לְרֹךְ
כָּל אֶבֶן וְאֶבֶן תָּכִיל.

מְטַר עֲסִיס־לִימוֹנִים טוֹב
יִתַּךְ לֹא בְמִסְכֵּנוּת,
וּבִרְחוֹבוֹת עִיר יְפַף
וִיקַלַּח יֵין הָרֵינוּס.

הַבֶּרְלִינָאִים שְׂמֵחִים כֹּה
בְּמַעֲדַנֵּי־אֵל הַטּוֹבִים,
בַּעֲלֵי בֵית־דִּין שֶׁל הַמְּחוֹז
מִתּוֹךְ החוּצוֹת סוֹבְאִים.

עה

אֱלֹהִים יוֹדֵעַ אֵי הָרִיבָה
הַמְטֹרֶפֶת תָּגוּר פֹּה?
מִתּוֹךְ קְלָלוֹת בְּיוֹם זֶה סַגְרִיר
חִנָּם אָרוּץ כֹּה וָכֹה.

מֵאַכְסַנְיָה לְאַכְסַנְיָה
אֲנִי הוֹלֵךְ, אֲנִי שָׁב;
אֶל כָּל מֶלְצַר הֶדְיוֹט אֶפְנֶה,
אֶשְׁאַל וְאֶחְקֹר – אַךְ לַשָּׁוְא!

פִּתְאֹם – הִנֵּה הִיא בַחַלּוֹן,
רוֹמְזָה, צוֹחֲקָה לִי בְּכָל־פֶּה;
הֲיָכֹלְתִּי דַעַת, נַעֲרָה,
כִּי תֵשְׁבִי בְּאַרְמוֹן־הוֹד כָּזֶה?

עו

שׁוּרַת הַבָּתִּים עוֹמְדָה
קוֹדְרָה וּשְׁקוּעָה בַחֲלוֹם;
מְעֻטָּף בְּכַנְפֵי אַדַּרְתִּי
אֶעֱבֹר לְאָרְכָּהּ דֹּם.

עג

מִשִּׁפְתֵי שָׁנִי מֻרְחָק, בְּעֹז לָקוּחַ
מִבֵּין זְרוֹעוֹת־חֵן חִבְּקוּנִי בְּחֹם עֲלוּמִים;
מַה־מְּאֹד חָפַצְתִּי יוֹם עוֹד אֶחָד פֹּה לָנוּחַ, –
אַךְ גִּיסִי הִנֵּה הוּא, עִם סוּסָיו בָּא הָרְתוּמִים.

כָּכָה הֵם הַחַיִּים! בְּכִי לְדוֹרוֹת, נַעֲרָה,
פְּרִידָה נִצְחִית, פְּרִישָׁה לְעוֹלָמִים!
לִבֵּךְ לָמָּה בִי לֹא דָבַק – וְלֹא אֶתְנַעֲרָה?
אַף עֵינֵךְ לָמָּה לֹא עֲצָרַתְנִי לְכָל הַיָּמִים?

עד

בְּעֶגְלַת הַדֹּאַר הַכֵּהָה
בָּדָד נָסַעְנוּ בַּלֵּיל;
לֵב לַלֵּב דָּבַקְנוּ,
הִתַּלְנוּ, צָחַקְנוּ בַצֵּל.

אַךְ כַּמָּה הִשְׁתּוֹמַמְנוּ
בְּהִפָּקַח עַפְעַפֵּי יוֹם –
וְאָמוֹר הַנּוֹסֵעַ הַסּוּמָא
הוּא יָשַׁב בֵּינֵינוּ דֹם.

עז

נָשַׁקְתְּ בְּפִי לִי עַד שְׁפָךְ־דָּם,
בִּנְשִׁיקוֹת רַפְּאִי לוֹ,
וְאִם יִקְצַר לָזֶה הַיּוֹם, יֵשׁ זְמָן!
וְאֵין לְמַהֵר כֹּה.

הוֹ, אֲהוּבָתִי, גַּם הַלַּיִל
הוּא גָדוֹל עַד־מְאֹד!
עוֹד אֶפְשָׁר לְנַשֵּׁק בְּמֶשֶׁךְ הַלַּיִל,
לְנַשֵּׁק וּלְהַחֲלִים עוֹד.

עח

לוּ אֵשֶׁת־בְּרִיתִי אַךְ הָיִית,
קִנְאָה בָךְ כָּל־אַחַת;
הָאָרֶץ אוּכַל לְעֵדֶן לָךְ שִׁית,
אַשְׂבִּיעֵךְ גִּיל וָנַחַת.

וְאִם תְּקַלְּלִינִי, חָלִילָה וָחָס,
אֶסְבֹּל וְלֹא אֶתְאוֹנְנָה,
אַךְ אִם אֶת שִׁירַי לֹא תְהַלְלִי, אָז —
סֵפֶר־כְּרִיתוּת לָךְ אֶתֵּנָה.

מִגְדַּל הַכְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה
מַשְׁמִיעַ חֲצוֹת בְּיַם דֳּמִי;
בְּחֶמְדַּת נְעוּרִים וּנְשִׁיקוֹת
מְחַכָּה חֶמְדָּתִי לִי.

הַיָּרֵחַ הוּא בֶּן־לְוָיָתִי,
בְּנַחַת לִי יָאִיר הַשְּׁבִיל, –
הִנֵּה זֶה בֵּיתָהּ – עָמַדְתִּי,
לַמָּרוֹם אָז אֶקְרָא בְגִיל.

חֵן־חֵן לְךָ, נֶאֱמַן רוּחִי,
בְּעַד אוֹרְךָ שֶׁלַּחְתָּ לִי, זַךְ,
הִנְנִי וְאֶשְׁלָחֲךָ עַתָּה,
לְיֶתֶר הָעוֹלָם לֵךְ, זְרַח.

וְעֶלֶם כִּי תִמְצָא אוֹהֵב,
יִתַנֶּה אֶת כְּאֵבוֹ מָר,
נַחֲמֵהוּ נָא כְּשֵׁם שֶׁנִּחַמְתָּ
אוֹתִי בַיָּמִים מִכְּבָר.

חָרֵשׁ אֵט אָזְנִי וְאַקְשִׁיב,
לְמִי לִבֵּךְ יִכְמַהּ וְיַךְ.

מְרִיעִים פָּרָשִׁים בִּתְכֶלְתָּם,
וּבָאִים הָעִירָה בְּקוֹל;
וּמָחָר, הָהּ, מָחָר תִּטְּשֵׁנִי
הָאֲהוּבָה לִי מִכֹּל.

וְאִם תֹּאמְרִי לְעָזְבֵנִי בְּיוֹם מָחָר,
הַיּוֹם הֵן תִּהְיִי עוֹד לִי,
וּבִזְרוֹעוֹתַיִךְ נֶחְמָדוֹת
פִּי־שִׁבְעָה מְאֻשָּׁר אֱהִי.

פב

מְרִיעִים פָּרָשֵׁי הַתְּכֵלֶת,
יוֹצְאִים הָעִיר בַּסָּף;
בָּאתִי, הֵבֵאתִי, חָמַדְתִּי,
צְרוֹר שׁוֹשַׁנִּים לָךְ.

מַה־גְּדֹלָה אָז הַהֲפֵכָה!
חַיִל צָבָא וְאָדָם לֹא מְעָט;

עט

כִּי חִבְּקַתְנִי הַיָּפָה וְאִמְּצַתְנִי פְּלָאִים,
נִשְׁמָתִי עָלְתָה לִמְרוֹמֵי שָׁמַיִם!
נָתַתִּי לָהּ לָעוּף וְאָנֹכִי בֵּינְתַּיִם
יָנַקְתִּי נֹקֶטַר שְׂפָתֶיהָ הַנָּעִים.

פ

כַּמָּה כָזָב בַּנְּשִׁיקוֹת הַחַמּוֹת!
כַּמָּה גִּיל בְּאוֹנָאָה זֹאת!
הוֹ מַה־טּוֹב, מַה־טּוֹב לְרַמּוֹת
יוֹתֵר טוֹב מִרְמֶה הֱיוֹת.

אִם גַּם תִּתְקוֹמְמִי לִי, הַנָּאוָה,
יָדַעְתִּי: מֻתָּר לִי כִמְעָט!
הַאֲמֵן אֶחְפֹּץ בַּאֲשֶׁר תִּשָּׁבְעִי,
הִשָּׁבַע לַאֲשֶׁר מַאֲמִינָה אָתְּ.

פא

עַל כְּתֵפֵךְ הַצְּחוֹרָה מִשֶּׁלֶג
דּוֹמָם זֶה רֹאשִׁי שַׁח

בְּאָזְנֵי כָּל הָעוֹלָם אָמֵר,
כַּמָּה אַתְּ לִי מִתְאַכְזֶרֶת.

הוֹי שְׂפָתַיִם כְּפוּיוֹת־טוֹבָה,
אֵיךְ יְכָלְתֶּן טְפֹּל אֲשָׁמִים
עַל הָאִישׁ, בְּאַהֲבָה נָשַׁק
אֶתְכֶן בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים?

פה

שׁוּב הֵן, אוֹתָן הָעֵינַיִם,
בְּאַהֲבָתָן לִי הִבְרִיקוּ,
וְאוֹתָן הַשְּׂפָתַיִם – הִנָּן,
שֶׁאֶת חַיַּי לִי הִמְתִּיקוּ.

הִנֵּה הוּא הַקּוֹל הַמְצַלְצֵל,
קוֹל זֶה שָׁמַע כֹּה אֲהַבְתִּי!
רַק אָנֹכִי נִשְׁתַּנֵּיתִי,
אָדָם אַחֵר הִנֵּה שַׁבְתִּי.

בְּתוֹךְ זְרוֹעוֹת צְחוֹרוֹת, יָפוֹת,
בְּאַהֲבָה חָבוּק אֶל לְבָבָהּ

הֵם קָבְעוּ דִירָתָם וְחָנוּ
אֲפִילוּ בְלִבֵּךְ הַקָּט.

פג

גַּם אֲנִי בִשְׁנוֹת נְעוּרַי
מְרִי טָעַמְתִּי שֶׁל יִסּוּרַי
אֵשׁ־אַהֲבָה כְּלִי־סוֹף.
אַךְ הָעֵץ בְּיֹקֶר עוֹלֶה,
וְאוֹמְרָה כְבוֹת הָאֵשׁ הַגְּדוֹלָה,
Ma foi! גַּם זֶה לְטוֹב.

שִׂימִי זֹאת אֶל לִבֵּךְ, נְעִימָה,
זְרִי נָא הָלְאָה אֶת הַדִּמְעָה,
וְאֶת יְגוֹן אַהֲבָתֵךְ תָּם.
אִם נִשְׁאַרְתְּ בַּחַיִּים, יָפָה,
שִׁכְחִי אַהֲבָה שֶׁחָלָפָה,
Ma foi! בְּחֵיקִי חָם.

פד

הַאַף אָמְנָם תַּשְׁטְמִינִי,
נֶהְפַּכְתְּ וַתְּהִי אַחֶרֶת?

הֵן פּוֹרְחוֹת בְּיָפְיָן וְחִנָּן
בְּמְשִׁי שִׂמְלוֹתָן הוֹד,
אַחַד הַמְשׁוֹרְרִים כִּנָּן
בְּצֶדֶק בְּשֵׁם פִּרְחֵי־נוֹד.

מַה־יָּפוּ מִגְבְּעוֹת־הַנּוֹצָה,
מַה־נֶּחְמְדוּ סוּדְרֵי הַחֵן,
וּפִרְחֵי הַלְּחָיַיִם יָנֵצוּ,
וְהַצַּוָּאר, זֶה צַוַּאר הַשֵּׁן!

פט

לֹא הֲבַנְתֶּם לְרֵעַי מְאוּמָה,
גַּם לָכֶם לֹא הֲבַנְתִּי כִמְעָט;
כִּי יַחַד טָבַעְנוּ בְזֻהֲמָה –
הֲבַנּוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו מִיָּד.

צ

הַסָּרִיסִים עָלַי הִתְאוֹנָנוּ
בַּהֲרִימִי אֶת קוֹלִי עַז;
הִתְאוֹנְנוּ, אָנוּ וְעָנוּ:
כִּי שַׁרְתִּי בְקוֹל מְאֹד גַּס!

אֲנִי נָח, וְנִלְחָץ עָתָּה
בְּרֶגֶשׁ קֵהֶה וּבְלֵב דָּוֶה.

פו

מַה־נָּעִים הָיָה בְּכָבְשִׁי בִי
יִצְרִי רַע וְחִשְׁקִי שָׁוְא;
אַךְ כַּאֲשֶׁר זֶה לֹא עָלָה לִי —
שָׂבַעְתִּי בְּכָל־זֹאת עֹנֶג רָב.

פז

אַל תַּעֲטִי חֶרְפָּה עָלַי, בַּת־חֵן,
וְאַל תִּדְרְשִׁי בַשְּׂדֵרָה לִשְׁלוֹמִי;
שָׁם בַּבַּיִת אַחֲרֵי־כֵן
הַכֹּל יָבוֹא בְשָׁלוֹם עַל מְקוֹמוֹ.

פח

תַּחַת הַתְּרָזוֹת הַלָּלוּ
תוּכַל מְעַט אֹשֶׁר מְצֹא;
כַּךְ, אָחִי, מְצָא הֵן תוּכְלָה
הַיָּפוֹת בַּנָּשִׁים פֹּה.

וְאוּלָם לַחַשׁ, רַחַשׁ־אֵימָה
מִבֵּין עֲצֵי הַתִּרְזָה בָּאִים,
וְהַפֶּלֶג סָח בַּמּוֹרָד,
פּוֹלֵט דֹּם חֲלוֹמוֹת רָעִים.

„הָהּ, לִבִּי מַגִּיד לִי, סֶנְיוֹרָה:
אֶדָּחֶה עוֹד בְּאַחַד הַיָּמִים,
וְעַל־פְּנֵי סוֹלְלוֹת סַלַּמַּנְקָה
לֹא נְטַיֵּל עוֹד לְעוֹלָמִים".

צב

סָמוּךְ לִי גָר דּוֹן הֶנְרִיקֶץ,
זֶה הַמְכֻנֶּה גַם הַיָּפֶה,
חֲדָרֵינוּ סְמוּכִים, מַבְדִּיל
אוֹתָם כֹּתֶל דַּק וְרָפֶה.

בְּנוֹת סַלַּמַּנְקָה — אֵשׁ יוֹקֵדָה,
בְּחוּצוֹת עִיר אִם יַבִּיטוּהוּ,
מְדַרְבַּן־נַעַל וּמְסֻלְסַל־שָׂפָם,
וְחֶבֶר כְּלָבָיו יְלַוּוּהוּ.

וּבְנֹעַם הֵרִימוּ כֻּלָּם
קוֹלוֹתָם דַּק וָזַךְ,
צְלִילִים קַלִּילִים וּצְלוּלִים
צִלְצְלוּ בִּמְתִיקוּת וָרֹךְ.

עַל גַּעְגּוּעֵי אַהֲבָה שָׁרוּ
וְעַל שֶׁפַע שֶׁל אַהֲבָה סְתָם,
דִּמְעוֹת הַנָּשִׁים נִגָּרוּ
מֵהֲנָאָה וְרֶגֶשׁ לֵב חָם.

צא

עַל סוֹלְלוֹת סַלַּמַנְקָה מְרַחֵף
רוּחַ קַל וְכָכָה עָרֵב,
שָׁם עִם דוֹנָה הַחֲמוּדָה
אֲנִי נָע וָנָד בָּעָרֶב.

סְבִיב גִּזְרָתָהּ שֶׁל הַיָּפָה
דֹּם שָׁלַבְתִּי קֶשֶׁת זְרוֹעִי,
בְּאֶצְבְּעוֹתַי רֹךְ אַרְגִּישָׁה
גַּל חָזֶהָ גֵּא יָנוּעַ.

צד

עַל רָאשֵׁי הֶהָרִים כְּבָר עָלְתָה הַחַמָּה,
עֵדֶר הַכְּבָשִׂים מַשְׁמִיעַ צְלִיל;
חֶמְדָּתִי, כִּבְשָׂתִי, הַחַמָּה, הַתַּמָּה,
רְאִיתִיךְ פֹּה עוֹד פַּעַם בְּעֹנֶג וּבְגִיל!

אֶת עֵינַי נָשָׂאתִי וְתַר בְּכַוָּנָה –
הֲיִי שָׁלוֹם, יַלְדָּה, הוֹלֵךְ אֲנִי!
לַשָּׁוְא! זֶה הַוִּילוֹן בְּחַלּוֹנָהּ לֹא יָנַע;
עוֹד תִּשְׁכַּב וְתִישַׁן – כְּלוּם חוֹלְמָה הִיא בִי?

צה

בְּהַלֵּה הָעִיר, בַּשּׁוּק
שְׁנֵי כְפִירִים עוֹמְדִים גְּדוֹלִים.
הוֹי, כְּפִירֵי הַלֵּה, עַזֵּי־נֶפֶשׁ,
כֵּיצַד הִכְנִיעוּכֶם?

בְּהַלֵּה הָעִיר, בַּשּׁוּק
עוֹמֵד בֶּן־עֲנָקִים.
הוּא חָגוּר חֶרֶב וְאֵינוֹ זָע,
קָפָא מֵרֹב פַּחַד.

אַךְ בִּדְמְמַת הָעֶרֶב
הוּא בְחֶדְרוֹ יוֹשֵׁב יָתוֹם,
אֶת הַקַּתְרוֹס בַּיָּדַיִם,
וּבַלֵּב – חֲלוֹמוֹת קֶסֶם.

בְּרֶטֶט יַכֶּה הַמֵּיתָרִים
וְעַל כְּנַף־הַדִּמְיוֹן יִדְאֶה, –
הָהּ! זֹה יִלְלַת־חֲתוּלִים
כֹּה מַלְאָה אוֹתִי וּמַטְרִידָה.

צג

אַךְ נִפְגַּשְׁנוּ – וּבְעֵינֵךְ וּבְקוֹלֵךְ הַנָּאֶה
הִכַּרְתִּי בָּם תֵּכֶף, כִּי טוֹבָה לִי אָתְּ;
לוּלֵא הָיְתָה אִתָּנוּ זוֹ אִמֵּךְ הָרָעָה,
הָיִינוּ מִתְחַבְּקִים וְנוֹשְׁקִים מִיָּד.

מָחָר שׁוּב אֶת הָעֲיָרָה אֶעֱזֹבָה
וְהָלְאָה לְדַרְכִּי אֲמַהֵר חִישׁ־קַל;
בַּחַלּוֹן יַלְדָּתִי הַצְּהֻבָּה תֶּאֱרֹבָה,
אֲנִי בִּרְכוֹת שָׁלוֹם לָהּ אֲשַׁלַּח אֶל־עָל.

צז

דִּמְדּוּמֵי־עֶרֶב שַׁאֲנַנִּים
עַל יַעַר יוֹרְדִים וִירַקְרַק אָחוּ;
יָרֵחַ זָהָב בִּתְכֵלֶת שְׁחָקִים
יְשַׁלַּח אוֹרוֹ רַךְ וּמַנְעִים.

צְרָצַר יְנַסֵּר עַל הַבְּרֵכָה,
רַחַשׁ עוֹלֶה מִן הַמַּיִם,
וְהַהֵלֶךְ יִשְׁמַע שִׁקְשׁוּק
וּנְשִׁימָה קַלָּה בַּחֲשֵׁכָה.

שָׁם בַּנַּחַל הַקּוֹלֵחַ
לְבַדָּהּ רוֹחֲצָה בַּת־הַמַּיִם,
לָבָן זְרוֹעָהּ וְעָרְפָּהּ חָמֵד
מַבְהִיקִים לְנֹגַהּ הַיָּרֵחַ.

צח

עַל דְּרָכִים זָרִים נָח הַלַּיְלָה, —
בַּדֵּי־גֵו וְלֵב נִדְכָּאִים;
הוֹ, כִּבְרָכָה מִשְּׁמֵי־מַעְלָה
אוֹרְךָ תַּז, יָרֵחַ נָעִים.

בְּהַלֵּה הָעִיר, בַּשּׁוּק
בֵּית־תְּפִלָּה עוֹמֵד גָּדוֹל.
בְּנֵי עִיר וּכְפָר בּוֹ מָצְאוּ
מָקוֹם לְהִתְפַּלֵּל.

צו

גְּבִרְתִּי, בַּעֲלַת־בַּיִת יָפָה!
בֵּיתֵךְ מָלֵא טוּב וִיקָר,
גַּם בָּרֶפֶת, גַּם בַּמַּרְתֵּף –
גַּם הַשָּׂדֶה נֶחֱרַשׁ כְּבָר.

גַּנֵּךְ נִכְשָׁה בוֹ כָּל־פִּנָּה,
פִּנָּה, קֻשַּׁט עַד־מְאֹד,
וְהַתֶּבֶן זֶה הֶחָבוּט
לְתוֹךְ הַמִּטּוֹת יִצְלַח עוֹד.

וְאוּלָם פִּיךְ וְלִבֵּךְ, גְּבִרְתִּי,
כְּכֵלִים הֵם אֵין חֵפֶץ בָּם,
וְרַק לַחֲצָאִין עוֹד מְשַׁמֵּשׁ
זֶה חֲדַר־מִשְׁכָּבֵךְ חָם.

זוֹ הָאֵשׁ – הִיא כְּבָר דּוֹעָכָה,
קָרָה, נוֹגַהּ בִּי לְבָבְתִי,
וְסִפְרִי זֶה – הַפַּךְ הַקָּטָן
וְגַל־הָאֵפֶר שֶׁל אַהֲבָתִי.

יָרֵחַ נָעִים, בְּקַרְנֵי־נֹגַהּ
תַּבְעִית אֵימֵי־לֵיל נוֹרָאִים;
כָּל יִסּוּרַי, רְאֵה, נָמוֹגוּ —
עֵינַי מְלֵאוֹת רְסִיסֵי מָיִם.

צט

הַמָּוֶת — זֶה הַלַּיְלָה קַר,
הַחַיִּים — זֶה הַיּוֹם הֶחָם.
עֶרֶב, שֵׁנָה תִּתְקְפֵנִי,
הוֹגִיעַנִי יוֹמִי כְּבָר.

מֵעַל יְצוּעִי עֵץ עוֹלֶה דֹּם,
זָמִיר רַךְ בָּעֳפָאָיו שָׁר
שִׁירוֹ רָצוּף אַהֲבָה,
לוֹ אַאֲזִין גַּם בַּחֲלוֹם.

ק

„אֱמֹר, חֶמְדָּתְךָ אֵי, הַיָּפָה,
אֲשֶׁר שַׁרְתָּ לָהּ בַּשִּׁירִים,
אַהֲבָה כִּי־חָדְרָה פִּלְאִית
לְתוֹךְ לִבְּךָ בְּאֵשׁ אַדִּירִים?“

יָגוֹן כֹּה פֶּלְאִי, בְּמַעֲמַקָּיו הַטְּהוֹרִים
חֶזְיוֹנוֹת שֶׁנָּמוֹגוּ זֶה שָׁנִים נְעוּרִים –

סִירוֹנוֹת הֵן עוֹלוֹת מִתְּהוֹמוֹ חִישׁ־קַל,
בְּעֵינַיִם מְחַיְּכוֹת הֵן צָפוֹת עָל,

וּבְחֵשֶׁק מַשִּׁיקוֹת. הַיָּפָה בָהֵן –
אַתְּ כֻּלָּךְ לָהּ דּוֹמָה לְיֹפִי וּלְחֵן!

חֲלוֹם אֲבִיב־נְעוּרַי רָךְ –
לֹא אַאֲמִין וְאִם אֶסְתַּכֵּל בָּךְ!

פְּנֵי הַסִּירוֹנִית לָךְ הָאֲצִילִים,
וְאַל הַמַּבָּטִים, וְאֵלֶּה הַצְּלִילִים

שֶׁל קוֹלָהּ, קוֹל צִבִּים, הַמָּתוֹק כָּל־כָּךְ
וְצוֹדֵד הַלְּבָבוֹת, לֵב זָקֵן וָרַךְ –

זוּ עֵין הַחֲנֻפָּה הַמְשַׂחֲקָה יְרֻקָּה
לִי תַזְכִּיר דֶּלְפִינָה בְּיַמִּים רְחוֹקִים –

גַּם גַּבּוֹת הָעַיִן, אִם דַּלּוֹת הֵן,
נְטוּיוֹת כְּקֶשֶׁת וּמְלֵאוֹת חֵן.

לְבַת הָאֲהוּבָה

לֹא אַאֲמִין וְאִם אֶסְתַּכֵּל בָּךְ –
הָיָה שִׂיחַ־שׁוֹשָׁן רַךְ –

בְּאַפִּי עָלוּ רֵיחוֹתָיו־קְסָמִים,
הֶחֱרִישׁוּ וְהֵמְמוּ אֶת מֹחִי לִפְעָמִים –

זִכְרוֹנוֹת צָצִים רְחוֹקִים כָּל־כַּךְ –
הָהּ, כִּי הָיִיתִי אָז נִבְעָר וָרַךְ –

כָּעֵת אֲנִי זָקֵן וְנִבְעָר – כְּעֵין דְּקִירָה
בְּעֵינַי אָחוּשׁ – וְעוֹד מִלִּים אַכְבִּירָה

בַּחֲרוּזִים דַּוְקָא – כֹּה קָשֶׁה לִּי,
מָלֵא בִּי לִבִּי, וְרֵיק רֹאשִׁי בִּי!

אַתְּ בַּת־דּוֹדִי, צִיץ־פֶּרַח קָט!
לְמַרְאֵךְ עוֹלָה בִּי אַט־אָט

דִּמְדּוּמֵי־אֵלִים

הָאָבִיב בָּא עִם שְׁלַל אוֹרוֹתָיו זָהָב,
עִם מְשִׁי רוּחוֹתָיו וְרֵיחוֹתָיו הַמְבֻשָּׂמִים,
וּבְנֹעַם־חֵן יְלַבֵּב בִּנְצָנָיו הַלַּבְנוּנִים,
וּבֵרַךְ בְּאַלְפֵי עֵינֵי־סְגָל כְּחֻלּוֹת;
אֶת־שְׁטִיחוֹ אֶת־הַיְרַקְרַק יִפְרֹשׂ
מְרֻקַּם־אוֹר וּפְרָחִים וְטַל־בֹּקֶר,
וְקוֹרֵא בְנֵי־הָאָדָם הַחֲבִיבִים.
הֲמוֹן הַשּׁוֹטִים יִשְׁמַע קוֹל קְרִיאָתוֹ;
הַגְּבָרִים לוֹבְשִׁים מִכְנְסֵי הַנַּנְקָא,
וְזִיג שֶׁל יוֹם־טוֹב עִם כַּפְתּוֹרָיו זָהָב;
הַנָּשִׁים כִּסּוּ בְשָׂרָן בְּתֹם שֶׁל לָבָן;
יְסַלְסְלוּ הַנְּעָרִים שְׂפָמָם הָאֲבִיבִי,
הַבְּתוּלוֹת תְּנַעֲנַעְנָה גַּל חָזֵיהֶן;
מְשׁוֹרְרֵי הָעִיר בְּכִיסָם שָׂמִים
נְיָר, עִפָּרוֹן וְלוֹרְנֶט, – וּבְשִׂמְחָה

כְּקַשְׁתּוֹת־נִצָּחוֹן בְּחֵן מְבֹרָכוֹת
אֶל טַבְּעוֹת הַגּוּמוֹת הוֹלְכוֹת, נִמְשָׁכוֹת

מִתַּחַת לָעַיִן בִּלְחָיֵי הַפְּרָחִים –
אַךְ הָהּ! לֹא בְנֵי־אָדָם וְלֹא הַמַּלְאָכִים

אֵין שְׁלֵמוּת בְּכֻלָּם – כָּל־נִשְׂגָּב שֶׁבָּנוּ
יֵשׁ לוֹ חֶסְרוֹנוֹת, כְּמוֹ שֶׁקָּרָאנוּ

בְּאַגָּדוֹת יְשָׁנוֹת. מַר לוּסִיגְנַן
בִּבְתוּלַּת־יָם יָפָה, אֵין דּוֹמָה לָּהּ כָּאן,

זָכָה, וּבְכָל־זֹאת, כַּעֲבֹר שָׁעָה קַלָּה
אֶת זְנַב הַנָּחָשׁ בָּהּ צָפוּן יְגַלֶּה.

בִּפְנֵי כָל־נַעֲרָה עוֹטֵי אֹדֶם־בֹּשֶׁת
תַּאֲוַת־סְתָרִים אַכִּיר, רַעַד־חֵשֶׁק.
עַל רֹאשׁ עֶלֶם גֵּא וְנִלְהָב אֲנִי רוֹאֶה
מִצְנֶפֶת־לֵצִים נוֹסְסָה מְנֻמֶּרֶת.
הֲמוֹן פַּרְצוּפֵי־שְׁחוֹר וּצְלָלִים מְדֻכָּאִים
עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ אֶרְאֶה, וְאֵין אֲנִי יוֹדֵעַ
אִם בֵּית־מְשֻׁגָּעִים אוֹ בֵּית־חוֹלִים הִיא.
אֶל כִּלְיוֹת הָאֲדָמָה זוֹ הַיְשָׁנָה אֶחְדֹּר
כִּבְעַד הַבְּדֹלַח וְאֶרְאֶה אֶת־הָאֵימִים,
אֲשֶׁר לַשָּׁוְא יְנַסֶּה אוֹתָם כַּסּוֹת
הָאָבִיב בִּירַק־גִּיל. הַמֵּתִים אֶרְאֶה –
הֵם סְרוּחִים מַטָּה בַּאֲרוֹנוֹת צָרִים,
יְדֵיהֶם שְׁלוּבוֹת וּפְקוּחוֹת הָעֵינָיִם.
הַבַּד כֹּה לָבָן וְעוֹר פְּנֵיהֶם לָבָן,
תּוֹלָעִים כְּתֻמִּים מִשִּׁפְתוֹתָם זוֹחֲלִים.
אֲנִי רוֹאֶה אֶת־הַבֵּן עִם אֲהוּבָתוֹ
לַהֲנָאָתוֹ צָנַח עַל־פְּנֵי קֶבֶר אָבִיו.
הַזְּמִירִים סָבִיב שָׁרִים שִׁירֵי־לַעֲגָם,
וְצִיצֵי־כַר נֶחְמָדִים בְּעָרְמָה יְחַיֵּכוּ,
הָאָב הַמֵּת יָזוּעַ בְּתַחְתִּית קִבְרוֹ –

כָּל־הַשִּׁירָה יוֹצֵאת אֶת־הַשַּׁעַר
וְחוֹנָה שָׁם עַל־פְּנֵי יֶרֶק הַדֶּשֶׁא.
מִשְׁתָּאָה לְעֵץ וָעֵץ כִּי יִשְׁקְדוּ לִצְמֹחַ,
מִשְׁתַּעַשְׁעָה בְּפִרְחֵי־אָחוּ מְנֻמָּרִים,
לְשִׁיר בְּנֵי־כָנָף צוֹהֲלִים מַקְשִׁיבָה,
וְהֵרִיעָה רָמוֹת נֹכַח שְׁמֵי־הַתְּכֵלֶת.

בָּא גַם אֵלַי הָאָבִיב. פְּעָמִים שָׁלֹשׁ
עֲלֵי דַלְתוֹתַי דָפַק: „אֲנִי הָאָבִיב!
צֵא, חוֹלֵם חִוֵּר, צֵא אֵלַי וְאֶשָּׁקְךָ!"
נָעַלְתִּי אֶת־הַדֶּלֶת וְקָרָאתִי:
לַשָּׁוְא רַק תְּמַשְׁכֵנִי, אוֹרֵחַ רָע,
כְּבָר עֵינִי חָדְרָה בְּךָ, כְּבָר עֵינִי נָקְבָה
עַד אָשְׁיוֹת כָּל־הָעוֹלָם, כְּבָר הִרְבֵּיתִי
וְהֶעֱמַקְתִּי רְאוֹת – וּשְׂשׂוֹן הַחַיִּים עָף,
וּמַדְוֵי־נֵצַח בִּי הִתְנַחֲלוּ, בִּלְבָבִי,
כְּבָר עֵינִי חָדְרָה בְּעַד קְלִפּוֹת־אֶבֶן קָשׁוֹת
אֶל חוֹמוֹת בְּנֵי־הָאָדָם וְלִבְבוֹתָם,
וְרַק עָוֹן וְאָוֶן אֶמְצָא בָם וָצַעַר.
מֵעַל כָּל־פָּנִים אֶקְרָא שִׂעֲפֵי זְוָעָה.

אֶת־לַפִּידֵיהֶם אֵשׁ יַשְׁלִיכוּ הָעֲנָקִים
אֶל מֶרְחֲבֵי שָׁמַיִם, הַנִּנָּסִים חוֹבְטִים
בְּשׁוֹטֵי־אֵשׁ עַל־גַּבֵּי כְּרוּבִים צְנוּעִים —
וְהֵם מִתְכַּוְּצִים וּמִתְפַּתְּלִים בְּחֶבְלֵיהֶם,
וּבְצִיצִית רֹאשָׁם הֵם נִסְחָבִים הָלְאָה.

גַּם אֶת־מַלְאָכִי אָנִי אֲנִי רוֹאֶה,
בַּעֲדִי תַּלְתַּלָּיו זָהָב וְעֶדְנַת פָּנָיו,
בְּאַהֲבַת־עוֹלָמִים עֲלֵי פִיהוּ,
וְזִיו הַשְּׁכִינָה בִּתְכֵלֶת הָעֵינַיִם —
וְשֵׁד מְנֻוָּל, שָׁחוֹר וּמְלֵא־אֵימִים
סוֹחֵב אֶת־מַלְאָכִי, אֶת־הַחִוֵּר.
מִתּוֹךְ חֲרִיקַת־שֵׁן בּוֹ יִנְעַץ עָיִן,
חוֹבְקוֹ בְעֹז וּמְאַמְּצוֹ עָנֹג אֱלֵי לִבּוֹ. —
וְקוֹל יִתְפָּרֵץ מִסּוֹף עוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ,
עַמּוּדָיו יִתְפַּלָּצוּ, רֹם וְשֵׁפֶל יַחַד
יִתְמוֹטְטוּ, וְלֵיל־הַקְּדוּמִים רָד.

הָאֵם הַזְּקֵנָה, הָאֲדָמָה, בַּחֲבָלֶיהָ תִּרְעַד.

הוֹ, אַדְמַת־עָנִי, יָדַעְתִּי מַכְאוֹבַיִךְ,
יָדַעְתִּי אֶת־הָאֵשׁ בְּחֻזֵּךְ תִּתְלַקַּח,
וְרִבְבוֹת עוֹרְקַיִךְ, אֶרְאֶה, שׁוֹתְתִים דָּם,
אֶרְאֶה בְּהִבָּקַע פִּצְעֵךְ אָנוּשׁ,
וְגַל שֶׁל דָּם וָאֵשׁ וְעָשָׁן רַב הִתְפָּרֵץ.
אֲנִי רוֹאֶה נְפִילַיִךְ הַחֲצוּפִים,
זֶרַע־קְדוּמִים מִתְּהוֹמוֹת כֵּהִים עוֹלִים,
מְנוֹפְפִים לַפִּידֵי־אֵשׁ בִּידֵיהֶם;
מַצִּיגִים הֵמָּה אֶת סֻלְּמוֹתָם־בַּרְזֶל
וְהִשְׂתָּעֲרוּ עַל מִבְצְרֵי הַשְּׁחָקִים; —
נְגָסִים שְׁחוֹרִים אַחֲרֵיהֶם יַעְפִּילוּ
בְּקוֹל, וְנִפְּצוּ כּוֹכְבֵי־זָהָב מָעְלָה.
בְּיָדָם גַּסָּה יִקְרְעוּ הַמָּסָךְ
מֵאֹהֶל יָהּ. בְּקוֹל־תַּאֲנִיָּה חָרֵד
עַל פְּנֵיהֶם נוֹפְלִים צְנוּעֵי הַמַּלְאָכִים.
עַל כִּסֵּא־קָדְשׁוֹ חִוֵּר יוֹשֵׁב אֵל,
אֶת־כִּתְרוֹ מֵעַל רֹאשׁוֹ יַשְׁלִיךְ, יִפְרַע שְׂעָרוֹ —
וַהֲמוֹן הַפּוֹרְעִים הָלֹךְ הוֹלֵךְ, קָרֵב.

שָׁם הָיוּ גְבָרִים, נָשִׁים, פָּנִים לִי
יְדוּעִים. עֶצֶב חֲרִישִׁי נִשְׁקַף
מֵעֵינֵי כֹּל וְאֵימַת־סוֹד. נְבוֹכִים,
וּכְמִצְטַעֲרִים אִתִּי, בִּי הִבִּיטוּ,
עַד אֲחָזַנִי רַעַד לְמַבָּטָם,
וְלִבִּי נִבָּא רָעָה קְרוֹבָה לִי.
הַזְּקֵנָה מַרְגֶּרֶת מִיָּד הִכַּרְתִּי,
נָתַתִּי עֵינַי בָּהּ וּמְאוּם לִי לֹא הִגִּידָה.
„אֵי מִרְיָם?” שְׁאַלְתִּיהָ – לֹא הִגִּידָה מְאוּמָה.
הִיא אָחֲזָה דֹּם בְּיָדִי וְנָחַתְנִי
בְּאוּלַמִּים כֹּה אֲרֻכִּים וּמוּאָרִים,
שָׁם שָׂרַר הוֹד וּפְאֵר וְדִמְמַת־מָוֶת,
עַד הֱבִיאַתְנִי אֶל אַפְלוּלִית חֶדֶר,
וְרָמְזָה לִי בְהָסֵב־פָּנִים עַל
הַדְּמוּת הַיּוֹשְׁבָה עַל הַסַּפָּה דוּמָם.
„הַאַתְּ זֹאת מִרְיָם?” שְׁאַלְתִּיהָ. בִּלְבָבִי
לָעֹז קוֹלִי הִשְׁתּוֹמַמְתִּי, בּוֹ דִּבַּרְתִּי.
בְּקוֹל כָּאֶבֶן אֲשֶׁר אֵין לוֹ צְלִיל
לִי עָנְתָה: „כָּךְ כִּנּוּנִי בְּנֵי־הָאָדָם”.
כְּאֵב חַד וְרַעַד קַר אָז עֲבָרוּנִי,

רַטְקְלִיף

אֱלֹהֵי הַחֲלוֹמוֹת הֱבִיאַנִי אֱלֵי נוֹף,
בִּמְקוֹם עֲרָבוֹת לִי הֵנִיעוּ: „שָׁלוֹם בּוֹאֲךָ"
בְּכַפּוֹתָן הָאֲרֻכּוֹת, בִּמְקוֹם פְּרָחִים
הֵצִיצוּ בִי בְּעֵין־אֲחָיוֹת פִּקְחִית,
בִּמְקוֹם בְּתֹם הִשְׁתַּפֵּךְ צִפְצוּף כַּנְפֵי־רְנָנִים,
בִּמְקוֹם גַּם נִבְחַת־כְּלָבִים לִי נִדְמְתָה כֹּה קְרוֹבָה,
וְקוֹלוֹת אֶשְׁמַע, וּדְמֻיּוֹת דּוֹרְשׁוֹת שְׁלוֹמִי,
שְׁלוֹם רֵעַ מִנִּי־אָז, וּבְכָל־זֶה נִדְמָה
לִי זָר הַכֹּל, תָּמוּהַּ כֹּה וָזָר.
וַאֲנִי מוּל בַּיִת כְּפָרִי נָאֶה אֶעֱמֹד,
דְּבַר־מָה בְחָזִי נָע וָזָע, בְּרֹאשִׁי
שָׁקֵט כֹּל. שָׁקֵט כֹּה נִעַרְתִּי
אֲבַק־הַדֶּרֶךְ, כִּסָּה אֶת־שִׂמְלוֹתַי,
הַפַּעֲמוֹן צִלְצֵל בְּעֹז וְנִפְתְּחָה הַדֶּלֶת.

עֲוִית כֹּה קָרְה עָבְרָה בַּדֵּי גֵוִי,
תְּקָפַנִי יֵאוּשׁ עָז: – הַאֵלֶּה שִׂפְתֵי מְרָיִם,
אֵל שִׂפְתֵי־וֶרֶד צְנוּעוֹת וַעֲנָווֹת?
אַךְ פִּתְאֹם קָפְצָה מִמּוֹשָׁבָהּ, לָקְחָה
הַסּוּדָר מִן הַכִּסֵּא, וְאֶת־צַוָּארָהּ
עָטְפָה בוֹ וְנִתְלְתָה בִזְרוֹעִי,
בְּעַד הַדֶּלֶת מִשְׁכַּתְנִי אָז הַפְּתוּחָה,
דֶּרֶךְ הַר וָכַר וְיַעַר מְשָׁכַתְנִי.

בְּאֹדֶם־אִשּׁוֹ רִחֵף גַּלְגַּל־חַמָּה
בְּמוֹרַד יָם, וְאַרְגְּמַן קַרְנָיו נָפַל
עַל עֵץ וְצִיצֵי־כַר וְעַל־פְּנֵי הַיְאֹר
אֲשֶׁר בַּמֶּרְחָק זָרַם בְּרוֹמְמוּת־הוֹד.
„הֲתִרְאֶה עֵין־הַפָּז הַגְּדוֹלָה שָׁטָה
בְּמֵי הַתְּכֵלֶת?” קָרְאָה בַּהֲמוֹן לִבָּהּ.
„הֶאָלְמִי נָא, אֻמְלָלָה!” לָהּ אָמַרְתִּי,
וּבְזָהֳרֵי־עֶרֶב אֶרְאֶה נֶאֱרְגָה אַגָּדָה.
קְהַל דְּמֻיּוֹת עָלוּ מִן הָאֵד בַּשָּׂדוֹת,
וְזֶה לָזֶה דֹּם שָׁלְחוּ זְרוֹעוֹת צְחוֹרוֹת,
בְּחֵן הִבִּיטוּ זֶה לָזֶה סִגְלִיּוֹת,

כִּי הֵד הַקּוֹל הַנָּבוּב וְהַקָּפוּא —
קוֹל מִרְיָם הוּא הֶעָרֵב כֹּה מִלְּפָנִים!
וְאִשָּׁה זוּ — בְּשִׂמְלַת־סִגָּל בָּלָה
וּמְרֻשָּׁלָה, בְּחָזֶהָ זֶה כֹּה יָנֵעַ,
בְּעֵינֶיהָ זְכוּכִית קוֹפֵאת וּשְׂרִירֵי הַלְּחָיַיִם,
בְּצוּרָה חִוְּרָה זוּ כָעוֹר שֶׁכָּמַשׁ —
הָהּ, אִשָּׁה זוּ, כֹּה יָפְתָה לְפָנִים
וּכְמוֹ־פּוֹרַחַת עָלְתָה — הֵן זֹאת מִרְיָם!
„מָה אָרְכוּ מַסָּעֶיךָ!” קָרְאָה בְּקוֹל רָם,
בִּתְמִימוּת קָרָה, זָרָה וּמוּזָרָה.
„לֹא נוֹפְלִים עוֹד פָּנֶיךָ, רֵעַ נֶחְמָד,
הִנְּךָ בָּרִיא, סֹבֶךְ וְשׁוֹק מְצֻקִים
יָעִידוּ עַל אִישׁ הָגוּן”. וְחִיּוּךְ מָתוֹק
זָע וְרָעַד סְבִיב הַפֶּה הַחִוֵּר.
הִבַּעְתִּי בִּמְבוּכָתִי בְּמוֹ־שְׂפָתַי:
„לִי הָגֵד, כִּי נִשֵּׂאת וְהָיִית לְאִישׁ?”
„אַף אָמְנָם!” בְּשִׁוְיוֹן־נֶפֶשׁ קָרְאָה וּבִצְחוֹק,
„לִי מַקַּל־עֵץ וְעָלָיו נִקְרַם עוֹר,
וְקֹרָא בְּשֵׁם בַּעַל; אֲבָל עֵץ הוּא עֵץ!”
וּבְדַבְּרָהּ צָחֲקָה צְחוֹק חֲסַר־קוֹל וּמָאוּס,

וַתֵּשֶׁב אִתִּי עֲלֵי דַרְגַּשׁ־אֵזוֹב,
שֶׁעָמַד תַּחַת אַלּוֹן שַׁח וְזָקֵן.

יָשַׁבְנוּ יַחַד, דּוֹמְמִים וְנוּגִים,
מִסְתַּכְּלִים זֶה בָּזֶה, וְנַעֲשִׂים נוּגִים יוֹתֵר.
הָאֵלָה רִשְׁרְשָׁה, נֶאֶנְחָה כְגוֹעַת,
זְמִיר־לַיְלָה שָׁר מֵעֹצֶר כְּאֵב וּכְלִמָּה.
אַךְ אוֹר אֲדַמְדָּם חָדַר בְּעַד הֶעָלִים,
וְרַחַף־רַעַד סְבִיב פְּנֵי מִרְיָם הַחִוְּרִים,
וְהֵפִיק אֵשׁ לוֹחֶשֶׁת מֵעֵינֶיהָ קוֹפְאוֹת,
וּבְקוֹלָהּ זֶה מֵאָז, הֶעָרֵב, אָמְרָה:
„אֵיכָכָה אֶת־כָּל־עָנְיִי זֶה יָדַעְתָּ?
מִתּוֹךְ שִׁירֶיךָ פְּרָאִים זֹאת הִכַּרְתִּי".

קָרָה אֲחָזַתְנִי, וְאֵימָה עָלַי נָפְלָה
כְּמוֹ מִפְּנֵי שִׁגְעוֹנִי, אֲשֶׁר הֵצִיץ
לְלֵב הֶעָתִיד, דְּבַר־מָה בְּמֹחִי זָע,
וּבְפַחְדִּי הַגָּדוֹל הֱקִיצוֹתִי.

וּבִכְלוֹת־נֶפֶשׁ חֲבַצָּלוֹת הִטּוּ רֹאשָׁן;
בְּאֵשׁ־תַּאֲוָתָן יָקְדוּ וְעָלוּ הַשּׁוֹשַׁנִּים;
הִתְלַקְּחוּ הַקּוֹטְבִיּוֹת בַּהֲבֵל־פִּיהֶן,
בְּרֵיחוֹת־עֶדְנָה רָחֲצוּ כָּל־הַפְּרָחִים,
וְחֶרֶשׁ שָׁפְכוּ כֻלָּם דִּמְעוֹת־אֹשֶׁר,
וְכֻלָּם הָמוּ: „אַהֲבָה! אַהֲבָה! אַהֲבָה!"
פַּרְפָּרִים רִפְרְפוּ, חֲסִילֵי־פָז מַזְהִירִים
זִמְזְמוּ פִּזְמוֹנֵי בְנוֹת־הָרוּחוֹת,
וְרוּחוֹת־עֶרֶב לָאֲטוּ, וְרָעֲשׁוּ
הָאֵלוֹת, הַזָּמִיר שָׁר בְּהִשְׁתַּפְּכוּת־לֵב –
וְעִם־כָּל־הַלַּחַשׁ, הַנַּחַשׁ וְהַקּוֹלוֹת
לִי סְחָה בְּקוֹל־פַּחִים קַר וְנָבוּב
אִשָּׁה בָלָה זוֹ, שֶׁנִּתְלְתָה בִּזְרוֹעִי:
„יָדַעְתִּי זָר־מַעֲשֵׂיהֶם בָּאַרְמוֹן מִדֵּי לָיְלָה,
זֶה הַצֵּל הָאָרֹךְ בָּחוּר טוֹב הוּא,
מְחַוֶּה קִדּוֹת הוּא וְרוֹמֵז הוּא לַכֹּל;
זִיג־תְּכֵלֶת זֶה הוּא כְרוּב; אַךְ זֶה הָאָדֹם
עִם הַחֶרֶב הַמַּבְרִיקָה עוֹיֵן אוֹתָם".
וְעוֹד כָּאֵלֶּה נִיבִים כֹּה מַפְלִיאִים
בְּבַת־אַחַת פִּטְפְּטָה, וִיגֵעָה צָנְחָה

„בְּעָמְדוֹ חָסֹן כֹּה וְאַמִּיץ,
וּשְׁתֵּי עֵינָיו לַהַב יָקְדוּ
בְּחִוְרַת פָּנָיו הָעֲנֻגִּים,
נִדְמָה לְגֵיאוֹרְג הַקָּדוֹשׁ".

כָּכָה הָגְתָה דוֹנָה קְלָרָה,
הִטְּתָה רֹאשׁ וַתַּבֵּט נִכְחָהּ;
אַךְ הִבִּיטָה, וְהַפָּרָשׁ
זֶה הַפֶּלְאִי לְפָנֶיהָ.

יָד לְיָד, בְּלַחַשׁ־אַהֲבָה
לְאוֹר־יָרֵחַ הֵם מְטַיְּלִים,
רוּחַ־עֶדְנָה תְּחַיֵּךְ רַכּוֹת,
יְבָרְכוּם פְּרָחִים כְּמוֹ בְאַגָּדָה.

יְבָרְכוּם פְּרָחִים כְּמוֹ בְאַגָּדָה,
יִלְהֲטוּ כִשְׁלִיחֵי־אַהֲבָה. —
אַךְ הַגִּידִי לִי, אֲהוּבָה,
לָמָּה פִתְאֹם כֹּה תַאְדִּימִי?

„עוֹקְצִים בִּי יַתּוּשִׁים, דוֹדִי,
וְהַיַּתּוּשִׁים בְּתוֹר־הַקַּיִץ

דוֹנָה קְלָרָה

בֵּין עֲצֵי הַגַּן בָּעֶרֶב
בַּת אַלְכַּדִי מִתְהַלֶּכֶת;
רַעַשׁ תֹּף וּתְרוּעַת שׁוֹפָר
בְּעֹז נִתָּכִים מִן הָאַרְמוֹן.

„לְמַשָּׂא הָיוּ לִי הַמְּחוֹלוֹת
וְאֵלֶּה דִבְרֵי־הַחֲלָקוֹת,
וְהַפָּרָשִׁים, יְדַמְּיוּנִי
בְּמֶתֶק־שְׂפָתָם אֶל הַחַמָּה.

„קָצָה נַפְשִׁי בְּכָל־אֵלֶּה,
מֵאָז רָאִיתִי לְאוֹר־הַסַּהַר
אֶת־הַפָּרָשׁ, קוֹל עוּגָבוֹ
זֶה מְשָׁכַנִי אֶל הַחַלּוֹן.

בַּמֶּרְחַקִּים נָעוֹת חוֹלְמוֹת
חֲבַצָּלוֹת עָלְפוֹת־אוֹרָה.

חֲבַצָּלוֹת עָלְפוֹת־אוֹרָה
עַל מַבִּיטוֹת לַכּוֹכָבִים. –
אַךְ הַגִּידִי לִי, אֲהוּבָה,
אִם לַשָּׁוְא לִי לֹא נִשְׁבַּעַתְּ?

„אֵין בִּי מִשּׁוּם שֶׁקֶר, דוֹדִי,
כְּמוֹ שֶׁאֵין בְּעוֹרְקַי נוֹזֵל
קוֹרְטוֹב דָּם מִדַּם הַמּוֹרִים
וְהַיְהוּדִים הַנִּתְעָבִים".

הוֹ, הַנִּיחִי־נָא לַמּוֹרִים
וְלַיְּהוּדִים, – סָח הַפָּרָשׁ
בְּנֹעַם־חֵן; אָז אֱלֵי סֻכָּה
שֶׁל הֲדַסִּים יְבִיאֶנָּה.

בְּרִשְׁתּוֹת־אַהֲבָה עֲנֻגּוֹת
כְּפָתָהּ חֶרֶשׁ וַיְחַתְּלֶנָּה;

שְׂנוּאִים לִי עַד־מְאֹד, כְּאִלּוּ
יְהוּדִים הֵם אָרְכֵּי־הֹטֶם".

נָא הַנִּיחִי לַיֵּשׁוּשִׁים
וְלַיְּהוּדִים, — סָח הַפָּרָשׁ, —
מֵעֲצֵי־הַשְּׁקֵדִים נוֹשְׁרִים
אַלְפֵי פִּקְעֵי־צִיצִים צְחוֹרִים.

אַלְפֵי פִּקְעֵי־צִיצִים צְחוֹרִים
רֵיחוֹת־עֶדְנָה פֹּה יָפִיצוּ. —
אַךְ הַגִּידִי לִי, אֲהוּבָה,
הַאִם יֵשׁ לְבָבֵךְ אַחֲרַי?

„אָכֵן, אֲהַבְתִּיךָ, דוֹדִי,
בַּמּוֹשִׁיעַ לְךָ נִשְׁבַּעְתִּי,
שֶׁהַיְּהוּדִים הָאֲרוּרִים
בְּיַד־עָרִיצִים אָז הֵמִיתוּ".

נָא הַנִּיחִי לַמּוֹשִׁיעַ
וְלַיְּהוּדִים, — סָח הַפָּרָשׁ, —

לִי אֶת־שִׁמְךָ, אֶת־הַנֶּחְמָד,
לֹא גִלִּיתוֹ לִי עַד־עָתָּה".

צוֹהֵל יִצְחַק אָז הַפָּרָשׁ,
יִשַּׁק קְצוֹת יְדֵי הַדּוֹנָה,
יִשַּׁק מִצְחָהּ, שִׂפְתוֹתֶיהָ,
סוֹף־סוֹף יַעַן לָהּ אֲמָרָיו:

אָנִי, סֶנוֹרָה, דּוֹד־לְבָבֵךְ,
בֵּן אָנֹכִי לְהַמְהֻלָּל
וְהַמְלֻמָּד ר׳ יִשְׂרָאֵל,
הוּא הָרַב מִסַּרַגוֹסָה.

מִלִּים מְעַט וְשֶׁפַע נְשִׁיקוֹת,
וְהַלְּבָבוֹת שְׁטוּפֵי־אֹשֶׁר.

זֶמֶר־דוֹדִים רַךְ וְעָנֹג
יַשְׁמִעַ זְמִיר־הַלֵּיל הַנֶּחְמָד;
תּוֹלְעֵי־אֵשׁ מְדַלְּגִים, כְּאִלּוּ
יוֹצְאִים הֵם בִּמְחוֹל־לַפִּידִים.

וְהַסֻּכָּה – הָשְׁלַךְ הָס בָּהּ,
יֵשׁ יִתְגַּנֵּב בָּהּ לִרְגָעִים
רַחַשׁ־לַחַשׁ שֶׁל הֲדַסִּים
וְנִשְׁמַת־אַפָּם שֶׁל הַפְּרָחִים.

אַךְ הַתֻּפִּים וְהַשּׁוֹפָרוֹת
פִּתְאֹם רָעֲשׁוּ בָּאַרְמוֹן.
וּבְהִתְעוֹרְרָהּ חָרְגָה קַלָּרָה
מִזְּרוֹעוֹתָיו שֶׁל הַפָּרָשׁ.

„שְׁמַע! כְּבָר קוֹרְאִים לִי, אֲהוּבִי,
וְאוּלָם, לִפְנֵי לֶכְתִּי, הַגֵּד

עִם הַסֵּפֶר „הָרַבִּי מִבַּכְרַךְ"

הִתְפָּרֵץ בְּקוֹל בְּכִיָּה,
שִׁיר־יִסּוּרֵי בִּי,
זֶה שָׁנִים רַבּוֹת תְּחִיָּה
בִּלְבָבִי אֵשׁ וְדָמִי!

הוּא יִמְחַץ אֶת־כָּל־מֹחַ,
וְיַחְדֹּר מִמֹּחַ לַלֵּב;
הִשְׁבַּעְתִּי הַכְּאֵב בְּכֹחַ,
בֶּן אַלְפֵי שָׁנִים כְּאֵב.

גְּדוֹלִים יִבְכָּיוּ וּקְטַנִּים,
גַּם אֵלֶּה שֶׁלִּבָּם קָר,
נָשִׁים וּפְרָחִים יְתַנּוּ,
כּוֹכָבִים יִבְכּוּ מָר.

לֶאֱדוֹם

אֶלֶף שָׁנִים כְּבָר וָמַעְלָה
אָנוּ סוֹבְלִים אָח אֶת־אָחִיו:
אַתָּה סוֹבֵל בְּשָׁאֳפִי רוּחַ,
וַאֲנִי – כִּי תְהוֹלֵל כָּךְ.

לְעִתִּים רַק, בִּזְמַנִּים כֵּהִים,
כְּטוֹב עָלֶיךָ לִבְּךָ תָּם,
כַּפּוֹתֶיךָ כְּשֵׁרוֹת תִּרְחַץ
וְתִצְבַּע אוֹתָן בְּדָמִי חָם.

בְּרִית־שְׁלוֹמֵנוּ עַתָּה תֶחְזַק,
תִּגְבַּר וְתוֹסִיף אוֹן אַט־אַט;
גַּם־אֲנִי הִתְהוֹלֵל אָחֵל,
וַאֲנִי דוֹמֶה לְךָ עוֹד־מְעַט!

אַלְמַנְזָר

א

שָׁם בַּהֵיכָל בְּקוֹרְדוֹבָה
אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת עַמּוּד,
עַנְקֵי־שַׁיִשׁ, כֻּלָּם תּוֹמְכִים
אֶת־כִּפָּתוֹ הָעֲצוּמָה.

וְעַל עַמּוּדִים, קְפָלִים, קִירוֹת,
מִן הַמַּסָּד עַד הַטְּפָחִים —
מִשְׁלֵי הַקּוֹרָן הַקְּדוֹשִׁים
שְׁזוּרִים יַחַד עִם הַפְּרָחִים.

מַלְכֵי בֵית־עֲרָב הֵקִימוּ
לְשֵׁם אַלַּה אֶת־זֶה הַבָּיִת,
אַךְ חֲלִיפוֹת רַבּוֹת עָבְרוּ
בְּאֹפֶל שֶׁטֶף שֶׁל הַזְּמַנִּים.

כָּל־אֵלֶּה הַדְּמָעוֹת תִּזֹּלְנָה:
לַדָּרוֹם שֶׁטֶף וָזֶרֶם,
תִּזֹּלְנָה וְתִפֹּלְנָה
לְמֵימֵי הַיַּרְדֵּן דָּם.

הוֹי, כִּי נֶאֱלַצְתֶּם לַעֲבֹד
לָהּ לַנַּצְרוּת שְׂנוּאַת נַפְשִׁי!

„עִם הַזְּמַן מַשְׁלִימִים אַתֶּם,
דּוּמָם תִּשְׂאוּ כֹּה בְעָלְכֶם;
אִי, יַרְגִּיעַ־נָא הַחַלָּשׁ
רוּחוֹ בְּאֹפֶן יוֹתֵר נוֹחַ".

בְּפָנִים צוֹהֲלִים אֶת־רֹאשׁוֹ
יַט אַלְמַנְזָר בֶּן־עַבְדוּלַּה
לְאֶבֶן־הַטְּבִילָה הַנֶּהְדָּרָה,
בְּהֵיכָלָהּ שֶׁל קוֹרְדוֹבָה.

ב

יָצָא מַהֵר מִן הַהֵיכָל,
וְעַל סוּסוֹ טָס הַפֶּרָא,
אֶת־קְוֻצּוֹתָיו יָנַע רוּחַ
וְאֶת־נוֹצוֹת הַמִּצְנֶפֶת.

אֶל־פְּנֵי אַלְקוֹלֵיָה, לְאֹרֶךְ
הַגְּוַדַּלְקְוִיוִיר הַנָּאָה,

עַל הַמִּגְדָּל שָׁם הַצּוֹפֶה
קָרֹא קָרָא אֶל הַתְּפִלָּה,
עַתָּה יַשְׁמַע פַּעֲמוֹן־נוֹצְרִים
אֶת־זִמְזוּמוֹ אֶת־הֶעָצֵב.

עַל הַמַּעֲלוֹת, שָׁם מַאֲמִינִים
דְּבַר נְבִיאָם אָז שׁוֹרְרוּ,
מַרְאִים עַתָּה כָּמְרֵי־קָרְחָה
מוֹפְתִים תְּפִלִּים בְּעֵת תְּפִלָּתָם.

וַהֲרֵי זֶה חָג וְסוֹבֵב
כְּלַפֵּי בָבּוֹת מְצֻיָּרוֹת,
גּוֹעֶה, מַקְטִיר שָׁם וּמְצַלְצֵל,
וְנֵרוֹת חַסְרֵי־טַעַם דּוֹלְקִים.

בַּהֵיכָל בְּקוֹרְדוֹבָה עוֹמֵד
דּוֹם אַלְמַנְזָר בֶּן־עַבְדוּלַּה,
לְעַמּוּדָיו דּוֹם יִתְבּוֹנֵן
וְחֶרֶשׁ יִלְחַשׁ דְּבָרָיו אֵלֶּה:

„הוֹי, עַמּוּדִים, עֲצֵי־שַׁיִשׁ,
שֶׁפֵּאַרְתֶּם הֵיכַל אַלַּה,

רוֹקְדִים שָׁם אַבִּירִים תְּרֵיסָר,
אַךְ אֵין דּוֹמֶה לְאַלְמַנְזָר.

וּכְמוֹ צָמְחוּ לוֹ כְנָפַיִם,
צוֹהֵל, קַל בָּאוּלָם יֵדֵא,
יֵדַע לָצוּד לֵב מַטְרוֹנוֹת
בְּמַחֲמָאוֹת־פֶּה מְתוּקוֹת.

יָד עֲנֻגָּה לְאִיסַבֶּלָּה –
יִשָּׁקֶנָּה וְאֵינֶנּוּ,
הִנֵּה יָשַׁב מוּל אֶלְוִירָה,
וְאֶל פָּנֶיהָ יַבִּיט צוֹהֵל.

בִּצְחוֹק אֶת־לֵיאוֹנוֹרָה יִשְׁאַל:
אִם הוּא יָשַׁר בְּעֵינֶיהָ?
מַרְאֶה לָהּ אֶת־צְלָב־הַזָּהָב
רָקֻם בִּגְלִימָתוֹ תְכֵלֶת.

הוּא מַבְטִיחַ אֶת־כָּל־אַחַת,
כִּי בִלְבָבוֹ יִשָּׂאֶנָּה,

מְקוֹם שָׁם יִפְרְחוּ הַשְּׁקֵדִים
וְתַפּוּחֵי־פָּז רֵיחָנִים;

שָׁמָּה טָס הָאַבִּיר צוֹהֵל,
שׁוֹרֵק, שָׁר וּבְנֹעַם יִצְחַק,
הַצִּפֳּרִים יְלַווּהוּ
וְשִׁקְשׁוּק שִׁטְפָּם שֶׁל הַמָּיִם.

שָׁם בָּאַרְמוֹן בְּאַלְקוֹלֵיָה
תָּגוּר קְלַרָה דֵי־אַלְוַרֵיס,
אַבָּא נִלְחָם בְּנַוַּרָה,
לִבָּהּ שָׂשׂ כִּי הוּקַל עָלֶיהָ.

וְאַלְמַנְזָר רָחוֹק יִשְׁמַע
תְּרוּעַת תֻּפִּים וַחֲצוֹצְרוֹת,
מִן הָאַרְמוֹן בּוֹקְעִים אוֹרוֹת
וּמַבְהִיקִים בְּצֵל אִילָנוֹת.

שָׁם בָּאַרְמוֹן בְּאַלְקוֹלֵיָה
רוֹקְדוֹת תְּרֵיסַר מַטְרוֹנִיתוֹת,

עַל קְוֻצּוֹתָיו שֶׁל אַלְמַנְזָר –
וְהוּא נֶאֱנָח מִמַּעֲמַקִּים.

נְשִׁיקַת־חֹם בְּשִׂפְתֵי־חֶמֶד
תְּעַר הַגְּבֶרֶת, בְּהִרְהוּר דְּאָגָה,
עַל קְוֻצּוֹתָיו שֶׁל אַלְמַנְזָר –
וַעֲנָנָה תָעִיב מִצְחוֹ.

דִּמְעוֹת גַּל מֵעֵינֵי אוֹרָה
תְּפַךְ הַגְּבֶרֶת, בְּהִרְהוּר דְּאָגָה,
עַל קְוֻצּוֹתָיו שֶׁל אַלְמַנְזָר –
וַעֲוִית אֶת־שְׂפָתָיו תַּרְעִיד.

וְהוּא חוֹלֵם: שׁוּב הוּא עוֹמֵד,
שַׁח לָאָרֶץ רֹאשׁוֹ וְדוֹלֵף,
שָׁם בַּהֵיכָל בְּקוֹרְדוֹבָה,
וְקוֹלוֹת יִשְׁמַע כֹּה עֲמוּמִים.

הָעַמּוּדִים אֵל הַגְּבוֹהִים
בְּחֵמָה יִשְׁמַע כִּי יַלִּינוּ,

וְנִשְׁבַּע „כְּמוֹ שֶׁאֲנִי נוֹצְרִי!"
בּוֹ בָּעֶרֶב שְׁלֹשִׁים פַּעַם.

ג

שָׁם בָּאַרְמוֹן בְּאַלְקוֹלֵיָה
שָׁבַת מָשׂוֹשׂ וְקוֹל צִלְצוּל,
גְּבָרִים, נָשִׁים הָלְכוּ וְאֵינָם,
וְהַנֵּרוֹת כְּבָר דֹּעָכוּ.

דּוֹנָה קְלָרָה וְאַלְמַנְזָר
שְׁנֵיהֶם נִשְׁאֲרוּ בָּאוּלָם;
מְנוֹרָה בּוֹדְדָה תְּפַזֵּר
אוֹרָהּ כֵּהֶה עַל הַשְּׁנַיִם.

הִיא יוֹשֶׁבֶת עַל הַכִּסֵּא,
עַל הֲדֹם הַפָּרָשׁ יוֹשֵׁב,
רֹאשׁוֹ כְּבַד־הַתְּנוּמָה יִרְגַּע
עַל בִּרְכֶּיהָ הַחֲמוּדוֹת.

שֶׁמֶן־מוֹר מִצְלוֹחִית־זָהָב
תַּזּ הַגְּבֶרֶת, בְּהִרְהוּר דְּאָגָה,

עֲלִיַּת־הָרֶגֶל לְקֶבְלַר

א

הָאֵם בַּחַלּוֹן עָמְדָה,
הַבֵּן בַּמִּטָּה נָם.
„הַאִם לֹא תָקוּם, וִילְהֶלְם,
רְאוֹת תַּהֲלוּכַת־עָם?"

„אֲנִי כֹּה חוֹלֶה, אִמִּי,
לֹא אוּכַל שְׁמֹעַ וּרְאוֹת;
בִּגְרֶטְכֶן הַמֵּתָה אֶהְגֶּה,
וּלְבִּי צַר עַד־כְּלוֹת". –

„קוּם וּלְקֶבְלַר נַעֲלֶה,
זֵר־פְּרָחִים וְסֵפֶר קַח;
אֵם־אֱלֹהִים תְּרַפֵּא
אֶת־לִבְּךָ חוֹלֶה בָךְ".

שֵׁאת לֹא יַחְפְּצוּ עוֹד יוֹתֵר,
יַמְעֲדוּ וְיִתְפַּלָּצוּ; —

יַחַד יִפְּלוּ, יִתְפּוֹצָצוּ,
הָעָם וְכֹהֲנָיו יֵחָוְרוּ,
וְהַכִּפָּה בְּרַעַשׁ תִּשְׁקַע,
וֵאלֹהֵי הַנּוֹצְרִים יִבְכּוּ.

הַמַּקְרִיב יָד שֶׁל שַׁעֲוָה,
וְנִרְפְּאָה יַד הָאִישׁ;
מִי רֶגֶל־שַׁעֲוָה מַקְרִיב,
וְחָיְתָה רַגְלוֹ חִישׁ.

בְּקַב בָּא קִטֵּעַ לְקַבְלַר,
עַל חֶבֶל יָחוּל כַּיּוֹם;
יֵשׁ יִפְרֹט עַל פִּי נֵבֶל –
וְלֹא הָיָה בְאֶצְבְּעוֹתָיו מְתֹם.

לָקְחָה הָאֵם נֵר־שַׁעֲוָה
וַתִּבֶן מִמֶּנּוּ לֵב.
„לְאֵם־אֱלֹהִים זֹאת תָּבֵא,
וְרִפְאָה בְךָ הַכְּאֵב".

הֵבִיא הַבֵּן לֵב הַשַּׁעֲוָה
אֶל תַּבְנִית־הַקֹּדֶשׁ וְשַׁח;
נָזְלָה דִמְעָתוֹ מֵעֵינוֹ
וּדְבָרוֹ מִלִּבּוֹ יִפַּח:

מְנַפְנְפִים דִּגְלֵי הַתְּרָפוֹת,
קוֹל־תְּפִלָּה נִשָּׂא רָם;
בְּקֶלְן עַל הָרֵינוּס
עוֹבְרָה תַהֲלוּכַת־עָם.

הָאֵם הִיא בֵּין הֶהָמוֹן,
נוֹהֶגֶת בְּנָהּ בַּיָּד,
וְהֵם שָׁרִים בַּמַּקְהֵלָה:
„בְּרוּכָה, מִרְיָם, אָתְּ!"

ב

אֵם־אֵל בְּקֶבְלַר לְבוּשָׁהּ
לְבוּשָׁהּ הֲכִי־טוֹב;
הִיא טְעוּנָה הַיּוֹם עֲבוֹדָה,
חוֹלִים בָּאִים לָרֹב.

הַחוֹלִים לָהּ מַקְרִיבִים
קָרְבָּנוֹת לֹא־מְעָט,
אֶבְרֵי־שַׁעֲוָה רַבִּים,
זֶה רֶגֶל וְזֶה יָד.

ג

הָאֵם וּבְנָהּ הַחוֹלֶה
יְשֵׁנִים בְּחֶדְרָם הַקָּט;
וְאֵם־אֱלֹהִים הַקְּדוֹשָׁה
בָּאָה הַחַדְרָה אָט.

עַל־פְּנֵי הַחוֹלֶה תִּכַּף,
וְיָדָהּ תָּשִׂים דֹּם
עַל לִבּוֹ, וּבְנֹעַם חִיְּכָה
וְנֶעֶלְמָה כַּחֲלוֹם.

הָאֵם בַּחֲלוֹמָהּ תִּרְאֶה,
הִיא רָאֲתָה הַכֹּל;
הִיא תִיקַץ מִתְּנוּמָתָהּ,
הַכְּלָבִים נוֹבְחִים בְּקוֹל.

הַבֵּן נָם עַל יְצוּעָיו,
מֵת וּמְעֻלָּף סוֹד,
וְאֹדֶם־דַּם־הַשַּׁחַר
בִּלְחָיָיו שִׂחֵק עוֹד.

„אַתְּ קְדוֹשָׁה וּמְבֹרָכָה,
בְּתוּלַת אֵלִי אַתְּ,
אַתְּ מַלְכַּת הָרָקִיעַ,
לָךְ כְּאֵבִי אֶתַנֶּה עַד!

„אֲנִי עִם אִמִּי גַּרְתִּי,
בְּקֶלְן, זוּ הָעִיר,
בָּהּ מֵאוֹת בָּתֵּי־כְנֶסֶת
וּבָתֵּי תְפִלָּה וָשִׁיר.

„לֹא־הַרְחֵק גָּרָה גְּרֶטְכֶן,
וְעַתָּה מֵתָה עָלַי —
לֵב־שַׁעֲוָה הֵבֵאתִי לָךְ, מִרְיָם,
נָא רַפְּאִי לִבִּי דְוָי.

„נָא רַפְּאִי לִבִּי חוֹלֶה —
וְאָנֹכִי עֲדֵי־עַד
בְּחֹם אֶתְפַּלֵּל וְאָשִׁיר:
בְּרוּכָה, מִרְיָם, אַתְּ!"

תֹּכֶן

חֶבְלֵי־נֹעַר

(1817–1821)

חֲלוֹמוֹת:

שִׁירִים:

הָאֵם כַּפֶּיהָ תִסְפֹּק,

לֹא תֵדַע נַפְשָׁהּ; וְאַט

בִּתְפִלַּת־לַחַשׁ תָּשִׁיר:

„בְּרוּכָה, מִרְיָם, אַתְּ!"

לְסְעֻדַּת הַבְּתוּלוֹת:

רוֹמַנְצוֹת:

אִינְטֶרְמֶצוֹ לִירִית

(1822—1823)

הביתה

(1823–1824)

Heinrich Heine — Księga Pieśni

Wydawnictwo-Sztybel, Warszawa, 1923

Drukarnia I. Hendlera, Warszawa, Długa 26, tel. 260-19.



